

14.05.2018

Kokousaika 14.05.2018 16:00 - 17:41

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Vapaavuori, Jan	pormestari
Arhinmäki, Paavo	kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
Honkasalo, Veronika	
Koulumies, Terhi	
Ohisalo, Maria	
Pakarinen, Pia	apulaispormestari
Raatikainen, Mika	
Rantala, Marcus	
Razmyar, Nasima	apulaispormestari
Rydman, Wille	
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
Vesikansa, Sanna	apulaispormestari
Sazonov, Daniel	varajäsen
Wallgren, Thomas	varajäsen
Vanhanen, Reetta	varajäsen

Muut

Kousa, Tuuli	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Arajärvi, Pentti	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
Aho, Mikko	kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Jolkkonen, Juha	sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Laitio, Tommi	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Pohjolainen, Liisa	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Pohjaniemi, Marju	henkilöstöjohtaja
Raitio, Markku	va. tietotekniikka- ja viestintäjohtaja
Rinkineva, Marja-Leena	elinkeinojohtaja
Rope, Jenni	kaupunginlakimies

14.05.2018

	Saxholm, Tuula Summanen, Juha Menna, Lauri Almqvist, Casper Björksten, Jenni Malinen, Matti	rahoitusjohtaja hallintojohtaja johtava asiantuntija tiedottaja hallintoasiantuntija talousarviopäällikkö asiantuntija saapui 16:16, poistui 16:49, läsnä: 334 §
Puheenjohtaja	Jan Vapaavuori	pormestari 327 - 357 §:t
Esittelijät	Jan Vapaavuori Sami Sarvilinna	pormestari 327 §, 333 - 334 §:t kansliapäällikkö 328 - 332 §:t, 335 - 357 §:t
Pöytäkirjanpitäjä	Jenni Björksten	hallintoasiantuntija 327 - 357 §:t

14.05.2018

§	Asia	
327	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
328	Asia/2	V 30.5.2018, Oulunkylässä sijaitseviin veteraanasuntoihin liittyvät omaisuusjärjestelyt ja toiminnan siirtäminen osaksi Helsingin kaupunkikonsernin toimintaa
329	Asia/3	V 30.5.2018, Kaisaniemen ala-asteen koulun perusparannushankkeen enimmäishinnan korottaminen
330	Asia/4	V 30.5.2018, Matalalattiaisten raitiovaunujen hankesuunnitelman hyväksyminen
331	Asia/5	V 30.5.2018, Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ryhmäaloite asiakasmaksujen perinnästä kaupungin omana toimintana
332	Asia/6	V 30.5.2018, Valtuutettu Mari Holopaisen valtuustoaloite englannin kielen ottamisesta Helsingin kaupungin kolmanneksi asiointikieleksi
333	Asia/7	Kaupunginhallituksen aamukoulukokoukset syyskaudella 2018
334	Asia/8	Vuoden 2019 talousarvion ja vuosien 2019 - 2021 taloussuunnitelman raami ja laatimisohteet
335	Asia/9	Yhdenvertaisuustoimikunnan varajäsenen valinta
336	Asia/10	Kunta-alan uusien virka- ja työehtosopimusten keskeiset muutokset
337	Asia/11	Lausunto tarkastuslautakunnalle vuoden 2017 arviointikertomuksesta
338	Asia/12	Tasehallinnan yleiset periaatteet
339	Asia/13	Määrärahan myöntäminen kaupunkiympäristön toimialalle projektialueiden katurakentamista varten
340	Asia/14	Lähiörahostosta vuonna 2018 rahoitettavat hankkeet
341	Asia/15	Katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjeet
342	Asia/16	Luvan myöntäminen alueen vuokraamiseksi Vuosaaren Jalkapallohalli Oy:lle
343	Asia/17	Virkojen perustaminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle
344	Asia/18	Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle hallituksen esitysluonnoksesta laiksi korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

14.05.2018

-
345	Asia/19	Valtuutettu Leo Straniuksen toivomusponsi mahdollisuuksien selvittämisestä vastuullisuusperiaatteiden laatimiseksi kaupungin varallisuudenhoidolle ja sijoitustoiminnalle
346	Asia/20	Valtuutettujen Anna Vuorjoen, Laura Kolben, Silvia Modigin ja Maria Ohisalon toivomusponnet koskien nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruudin kehittämistä
347	Asia/21	Valtuutettu Katju Aron toivomusponsi sukupuolisensitiivisen varhaiskasvatuksen koulutuksen lisäämisestä
348	Asia/22	Turvapaikanhakijoiden ja paperittomien henkilöiden palvelutarpeita koordinoivan työryhmän selvitys
349	Asia/23	Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma (SUMP, Sustainable Urban Mobility Plan)
350	Asia/24	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtaminen ja koordinointi Helsingissä
351	Asia/25	Valtuutettu Dan Koivulaakson toivomusponsi palvelujen kustannusvaikeuttavuuden mittareiden kehittämisestä
352	Asia/26	Valtuutettu Yrjö Hakasen toivomusponsi edullisen vuokra-asuntotutannon osuuden lisäämisestä
353	Asia/27	Valtuutettu Atte Harjanteen toivomusponsi Helsingin kaupungin saamisesta edelläkävijäksi ilmastonmuutokseen sopeutumisessa
354	Asia/28	Valtuutettu Pilvi Torstin toivomusponsi varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen laatuohjelman valmisteleminen
355	Asia/29	Valtuutettu Jörn Donnerin toivomusponsi laaja-alaisen komitean asettamisesta visioimaan monimuotoista kulttuuri-ilmapiiiriä
356	Asia/30	Valtuutettu Maria Ohisalon toivomusponsi vaihtoehtoisten keinojen löytämiseksi leipäjonoille ruoan jakelussa
357	Asia/31	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

§ 327

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Maria Ohisalon ja Daniel Sazonovin sekä varatarkastajiksi Anni Sinnemäen ja Pia Pakarisen.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti puheenjohtajan ehdotuksesta valita yksimielisesti pöytäkirjantarkastajaksi Jaana Pelkosen sijasta Daniel Sazonovin.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Maria Ohisalon ja Jaana Pelkosen sekä varatarkastajiksi Anni Sinnemäen ja Pia Pakarisen.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

14.05.2018

Asia/2

§ 328

V 30.5.2018, Oulunkylässä sijaitseviin veteraaniasuntoihin liittyvät omaisuusjärjestelyt ja toiminnan siirtäminen osaksi Helsingin kaupunkikonsernin toimintaa

HEL 2018-003840 T 00 01 06

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto oikeuttaa kaupunginhallituksen ylittämään vuoden 2018 talousarvioon merkittviä määrärahoja seuraavasti:

Talousarvioluku 8 06, Arvopaperit, kaupunginhallituksen käytettäväksi, 3 226 000,00 euroa Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo ja Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II -nimisten yhtiöiden osakkeiden vastaanottamista varten.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi
Samuli Vartiainen, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 310 64011
samuli.vartiainen(a)hel.fi
Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 310 36321
tuomo.makinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tausta

Oulunkylän sotaveteraanitalojen kaupunkikonsernille luovuttaminen ja tähän liittyvä Rintamaveteraanien säätiön purkaminen on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian, Helsingin kaupungin asunnot Oy:n, Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri ry:n, Rintamaveteraanien säätiö sr:n sekä Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo ja Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo II -nimisten yhtiöiden kanssa siten, että

järjestelyn ensisijaisena tarkoituksena on sotaveteraanitalojen asukkaiden aseman turvaaminen ja vuokratason pitäminen kohtuullisena.

Oulunkylän sotaveteraanitalot muodostuvat Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo ja Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II -nimisistä yhtiöistä, joista kumpikin omistaa Oulunkylässä kerrostalon ja vuokraa talojen huoneistoja sotaveteraaneille asumiskäyttöön. Kiinteistöyhtiöiden nykyinen taloudellinen tilanne on heikko.

Helsingin kaupunki on lainoittanut kiinteistöyhtiöiden rakennusten rakentamista myöntämällä rakennusaikaisilla lainoilla, jotka lainaehtojen mukaan on sovittu korottomiksi ja lyhennysvapaaiksi niin kauan kuin talot ovat sotaveteraanien palvelutalokäytössä, kuitenkin kauintaan vuoteen 2003 saakka. Aikaa on sittemmin pidennetty kaikkiaan vuoden 2018 loppuun saakka. Lainaehtojen mukaan talot luovutetaan kaupungille vastikkeetta sen jälkeen kun niitä ei enää tarvita sotaveteraanien palvelutalokäyttöön.

Kiinteistöyhtiöt ovat vuodenvaihteessa 2016–2017 hakeneet kaupungilta sosiaaliseen tarkoitukseen myönnettävää lainaa yhtiöiden kunnossapitovastuulla olevien asuinrakennusten peruskorjaustarpeisiin. Kiinteistöyhtiöt ovat hallitustensa kokouksissa 21.12.2016 todenneet, että laina-aikaa on tuolloisissa lainoissa vuoden 2018 loppuun asti. Yhtiöiden hallitusten kanta oli, että koska lainojen erääntyessä myös talojen hallintaoikeuden on määrä siirtyä Helsingin kaupungille samassa yhteydessä, siirtymiseen liittyvät selvitykset olisi tarpeellista saattaa vireille kaupungin kanssa.

Helsingin kaupunginhallitus on 24.4.2017 päätöksellään (442 §) myöntänyt yhtiöille niiden hakemat lainat ja kehottanut kaupunginkansliaa ja kiinteistövirastoa yhteistyössä kiinteistöosakeyhtiöiden omistajien kanssa käynnistämään yhtiöiden hallinnassa olevien rakennusten hallintaoikeuden ja asuntovuokraustoiminnan kaupunkikonsernille siirtämiseen liittyvät omistus- ja muihin järjestelyihin liittyvät selvitykset.

Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo

Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalon 500 osakkeesta 99 % (495 kpl) omistaa Rintamaveteraanien Säätiö sr ja 1 % (5 kpl) Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri ry.

Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo omistaa 2 818 m²:n suuruisella vuokratontilla Oulunkylässä (91-28-162-7) kerrostalon osoitteessa Mäkitorpantie 21, 00640 Helsinki. Vuokratontilla sijaitsee vuonna 1988 valmistunut rakennus, jossa on 30 asuinhuoneistoa (970 m²), 6 liike-/toimistuhuoneistoa (534,9 m²) ja 4 varastoa (165 m²). Lisäksi yhtiön hallinnassa on kerho- ja askarteluhuone, väestönsuoja, varastotiloja ja

12 autopaikkaa. Tontinvuokrasopimus Helsingin kaupungin kanssa on voimassa 31.12.2050 asti.

Talon kaikki asuinhuoneistot on vuokrattu. Vuonna 2017 talossa asui yhteensä 30 henkilöä, joista 16 on sotaveteraaneja, heidän puolisoitaan tai leskiä, 11 muuta sosiaalisin perustein valittua vuokralaista ja 2 muuta vuokralaista. Asukkaiden keski-ikä talossa on 87 vuotta.

Helsingin kaupunki on myöntänyt yhtiölle rakentamisaikaista lainaa yhteensä 1 183 272,03 euroa. Lainojen vakuutena on panttikirjoja 1 345 488 euroa. Lainaehtojen mukaan talo luovutetaan kaupungille vastikkeetta sen jälkeen, kun sitä ei enää tarvita sotaveteraanien palvelutalokäyttöön.

Yhtiön toiminta on ollut tappiollista ja sen maksuvalmius on heikko. Vuonna 2016 yhtiö tuotti tappiota -27 735,63 euroa. Vuoden 2016 tilinpäätöksessä yhtiön oma pääoma yhteensä on 313 459,21 euroa.

Catella Property Oy:n laatiman arvion mukaan kiinteistöyhtiön tontinvuokraoikeuden rakennuksineen velaton markkina-arvo on 2 400 000 euroa olettaen, että asunnot säilytetään vuokratyössä. Kiinteistöyhtiöiden muu omaisuus on vähäistä ja se voidaan arvostaa kirjanpitoarvoonsa. Näillä arvostusperiaatteilla kiinteistöyhtiön osakkeiden käypä arvo kiinteistöyhtiön velat huomioiden on tilinpäätöshetken 31.12.2017 tilanteessa 1.215.467,13 euroa.

Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo II

Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo II -nimisen yhtiön 40 osakkeesta 87,5 % (35 kpl) omistaa Rintamaveteraanien säätiö sr ja 12,5 % (5 kpl) Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri ry.

Yhtiö omistaa siirtokelvottoman maanvuokrasopimuksen perusteella hallitsemallaan 2 842 m²:n suuruisella kiinteistöllä Oulunkylässä (91-28-162-8) kerrostalon osoitteessa Mäkitorpantie 19, 00640 Helsinki. Vuokratontilla sijaitsee vuonna 1994 valmistunut rakennus, jossa on 43 asuinhuoneistoa (1 667,5 m²), 3 liike-/toimistohuoneistoa (205 m²) ja kuntoutuslaitos (290 m²). Lisäksi yhtiön hallinnassa on kerho- ja askarteluhuone, väestönsuoja, varastotiloja ja 8 autopaikkaa.

Talon 43:sta asuinhuoneistoista 41 on vuokrattuna ja 2 huoneistoa on vapaana. Vuonna 2017 talossa asui yhteensä 48 henkilöä, joista 41 on veteraaneja, heidän puolisoita tai leskiä, 5 muuta sosiaalisin perustein valittua vuokralaista ja 2 muuta vuokralaista. Asukkaiden keski-ikä talossa on 90 vuotta.

14.05.2018

Asuntojen vuokraustoiminnan lisäksi yhtiö harjoittaa Oulunkylän kuntoutus -aputoiminimen alla kuntoutustoimintaa, jota varten sillä on 4 palkattua työntekijää. Aputoiminimellä on voimassa oleva puitesopimus Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden kanssa seuraavissa palveluissa: rintamaveteraanien fysioterapia, pitkäaikaissairaiden ja vammaisten fysioterapia sekä pitkäaikaissairaiden ja vammaisten lymfaterapia. Kaupunki on hankkinut näitä palveluja sotaveteraaneille vuosina 2015 ja 2016 noin 50 000 eurolla per vuosi.

Helsingin kaupunki on myöntänyt yhtiölle rakennusaikaista lainaa yhteensä 2 257 639,35 euroa. Lainoituskohde ei ole kiinnityskelpoinen, koska tontin vuokrasopimusta ei voi siirtää. Lainan vakuutena on säätiön ja yhdistyksen omistamat yhtiön osakkeet. Lainaehdojen mukaan talo luovutetaan kaupungille vastikkeetta sen jälkeen, kun sitä ei enää tarvita sotaveteraanien palvelutalokäyttöön.

Yhtiön toiminta on ollut tappiollista ja sen maksuvalmius on heikko. Vuonna 2016 yhtiö tuotti tappiota -52 154,70 euroa ja yhtiön vapaa oma pääoma oli yhteensä 540 409,23 euroa. Vuoden 2016 tilinpäätöksessä yhtiön oma pääoma yhteensä on 1 571 625,92 euroa.

Catella Property Oy:n laatiman arvion mukaan yhtiön tontinvuokraoikeuden rakennuksineen velaton markkina-arvo on 4 300 000 euroa olettaen, että asunnot säilytetään vuokratyössä ja vuokramiehellä on oikeus kaupunkia kuulematta siirtää vuokraoikeus toiselle. Kiinteistöyhtiöiden muu omaisuus on vähäistä ja se voidaan arvostaa kirjanpitoarvoonsa. Näillä arvostusperiaatteilla kiinteistöyhtiön osakkeiden käypä arvo kiinteistöyhtiön velat huomioiden on tilinpäätöshetken 31.12.2017 tilanteessa 2.010.318,80 euroa.

Rintamaveteraanien säätiö

Rintamaveteraanien säätiö on Helsingin seudun sotaveteraanipiiri ry:n perustama säätiö, joka on merkitty säätiörekisteriin 10.1.1986. Säätiön sääntöjen mukaisena tarkoituksena on toimia rintamaveteraanien asunto- ja palvelutalokysymysten ratkaisemiseksi sekä tukea heitä taloudellisesti. Tämän tarkoituksen toteuttamiseksi säätiö voi hankkia tontteja ja maa-alueita rintamaveteraanien asuntojen, palvelutalojen ja sairaskotien rakentamista varten, sekä huolehtia em. hankkeista ja valvoa niiden toteutumista, kuin myös niiden toiminnan ylläpitoa.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö omistaa edellä mainituin tavoin pääosin Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalon ja Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo II:n. Säätiöllä ei ole muuta taloudellista toimintaa.

Säätiön valtuuskunnan jäsenistä Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri ry valitsee 8/9 ja Helsingin kaupunki 1/9. Säätiön valtuuskunta valitsee hallituksen ja päättää mm. kiinteän omaisuuden myymisestä, lahjoittamisesta ja kiinnittämisestä sekä säätiön lakkauttamisesta. Säätiö ei ole kaupungin määräysvallassa eikä se kuulu Helsingin kaupunkikonserniin.

Kiinteistöyhtiöiden taloudellisten ongelmien ja veteraanien vähenemisen myötä säätiön varojen käyttäminen säätiön säännöissä määrättyyn tarkoitukseen on muodostumassa mahdottomaksi tai se on olennaisesti vaikeutunut eikä säätiön tarkoitusta voida muuttaa. Tällainen tilanne on säätiölain mukaan peruste säätiön purkamiselle selvitystilan kautta.

Säätiön purkautuessa sen säästyneet varat, mikäli erikoissäädöksissä ei ole toisin määrätty, on käytettävä valtuuskunnan lähemmin päättämällä tavalla rintamaveteraanien ja Helsingin kaupungin vanhustenhuollon tukemiseen.

Helsingin seudun sotaveteraanipiiri ry

Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri ry (aik. Helsingin Sotaveteraanipiiri ry) on perustettu 16.8.1965. Se on yleishyödyllinen yhteisö, jonka sääntöjen mukaisena tarkoituksena on Suomen Sotaveteraaniliitto ry:n piirinä toimialueellaan valvoa ja edistää Suomen sotien 1939–1945 veteraanien yhteiskunnallisia etuja, toimia erityisesti veteraanien ja heidän puolisoitensa ja leskiensä toimeentuloturvan ja sosiaalisen huollon kehittämiseksi, asunto-olojen parantamiseksi ja kuntoutuksen edistämiseksi, edistää veteraaniperinteen keruuta, tallentamista ja ylläpitämistä sekä ylläpitää veteraanien keskuudessa yhteenkuuluvuutta ja isänmaallista henkeä.

Yhdistys omistaa 1 % Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalon osakkeista ja 12,5 % Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo II:n osakkeista.

Kiinteistöyhtiöiden taloudellinen tilanne ja syyt suunnitellulle järjestelylle

Yhtiöt vuokraavat taloista asuntoja Rintamaveteraanien Säätiön sääntöjen sekä kaupungin lainaehtojen ja tontinvuokrasopimusten mukaiselle kohderyhmälle. Ensisijaisena kohderyhmänä ovat sotaveteraanit sekä sotaveteraanien lesket. Jos taloihin ei enää riitä veteraaniasukkaita tai heidän leskiään, on vapautuviin huoneistoihin asukkaat valittava yhdessä kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan pohjoisen palvelualueen toimijoiden kanssa. Asukkaiksi voidaan lainaehtojen mukaisesti ottaa ainoastaan sellaisia 60 vuotta täyttäneitä helsinkiläisiä, jotka ovat yhden vuoden ennen asuintaloon muuttamista olleet kirjoilla Helsingin kaupungissa.

Vuokrahuoneistojen asukkaat valitsee isännöitsijäyhtiö yhdessä kiinteistöyhtiön hallituksen puheenjohtajan kanssa. Asukasvalinnassa konsultoidaan myös talojen omaa terveydenhoitajaa, joka arvioi, että asukkaiksi valittavat pärjäävät kohteessa itsenäisesti ja selviävät jokapäiväisestä askareistaan. Jos ensisijaiseen kohderyhmään kuuluvia hakijoita ei ole ollut, Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan pohjoinen palvelualue on esittänyt aiemmin mainitut ehdot täyttäviä vuokralaisia taloyhtiöille.

Kaupungin yhtiöille myöntämien lainojen jäljellä oleva pääoma on vuoden 2016 tilinpäätöstietojen mukaan yhteensä 3 440 911,38 euroa. Kaupunginhallitus on eri päätöksillä (viimeksi 17.6.2013, 714 §) päättänyt muuttaa myöntämiensä lainojen ehtoja siten, ettei lainoista peritä lyhennyksiä eikä korkoa niin kauan kuin rakennukset ovat sotaveteraanien asuinkäytössä, kuitenkin enintään 31.12.2018 saakka. Lainaehtojen mukaisesti hallintaoikeuden päättyessä asunnot/asuinrakennukset siirtyvät vastikkeetta kaupungille.

Kiinteistöosakeyhtiöt ovat olleet pitkään taloudellisissa vaikeuksissa ja niiden maksuvalmius on heikko. Taustalla on mm. aputoiminimellä harjoitettu kuntoutustoiminta, joka on ollut viime vuosina merkittävästi tappiollista. Palvelujen kysyntä on laskenut edelleen veteraanien lukumäärän vähentyessä ja toiminnan jatkuvuuteen sote-uudistuksen yhteydessä liittyy merkittäviä epävarmuustekijöitä. Lisäksi asunnoista perittävä vuokra on ollut sosiaalisista syistä alhainen. Vuokrissa ei ole riittävässä määrin huomioitu rakennusten kunnosta syntyneitä korjausvelkaa ja kuntoutustoiminnasta aiheutuneita kustannuksia.

Molemmille yhtiöille on kertynyt maksuhäiriömerkintöjä vuosien 2016 ja 2017 aikana.

Kuntoutuspalvelujen sopeuttamistoimet on aloitettu, mutta ne eivät tuone nopeaa eivätkä pysyvää parannusta yhtiöiden taloustilanteeseen. Yhtiöiden taloudellinen asema on vuoden 2017 aikana jonkin verran parantunut, mutta talouden perusongelmat eivät ole poistuneet. Yhtiöiden heikon maksuvalmiuden vuoksi vuosi- ja peruskorjauksia ei ole mahdollista toteuttaa kiinteistötekniikan tarpeiden edellyttämässä aikataulussa.

Kiinteistöyhtiöt ovat hakeneet Helsingin kaupungilta sosiaaliseen tarkoitukseen myönnettävää lainaa yhtiöiden kunnossapitovastuulla olevien asuinrakennusten peruskorjaustarpeisiin. Helsingin kaupunki on päättänyt 24.4.2017 § 442 myöntää yhtiöille sosiaalisia rakennushankkeita varten yhteensä enintään 225 000 euron suuruiset lainat. Lainat eräännyvät yhtiöille aiemmin myönnettyjen lainojen tavoin 31.12.2018. Tulevaisuudessakin kiinteistöjen korjaustarpeet edellyttävät lainarahoitusta,

jonka saaminen vapailta markkinoilta voisi yhtiöiden taloudellinen asema huomioiden olla ongelmallista.

Koska nykyisiltä asukkailta vapautuviin asuntoihin ei enää käytännössä saada uusia veteraaniasukkaita, alkaa talojen käyttö niiden alkuperäiseen tarkoitukseen käydä mahdottomaksi. Kiinteistöyhtiöiden toiminnan ylläpitämiseen vaadittavat taloudelliset toimintaedellytykset ovat myös olennaisesti vaarantuneet.

Kiinteistöosakeyhtiöiden osakkeiden luovutus Helsingin kaupungille

Tarkoituksena on toteuttaa veteraanitalojen osakkeiden siirto Helsingin kaupungille hallitusti niin, että järjestelyn lähtökohtana ja ensisijaisena tavoitteena on nykyisten asukkaiden asumisen turvaaminen.

Toiminnasta luopuminen tapahtuisi niin, että Rintamaveteraanien säätiö päättää asettaa itsensä selvitystilaan siten, että säätiö selvitystilasta päättäessään päättää säätiön sääntöjen mukaisesti, että säätiön säästyneet varat luovutetaan Helsingin kaupungille siten, että kaupunki sitoutuu pitämään talot rintamaveteraanien ja ikääntyneiden ihmisten asumiskäytössä. Selvitysmenettelyyn ennen varojen jakamista kuuluvien toimenpiteiden jälkeen selvitysmiehet säätiölain 12 luvun 14 §:n mukaisesti jakaisivat säätiön netto-omaisuuden ja siihen kuuluvat kiinteistöyhtiöiden osakkeet Helsingin kaupungille. Talot luovutettaisiin Helsingin kaupungille, säätiön sääntöjen edellyttämällä tavalla, sillä ehdolla, että Helsingin kaupunki sitoutuu pitämään sotaveteraanitalot rintamaveteraanien ja ikääntyneiden ihmisten asumiskäytössä.

Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri ry:n on tarkoitus luovuttaa omistamansa Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalon ja Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo II:n osakkeet Helsingin kaupungille ilman rahastiketta vuoden 2018 aikana vastaavalla ehdolla kuin säätiö, eli kaupunki sitoutuu pitämään sotaveteraanitalot rintamaveteraanien ja ikääntyneiden ihmisten asumiskäytössä.

Helsingin kaupungin vuoden 2018 talousarviossa ei ole varattu määrärahaa kiinteistöyhtiöiden osakkeiden vastaanottamista varten, joten määrärahaa joudutaan ylittämään osakkeiden käypää arvoa vastaavasti talousarvioluvussa 8 06 Arvopaperit 3 226 000 euroa. Osakkeiden luovutukset itsessään ovat rahavastikkeettomat.

Yhtiöiden omistuksen siirtyessä esitetyn järjestelyn myötä kaupungille, kaupunki tulee osaltaan osallistumaan kiinteistöyhtiöille myöntämiensä lainojen uudelleenjärjestelyyn eri päätöksellä.

Kiinteistöosakeyhtiöiden sulautuminen Helsingin kaupungin asunnot Oy:öön

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Helsingin kaupungin asunto-omaisuus on pääsääntöisesti kaupungin omistamien asuntoyhtiöiden omistuksessa. Yhdessäkin kiinteistöyhtiöt muodostaisivat kaupunkimittakaavassa pienen yksikön. Kiinteistöyhtiötä ei ole hallinnollisesti tarkoituksenmukaista säilyttää itsenäisinä osakeyhtiöinä eikä niiden sulauttaminen keskenäänkään muuttaisi tätä tilannetta. Kiinteistöyhtiöiden säilyttäminen itsenäisinä tai sulauttaminen keskenään loisi myös tarpeen vuokrien huomattavalle korottamiselle.

Helsingin kaupungin asunnot Oy on Helsingin kaupungin kokonaan omistama yhtiö, jonka toimialana on omistaa tai vuokraoikeuden nojalla hallita tontteja sekä omistaa ja hallita tonteilla olevia tai niille rakennettavia asuinrakennuksia, joiden huoneistot vuokrataan. Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa, eikä se saa jakaa osinkoa. Yhtiö vastaa Helsingin kaupungin omistajaohjauksen mukaisesti valtion tuella rahoitettujen kaupungin ARA-vuokratulojen hallinnosta. Kaupunkikonsernin tavomainen, kohtuuhintainen vuokra-asuminen on pitkälti keskitetty Helsingin kaupungin asunnot Oy:lle.

Kiinteistöyhtiöiden sulauttaminen Helsingin kaupungin asunnot Oy:öön jatkaisi Helsingin kaupunginvaltuuston strategiaohjelmaan perustuvaa kaupunkikonserniin kuuluvien kiinteistöjen omistuksen keskittämistä kohteiden hallinnoinnin ja ohjauksen tehostamiseksi sekä synergiaetujen saavuttamiseksi käyttötaloudessa. Helsingin kaupungin asunnot Oy:llä on riittävät resurssit ja organisaatio talojen kunnossapitoon ja kehittämiseen niiden käyttötarkoituksen mukaisesti sekä vuokratason pysyttämiseen kohtuullisena.

Sulautumisessa Helsingin kaupungin asunnot Oy:lle siirtyisivät kaikki Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalon ja Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo II:n varat ja velat, jotka kirjataan vastaanottavan yhtiön taseeseen kirjanpidollista jatkuvuutta noudattaen. Sulautuminen olisi tarkoitus toteuttaa vuoden 2019 ensimmäisellä puoliskolla edellyttäen, että kaikki järjestelyyn osallistuvat yhteisöt saavat järjestelyyn liittyvät oikeustoimet päätettyä ja toteutettua tässä aikataulussa.

Kiinteistöyhtiöiden henkilökunta ja kuntoutustoiminta

Kiinteistöyhtiöiden yhteinen henkilökunta talonmies ja terveydenhoitaja ovat ilmoittaneet siirtyvänsä eläkkeelle ennen yhtiön suunniteltua sulautumista Helsingin kaupungin asunnot Oy:öön.

Kiinteistöyhtiöt ovat ostaneet toimitusjohtajan palvelut Kiinteistöharmonia Oy:ltä ja kummallakin yhtiöllä on sama toimitusjohtaja.

Järjestelyn yhteydessä on selvitetty, miten toimitaan vahvasti tappiollisen kuntoutustoiminnan suhteen. Helsingin kaupungin asunnot Oy:n toimialaan ei kuulu kuntoutustoiminnan harjoittaminen. Kuntoutustoi-

minnan yhtiöittäminen omaan yhtiöönsä ei nykyisellä kulurakenteella ole käytännössä mahdollista. Sosiaali- ja terveystoimialalla on selvitetty mahdollisuutta sijoittaa kyseisiä kuntoutustoimintaan liittyviä työntekijöitä koulutustaan vastaaviin tehtäviin, mutta toimialalla ei ole tällä hetkellä jalkahoitajan tai fysioterapeutin avoimia tehtäviä.

Kuntoutustoiminnan henkilöstö (4 henkilöä) ei ole ollut valmis ottamaan kuntoutustoimintaa hoidettavakseen.

Kiinteistöyhtiö on etsinyt ja etsii kuntoutustoiminnalle jatkajaa ja käy keskusteluja mahdollisten ostajatahojen kanssa, mutta tällä hetkellä jatkajaa toiminnalle ei ole vielä löytynyt.

Helsingin kaupunkikonsernin tytäryhteisöihin sovelletaan kaupunginvaltuuston 17.5.2017 hyväksymää kaupungin konserniohjetta. Konserniohjeen kohdassa 11.3.2. todetaan tytäryhteisöissä noudatettavasta henkilöstöpolitiikasta seuraavaa. Muissa kuin markkinaehtoisesti toimivissa kaupungin tytäryhteisöissä noudatetaan kaupungin henkilöstöpolitiikkaa vastaavaa henkilöstöpolitiikkaa yhteisön järjestäytymisen mukaisen työehtosopimuksen rajoissa. Henkilöstön työsuhteturvan osalta tavoitteena on, että vakinaisen henkilökunnan työsuhteen pysyvyys turvataan tilanteissa, joissa on lainmukaiset perusteet lomauttamiseen tai irtisanomiseen tuotannollisin tai taloudellisin perustein. Niissä tilanteissa, joissa työsuhteiden pysyvyyden tavoitetta ei voida toteuttaa, yhteisön henkilöstö voi hakea kaupungin sisäisiin avoimiin työtehtäviin.

Järjestelyssä ei ole kysymyksessä liikkeen luovutus Helsingin kaupungin emoyhteisöön, mistä seuraisi se, että työntekijöihin sovellettaisiin työsopimuslain 1 luvun 10 §:ää (liikkeen luovutus), jolloin henkilöstö siirtyisi vanhoina työntekijöinä Helsingin kaupungille. Helsingin kaupungilla emoyhteisönä ei myöskään ole työsopimuslain 7 luvun 4 §:n mukaista työn tarjoamis- ja koulutusvelvollisuutta, jos työ (kuntoutustoiminta) on taloudellisista ja tuotannollisista syistä vähentynyt olennaisesti ja pysyvästi, vaikka kiinteistöyhtiöstä tulee kaupunkikonsernin tytäryhteisö.

Tarkoituksena on, että kuntoutustoiminnalle löytyisi jatkaja ja kuntoutustoiminta erotettaisiin kiinteistöyhtiöistä liikkeenluovutuksella tai muulla vastaavalla järjestelyllä. Mikäli kuntoutustoiminnalle ei kuitenkaan löydy jatkajaa, on kuntoutustoiminta sen jälkeen, kun kiinteistöyhtiö on tullut kaupungin omistukseen, tarkoitus alasajaa. Tämä tarkoittaisi henkilöstön irtisanomista tuotannollisilla ja taloudellisilla perusteilla siten, että henkilöstön irtisanomisaika päättyy ennen yhtiön sulautumista Helsingin kaupungin asunnot Oy:hyn. Tällöin kuntoutustoimintaan liittyvä omaisuus myytäisiin. Kuntoutustoiminnan henkilöstöllä on tällöin mahdollisuus hakea kaupungin sisäisiä avoimia työpaikkoja.

Sotaveteraanitalot osana Helsingin kaupungin asunnot Oy:tä ja asukkaiden asema järjestelyn jälkeen

Helsingin kaupungin asunnot Oy:llä on tällä hetkellä omistuksessaan noin 1 000 ikäihmisille tarkoitettua vuokra-asuntoa, joista Kurkimäessä sijaitsevassa kohteessa on asuntoja kohdennettuna veteraaneille. Kaupungin asuntoyhtiöistä Helsingin kaupungin asunnot Oy:llä on parhaat mahdollisuudet suurena yhtiönä pitää asuntojen vuokrat kohtuuhintaisina sekä huolehtia oikea-aikaisista peruskorjauksista, isännöinnistä sekä asuntojen vuosikorjaustoiminnasta. Asunnot ovat nykyisin vapaarahoitteisia, mutta ne on jatkossa mahdollista korjata ara-rahoitteisina, jolloin asunnot voivat olla Helsingin kaupungin asunnot Oy:n vuokrantasauksen piirissä. Tällöin vuokratasoksi määrittäisi ara-sääntelyn mukainen omakustannusvuokra.

Sotaveteraanitaloja on perustamisvaiheessa kutsuttu palvelutaloiksi, mutta nykyäskityksen mukaan asunnot ovat hyvin lähellä tavanomaisia vuokra-asuntoja. Hoitohenkilökuntaa kiinteistöyhtiöillä ei ole osa-aikaisista terveydenhoitajaa lukuunottamatta. Jatkossa talojen asukkaiden sosiaali- ja terveystalvet turvataan kaupungin toimesta normaalien menettelyiden puitteissa. Tälläkin hetkellä monilla talon asukkailla on asiakkuus kaupungin sosiaali- ja terveystalveihin ja he ovat esimerkiksi kotihoidon piirissä.

Asukkaiden vuokrasopimukset jatkuvat keskeytymättöminä Helsingin kaupungin asunnot Oy:n kanssa. Koko järjestelyn keskeinen tarkoitus on turvata nykyisten asukkaiden asema, eikä järjestely vaadi asukkaiden vuokrasopimusten irtisanomista.

Kaupungin asuntojen asunnonvälitys on keskitetty kaupunkiympäristön toimialan asuntopalveuille. Ikäihmisille kohdennettuja asuntoja voi hakea erityistoiveesta. Omaisuusjärjestelyiden jälkeen asunnonvälitys siirtyy kaupunkiympäristön toimialan asuntopalveluiden hoidettavaksi siten, että asukasvalinnassa asetetaan etusijalle sotaveteraanit, heidän leskensä sekä yli 65-vuotiaat henkilöt.

Liiketilat järjestelyn jälkeen

Helsingin kaupungin omistamien asuntoyhtiöiden toimitilojen vuokraus on keskitetty kaupunkiympäristön toimialan toimitilavuokraus -palvelulle. Liiketilat siirtyvät tässä järjestelyssä Helsingin kaupungin asunnot Oy:n omistukseen, mutta kaupungin toimitilavuokraus -yksikön hoidettavaksi. Liikehuoneistojen vuokralaisten kanssa on tarkoitus järjestelyn toteutuessa käynnistää neuvottelut vuokrasopimusten siirtämisestä Helsingin kaupungille.

Verotus

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

14.05.2018

Asia/2

Kaupunki on hakenut verohallinnolta ennakkoratkaisun siitä, onko kaupungin luovutuksensaajana suoritettava varainsiirtoveroa, mikäli se edellä mainituin tavoin saa omistukseensa kiinteistöyhtiöiden osakkeet. Verohallinto on antamassaan ennakkoratkaisussa todennut, että luovutuksista ei tulisi varainsiirtoveroseuraamuksia. Myöskään muita vero-seuraamuksia osakkeiden luovuttamisesta tai yhtiöiden myöhemmästä sulauttamisesta Helsingin kaupungin asunnot Oy:öön ei ole selvityksissä havaittu.

Maanvuokrasopimukset

Kiinteistö Oy Oulunkylän sotaveteraanitalo II -nimisen yhtiön maanvuokrasopimus on siirtokelvoton. Kiinteistöyhtiön maanvuokraoikeuden käyttö jatkossa lainojen vakuutena edellyttää, että vuokrasopimus päivitetään siirtokelpoiseksi. Maanvuokraoikeuksien käyttäminen aralainojen vakuutena myös edellyttää, että kummankin kiinteistöyhtiön hallitsemaa kiinteistöä koskeviin maanvuokrasopimukseen lisätään aran edellyttämät lisäehdot.

Kaupunginhallituksen täytäntöönpanopäätös

Kaupunginhallitus tulee kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen täytäntöönpanopäätöksessään

A

hyväksymään omalta osaltaan kokonaisjärjestelyn, jossa Helsingin kaupunki vastaanottaa Rintamaveteraanien säätiö sr -nimiseltä säätiöltä ja Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri ry:ltä niiden omistamat Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo ja Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II -nimisten yhtiöiden osakkeet, jotka muodostavat yhtiöiden koko osakekannan, siten että kaupunki sitoutuu pitämään sotaveteraanitalot rintamaveteraanien ja ikääntyneiden ihmisten asumiskäytössä, jonka jälkeen Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo ja Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II -nimiset yhtiöt sulautetaan Helsingin kaupungin asunnot Oy:öön;

B

kehottamaan kaupunginkansliaa ja kaupunkiympäristön toimialaa toimimaan osaltaan niin, että kokonaisjärjestelyn osana Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo ja Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II -nimiset yhtiöt sulautetaan Helsingin kaupungin asunnot Oy:öön yhtiöiden osakkeiden tultua Helsingin kaupungin omistukseen;

C

Myöntämään kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käytettäväksi vuoden 2018 talousarviomäärärahoja tililtä 8 06 02 Arvopaperit, Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi 3 226 000,00 euroa kiinteistöyhtiöiden osakkeiden vastaanottamiseksi.

D

kehottamaan kaupunginkanslian oikeuspalvelut –osastoa huolehtimaan Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo ja Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II -nimisten yhtiöiden osakkeiden vastaanottamisesta ja siihen liittyvistä käytännön toimenpiteistä;

E

kehottamaan kaupunkiympäristön toimialaa toimimaan osaltaan siten, että sotaveteraanitalojen asukasvalinta toteutetaan siten, että talot pysyvät rintamaveteraanien ja ikääntyneiden ihmisten asumiskäytössä;

F

kehottamaan kaupunkiympäristön toimialaa omalta osaltaan toimimaan siten, että kokonaisjärjestelyn osana maanvuokrasopimukset päivitetään tai uudistetaan siten, että ne palvelevat sotaveteraanitalojen käyttöä osana Helsingin kaupungin asunnot Oy:tä;

G

kehottamaan kaupunkiympäristön toimialaa omalta osaltaan toimimaan kokonaisjärjestelyn osana siten, että sotaveteraanitalojen liikehuoneistojen vuokraustoiminta siirretään Helsingin kaupungille.

Samalla kaupunginhallitus päättää, että päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että Rintamaveteraanien säätiö sr ja Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri ry luovuttavat vastikkeetta omistamansa Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalon ja Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II:n osakkeet Helsingin kaupungille rintamaveteraanien ja ikääntyvien ihmisten asumiskäyttöön.

Muut järjestelyyn liittyvät päätökset

Edellä kuvatun kokonaisjärjestelyn edellytyksenä on, että Rintamaveteraanien säätiö ja Helsingin seudun sotaveteraanipiiri ry tekevät päätökset kiinteistöyhtiöiden osakkeiden luovuttamisesta kaupungille edellä kuvatuin ehdoin.

Kokonaisjärjestelyn toteutuminen edellyttää lisäksi, että Helsingin kaupungin asunnot Oy ja kiinteistöyhtiöt tekevät kiinteistöyhtiöiden osake-

14.05.2018

Asia/2

kannan kaupungille luovuttamisen jälkeen sulautumisen edellyttämät päätökset omalta osaltaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi
Samuli Vartiainen, kaupunginasiainmies, puhelin: 310 64011
samuli.vartiainen(a)hel.fi
Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 310 36321
tuomo.makinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

14.05.2018

Asia/3

§ 329

V 30.5.2018, Kaisaniemen ala-asteen koulun perusparannushankkeen enimmäishinnan korottaminen

HEL 2013-001717 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Kaisaniemen ala-asteen koulun perusparannus hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamisen 844 000 eurolla arvonlisäverottomana siten, että hankkeen kokonaiskustannukset ovat enintään yhteensä arvonlisäverottomana 12 093 000 euroa lokaan 2017 kustannustasossa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaisaniemen ala-asteen peruskorjauksen hankesuunnitelma 13.2.2012 liitteineen
- 2 Kaisaniemen ala-aste, hankesuunnitelman lisälehti 1.12.2015
- 3 1 Vastaanottovaiheen kustannusarvio 20.12.2017
- 4 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto Kaisanie

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Kaisaniemen ala-asteen koulun perusparannuksen lähtökohtana on ollut kaikkien tilojen saneeraustöiden lisäksi sisäilman laadun parantaminen ja talotekniikan nykyaikaistaminen. Perusparannuksessa rakennuksen terveellisyyttä ja turvallisuutta parannetaan sekä tilojen toiminnallisuutta muutetaan opetussuunnitelmien toteutusta vastaaviksi.

Hankkeen rakentamistyöt on käynnistetty kesäkuussa 2016. Rakentamisen aikana on jouduttu toteuttamaan tavanomaisten muutostöiden li-

säksi muutostöitä, joita ei suunnitteluajana ole voitu tutkia ja määritellä. Muutostöiden määrä on lisääntynyt merkittävästi 18 kuukautta kestäneen työn aikana. Hanke on valmistunut marraskuun lopussa 2017.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on antanut hankkeesta puoltavan lausunnon
27.3.2018 § 60.

Esittelijän perustelut

Hankesuunnitelma

Kaisaniemen ala-asteen koulu on rakennettu vuonna 1924 arkkitehtien R. Eklundin ja E. Flinckenbergin suunnitelmien mukaan. Rakennus edustaa 1920-luvun klassismia ja se on säilynyt ulkoasultaan ja suurelta osin sisätiloiltaankin alkuperäisenä. Rakennus sijaitsee keskeisellä paikalla ja on kaupunkikuvallisesti merkittävä. Se on luokiteltu Opintielä: Helsingiläisiä koulurakennuksia 1880-1980 koskevassa kokonaisselvityksessä (Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuja 2004:12) arvoluokkaan 1.

Kaupunginhallitus on 7.4.2014 § 379 hyväksynyt Kaisaniemen ala-asteen koulun perusparannuksen 13.2.2012 päivätyn hankesuunnitelman. Hankesuunnitelma sisältää rakennuksen toiminnallisen ja teknisen perusparannuksen, jonka tavoitteena on parantaa rakennuksen sisäilma- ja lämpöolosuhteita, energiataloutta, esteettömyyttä, akustiikkaa ja paloturvallisuutta. Hankkeen yhteydessä on suunniteltu rakennettaviksi koulun ruokahuollon tilat vastaamaan nykyistä vaatimustasoa sekä parannettaviksi aineopetustiloja. Hankesuunnitelma on liitteenä 1.

Hanke käsittää koko rakennuksen 5 500 brm², 3 815 htm² ja 2 573 hym². Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 2.3.2016 § 52 korottaa rakentamiskustannusten enimmäishintaa arvonlisäverottomana 10 610 000 euroon kustannustasossa elokuu 2015. Alkuperäisen hankepäätöksen jälkeen rakennuksessa oli todettu välttämättömiä korjaustarpeita, joita ei ollut sisällytetty hankesuunnitelmaan. Muutoksista on laadittu hankesuunnitelman 1.12.2015 päivätty lisälehti (liite 2.)

Kustannusmuutokset ja niiden syyt

Alkuperäisessä hankkeen enimmäishinnan määrittelyssä oli varauduttu tavanomaisiin peruskorjaushankkeissa esiintyviin muutostöihin. Hankkeeseen kertaalleen myönnetty lisä- ja muutostyövaraus ei tule riittämään nyt muodostuneisiin kustannuksiin.

Rakenneavauksien tekeminen käytössä olevassa koulussa on vaikeaa ja usein mahdotonta. Urakan aikana tuli esiin asioita, jotka johtivat laa-

joihin muutostöihin. Näiden asioiden ennakkoon selvittäminen olisi vaatinut mittavia purkutöitä tehtäväksi ennakkoon suunnitteluvaiheen aikana.

Hankkeen työmaa-aikana esille tulleita merkittäviä lisä- ja muutostöitä

Rakennuksessa esiintyi erilaisia haitta-aineita merkittävästi enemmän kuin suunnitelmissa oli varauduttu. Nämä aiheuttivat paljon ylimääräisiä purku- ja puhdistustoimia, mistä seurasi lisääntyneitä rakenteiden uusimisia ja lisäaikatarvetta toteutukselle.

Purkutöiden edistyessä kohteesta on löydetty suunnitelmista poikkeavia, ennakoimattomia ja hyvin erilaisia rakenteellisia ratkaisuja, joita ei ole voitu tutkia ennakkoon. Nämä odottamattomat ratkaisut aiheuttivat paljon häiriötä varsinaiseen rakennustyöhön ja johtivat lisääntyneisiin muutostöihin sekä aikataulun jatkamistarpeeseen.

Vanhojen välipohjien lattiarakenteet osoittautuivat hauraksi ja rikkinäisiksi. Lattioiden ylimääräisiä reikäpaikkauksia on jouduttu tekemään huomattavia määriä. Vanhoja välipohjarakenteita puhdistettiin urakan aikana huomattavasti enemmän kuin mitä oli ennakoitu. Kaikkien välipohjien vanhat terveydelle haitalliset täyttömateriaalit ja muottilaudat jouduttiin poistamaan ja rakenteet jouduttiin puhdistamaan huolellisesti.

Rakennuksessa jouduttiin urakan aikana laajentamaan merkittävästi tiivistyskorjauksia koskien välipohjien, alapohjien ja seinärakenteiden liittymäkohtia. Tämä oli välttämätön toimenpide hyvän sisäilman varmistamiseksi kohteessa.

Koulun turvajärjestelmiin ja kulunvalvontaan on tehty tarpeelliseksi todettuja parannuksia. Näillä lisätoimilla parannetaan myös rakennuksen liikuntatilojen iltakäyttömahdollisuutta.

Talotekniikkatöissä jouduttiin urakan aikana lisäämään sähkötöiden sisältöön uusien opetusmetodien vaatimia muutoksia ja vanhoja säilytettäväksi ajateltuja vesijohtolinjoja on jouduttu uusimaan laajalti niiden huonon kunnon vuoksi.

Kellariseinien rakenteiden osalta on kokonaisuudessaan muutettu pintarakenteita rakennusvalvonnan määräyksistä siten, että ne kestävät kosteusrasituksen aiheuttaman erityisvaatimuksen.

Ullakon ja vesikaton sääsuojien määrää lisättiin uusien työmaiden kosteudenhallintaohjeiden mukaisesti.

Hankkeen muutostöiden huomattava lisääntyminen aiheuttaa hankkeen toteutusaikaan lisäaikatarpeen, joka johtaisi hankkeen valmistamisen viivästymiseen, mikä ei ollut mahdollista. Estääkseen tämän ko-

konaisurakoitsija joutui hankkimaan työmaalle lisäresursseja ja lisäksi useita työvaiheita jouduttiin tekemään iltaisin ja viikonloppuna, mikä on johtanut lisäkustannuksiin.

Hankkeen kustannukset

Hankkeen hyväksytty indeksikorjattu arvonlisäveroton enimmäishinta urakoiden tilausajankohtana oli arvonlisäverottomana 10 517 000 euroa kustannustasossa helmikuu 2016.

Hankkeen enimmäishinnan korotuksen jälkeen hankkeen uusi urakka-vaiheen enimmäishinta on arvonlisäverottomana 12 093 000 euroa. Kustannustasona on käytetty indeksiä lokakuu 2017. Kustannukset ovat arvonlisäverottomana 2 199 euroa brm², mikä hintataso vastaa samankaltaisten toteutettujen koulurakennusten perusparannusten keskineliöhintaa. Hankkeen vastaanottovaiheen kustannusarvio on liitteenä 3.

Korjatuilla kustannuksilla tilojen tulevaksi vuokraksi arvioidaan 24,15 euroa/htm², josta pääomavuokra on 20,86 euroa/htm² ja ylläpitovuokra 3,29 euroa/htm², yhteensä 96 576 euroa/kk ja 1 158 751 euroa/v. Vuokra-arvio on laskettu hankkeen korjatun enimmäishinnan perusteella 30 vuoden poistoajalla ja 3 % tuotto-odotuksella. Pääomavuokra tarkentuu toteutuneiden kustannusten mukaan ja ylläpitovuokra valmistumisajankohdan ylläpitovuokraa vastaavaksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto asiassa

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on lausunnossaan (27.3.2018 § 60) puoltanut perusparannuksen hankehinnan korottamista (liite 4). Kasvatus- ja koulutuslautakunta on kiinnittänyt erityistä huomioita kuntotutkimusten ja toteutusvaihetta edeltävän suunnittelun kattavuuteen, jotta hankkeessa toteutettavat toimenpiteet ja kustannukset voitaisiin ennakoida paremmin, ja rakentamisen toteutus suunnitella mahdollisimman aikaa säästäväksi ja tehokkaaksi. Lisäksi lautakunta muistutti kaupunkistrategian 2017–2021 kirjauksesta, jonka mukaan sisäilmakorjauksista aiheutuvat investoinnit eivät nosta tiloista perittävää käypää vuokraa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaisaniemen ala-asteen peruskorjauksen hankesuunnitelma 13.2.2012

14.05.2018

- 2 liitteineen
3 Kaisaniemen ala-aste, hankesuunnitelman lisälehti 1.12.2015
4 1 Vastaanottovaiheen kustannusarvio 20.12.2017
4 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto Kaisanie

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.03.2018 § 60

HEL 2013-001717 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi puoltavan lausunnon kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle Kaisaniemen ala-asteen perusparannuksen hankehinnan korottamisesta.

Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukonaisuus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa Kaisaniemen ala-asteen perusparannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamisesta ja siitä aiheutuvasta vuokrasta. Perusparannushanke on valmistunut marraskuun lopussa 2017. Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto on esittänyt 11.1.2018 kaupunginhallitukselle perusparannuksen enimmäishinnan korottamista sillä ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa hankkeesta puoltavan lausunnon.

Kaisaniemen ala-asteen 13.2.2012 päivätyn perusparannuksen hankesuunnitelman 8,6 miljoonan euron hankehintaa korotettiin 1.12.2015 päivitettyssä hankesuunnitelmassa 10,61 miljoonaan euroon. Nyt kaupunkiympäristön toimialan esittämässä vastaanottovaiheen kustannuslaskelmassa hinta on edelleen noussut, niin että se ylittää indeksikorjatun enimmäishinnan (11,249 miljoonaa euroa) 844 000 eurolla. Hankkeen kokonaishinta on siis 12 093 000 euroa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta painottaa kuntotutkimusten ja toteutusvaihetta edeltävän suunnittelun riittävää kattavuutta, jotta hankkeessa toteutettavat toimenpiteet ja kustannukset voidaan paremmin ennakoii-

14.05.2018

da, ja rakentamisen toteutus suunnitella mahdollisimman aikaa säästäväksi ja tehokkaaksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta muistuttaa Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 kirjauksesta, jonka mukaan sisäilmakorjauksista aiheutuvat investoinnit eivät nosta tiloista perittävää käypää vuokraa.

Esittelijä

vs. perusopetusjohtaja
Taina Tervonen

Lisätiedot

Eeva Jalovaara, projektiarkkitehti, puhelin: 310 79657
eeva.jalovaara(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 11.01.2018
§ 5

HEL 2013-001717 T 10 06 00

Kiinteistökartta 63/673 497, Puutarhakatu 1

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle Kaisaniemen ala-asteen koulun perusrannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamista 844 000 eurolla arvonlisäverottomana siten että hankkeen kokonaiskustannukset ovat enintään yhteensä arvonlisäverottomana 12 093 000 euroa lokaan 2017 kustannustasossa.

Päätös tehdään ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyy enimmäishinnan korottamisen.

Esittelijä

tekninen johtaja
Jaakko Stauffer

Lisätiedot

Jukka Forsman, rakennuttamispäällikkö, puhelin: 310 38484
jukka.forsman(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 23.02.2017 § 81

HEL 2013-001717 T 10 06 00

Kiinteistökartta 63/673 497, Puutarhakatu 1

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

14.05.2018

Kiinteistölautakunta päätti korottaa Kaisaniemen ala-asteen koulun perusparannuksen lisä- ja muutostyövarausta arvonlisäverottomana 1 472 000 eurolla aiemmin päätetyn lisä- ja muutostyövarauksen lisäksi. Yhteensä toteutuksen aikainen lisä- ja muutostyövaraus on tämän jälkeen arvonlisäverottomana 2 213 000 euroa.

17.12.2015 Ehdotuksen mukaan

16.05.2013 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Sirpa Pylväs, projektinjohtaja, puhelin: 31031848
sirpa.pylvas(a)hel.fi
Jouko Snellman, rakennuspäällikkö, puhelin: 310 40334
jouko.snellman(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 02.03.2016 § 52

HEL 2013-001717 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä Kaisaniemen ala-asteen koulun perusparannuksen 8 600 000 euron enimmäishinnan korottamisen siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 5 500 brm² ja enimmäishinta on arvonlisäverottomana 10 610 000 euroa elokuun 2015 kustannustasossa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 15.02.2016 § 145

HEL 2013-001717 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

14.05.2018

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Kaisaniemen ala-asteen koulun perusparannuksen 8 600 000 euron enimmäishinnan korottamisen siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 5 500 brm² ja enimmäishinta on arvonlisäverottomana 10 610 000 euroa elokuun 2015 kustannustasossa.

07.04.2014 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Opetuslautakunta 26.03.2013 § 36

HEL 2013-001717 T 10 06 00

Päätös

Opetuslautakunta päätti antaa Kaisaniemen ala-asteen perusparannuksen 13.2.2012 päivätystä hankesuunnitelmasta seuraavan lausunnon:

Kaisaniemen ala-asteen perusparannus on lähtökohdiltaan tekninen perusparannus, jonka tarkoitus on parantaa sisäilmasto-olosuhteita. Painovoimainen ilmanvaihto muutetaan koneelliseksi tulo- ja poistoilmanvaihdoksi. Välipohjia korjataan ja rakenteita tiivistetään. Epätasaisia lämpötiloja parannetaan mm. ikkunoiden kunnostuksella. Rakennuksen paloturvallisuutta parannetaan. Rakennuksen haitta-ainekartoituksessa löytyneet alueet puhdistetaan. Esteettömyyttä parannetaan rakentamalla hissi.

Aineopetustilojen kalustusta ja varustusta, musiikkiluokkien ääneneristystä ja tilojen akustointia parannetaan. Koulun keittiö ja henkilökunnan sosiaalitilat perusparannetaan.

Perusparannus pienentää tilojen hyötyneliöitä 23 m² eikä sillä ole vaikutusta koulun vähimmäisoppilaspaikkoihin.

Kaupunkisuunnitteluviraston julkaisussa Opintielä - Helsinkiläisiä koulurakennuksia 1880–1980 Kaisaniemen ala-asteen koulurakennus on ryhmitetty arvoluokkaan 1. Oppaan suosituksen mukaan rakennus tulisi suojella asemakaavassa kulttuurihistoriallisesti arvokkaana rakennuksena, myös sisätiloista tulisi olla maininta asemakaavamääräyksessä. Hankesuunnittelun yhteydessä on kuultu kaupunginmuseota. Kaupun-

14.05.2018

ginmuseon mukaan rakennuksen julkisivut, vesikatto sekä ikkunat tulee säilyttää alkuperäisinä tai niiden kaltaisina. Rakennustekniset ominaispiirteet sekä tilalliset ja toiminnalliset alkuperäisratkaisut tulee säilyttää. Sisätilojen pintamateriaalit väreineen, kiinteä kalustus sekä merkittävät yksityiskohdat tulee myös säilyttää. Kaupunginmuseon mukaan Kaisaniemen ala-asteen koululla on suuri kulttuurihistoriallinen ja rakennustaiteellinen arvo ja nämä arvot otetaan huomioon jatkosuunnittelussa.

Opetuslautakunta pitää tärkeänä suojelunäkökohtien huomioon ottamista arvoteknisten perusrakennuksissa, mutta pitää myös tärkeänä, että kaikki turvallisuuteen ja terveellisyysvaikutteisiin puutteisiin ja virheisiin tulee korjatuksi parhaalla mahdollisella tavalla. Opetuslautakunta toteaa, että kohteesta ei ole suojelupäätöstä eikä rakennusta ole asemakaavalla suojeltu. Jatkosuunnittelun ja rakentamisen yhteydessä tulee huolehtia siitä, että kaikki sisäilmaan vaikuttavat puutteet korjataan. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota rakennustyön huolelliseen toteutukseen ja rakennusaikaiseen valvontaan.

Opetuslautakunta esittää, että suojeluarvoista aiheutuvista erityisen korkeista rakennuskustannuksista johtuvat normaalirakentamista korkeammat vuokrat huomioidaan täysimääräisinä opetusviraston raamisessa.

Opetusviraston työsuojelutoimikunta on tarkastanut suunnitelmat ja antanut lausunnon. Lausunnossa esitetyt asiat tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelussa.

Opetuslautakunta puoltaa hankesuunnitelmaa jatkosuunnittelun pohjaksi näillä kommentteilla.

Käsittely

26.03.2013 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

Jäsen Nordman teki puheenjohtaja Alanko-Kahiluodon kannattamana vastaehdotuksen, että esityslistan 7. kappale ("Opetuslautakunta esittää, että...") muutetaan muotoon:

"Opetuslautakunta esittää, että suojeluarvoista aiheutuvista erityisen korkeista rakennuskustannuksista johtuvat normaalirakentamista korkeammat vuokrat huomioidaan täysimääräisinä opetusviraston raamisessa."

Suoritettuna äänestyksessä jäsen Nordmanin vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 7 (Ekman, Korolainen, Mithiku, Nordman,

14.05.2018

Asia/3

Raittinen, Razmyar, Alanko-Kahiluoto) – 1 (Rydman). Tyhjää äänesti 3 jäsentä (Jalovaara, Ahva, Palm).

Hyväksyttiin esittelijän muutettu ehdotus.

Esittelijä

linjanjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Marketta Savelainen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 86363
marketta.savelainen(a)hel.fi

§ 330

V 30.5.2018, Matalalattiaisten raitiovaunujen hankesuunnitelman hyväksyminen

HEL 2018-003609 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä matalalattiaraitiovaunuja koskevan hankesuunnitelman siten, että

- hanke käsittää enintään 10 kappaletta matalalattiaisia noin 28 metriä pitkiä raitiovaunuja

- hankkeen kokonaiskustannus, jossa on otettu huomioon varaosat ja varaukset, on yhteensä enintään 30 miljoonaa euroa (ilman alv) kustannustasossa 1/2017.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liikenneliikelaitoksen johtokunnan esitys 5.4.2018
- 2 Helsingin kantakaupungin raitioliikenteen kaluston käyttöaste 2017-2026
- 3 HSL:n hallituksen päätös 13.2.2018 § 17
- 4 HSL:n lausunto 16.4.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Liikenneliikelaitoksen (HKL) tällä hetkellä käytössä oleva raitiovaunukalusto muodostuu kolmesta eri raitiovaunutyyppistä. Käytössä on peruskorjattuja osamatalalattiaisia nivelraitiovaunuja (MLNRVI/II), täysin ma-

14.05.2018

talalattiaisii raitiovaunuja (Artic) ja Variotram -vaunuja. Raitiovaunun laskennallinen käyttöikä on noin 40 vuotta.

Peruskorjattuja osamatalalattiaisii nivelraitiovaunuja (MLNRV I/II), jotka on valmistettu vuosina 1973 – 1987, on käytössä kaikkiaan 52 kpl. Vuosina 2007 – 2012 raitiovaunuihin rakennetun matalalattiaisen välions ansiosta vaunut täyttävät esteettömän kaluston vaatimukset. Kalusto on tulossa elinkaarensa loppuun arviolta seuraavan 10 vuoden aikana.

Kokonaan matalalattiaisii raitiovaunuja on käytössä kahta tyyppiä. Variotram-raitiovaunuja (MLRV), jotka Bombardier Transportation Finland Oy on toimittanut vuosina 1998 – 2004, on käytössä 40 kpl. Vaunut poistuvat liikenteestä vuoden 2018 aikana. Kokonaan matalalattiaisii uusia Transtech Oy:n toimittamia Artic-raitiovaunuja (MLRV III) on tilattu yhteensä 60 kpl. Tilatuista 40 vaunua on käytössä ja 20 vaunun toimitus on kesken.

Korkealattiaisii nivelraitiovaunuja (NRV I), jotka on valmistettu vuosina 1973 – 1975, on varastoituna mahdollista tulevaa tarvetta tai myyntiä varten 20 kpl. Niiden käyttö voi HKL:n arvion mukaan tarvittaessa jatkua vielä noin 10 vuotta, mutta liikennöinnin edellytyksenä on kalustosarjan mittava peruskorjaus. HSL on esittänyt näkemyksensä, että 1970-luvulla hankitut korkealattiaiset raitiovaunut eivät enää täytä kaikilta osin nykyistä vaatimustasoa etenkin esteettömyyden osalta.

HKL on 2000-luvun alussa lisännyt peruskorjauksen yhteydessä osaan NRV-kalustosta matalalattiaisen välions, jonka avulla vaunun esteettömyys paranee osittain. Aiempien hankkeiden perusteella peruskorjauksen ja välions lisäämisen investointikustannus 10 vaunua kohden on arviolta noin 8 milj. euroa. Kun vaunujen muu tekninen käyttöikä on enintään 10 vuotta, ei vaunujen näin mittava korjaus ole järkevää.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä hyväksyi vuonna 2015 raitioliikenteen linjastosuunnitelman, jossa on hahmoteltu linjaston kehittämistavoitteita vuoteen 2024 saakka. Tämän suunnitelman mukainen raitioliikenneverkko käsittää nykyisen linjaston laajennuksen Jätkäsaareen sekä Hernesaareen ja Ilmalaan. Suunnitelman mukainen linjasto ei käsitä mm. Kruunusiltojen ja Kalasataman raitioteiden linjoja.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 30.11.2016 § 305 hankesuunnitelman nykyiset matalalattiaraitiovaunut korvaavista raitiovaunuista siten, että hanke käsittää enintään 20 kappaletta matalalattiaisii 27,4 metriä pitkiä raitiovaunuja ja hankkeen kokonaiskustannus, jossa on otettu huomioon varaosat ja varaukset, on yhteensä enintään 61,3 miljoonaa euroa (ilman alv) kustannustasossa 9/2016.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.1.2018 § 6 MLNRV2 -nivelraitiovaunujen täyskorjauksen hankesuunnitelman siten, että raitiovaunuja täyskorjataan 42 kpl ja että täyskorjauksen kustannusarvio on 10,5 milj. euroa (alv 0).

HKL:n raitiovaunujen käyttöaste (vuoromäärä jaettuna vaunujen määrällä) on vuonna 2018 keskimäärin 75 %. HKL:n pitkän aikavälin tavoitteena on 85 - 90 %:n käyttöaste raitioliikenteessä. Tavoiteltuun käyttöasteeseen päästään luopumalla epätarkoituksenmukaisesta kalustosta, kehittämällä huolto- ja korjaustoimintaa sekä vähentämällä huoltoihin ja korjauksiin sitoutuvan vaunukaluston määrää. Huoltojen ja suunniteltujen korjausten lisäksi vaunuja sitoutuu ennakoimattomiin korjauksiin kuten kolarikorjauksiin.

Raitiovaunujen nykyinen vuoromäärä on 95 vuoroa arkipäivässä. Vuonna 2015 raitioliikenteen linjastosuunnitelmassa vuoromääräksi kaupunkiraitioliikenteen tarpeisiin arvioitiin 98 vuoroa vuodelle 2024.

HSL:n arvion mukaan Helsingin kantakaupungin raitioliikenteen vuoromäärä tulee kasvamaan vuoteen 2024 mennessä enemmän kuin mitä oli arvioitu HSL:n hyväksymässä linjastosuunnitelmassa vuonna 2015. Elokuussa 2017 toteutetut raitiolinjaston kehittämissuunnitelman mukaiset linjastomuutokset kantakaupungin linjoilla ovat jo nyt lisänneet kantakaupungin raitioliikenteen matkustajamääriä. Kaupunkiraideliikenteen palvelut tulevat laajenemaan Jätkäsaarella, Hernesaarella ja Ilmalassa uusille asuinalueille. Lisäksi poikittaisia liikenneyhteyksiä kehitetään.

Raitioliikenteen suosion kasvamisen myötä tarve raitiovuorojen lisäämiseen kasvaa vuonna 2015 arvioituun nähden. HSL:n laatiman arvion mukaan kantakaupungin raitioliikenteen vuoromäärä nousee 105 vuoroon arkipäivässä vuoteen 2024 mennessä. Kasvavan liikenteen hoitamiseksi ja poistettaessa korkealattiaista kalustoa liikenteestä tarvitaan nykyistä enemmän matalalattiaisia raitiovaunuja.

Liikenneliikelaitoksen esitys

Liikenneliikelaitoksen johtokunta esittää 5.4.2018 § 55 matalalattiaisten raitiovaunujen hankintaa koskevan hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankitaan 10 kpl matalalattiaisia raitiovaunuja, ja vaunuhankinnan kokonaishinta sisältäen varaosat sekä hankinnan aikaiset lisä- ja muutostyöt on 30 milj. euroa (alv 0 %).

Liikenneliikelaitoksen esityslistateksti asiasta on liitteenä 1 ja vaunukaluston käyttöastetta koskeva muistio liitteenä 2.

Hankittava raitiovaunukalusto on Helsingin kantakaupungin raitioliikenteeseen soveltuva noin 28 metriä pitkä, koko pituudeltaan matalalattiaisen yksisuuntainen raitiovaunu, jonka kapasiteetti on noin 150 matkustajaa.

Kaluston hankinnassa painotetaan kaluston elinkaaren kustannuksia (mm. energian kulutuksen ja kaluston kunnossapidon kustannukset).

Raitiovaunuhankintaan liittyvä riski on kaluston käyttöasteen jääminen alle tavoitellun ja täten pääomien sitoutuminen mahdollisesti tarpeettomaan kalustoon. Käyttöasteen kannalta oleellista on, että raitioliikenteen laajennukset Hernesaareen, Jätkäsaareen ja Ilmalaan toteutuvat suunnitellussa aikataulussa. Mikäli laajennukset toteutuvat myöhemmin tai jäävät kokonaan toteutumatta, raitioliikenteen vuoromäärä ei kasvikaan ennustetulla tavalla.

Raitiovaunujen kokonaismäärään vaikuttaa käytössä olevien osamatalattiaisten raitiovaunujen käytön lopettamisen aikataulu. Nykyisten suunnitelmien mukaan ensimmäiset nivelvaunut poistetaan käytöstä vuonna 2026 ja ne korvataan kokonaan uudella vaunutyyppillä. Aikaistamalla näiden vaunujen poistamista liikenteestä ja siten välttämällä viimeisille vuosille tehtäviä korjaustoimenpiteitä, voidaan kaluston käyttöaste säilyttää hyvänä.

Nyt käsitteilyssä olevan hankesuunnitelman mukaisen hankinnan myötä HKL pystyy vähentämään huolto- ja korjaustoimiin sitoutuvan kaluston määrää. Pienempi ylläpidettävän kaluston määrä vähentää kunnossapitokustannuksia ja varikkojen kehittämistarpeita.

Jatkossa koko kalusto on esteetöntä vuoden 2020 alusta lähtien. Esteettömiä korkealattiaisia vaunuja käytettäisiin jatkossa ainoastaan varakalustona poikkeustilanteita varten.

HSL:n hyväksyntä hankinnan valmistelulle

HKL:llä on Helsingin raitioliikenteen operoinnista HSL:n kanssa voimassa operointisopimus, joka päättyy vuonna 2024. HSL:n ja HKL:n välisen raitioliikenteen hoitosopimuksen mukaan kaluston uushankinnat ja peruskorjaukset tehdään tilaajan hyväksymän kehittämissuunnitelman mukaisesti. Tätä raitiovaunukaluston investointiohjelmaa käsitellään yhdessä kahdesti vuodessa ja tehdään tarpeelliset päivitykset.

HKL on neuvotellut HSL:n kanssa hankittavien raitiovaunujen elinkaaren aikaisesta käytöstä HSL:n tilaamassa liikenteessä. HSL:n hallitus on 13.2.2018 päättänyt antaa hyväksynnän Helsingin keskustaliikenteen hoitamista varten tarvittavan lisäraitiovaunukapasiteetin hankkimisen valmistelemiselle. Hyväksyntä koskee enintään 10 raitiovaunuyksikön

hankintaa, ja hankinnan kokonaishinta varaosineen, hankinnan aikaisine lisä- ja muutostöineen voi olla enintään 30 milj. euroa hintatasossa 1/2017.

HSL:n hallituksen esityslistalla mainitaan vaihtoehtona lisäkapasiteetin hankkimiselle, että sama kapasiteetin lisäys toteutettaisiin peruskorjauksella HKL:n vanhaa korkealattiaista nivelraitiavaunukalustoa. HSL pitää kuitenkin parempana ratkaisuna, että tarvittava lisäkapasiteetti toteutetaan hankkimalla uusia matalalattiaisia nivelraitiavaunuja, jotka vastaavat nykyisen edellytetyn palvelutason vaatimuksiin sekä matalalattiaisuuden että muun asiakaspalvelun laadun kannalta.

HSL edellyttää, että HKL selvittää mahdollisuutta nostaa raitiovaunujen käyttöastetta ja kehittää raitiovaunujen käytettävyyttä. Lisäksi HSL edellyttää selvitystä hankinnalla saavutettavista synergiaeduista/lisäkustannuksista kunnossapitokustannuksissa sekä selvitystä hankintaprojektin organisoinnista, toteuttamisesta ja aikatauluttamisesta tehokkaasti.

Lopullinen tarvittava raitiovaunukapasiteetin määrä tarkentuu HSL:n ja HKL:n välisissä neuvotteluissa HKL:n esittämien kantakaupungin raitiovaunujen toteutuvaa käyttöastetta koskevien selvitysten perusteella.

HSL käsittelee raitiovaunuhankinnan täsmällisen sisällön ennen kuin liikenneliikelaitoksen johtokunta tekee päätöksen vaunuhankinnasta.

HSL:n hallituksen päätös on liitteenä 3 ja HSL:n lausunto Artic-vaunujen lisätilauksesta on liitteenä 4.

Kustannukset ja rahoitus

Raitiovaunujen kokonaiskustannus on 30,0 miljoonaa euroa (ilman alv) kustannustasossa 3/2018. HKL on ottanut huomioon kokonaiskustannuksen määrittelyssä markkinatiedot sekä HKL:n voimassa olevan raitiovaunuhankintasopimuksen optioita koskevat ehdot. Lisäksi kokonaiskustannukseen on arvioitu vaunujen valmistuksen aikaisen lainan korko sekä HKL:n oman henkilökunnan projektikustannus. Vuotuisiksi liikennöintikustannuksiksi HSL on hyvin alustavasti arvioinut noin 4,4 milj. euroa.

Kaupunginhallituksen vuoden 2018 talousarvioehdotukseen sisältyvässä HKL-liikelaitoksen investointiohjelmassa vuosille 2018 – 2027 ei tähän hankintaan ole varauduttu. Asia on noussut esille vasta vuoden 2017 lopussa HSL:n kanssa käydyissä keskusteluissa.

Investointi kohdistuu pääasiassa vuosille 2018 ja 2019. HKL on varautunut sopeuttamaan vuoden 2018 investointisuunnitelmaa siten, että

hankinnan ennakkomaksut vuonna 2018 voidaan tehdä HKL:n investointisuunnitelman puitteissa. HKL tulee esittämään talousarvioehdotuksessaan vaunujen hankintaan rahoitusta vuonna 2019. HKL:n johtokunta käsittelee talousarvioehdotusta elokuussa 2018.

Raitiovanujen poisto-aika on 30 vuotta, joten hankinnan poistovaikutus on noin 1,0 milj. euroa/vuosi. HKL vakuuttaa raitiovaunut kaupungin vakuutusrahaston kautta. Vakuutusrahastomaksu on 0,1 % omaisuuden arvosta, joten 30 vuoden aikana vakuutusrahastomaksut ovat noin 0,9 milj. euroa.

HKL rahoittaa hankkeen lainarahoituksella. Korkokulut ovat yhteensä noin 17,5 milj. euroa (korkokanta 4 % ja laina-aika 25 vuotta). Hankkeen kokonaiskustannukseen sisältyvä valmistuksen aikainen korko 1,3 milj. euroa (korkokanta 4 % ja 2,5 vuotta) on laskettu erikseen.

HKL laskuttaa raitiovaunujen hankinnan poistot, korot ja vakuutusrahastomaksun HSL:ltä operointikustannusten yhteydessä. Helsingin kaupunki osallistuu investoinnin HSL:lle aiheuttamien operointikulujen kattamiseen vuosittain käytön mukaisesti HSL:n maksuosuuden kautta.

Hankinta ja aikataulu

HKL:llä on voimassa oleva tarjouskilpailuun perustuva raitiovaunujen hankintasopimus Transtech Oy:n kanssa. Hankintasopimus sisältää tähän mennessä tilatun Artic -perussarjan lisäksi toimitusoptiot nrot 1, 2 ja 3, joiden perusteella HKL voi hankkia Transtechiltä hankintasopimuksen ehtojen mukaisesti vielä tarpeidensa perusteella 20 – 120 optiotuotuksiin kuuluvaa raitiovaunua.

HKL on tähän mennessä hankkinut optio 1:n ja 2:n mukaisesti yhteensä 49 raitiovaunua. Nyt toteutettava hankinta neuvotellaan toimitusoptio 3:n pohjalta.

Vaihtoehtona voimassa olevan raitiovaunujen hankintasopimuksen mukaisten optioiden käyttämiselle on, että HKL toteuttaa erillisen hankintamenettelyn tarvittavien raitiovaunujen osalta.

HKL on neuvotellut Transtechin kanssa optioiden käytöstä hankesuunnitelman toteuttamiseksi. Käytettävä hankintamalli hankesuunnitelman toteuttamiseksi päätetään näiden neuvottelujen perusteella.

Hankintasopimuksen optioiden käyttäminen edellyttää erillistä HKL:n johtokunnan päätöstä sekä HSL:n erillistä hyväksyntää vaunujen lukumäärälle, ominaisuuksille ja kustannuksille.

14.05.2018

Asia/4

Hankesuunnitelman hyväksymisen jälkeen, hankintatavasta riippuen, vaunujen valmistus voidaan aloittaa aikaisintaan vuoden 2018 aikana ja vaunujen toimitus on vuoden 2019 aikana.

Kaupunginhallituksen kannanotot

Kaupunginhallitus pitää uusien raitiovaunujen hankkimista perusteltuna, jotta liikennöintiin on käytettävissä riittävä määrä nykyisiä palvelutason vaatimuksia vastaavaa esteetöntä matalalattiaista kalustoa lisääntyvän raitioliikennematkustuksen tarpeisiin. Vanhojen korkealattiaisten vaunujen laajamittaista peruskorjausta ei voida pitää tarkoituksenmukaisena vaihtoehtona mm. niiden suhteellisen lyhyt odotettavissa oleva käyttöikä sekä kalustolta nykyisin edellytetyt esteettömyys- ja muut palvelusvaatimukset huomioon ottaen. Mm. kaupungin esteettömyyslinjauksissa on eräänä tavoitteena kaikille soveltuva joukkoliikennejärjestelmä ja kaikille käyttäjäryhmille soveltuvan matalalattiakaluston käyttö julkisessa liikenteessä.

HSL:n hallitus on osaltaan hyväksynyt hankinnan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liikenneliikelaitoksen johtokunnan esitys 5.4.2018
- 2 Helsingin kantakaupungin raitioliikenteen kaluston käyttöaste 2017-2026
- 3 HSL:n hallituksen päätös 13.2.2018 § 17
- 4 HSL:n lausunto 16.4.2018

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

HKL

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 05.04.2018 § 55

HEL 2018-003609 T 08 00 02

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

14.05.2018

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta esitti kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi 10 matalalattiaisen raitiovaunun hankesuunnitelman esityksen mukaan niin, että vaunuhankinnan kokonaishinta sisältäen varaosat sekä hankinnan aikaiset lisä- ja muutostyöt on 30 milj. euroa (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Ollipekka Heikkilä, kalustopäällikkö, puhelin: 310 35499
ollipekka.heikkila(a)hel.fi

14.05.2018

Asia/5

§ 331

V 30.5.2018, Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ryhmäaloite asiakasmaksujen perinnästä kaupungin omana toimintana

HEL 2017-010605 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto kehottaa selvittämään keinoja, joilla voidaan ehkäistä vähävaraisten henkilöiden sosiaali- ja terveystuollon asiakasmaksuista johtuvia maksuvaikeuksia ja vähentää asiakasmaksujen perintää esimerkiksi alentamalla maksuja tai jättämällä perimättä niitä pienituloisilta ihmisiltä, joilla on riski maksuhäiriömerkinnälle. Selvitys saatetaan kaupunginhallituksen tietoon.

Käsittely

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Ehdotusosaan loppuun lisätään seuraava kappale:

"Samalla kaupunginvaltuusto kehottaa selvittämään keinoja, joilla voidaan ehkäistä vähävaraisten henkilöiden sosiaali- ja terveystuollon asiakasmaksuista johtuvia maksuvaikeuksia ja vähentää asiakasmaksujen perintää esimerkiksi alentamalla maksuja tai jättämällä perimättä niitä pienituloisilta ihmisiltä, joilla on riski maksuhäiriömerkinnälle. Selvitys saatetaan kaupunginhallituksen tietoon."

Kannattaja: Nasima Razmyar

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 6

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 9

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Maria Ohisalo, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa

14.05.2018

Asia/5

Kaupunginhallitus hyväksyi Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 6 - 9.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sami Rantanen, projektipäällikkö, puhelin: 310 25235
sami.rantanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä esittää aloitteessaan, että Helsingin kaupunki ja kaupunkikonserniin kuuluvat yhtiöt ja yhtymät järjestäisivät maksujen perinnän omana työnä.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n mukaan valtuustoryhmä voi tehdä ryhmäaloitteen. Ryhmäaloite on aloite, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä ja joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi. Ryhmäaloitteen jättää puheenjohtajalle valtuustoryhmän puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Valtuustoryhmä voi tehdä neljä ryhmäaloitetta valtuustokauden aikana.

Kaupunginhallituksen on esitettävä ryhmäaloite valtuuston käsiteltäväksi siten kuin hallintosäännön 30 luvun 11 §:ssä määrätään sellaisen aloitteen käsittelemisestä, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua. Muutoin ryhmäaloitteeseen sovelletaan, mitä 11 §:ssä on määrätty valtuutetun aloitteesta.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmän kaikki jäsenet ovat allekirjoittaneet 27.9.2017 jätetyn aloitteen, joka on otsikoitu ryhmäaloitteeksi.

Kaupunginhallitus toteaa tehtyjen selvitysten pohjalta seuraavaa:

Kaupungin tulee edistää kuntalaisten yhdenvertaista kohtelua myös sillä osin, että perintää hoidetaan säännönmukaisesti ja riittävän tehokkaasti tavoitteena, että jokainen kuntalainen hoitaa hänelle kuuluvat maksuvelvoitteet.

Rahoitusjohtajan hyväksymien Helsingin kaupungin rahasaatavien laskutus- ja perintäohjeiden (30.5.2017 § 39) perusteella kaupungin saatavien perintä on järjestettävä siten, että saatavat peritään tehokkaasti, nopeasti ja taloudellisesti noudattaen lakia, sopimuksia, hyvää perintätapaa sekä hyvän asiakaspalvelun periaatteita.

Saatavien perintä on tarkoituksenmukaisella tavalla järjestettävä tehokkaaksi ja taloudelliseksi kokonaisuudeksi. Laskutus- ja perintäohjeiden mukaan perinnässä voidaan käyttää ulkopuolista perintätoimistoa.

Laskutus- ja perintäohjeiden mukaan saatavan perintätoimista voidaan luopua, jos ne katsotaan epätarkoituksenmukaisiksi ottaen huomioon saatavan suuruus, saatavan oikeudellisen perusteen pitävyys, velallisen maksukyky sekä perintätoimista aiheutuvat kustannukset.

Saatavien perintä on säännelty toimiala. Perintätoimintaa valvotaan ja sen harjoittaminen edellyttää riittävää osaamista toimialan sääntelystä ja käytännöstä. Oli perinnän järjestämismuoto mikä tahansa, on perintätoimintaa harjoittavan organisaation henkilöstön ja tietojärjestelmien täytettävä saatavien perinnästä annetun lain (513/1999, jäljempänä perintälaki) vaatimukset hyvän perintätavan noudattamisesta (4 §).

Vaatimusten täyttäminen asettaa perintää hoitavalle henkilöstölle ja tietojärjestelmille laatu- ja tehokkuusvaatimuksia. Perintätoiminnan harjoittajan tulee huolehtia siitä, ettei perintää harjoiteta perintää sääntelevien lakien tai säännösten taikka hyvän perintätavan vastaisesti ja ettei perintätoiminnasta aiheudu velallisen tai toimeksiantajan oikeudenloukkauksia.

Nykytilanne

Taloushallintopalveluliikelaitos (jatkossa Talpa) laskuttaa ja perii pääosan kaupungin saatavista. Perintä on järjestetty tästä poikkeavalla tavalla ainoastaan liikenneliikelaitoksen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kirjastopalvelun saatavien osalta.

Liikenneliikelaitoksen osalta saatavien perintään joudutaan turvautumaan ainoastaan poikkeuksellisissa tapauksissa, jolloin perintä toteutetaan liikelaitoksen omana työnä.

Pääkaupunkiseudun yleisten kirjastojen kirjastoverkkoon (Helmet) kuuluva kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kirjastopalvelu on kilpailuttanut

yhdessä muiden verkon jäsenkirjastojen kanssa palauttamatta jäänyttä kirjastoaineistoa koskevien saatavien perintäpalvelut ja tehnyt toistaiseksi voimassaolevan perintäpalvelusopimuksen Lindorff Oy:n kanssa. Lindorff huolehtii kirjastoaineiston vapaaehtoisesta ja oikeudellisesta perinnästä. Avoin, vapaaehtoisessa perinnässä oleva kirjaston saata- vakanta on joitakin kymmeniä tuhansia euroja.

Helsingin kaupunki ja Svea Perintä Oy ovat tehneet Talpan laskuttamien saatavien perinnästä sopimuksen, joka on ollut kiinteänä voimassa 1.1.2015-31.12.2017. Kiinteän sopimuskauden jälkeen kaupungilla on ollut oikeus jatkaa sopimusta enintään kahden vuoden ajan. Talpan toimitusjohtaja on 29.5.2017 päättänyt perintäpalvelusopimuksen optio- vuoden käyttämisestä ajalla 1.1.-31.12.2018. Vuoden 2019 osalta option käyttöä ei ole vielä ratkaistu.

Talpa lähettää itse saatavista maksumuistutukset. Perintätoimiston palveluita Talpa käyttää sekä julkisoikeudellisten että yksityisoikeudellisten saatavien vapaaehtoisessa perinnässä. Julkisoikeudellisten ulosottoon siirrettävien saatavien osalta Talpa käyttää perintätoimistoa teknisenä välittäjänä.

Vuodesta 2015 alkaen ei Talpan laskuttamien yksityisoikeudellisten saatavien oikeudellisessa perinnässä ja ulosotto-perinnässä ole käytetty perintätoimistoa, vaan kaupunginkanslian oikeuspalvelut hoitaa perinnän. Perintätoimistoa kuitenkin käytetään yksityisoikeudellisten saatavien vapaaehtoisessa perinnässä.

Joitakin ennen vuotta 2015 laskutettuja yksityisoikeudellisia saatavia on perintätoimistolla jälkiperinnässä, mikä palvelu sisältää yksityisoikeudellisten saatavien osalta ulosotto-perintää ja julkisoikeudellisten saatavien osalta toimimista teknisenä välittäjänä ulosotto-perinnässä.

Lainvastaisen menettelyn vuoksi määrättyjen maksuseuraamusten (esim. pysäköintivirhemaksu) perinnässä kaupunki ei käytä ulkopuolista perintätoimistoa.

Perinnän volyymit

Talpa lähetti vuonna 2017 lähes 1,3 miljoonaa laskua noin 1,6 miljardin euron saatavista. Vuoden 2017 erääntyneistä saatavista jouduttiin lähettämään noin 146 000 maksumuistutusta.

Talpa siirsi vuonna 2017 perintätoimistoperintään noin 72 000 laskua, joiden pääoma on noin 8,3 miljoonaa euroa. Aiempien vuosien tapaan Talpan itse lähettämät maksumuistutukset ovat johtaneet suoritukseen noin puolessa tapauksista.

Talpan asiakkaiden saatavia vuosilta 2015-2017 on perintätoimiston tietojärjestelmässä perittävänä pääomien osalta n. 10,4 miljoonaa euroa (tilanne 20.2.2018). Aktiiviperinnässä saatavia on noin 2,9 miljoonaa euroa ja ulosotto-perinnässä noin 1,3 miljoonaa euroa. Loput 6,2 miljoonaa euroa ovat heräte- tai jälkiperinnässä.

Heräteperinnällä tarkoitetaan perintätoimia, jotka käynnistyvät erilaisten herätteiden johdosta (esim. verotus- tai väestökisteritiedoissa tapahtuva muutos, suoritus toisen velkojan saatavalle jne.). Heräteperintää käytetään erityisesti pienten saatavien perinnässä ulosotto-perinnän sijaan. Jälkiperinnällä tarkoitetaan perintätoimia, joita tehdään tuloksettomien ulosoton jälkeen.

Aiemman perintätoimiston (Lindorff Oy) perinnässä olleita vuosien 2006-2014 saatavia on tällä hetkellä 34 000 kappaletta noin 3,1 miljoonan euron pääomasta perintätoimisto Svean perittävänä. Nämä erät on pääasiassa poistettu reskontrista ja kirjanpidosta, mutta perintää ei ole vielä lopetettu. Eriä käydään säännöllisesti läpi perintätoimiston kanssa ja perinnästä luovutaan saatavien vanhenemisen myötä sekä harkinnan perusteella.

Velalliselta perittävät perintäkulut

Kaupungin laskutus- ja perintäohjeen mukaan velalliselta vaaditaan saatavien perinnästä aiheutuvia kuluja voimassa olevan perintälain mukaan. Perintätoimisto perii velalliselta ainoastaan niitä kuluja, jotka perintätoimisto laskuttaa kaupungilta.

Velalliselta peritään perinnän kuluja seuraavasti:

- kaupungin lähettämä maksumuistutus 5,00 euroa,
- perintätoimiston lähettämä 1. maksuvaatimus 2,50 euroa (julkisoikeudellinen) ja 3,00 euroa (yksityisoikeudellinen) ja
- perintätoimiston lähettämä 2. maksuvaatimus 1,50 euroa.

Viivästyskorko määräytyy lain tai sopimuksen mukaisesti. Valtaosassa Talpan lähettämässä laskuissa viivästyskorko on korkolain 4 §:n 1 momentin mukainen vaihtuva viivästyskorko (tällä hetkellä 7 prosenttia).

Kaupungin saatavien perinnästä velalliselle aiheutuvia kuluja on pidettävä kohtuullisina. Lainsäädännön mukaisesti yhdestä maksuvaatimuksesta voidaan kuluttajasaatavaa velottaessa laskuttaa enimmillään 7-50 euroa, mikä on merkittävästi enemmän kuin edellä luetellut nykyiset maksut. Maksun enimmäismäärä määräytyy sen mukaan onko kyse julkis- vai yksityisoikeudellisesta saatavasta ja enimmäismäärän määrittämisessä huomioidaan myös pääoma.

Hankintalainsäädäntö ja viittaukset veroparatiisiin

Kaupungin käyttämien perintäpalveluiden hankinta on kilpailutettu julkisista hankinnoista annetun lain (348/2007) mukaisesti. Hankintojen kilpailuttamisprosessissa arvioidaan tarjoajien soveltuvuutta eli ammatillista ja taloudellista suorituskykyä. Suorituskykyä arvioitaessa otetaan huomioon hankintalain pakolliset ja harkinnanvaraiset poissulkemisperusteet sekä tarjouspyynnössä asetetut vähimmäisvaatimukset. Hankintayksikkö ei saa sisällyttää arviointiin vaatimuksia, jotka eivät liity kyseiseen hankintaan. Esimerkiksi verosuunnittelua koskevilla kriteereillä ei lähtökohtaisesti ole liityntää hankinnan kohteeseen tai tarjoajan kykyyn suoriutua hankintasopimuksesta.

Omana työnä tehtävä perintä

Perintävaiheista on tällä hetkellä ulkoistettu varsinainen vapaaehtoinen perintä (kirje- ja puhelinperintä) sekä saatavien jälkivalvonta (heräteperintä ja jälkiperintä). Nämä perintävaiheet vaativat kaupungin huomattavan suurella perintämassalla tehokkaasti toteutettuina erityisiä tietojärjestelmiä ja erityisosaamista.

Kaupungin saatavien perinnän tehokkaaksi ja taloudelliseksi järjestämiseksi mitään nyt ulkoistetuista työvaiheista ei voida jättää kokonaan pois. Nämä perintävaiheet tulisi ainakin tyydyttävällä tavalla järjestää kaupungin omana työnä, mikäli päädyttäisiin päättämään yhteistyö perintätoimiston kanssa.

Perinnän teknisessä järjestämisessä perintätoimistojen pitkän kehitystyön tuloksena rakennetut tietojärjestelmät vähentävät olennaisesti manuaalisen työn määrää ja inhimillisen erehdyksen mahdollisuutta prosesseissa. Ilman vastaavaa järjestelmää olisi kaupungin suuren saatavien määrän perinnän järjestäminen kustannustehokkaasti erittäin haasteellista. Omana työnä hoidettu perintä edellyttäisi hyvin laajamittaisia investointeja tietojärjestelmään ja henkilöstöön.

Perintätoimistoilla on käytössään resurssit ja välineet toteuttaa perintää monella tasolla, kuten sähköpostitse, puhelimitse ja online-liittymän avulla. Perintätoimistot tarjoavat asiakaspalvelua iltaisin ja viikonloppuisin.

Sen lisäksi, että perintätoimistoilla on käytössään monipuoliset vapaaehtoisen perinnän keinot, käyttävät perintätoimistot hyväkseen myös muiden päämiesasiakkaidensa toimeksiantojen yhteydessä kertyvää tietoa velallisasiakkaan maksukyvyistä ja tilanteesta. Omana työnä hoidetussa perinnässä tällaista mahdollisuutta ei olisi.

Tämä tarkoittaisi sitä, että perintä olisi järjestettävä nojautuen kokonaisvaltaisemmin oikeudellisiin keinoihin. Erityisesti tämä tarkoittaisi ulosottoerinnän määrän lisäämistä julkisoikeudellisten saatavien jälkivalvonassa. Ulosottoerinnän määrän nostaminen kasvattaisi velalliselle ja kaupungille velan maksamisesta aiheutuvia kokonaiskustannuksia ulosottomaksuista johtuen. Seurauksena olisi todennäköisesti myös tuloksettomien ulosottoyritysten määrän nouseminen, mistä aiheutuisi kaupungille kustannuksia. Tulokseton ulosottoerintä aiheuttaa velalliselle maksuhäiriömerkinnän.

Kaupungin nykyinen taloushallinnon järjestelmäkokonaisuus (Laske) ei sisällä tarvittavia ominaisuuksia niiden perintätehtävien hoitoon, jotka tällä hetkellä hoitaa perintätoimisto. Perinnän hoitaminen omana työnä edellyttäisi siten uuden tietojärjestelmän hankintaa.

Henkilöstön osalta on huomionarvoista, että saatavien perintä on lailla säännelty toimiala, joka vaatii toimijoilta mm. perintäjuridiikan erityisosaamista ja tämän osaamisen jatkuvaa ylläpitoa. Perintää hoitavan tahon tulee huolehtia siitä, että perintää hoitavat henkilöt omaavat riittävän koulutuksen toimialaansa nähden. Mikäli kaupunki hoitaisi saatavien perinnän kokonaan omana työnään, se vaatisi suppeassakin muodossa tietojärjestelmä uudistusten lisäksi merkittävää henkilöstön lisäystä ja nykyisen henkilöstön lisäkoulutusta. Nykyisellä henkilökuntamäärällä ja tietojärjestelmällä perintätoimiston hoitamaa perintää ei ole mahdollista hoitaa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sami Rantanen, projektipäällikkö, puhelin: 310 25235
sami.rantanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.05.2018 § 282

HEL 2017-010605 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

14.05.2018

Asia/5

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

07.05.2018 Pöydälle

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Lisätään päätösehdotukseen kappaleen kaksi (2) jälkeeseen uusi kappale:

"Samalla kaupunginvaltuusto kehottaa selvittämään, millä tavoin voidaan vähentää asiakasmaksujen perintää alentamalla maksuja tai jättämällä perimättä niitä pienituloisilta ihmisiltä, joilla on riski maksuhäiriömerkinnälle. Selvitys saatetaan kaupunginhallituksen tietoon."

Kannattaja: Suldaan Said Ahmed

Vastaehdotus:

Tomi Sevander: Kaupunginhallitus kehottaa kaupunkia selvittämään keinoja, joilla voidaan ehkäistä vähävaraisten henkilöiden sosiaali- ja terveyshuollon asiakasmaksuista johtuvia maksuvaikeuksia. Asiakasmaksulain §11 mukaan kunnan on alennettava tai jätettävä perimättä sosiaalihuollon maksu ja maksukyvyn mukaan määräytyvä terveydenhuollon maksu, jos periminen vaarantaa asiakkaan tai hänen perheensä toimeentulon tai lakisääteisestä elatusvelvollisuudesta huolehtimisen

Kannattaja: Kaarin Taipale

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle puheenjohtajan ehdotuksesta.

23.04.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sami Rantanen, projektipäällikkö, puhelin: 310 25235
sami.rantanen(a)hel.fi

14.05.2018

Asia/6

§ 332

V 30.5.2018, Valtuutettu Mari Holopaisen valtuustoaloite englannin kielen ottamisesta Helsingin kaupungin kolmanneksi asiointikieleksi

HEL 2017-012445 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mari Holopaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anne Nissinen, neuvontapäällikkö, puhelin: 310 24443
anne.k.nissinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Holopainen Mari_Aloite_Kvsto_15112017_4

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mari Holopainen ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Englanti otetaan kaupungin kolmanneksi asiointikieleksi. Aloitteen tarkoituksena on helpottaa kaikkien helsinkiläisten ja täällä vierailevien asiointia, parantaa palveluiden saatavuutta, kaupunkilaisien osallistumismahdollisuuksia ja kansainvälisyyttä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Taustatietoa

Helsingin visiona on olla maailman toimivin kaupunki ja yksi kaupungin perustehtävistä on järjestää asukkailleen laadukkaita palveluita. Yksi

strategisesti tärkeistä tavoitteista on luoda Helsingistä kansainvälisesti orientoitunut metropoli, joka palvelee myös muualta tulevia ja englannin kielen aseman vahvistaminen liittyy oleellisesti tähän strategiseen tavoitteeseen.

Helsinki kilpailee osaajista ja yritysten työntekijöistä muiden kaupunkien kanssa. Osa Helsinkiin ulkomailta muuttavista asuu täällä määrällisesti. He tulevat muutamaksi vuodeksi töihin tai opiskelemaan ja käyttävät tämän ajan pääosin englantia. Mahdollisuus englannin kielen käyttöön työ-, palvelu- ja käyttökielenä lisääkin alueen houkuttelevuutta koulutetulle työvoimalle. Se myös parantaa yritysten rekrytointimahdollisuuksia ja helpottaa kansainvälisten osaajien ja yritysten sijoittumista Helsinkiin. Osaajien houkuttelun kannalta on tärkeää tarjota myös englanninkielistä päivähoitoa ja kouluja.

Helsinki on kansainvälinen ja monikielinen kaupunki. Tietokeskuksen julkaisussa ”Helsingin ulkomaalaistaustainen väestö vuonna 2016” todetaan, että ulkomaalaistaustaisia helsinkiläisiä oli vuoden 2016 alussa 14,3 prosenttia kaupungin väestöstä. Vieraskielisiä, eli muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvia, asui Helsingissä vuoden 2016 alussa 88 132. Helsinkiläisillä oli vuoden 2016 alussa rekisteröitynä 137 eri äidinkieltä. Puhutuimmat vieraat äidinkielet olivat venäjä (19,5 %), viro (13,5 %), somali (9,8 %), Englanti (6,6 %) ja arabia (5,3 %), kiina (3,6 %) ja kurdi (3,3 %). Vuoteen 2030 mennessä vieraskielisen väestön ennustetaan kasvavan noin 23 prosenttiin väestöstä. Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan kieliä puhuvien arvioidaan nousevan suurimmiksi kieliryhmiksi.

Espoon kaupunki hyväksyi valtuustossa 11.9.2017 § 58 Espoo-tarinan ja strategiaperustan päivittämisen yhteydessä, että englannista tehdään Espoon kolmas asiointikieli. Päätöksen toimeenpanoksi Espoon kaupunki on käynnistänyt Englanti palvelukielenä -esiselvitysprojektin, jonka tavoitteena on kaupungin organisaation valmistaminen Espoo-tarinassa mainitun palvelulupauksen toteuttamiseen. Valmistelutyön yhteydessä tehtiin päätös asiointikieli -termin muuttamisesta palvelukieleksi. Tämä korostaa kaupungin tahtotilaa englanninkielisten palveluiden lisäämiseen ja kehittämiseen, mutta toisaalta myös kertoo, että englannin kieli ei ole Espoossa virallisen kielen asemassa.

Englanninkielisten palveluiden nykytaso

Lautakuntien lausunnoissa todetaan, että englanninkielisten palveluiden nykytaso on kattava. Kaikkien toimialojen peruspalveluissa käytetään englantia laajasti ja asioimistulkkia käytetään tarvittaessa. Lausunnoissa nostettiin esille myös se, että tilastot eivät anna kuvaa siitä, kuinka moni Helsingissä asuva suomea ja ruotsia osaamaton pystyy

asioimaan englanniksi.

Sosiaali- ja terveystoimialalla korostetaan asiakkaan mahdollisuutta käyttää palveluita eri kielillä. Tämä madaltaa kynnystä hakeutua palveluiden piiriin ja vahvistaa asiakkaan mahdollisuuksia omasta terveydestä ja hyvinvoinnista huolehtimiseen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla Helsingin monikulttuurisuus näkyy selvästi. Siellä palveluiden piirissä olevista oppijoista joka viides puhuu äidinkielenään jotain muuta kieltä kuin suomea tai ruotsia. Toimialalla pidetäänkin tärkeänä, että palvelua on jatkossakin saatavilla englanniksi ja mahdollisuuksien mukaan myös muilla vierailta kielillä.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala toteaa lausunnossaan, että koko heidän toimialallaan englanti on jo varsin luonteva palvelu-, viestintä ja työkieli. Esimerkiksi nuorisopalveluissa kohdataan myös tilanteita, joissa asiakas ei puhu suomea eikä englantia. Vaikka nuorisopalveluiden henkilökunta pystyy pääosin kommunikoidaan englanniksi, on myös selkeän suomen kielen ja muiden yleisimpien maahanmuuttajakielten osaaminen tärkeää.

Kaupunkiympäristön toimialalla korostetaan osallisuuden vahvistamista ja kielellisten esteiden vähentämistä, jotta kaikilla kaupunkilaisilla olisi mahdollisimman matala kynnys osallistua myös kaupunkiympäristön kehitykseen liittyvään keskusteluun.

Helsingin kaupungin verkkosivustolla Hel.fi englanti on kattavasti käytössä. Hel.fi-sivustoa ja sähköisen asioinnin sivustoa Asiointi.hel.fi on alusta asti tehty kolmella kielellä: suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Hel.fi.-sivustolla näiden kolmen kieliversioiden sisältö on pyritty tekemään yhtä laajaksi. Sähköisessä asiointissa vanhat taustajärjestelmät asetavat joitain rajoitteita kieliversioiden tekemiselle, mutta tärkeimmät tiedot ja palvelut pyritään kuitenkin kääntämään mahdollisimman nopeasti.

Kaupungin neuvontapalveluissa Helsingin yleisneuvonta Virka-info neuvoo kaupungin palveluihin ja maahanmuuttoon liittyvissä asioissa usealla eri kielellä, mm. suomi, ruotsi, englanti, arabia, venäjä, somali, dari, farsi ja ranska. Monikielisesti tietoa maahanmuuttajille tarjotaan myös Infopankki.fi-sivustolla 12 eri kielellä.

Englannin kielellä asioimiseen on kiinnitetty erityistä huomiota Helsingin kaupungin koordinoimassa International House Helsinki (IHH) -palvelupisteessä, jossa pääkaupunkiseudulle tulevien maahanmuuttajien alkuvaiheen palveluita on kerätty saman katon alle ja siellä kaikki pal-

velut on mahdollista saada englanniksi. IHH-konseptin jatkokehittämistä valmistellaan työ- ja elinkeinoministeriön ja muiden toimijoiden kanssa. IHH:n tavoitteena on tarjota jatkossakin pehmeämpää laskua Helsinkiin saapuville, saattaa yhteen osajat ja yritykset ja edistää puolisoiden työllistymistä.

Kaupungin yrityspalveluissa (NewCo Helsinki) kaikkia perustettavan yrityksen ja kasvuyrityksen palveluista tarjotaan jo nyt englanniksi ja usealla muulla kielellä.

Helsingissä on tällä hetkellä yli 15 000 vieraskielistä opiskelijaa (ammattikoulu, AMK, YO). Opiskelijajärjestöjen mukaan kansainvälisillä opiskelijoilla Suomeen tuloon, integroitumiseen ja jäämiseen (työllistymiseen) vaikuttavat merkittävästi kielitaito, verkostot, asuminen, sosiaaliset suhteet ja yhteiskunnallinen ilmapiiri. Opiskelijoille erityisen tärkeitä kaupungin tarjoamia palveluita ovat joukkoliikenne, liikunta- ja kulttuuripalvelut sekä asumiseen liittyvät palvelut.

Elinkeinoäkökulmasta englannin kielen ottaminen kaupungin kolmanneksi asiointikieleksi edistäisi kansainvälisen ilmapiirin kehittymistä Helsingissä. Kaupungin palveluiden ja neuvonnan sekä arkeen vaikuttavan tiedon tulisi olla saatavilla englanniksi.

Kustannusvaikutukset

Kustannusvaikutuksiin kiinnitetään lausunnoissa erityistä huomiota. Englannin kielen nimeäminen viralliseksi asiointikieleksi moninkertaisesti kaupungin käännskustannukset, koska kaupungin sisäinen työkieli ei jatkossakaan tulisi olemaan englanti. Hallintoprosessissa syntyvät asiakirjat pitäisi kääntää englanniksi, mikä vaatisi merkittäviä uusia resursseja. Kustannuksia tulisi lisäksi lukuisten erilaisten lomakkeiden käänöksistä ja tietojärjestelmien, erityisesti asiakas- ja potilastietojärjestelmien, muutostöistä.

Jos koko päätöksentekoon liittyvä hallintoprosessi muutoksenhakuihin halutaan toteuttaa kotimaisten kielten lisäksi myös englannin kielellä, se edellyttäisi muutoksia myös kaupungin ulkopuolisten toimijoiden, kuten valtion valvontaviranomaisten toimintaan. Englannin kielen ottaminen asiointikieleksi edellyttäisi hallintosäännön muuttamista.

Henkilöstön lisäkoulutus tulisi myös aiheuttamaan kustannuksia. Henkilöstölle tarjotaan kielikoulutusta, mutta esimerkiksi hallintopäätösten tekemiseen sekä asiakas- ja potilastyön hoitamiseen ja dokumentointiin englannin kielellä tarvittaisiin nykyistä laajempaa koulutusta. Samalla on todettava, että asiakaspalvelutehtävissä työskentelevillä myös ruotsin kielen taito kaippaa usein tukea.

Kaupunki kouluttaa ja edistää henkilöstön osaamista myös kielitaitoon liittyvissä kysymyksissä. Jos palvelutoiminnassa on katsottu jonkun muun kuin toisen kotimaisen kielen osaaminen tärkeäksi, voidaan kielitaitoa edellyttää rekrytointitilanteessa tai vaihtoehtoisesti kouluttaa omaa henkilöstöä tehtävään. Tällaisissa tehtävissä henkilöstölle voidaan maksaa myös erillistä korvausta kielitaitoon liittyvästä osaamisesta.

Kustannukset englannin kielen nostamisesta virallisen asiointikielen asemaan olisivat suuret ja nämä kustannukset tulisi ensin kartoittaa kaikilla toimialoilla. Selvityksestä pitäisi ilmetä mm. millaisia toimenpiteitä uudistus edellyttäisi, millaisia lisäresursseja uudistus vaatisi, millaisia kustannuksia käännettävien palveluiden materiaalit, lomakkeet ja tietojärjestelmämuutokset aiheuttaisivat ja millaisia kehitystarpeita henkilöstön englannin kielen osaamisessa on. Selvityksessä olisi hyvä kuulla myös kaupunkilaisia englanninkielisten palveluiden järjestämisessä ja kartoittaa millaisia vaikutuksia asialla olisi valtion valvontaviranomaisen toimintaan muutoksenhakuprosesseihin liittyen. Edellä lueteltujen seikkojen valossa tällaisen selvityksen käynnistämistä ei kuitenkaan ole ainakaan tällä hetkellä pidettävä tarpeellisena.

Kaupunginhallituksen ohjeistus

Kaupunginhallitus kehottaa eri toimialoja ottamaan englannin kieltä koskevat tarpeet huomioon ja huolehtimaan englanninkielisten palveluiden toteutumisesta osana normaalia vuosittaista talouden ja toiminnan suunnittelua. Koska eri palveluilla on eri lähtökohdat englannin kielen vaatimusten suhteen, tulee englanninkielisen palvelun lisääminen toteuttaa palvelukohtaisesti, sillä myös englannin kielen merkitys onnistuneelle palvelulle vaihtelee palvelukohtaisesti.

Kaupunginhallitus kannustaa toimialoja löytämään kunkin toimialan omalle toiminnalle luontevia tapoja palvella englanniksi ja pitää tärkeänä, että kehitystyötä tehdään palveluiden sisällä, jolloin toimialat voivat itse kehittää toimintaansa parhaiten soveltuvat käytännöt. Tämä pitää toteuttaa niin, että kunkin palvelun asiakkaiden tarpeet otetaan mahdollisimman hyvin huomioon.

Kaupunginhallitus toteaa, että mahdolliset puutteet englanninkielisessä palvelussa pitää korjata, jos ne liittyvät palveluun tai tehtävään, jossa englannin kielellä on merkitystä. Näiden palveluiden kohdalla toimialojen pitää käynnistää tarvittavat toimenpiteet ja lisätä valmiuksia englanninkielisen palvelun antamiseen.

Englannin kielen aseman vahvistaminen tukee kaupungin kansainvälis-

tymistä ja edistää kaupunkilaisten yhdenvertaisuutta. Mahdollisuus englannin kielen käyttöön lisää kaupungin houkuttelevuutta ja helpottaa matkailijoiden ja Helsinkiin ulkomailta muuttavien asettumista ja asioimista kaupungin kanssa. On myös perusteltua sanoa, että englannin kieli on jo hyvin vakiintunut palvelukieli Helsingin kaupungin palveluissa.

Päätösehdotuksen valmisteluun ovat toimialojen lisäksi osallistuneet kaupunginkanslian osallisuus ja neuvonta -yksikkö, viestintäyksikkö, henkilöstöosasto ja elinkeino-osasto.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anne Nissinen, neuvontapäällikkö, puhelin: 310 24443
anne.k.nissinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Holopainen Mari_Aloite_Kvsto_15112017_4

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.03.2018 § 55

HEL 2017-012445 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Mari Holopaisen ym. valtuustoaloitteesta koskien englannin ottamista Helsingin kaupungin kolmanneksi asiointikieleksi:

Helsinki on jo pitkään ollut kansainvälinen kaupunki ja kansainvälisyys näkyy vahvasti myös kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palveluissa ja asiakaskunnassa. Palveluiden piirissä olevista oppijoista noin viidesosa puhuu äidinkielenään jotain muuta kieltä kuin suomea tai ruotsia. Sellaisia asiakaspalvelutilanteita, joissa käytetään englantia asiointikielenä, on jatkuvasti kaikissa palveluissa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan asiakaspalvelussa pystytään jo tällä hetkellä antamaan keskitettyä yleistä neuvontaa suomen ja ruotsin

lisäksi myös englanniksi. Lisäksi erilaisia tiedotteita ja muuta materiaalia on käännetty tarpeen mukaan eri kielille, ja erityisesti maahanmuuttajille suunnatuista palveluista on saatavissa tietoa useammalla kielellä. Silloin kun käsitellään palveluiden piirissä olevien lasten ja nuorten oppimiseen tai muihin yksilökohtaisiin asioihin liittyviä kysymyksiä, käytetään tarvittaessa tulkkia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää lähtökohtaisesti hyvänä asiana, että vieraskieliset asiakkaat pystyittäisiin huomioimaan vielä nykyistäkin paremmin ja kattavammin. Palvelua voisi olla englannin lisäksi saatavissa mahdollisuuksien mukaan myös muilla Helsingissä puhutuilla vieraili kielillä. Kuitenkin kaikissa tapauksissa on taattava, että palvelua on saatavilla jatkossakin suomeksi ja ruotsiksi. Tärkeintä on taata yhdenvertainen kohtelu kaikille asiakkaille.

Mikäli englannista tulee virallinen asiointikieli, tarkoittaa se käytännössä myös kaiken materiaalin käännettämistä englanniksi. Kaikkien lomakkeiden, ohjeiden ja päätösten tulisi olla jatkossa saatavilla suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Vaikka tälläkin hetkellä materiaalia käännetään eri kielille, niin muutoksen myötä käännettämisestä koituvat kustannukset kasvaisivat merkittävästi.

Muutoksen myötä pitäisi myös varmistaa, että kaikissa palveluissa olisi englanninkielen taitoisia henkilöitä, kun tähän asti englanninkielinen palvelu on ollut lisäpalvelu, jonka toteutumista ei ole kuitenkaan voitu aina taata. Tämä pitäisi huomioida sekä rekrytoinneissa että olemassa olevan henkilöstön täydennyskoulutuksessa, millä olisi jonkin verran kustannusvaikutuksia.

Helsingin kaupungin strategiaohjelman mukaisesti kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla ollaan lisäämässä englanninkielisten palvelujen määrää. Samoin vieraiden kielten opetuksen varhentaminen on käynnistymässä syksyllä 2018. Englannin kielen ottamisella viralliseksi asiointikieleksi ei ole vaikutusta näiden toimenpiteiden toteutumiseen tai kielivalikoiman ja kielen opetuksen edelleen laajentamiseen ja kehittämiseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta näkee, että muutos palvelisi erityisesti Helsinkiin tilapäisesti, esimerkiksi työn vuoksi muuttavia. Muutoksella olisi tässä mielessä vetovoimaa ja kilpailukykyä lisäävä vaikutus. Maahan pysyvästi tulevien osalta tavoitteena on aikaa myöten suomen tai ruotsin oppiminen, jolloin palvelun saaminen englanniksi on ennen kaikkea välivaiheen ratkaisu, jonka tavoitteena on tarjota tietoa palveluista ja auttaa kotoutumisessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että palvelua on saatavilla jatkossakin englanniksi ja mahdollisuuksien mukaan myös muilla

vierailla kielillä. Tämän toteutuminen ei välttämättä edellytä englannin asemaa virallisena asiointikielenä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mikko Mäkelä, kehittämisen tuen päällikkö, puhelin: 310 24378
mikko.makela(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 27.03.2018 § 87

HEL 2017-012445 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon koskien Mari Holopaisen ym. valtuustoaloitetta englannin kielen ottamisesta kaupungin kolmanneksi asiointikieleksi:

Sosiaali- ja terveystoimialan palveluissa noudatetaan kielilakia, jonka mukaan asiakkaalla on oikeus käyttää viranomaisasiointinnissa suomen tai ruotsin kieltä. Asiakkailla on oikeus saada asiakas- ja potilaslain nojalla selvitys palveluun ja hoitoon liittyvistä seikoista tulkin välityksellä myös muilla kielillä. Lisäksi viranomaisen aloitteesta vireille tulleissa asioissa tulkkauksesta ja kääntämisestä huolehditaan hallintolain mukaisesti.

Kielilain mukaan asiakkaalla on oikeus valita asiointikieleksi suomi tai ruotsi ja saada kielilain tarkoittamat palvelut valitsemallaan kielellä. Lainsäädännössä ei määritellä tarjottavien palvelujen laajuutta, jos asiointikieleksi tarjotaan muu kieli kuin suomi tai ruotsi.

Englanninkielisten palvelujen nykytaso

Suurella osalla sosiaali- ja terveystoimen työntekijöistä on riittävä englannin kielen taito, jotta palveluihin liittyvää ohjausta ja neuvontaa sekä tavallisimpia palvelutilanteita voidaan jo nyt toteuttaa englanniksi. Asiointinnissa käytetään tarvittaessa tulkkia, jotta asiakas ymmärtää oikein käsiteltävät asiat. Osana sosiaali- ja terveystoimen koulutustarjontaa järjestetään eri ammattiryhmille kohdennettuja englannin kielen kursseja. Esimerkiksi hallintopäätösten tekemiseen sekä asiakas- ja potilastyön dokumentointiin englannin kielellä tarvittaisiin kuitenkin nykyistä laajempaa koulutusta. Kaupungin henkilöstöhallinnon järjestelmistä ei ole mahdollista saada kattavaa tietoa henkilöstön kielitaidon tasosta tai lisäkoulutuksen tarpeesta.

Sosiaali- ja terveystoimen viestinnässä tuotetaan keskeinen asiakkaille ja kuntalaisille suunnattu materiaali suomen ja ruotsin kielen lisäksi myös englannin kielellä. Tällaista materiaalia ovat esimerkiksi palvelutiedotteet ja esitteet. Monia asiakkaille suunnattuja tiedotteita käännetään myös muille kielille kuten viroksi, venäjäksi ja arabiaksi. Viestinnän kampanjat toteutetaan kolmikielisenä. Sosiaali- ja terveystoimen verkkosivut on tällä hetkellä toteutettu englannin kielellä suomen- ja ruotsinkielisiä sivuja suppeampina. Sosiaali- ja terveystoimien asiakaslo-makkeet, opasteet ja sähköiset palvelut ovat kaksikieliset.

Palvelujen toteuttaminen englannin kielellä

Sosiaali- ja terveystoimen kiinnittää huomiota siihen, että sosiaali- ja terveystoimien asiakkaita vain pieni osa puhuu äidinkielenään englantia. Vaikeissa elämäntilanteissa oleville asiakkaille on tärkeää saada palvelua kielellä, jolla he ymmärtävät annetun palvelun tai hoidon sisällön riittävän hyvin. Jos asiointikieliksi on mahdollista valita englanti, voi syntyä tilanteita, joissa asiakkaan kielitaito ei kuitenkaan riitä käsiteltävien asioiden syvälliseen ymmärtämiseen. Tämän vuoksi tulee harkita, mitä sosiaali- ja terveystoimien palveluja on tarkoituksenmukaista tarjota kokonaan englannin kielellä. Tällä hetkellä osa palveluista, kuten lastensuojelun tehostettu perhetyö, on tarvittaessa mahdollista ostaa englanninkielisiltä palveluntuottajilta.

Osassa toimintoja nykyistä laajempaa englanninkielistä palvelua olisi mahdollista tarjota keskitettynä palveluna samoin kuin ruotsinkielisiä palveluja. Pitkälle erikoistuneissa palveluissa ja esimerkiksi ryhmätoiminnoissa englanninkielisen palvelun tarjoaminen ei välttämättä ole nykyresursseilla mahdollista. Palveluihin liittyvässä päätöksenteossa tulisi huomioida mahdollisuus viedä koko hallintoprosessi muutoksenhakui-neen läpi englannin kielellä, mikä edellyttää muutoksia myös ulkopuo-listen toimijoiden, kuten valvontaviranomaisten toimintaan.

Englannin kielen ottaminen kolmanneksi asiointikieliksi edellyttäisi so-siaali- ja terveystoimialalla muun muassa henkilöstön lisäkoulutusta, muutoksia henkilöstön kielitaitovaatimuksiin ja rekrytointiin sekä erilais-ten ohjeiden, lomakkeiden ja asiakasdokumenttien kääntämistä englan-nin kielelle. Merkittäviä kustannuksia aiheuttaisi asiakastietojärjestel-mien lomakepohjien muuttaminen kolmikielisiksi. Lisäksi tulisi harkita kielilisen maksamista niille työntekijöille, jotka palvelevat asiakkaita englanniksi.

Sosiaali- ja terveystoimen kiinnittää huomiota siihen, että sosiaali- ja terveystoimien asiakkaita vain pieni osa puhuu äidinkielenään englantia. Vaikeissa elämäntilanteissa oleville asiakkaille on tärkeää saada palvelua kielellä, jolla he ymmärtävät annetun palvelun tai hoidon sisällön riittävän hyvin. Jos asiointikieliksi on mahdollista valita englanti, voi syntyä tilanteita, joissa asiakkaan kielitaito ei kuitenkaan riitä käsiteltävien asioiden syvälliseen ymmärtämiseen. Tämän vuoksi tulee harkita, mitä sosiaali- ja terveystoimien palveluja on tarkoituksenmukaista tarjota kokonaan englannin kielellä. Tällä hetkellä osa palveluista, kuten lastensuojelun tehostettu perhetyö, on tarvittaessa mahdollista ostaa englanninkielisiltä palveluntuottajilta.

Mahdollisessa jatkovalmistelussa on myös huomioitava asianmukaisesti ne tilanteet, joissa asiakkaalla on jo nykyisellään oikeus saada palvelua tulkin välityksellä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Mahdollisuus käyttää palveluja eri kielillä madaltaa kynnystä palveluihin hakeutumiseen sekä vahvistaa asiakkaiden mahdollisuuksia omasta terveydestä ja hyvinvoinnista huolehtimiseen. Tiedotuksen ja neuvontapalvelujen saavutettavuuden sekä kaupunkilaisten osallisuuden lisäämisen kannalta on tärkeää tarjota palveluja myös englannin kielellä. Asiakkaan oikeuksien näkökulmasta on tärkeää varmistaa, että palveluja on mahdollista saada tarvittaessa myös asiakkaan äidinkielelle tulkkina."

Käsittely

27.03.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Ahto Apajalahti: Korvataan kappaleen 9 toinen virke seuraavasti: "Kolmannen asiointikielen mahdollisesta käyttöönotosta aiheutuvia kustannuksia on syytä selvittää tarkemmin. Mahdollisessa jatkovalmistelussa on myös huomioitava asianmukaisesti ne tilanteet, joissa asiakkaalla on jo nykyisellään oikeus saada palvelua tulkin välityksellä."

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Ahto Apajalahti): Korvataan kappaleen 9 toinen virke seuraavasti: "Kolmannen asiointikielen mahdollisesta käyttöönotosta aiheutuvia kustannuksia on syytä selvittää tarkemmin. Mahdollisessa jatkovalmistelussa on myös huomioitava asianmukaisesti ne tilanteet, joissa asiakkaalla on jo nykyisellään oikeus saada palvelua tulkin välityksellä."

Jaa-äännet: 6

Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Kati Juva, Mari Rantanen, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äänet: 7

Heidi Ahola, Ahto Apajalahti, Sandra Hagman, Sami Heistaro, Seija Muurinen, Daniel Sazonov, Tuomas Tuure

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveystoimialan hyväksyi jäsen Ahto Apajalahden vastahdotuksen äänin 7 - 6.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Kaisa Pasanen, johtava erityissuunnittelija, puhelin: 310 24222
kaisa.pasanen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.03.2018 § 176

HEL 2017-012445 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta suhtautuu myönteisesti valtuutettu Mari Holopaisen ja 14 allekirjoittaneen valtuutetun aloitteeseen, jossa esitetään englannin ottamista Helsingin kolmanneksi asiointikieleksi soveltuvien tavoin.

Ajatus laajentaa Helsingin asiointikielten valikoimaa on kannatettava. Kuten aloitteessa todetaan, yhä isompi osa helsinkiläisistä puhuu äidinkielenään muuta kuin kotimaisia kieliä. Tämä määrä on edelleen kasvussa. On tärkeää, että mahdollisimman moni kaupunkilainen saa äidinkielestään riippumatta hyvää palvelua. Kaupungin toiminnan kehittämisessä lähtökohtana tulee olla asioinnin helpottaminen kaikin tavoin. Laajeneva kielivalikoima on yksi tärkeä keino parantaa kaupungin palvelujen laatua.

Kaupunkiympäristön toimialan näkökulmasta on tärkeää, että kaupunkilaisilla on mahdollisimman matala kynnys osallistua kaupunkiympäristön kehitykseen liittyvään keskusteluun. Tässäkin suhteessa englannin kielen käytön laajentaminen on perusteltua. Osallisuuden vahvistamisen näkökulmasta kielellisten esteiden vähentäminen on tärkeää.

On myös luontevaa, että Helsinki Suomen pääkaupunkina on tässäkin suhteessa esimerkillinen toimija. Espoo on jo linjannut ottavansa englannin asiointikieleksi, ja on tärkeää, että Helsinki toimii samoin. Helsinki pyrkii strategiassaan vahvistamaan asemaansa kansainvälisesti kiinnostavana kaupunkina. Tätä pyrkimystä asiointikielivalikoiman laajentaminen tukee erittäin hyvin. Maailman toimivimmassa kaupungissa on pystyttävä asioimaan laajasti myös englanniksi.

Englannin ottaminen asiointikieleksi on syytä toteuttaa pragmaattisesti ja siten, että toimialoja ja niiden palveluja kannustetaan löytämään itselleen luontevia tapoja palvella englanniksi ja niin, että kunkin palvelun asiakkaiden tarpeet otetaan mahdollisimman hyvin huomioon. On tärkeää, että palvelut voivat itse kehittää toimintaansa parhaiten soveltuvat käytännöt toteuttaa englanninkielistä palvelua.

Lähtökohdan tulee olla se, että asiointi helpottuu. Käytännöt kaupungin eri palveluissa ja toiminnoissa voivat vaihdella. On tärkeää, että uusi linjaus otetaan jatkossa huomioon myös rekrytoinneissa. Palvelutehtäviin tulee jatkossakin palkata ihmisiä, jotka voivat palvella asiakkaita myös englanniksi.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Outi Karsimus, kehittämispalvelupäällikkö, puhelin: 310 37364
outi.karsimus(a)hel.fi
Heikki Mäntymäki, viestintäpäällikkö, puhelin: 310 37368
heikki.mantymaki(a)hel.fi
Tarja Posti, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38433
tarja.posti(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 27.03.2018 § 70

HEL 2017-012445 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ehdottaa selvityksen tekemistä englannin ottamisesta kolmanneksi asiointikieleksi. Selvityksessä tulisi kartoittaa, millaisia toimenpiteitä ja resurssitarpeita uudistus kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla edellyttäisi, miten toimialan tarvitsemat käännpalvelut saataisiin toteutettua laadukkaasti ja tehokkaasti sen erityistarpeet huomioiden, sekä kehitystarpeet henkilöstön englannin kielen

osaamisessa. Selvityksessä olisi hyvä kuulla myös kaupunkilaisia englanninkielisten palveluiden järjestämisessä.

Helsingin asukasmäärä vuoden 2016 lopussa oli 635 181. Asukkaista 93 214 eli 14,7 % puhui äidinkielenään muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea. (Lähde: Tilastokeskus.)

Osa heistä on syntynyt Suomessa ja hallitsee hyvin suomen ja/tai ruotsin kielen. Tilastokeskuksen mukaan ulkomaalaistaustaisia, Suomessa syntyneitä oli Helsingissä vuoden 2016 lopussa 16 672. (Lähde: Tilastokeskus. Ulkomaalaistaustaisia ovat ne henkilöt, joiden molemmat vanhemmat tai ainoa tiedossa oleva vanhempi on syntynyt ulkomailla sekä ulkomailla syntyneet henkilöt, joiden kummastakaan vanhemmasta ei ole tietoa väestötietojärjestelmässä.)

Englantia äidinkielenään puhui Helsingissä vuoden 2016 lopussa asuneista 6 123 henkilöä, noin 1 % asukkaista. Englantia yleisemmin puhuttuja kieliä ovat venäjä, viro ja somali. Venäjää puhui Helsingissä asuvista äidinkielenään 2,8 %, viroa 1,9 % ja somalia 1,5 %. (Lähde: Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, Kaupunkitutkimus ja tilastot.)

Tilastot antavat tietoa ihmisten äidinkielistä ja alkuperämaista, mutta eivät ihmisten kielitaidosta oman äidinkielen ohella. Ei ole tilastoja siitä, kuinka moni ulkomailla syntyneistä, Helsingissä asuvista osaa suomea tai ruotsia niin hyvin, että pystyy asioimaan molemmilla tai jommallakummalla näistä kielistä.

Tilastot eivät myöskään anna kuvaa siitä, kuinka moni Helsingissä asuva suomea ja ruotsia osaamaton pystyy asioimaan englanniksi. Toisaalta tilastoista ei voi päätellä, kuinka moni Helsingissä asuva ei pysty kommunikoimaan kummallakaan nykyisellä asiointikielellä eikä myöskään englanniksi. Arvioiden mukaan jälkimmäisiä on erityisesti pakolais- ja turvapaikanhakijataustaisten keskuudessa. Myöskään Venäjältä ja entisen Neuvostoliiton alueelta lähtöisin olevilla englannin taito ei ole itsestäänselvyys.

Juuri yleisimpiä maahanmuuttajakieliä – venäjä, viro ja somali – äidinkielenään puhuvissa on edellä kuvattuun ryhmään kuuluvia, joskin heissä on paljon myös hyvin kielitaitoisia erityisesti Suomessa syntyneiden keskuudessa. Lisäksi on huomattava, että arabiaa äidinkielenään puhuvien määrä on kasvussa. Myös heidän joukossaan on huomattavasti niitä, jotka eivät puhu suomea, ruotsia eivätkä englantia, tai joiden kielen oppiminen on vasta alussa.

Tämän vuoksi esimerkiksi nuorisopalveluissa kohdataan tilanteita, joissa suomea puhumaton asiakas ei puhu myöskään englantia, vaan ainoastaan esimerkiksi arabiaa tai venäjää. Nuorisopalveluiden henkilö-

kunta pystyy pääosin kommunikoimaan asiakkaiden kanssa englanniksi, mutta asiakastyön näkökulmasta tärkeämpää on selkosuomen ja muiden maahanmuuttajakielten painottaminen. Asia on havaittu muissakin palveluissa. Muun muassa liikuntapalveluissa on kehitetty selkokielistä ohjeistusta sekä tehty viestinnän kehittämiseksi yhteistyötä maahanmuuttajataustaisten suomen kielen opiskelijoiden kanssa

Edellä esitetyistä syistä johtuen on huolehdittava, että kaupunki palvelee ja viestii myös selkosuomella sekä mahdollisuuksien mukaan muilla yleisimmillä maahanmuuttajakielillä, mikäli englannista tulisi yksi asiointikieli.

Englannin käyttöä asiointikielenä puoltaa muun muassa se, että yhä suurempi osa Helsinkiin ulkomailta muuttaneista asuu täällä määrällisesti. Ihmiset saattavat tulla töihin tai opiskelemaan vain pari vuodeksi ja käyttävät työ- tai opiskelukielenä englantia. Suomen tai ruotsin kielen opiskelulle heillä ei ole tarvetta. Erityisesti nämä asukkaat hyötyisivät englannista asiointikielenä. Myös lisääntynyt matkailu sekä kansainvälistyvä yritystoiminta luovat paineita englannin aseman vahvistamiselle. Ulkomaisia yöpymisiä oli Helsingin hotelleissa 147 816 tammi-kuussa 2018. Muutos edelliseen vuoteen on 9,4 %. (Lähde: Tilastokeskus.)

Kaiken kaikkiaan englannin käyttö asiointikielenä lisäisi palvelujen saatavuutta, asukkaiden osallisuutta ja kaupungin kansainvälisyyttä. Nämä kuitenkin toteutuvat vain siinä tapauksessa, että englannin ohella muidenkin maahanmuuttajakielten ja selkosuomen tarve otetaan jatkossakin huomioon.

Useissa kulttuurin ydinpalveluissa englanti on ollut jo pitkään käytössä viestintä- ja asiakaspalvelukielenä suomen, ruotsin ja muiden kielten rinnalla. HAMissa, kaupunginorkesterissa, kaupunginmuseossa, Savoy-teatterissa, Caisassa ja useissa muissa kulttuuritaloissa englantia käytetään viestinnän ja asiakaspalvelun lisäksi työkielenä kansainvälisten taiteilijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Osa orkesterimusiikoista on kotoisin muualta kuin Suomesta ja kansainväliset kapellimestarit ovat pikemminkin sääntö kuin poikkeus. Kulttuuritaloista esimerkiksi Vuotalossa tekniikan henkilökunnan (ääni- ja valomestari) asiointikielenä on englanti, koska englanti on universaali kieli ammatillisessa teatteriteknisessä työympäristössä.

Monissa muissakin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ydinpalveluissa englannilla on vakiintunut asema asiakaspalvelun sekä viestinnän ja markkinoinnin kielenä. Esimerkiksi liikuntapalveluissa palvelemaan asiakkaita päivittäin englannin kielellä etenkin Itä-Helsingissä. HAMin näyttelyluettelot, esitteet ja näyttelytekstit ovat vähintään suomeksi, ruotsiksi

ja englanniksi, kuten myös kaupunginmuseolla, josta saa opastuksia useammalla kielellä tarvittaessa.

HAMin yleisesitteet julkaistaan peräti 17 kielellä. Kaupunginkirjasto julkaisee keskeiset esitteensä ja tiedotteensa, kuten käyttösäännöt, audioloikaesitteet ja ilmoittautumislomakkeet kirjastokorttia varten suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi sekä usein myös venäjäksi sekä valikoiden muilla maahanmuuttajakielillä. Nuorisopalvelujen tärkeimmät kampanjat ja markkinointiviestinnän materiaalit tehdään suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Kulttuurin avustusasiointi onnistuu englanniksi jo nyt, koska hakukaavakkeet ja tiedotus toteutetaan kolmikielisesti.

Verkkotiedottamisessa ja -markkinoinnissa Hel.fi/kuva-sivuston keskeisistä sisällöistä on kolme kieliversiota. Myös taidemuseo HAMin sekä kulttuuritalojen omista sivuista on kolme kieliversiota ja pääkaupunkiseudun kirjastojen Helmet.fi-verkkosivustosta suomen- ja ruotsinkielisten versioiden lisäksi englanninkielinen sekä myös venäjänkielinen versio. Kaupunginmuseolla on sivut englanniksi ja venäjäksi. Useilla palveluilla ja toimipisteillä on englanninkielisiä sisältöjä sosiaalisessa mediassa.

Mikäli englanti olisi asiointikieli, on todennäköistä, että englanninkielisen viestinnän määrä kuitenkin lisääntyisi nykyisestä ja sille olisi myös korkeammat laatuvaatimukset kuin nykyisin. Tämä koskee erityisesti kirjallista viestintää ja markkinointia sekä sosiaalista mediaa, mikä tarkoittaa käännösten määrän lisääntymistä.

Sisältöjen kääntäminen englanniksi ja muille kielille tuottaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ydinpalveluissa haasteita jo nyt. Lyhyemmät tekstit käännetään useissa palveluissa itse, mutta pidemmät lähetetään käännöstoimistolle. Yleinen kokemus on, että käännöstoimistot eivät aina selviydy tehtävästään kovin laadukkaasti, koska ne eivät välttämättä tunne riittävän hyvin käsillä olevaa aihealuetta.

Mikäli englannista tulee kolmas asiointikieli, käännöstoimistoja kilpailutettaessa tulisi kiinnittää huomiota siihen, että kutakin toimialaa palvelisi käännöstoimisto, joka hallitsee kyseisen toimialan piiriin kuuluvat sisällöt tai kullakin toimialalla olisi omia kääntäjiä. Myös eri kiireellisyyssasteilla tilatuille käännöstoille on toimialalla kysyntää.

Henkilöstön englannin taito on kaikissa kulttuurin ja vapaa-ajan ydinpalveluissa valtaosin sellainen, että asiakkaita pystytään palvelemaan ko. kielellä. Kaupunginmuseossa, taidemuseossa, eräissä kulttuuritaloissa, kaupunginorkesterissa ja tulevassa keskustakirjasto Oodissa englannin kieli on asiakaspalvelussa käytössä päivittäin ja rekrytoinnissa kiinnitetään erityistä huomiota kielitaitoon.

14.05.2018

Kielitaito korreloi usein koulutustaustan kanssa. Toimialalla työskentelevien koulutustaso vaihtelee eikä englannin taito ole kaikilla sujuvan asiakaspalvelun kannalta riittävällä tasolla. Lisäkoulutus olisi tarpeen, mikäli englannista tulisi kolmas asiointikieli. On myös todettava, että asiakaspalvelutehtävissä työskentelevien ruotsin kielen taito kaipaa usein tukea.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan valmiudet englannin ottamiseksi Helsingin kaupungin kolmanneksi asiointikieleksi ovat kokonaisuutena arvioiden suhteellisen hyvät, koska kieli on jo nyt melko laajasti käytössä. Erityisesti kulttuuripalvelujen kokonaisuudessa englanti on jo nyt varsin luontevasti palvelu-, viestintä- ja työkieli.

Käsittely

27.03.2018 Ehdotuksen mukaan

Mika Ebeling poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana. Lautakunta valitsi yksimielisesti Otto Meren pöytäkirjantarkastajaksi Mika Ebelingin tilalle tästä kokouksen kuudennesta asiasta lähtien.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Tiina Larva, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 85098
tiina.larva(a)hel.fi
Marja-Liisa Komulainen, kehittämisspäälikkö, puhelin: 310 85506
marja-liisa.komulainen(a)hel.fi

§ 333

Kaupunginhallituksen aamukoulukokoukset syyskaudella 2018

HEL 2018-005009 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti kokoontua syyskaudella 2018 aamukouluiksi kutsuttuihin kokouksiinsa kaupunginhallituksen istuntosalissa kaupungintalolla torstaisin klo 8.00 seuraavasti:

- 13.9.2018
- 11.10.2018
- 15.11.2018
- 13.12.2018

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin hallintosäännön 29 luvun 2 §:n mukaan toimielin kokoontuu päättämääränsä aikoina sekä lisäksi puheenjohtajan kutsusta. Puheenjohtaja voi asioiden vähäisen määrän tai muun erityisen syyn vuoksi peruuttaa kokouksen tai muuttaa kokouksen alkamisaikaa päätettynä kokouspäivänä. Muutoksista ilmoitetaan vähintään viikkoa ennen kokousta.

Kaupunginhallitus on 30.10.2017 (§ 967) päättänyt vuoden 2018 kokousajoistaan. Tämän lisäksi on osoittautunut tarpeelliseksi pitää aamukouluiksi kutsuttuja kokouksia, joissa käsitellään kaupungin yleiseen kehitykseen, hallintoon tai muuhun ajankohtaiseen asiaan liittyviä laajoja kokonaisuuksia.

Kaupunginhallituksen kokouskutsu lähetetään sähköisesti neljä päivää ennen kokousta, samalla julkaistaan kokouksen esityslista yleisessä

14.05.2018

tietoverkossa. Hallintosäännön 29 luvun 3 §:n mukaan toimielimen kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä päivää ennen kokousta, jolle toimielin toisin päättää.

Kaupunginhallituksen pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa kuntalain 140 §:n mukaisesti.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Jenni Björkstén, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

§ 334

Vuoden 2019 talousarvion ja vuosien 2019 - 2021 taloussuunnitelman raami ja laatimisohteet

HEL 2018-005307 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle 28.5.2018 saakka.

Käsittely

Asian aikana paikalla oli talousarviopäällikkö Matti Malinen.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle 28.5.2018 saakka puheenjohtajan ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Mari Paananen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 73043
mari.rajantie(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi
Ari Hietämäki, johtava suunnittelija, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteen mukaisesti vuoden 2019 talousarvioehdotuksen raamin ja vuosien 2019 - 2021 taloussuunnitelmaehdotuksen laatimisohteet ja lähettää ne lauta- ja johtokunnille otettavaksi huomioon talousarvioehdotusten valmistelussa.

Samalla kaupunginhallitus päättää, että vuoden 2019 talousarviomäärärahojen taso tarkistetaan vastaamaan tuoreimpia ennusteita kustannustason muutoksesta (peruspalveluain hintaindeksi) ja väestönkasvusta kaupunkistrategiassa sovitulla tavalla talousarviovalmistelun edetessä.

Esittelijän perustelut

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Hyväksymisen

yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus päättää vuosittain talousarvion laatimisohteista sekä talousarvion noudattamisohteista. Talousarvion laatimisohteissa annetaan toimialoille ja liikelaitoksille ohteet talousarvion ja –suunnitelman laatimiseksi. Laatimisohteiden käsittelyn yhteydessä kaupunginhallitus voi hyväksyä talousarvion valmistelutyötä ohjavia kannanottoja. Hallintosäännön mukaan investointitarjastelu laaditaan kymmeneksi vuodeksi.

Vuoden 2019 talousarvion raamin lähtökohtana ovat kaupunkistrategian 2017 – 2021 taloustavoitteet, kuluvan vuoden talousarvio, sekä taloussuunnitelma 2018 – 2020.

Toimialamalliin siirtyminen ja kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarviorakenteen muutos tarkoittaa aiempaa selkeämmin raamibudjetointia. Kaupunginhallitus päättää toimialoille ja talousarviokohdille kokonaisraamit ja toimialalautakunnat päättävät määrärahojen tarkemmasta kohdentamisesta.

Vuoden 2019 talousarvion menojen kokonaistaso tarkistetaan talousarviovalmistelun edetessä kaupunkistrategiassa sovitulla tavalla

Talousarvioehdotus vuodelle 2019 ja taloussuunnitelma vuosille 2019 – 2021 julkaistaan pormestarin ehdotuksena lokakuussa 2018 ja tulee kaupunginvaltuuston käsittelyyn marraskuussa 2018.

Yleinen taloustilanne

Alla oleva katsaus taloustilanteesta sekä julkisen talouden tilasta perustuu valtiovarainministeriön 13.4.2018 julkaisemiin taloudelliseen katsaukseen (sisältyy vuosien 2018 – 2020 taloudellista kehitystä koskeva ennuste) ja julkisen talouden suunnitelmaan 2019 – 2022 ja valtiovarainministeriön helmikuun 2017 julkaisuun Suomen julkisen talouden näkymistä ja haasteista.

Maailmantalouden kasvu kiihtyy vielä vuonna 2018, minkä jälkeen talouskasvu jatkuu hitaampana. Erityisesti Yhdysvalloissa kasvu on tänä vuonna nopeaa. Hiljattain hyväksytyin verouudistuksen odotetaan kiihdyttävän edelleen jo nopeaa talouskasvua, mutta samalla myös heikentävän julkisen talouden tilaa. Euroalueella vahva kasvu jatkuu, luottamus on korkealla ja investoinnit ovat elpyneet lähelle kriisiä edeltävää tasoa. Vaikka inflaatio-odotukset ovat yhä vaihteita, inflaation odotetaan kiihtyvän ennustejakson loppua kohden.

Vuonna 2018 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 2,6 %. Merkit talouskasvun jatkumisesta ovat edelleen suotuisat. Näitä ovat mm. teollisuuden uusien tilausten ja elinkeinoelämän tuotanto-odotusten kasvu sekä kasvukeskusten vahvana jatkuva rakennustoiminta. Toisaalta kasvun rajoitteistakin on viitteitä, sillä monella toimialalla on pulaa ammattitaitoisesta työvoimasta ja kysynnän puute on viime vuoden loppua yleisempää monella yksityisen liike-elämän toimialalla.

Vuonna 2019 talouskasvu hidastuu 2,2 prosenttiin. Inflaation kiihtyminen hidastaa kotitalouksien reaalisten käytettävissä olevien tulojen kasvua. Yksityisen kulutuksen kasvun hidastuminen kohentaa kotitalouksien säästämisastetta.

Vuonna 2020 BKT kasvaa 1,8 %. Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu edelleen, vaikka palkkasumman kasvu jatkuu ansiotason kasvun kiihtyessä. Inflaation nopeutuessa reaalitulojen kasvu kuitenkin hidastuu.

Taloudellisen aktiviteetin laajapohjainen ja nopea voimistuminen paransi työllisyyttä vuoden 2017 aikana. Työllisyyden paraneminen voimistui vuodenvaihteen molemmin puolin poikkeuksellisen nopeasti ja työllisyysasteen trendi on noussut jo 71 prosentin tuntumaan.

Vahvana jatkuva talouskasvu ja voimistunut työvoiman kysyntä nostavat vuonna 2018 työllisten määrän 1,8 %:a edellisvuotta korkeammaksi. Työllisyyden kasvu jatkuu nopeana koko ennustejakson ajan ja työllisyysaste nousee 72,5 prosenttiin vuonna 2020. Työttömyysasteen hidastus johtuu ainakin osittain piilotyöttömien sekä muiden työvoiman ulkopuolella olevien aktivoitumisesta työnhakuun, mikä on normaalia suhdannetilanteen parantuessa. Vaikka työttömyys onkin vähentynyt epätasaisesti, työttömien ja piilotyöttömien yhteenlaskettu määrä on laskenut melko tasaisesti vuoden 2016 alkupuolelta lähtien. Työttömyysaste laskee tasaisesti ennustejaksolla ja päättyy 7,0 prosenttiin vuonna 2020.

Yksityiset investoinnit kasvavat ennustejaksolla keskimäärin 3,5 - 4 %:a vuodessa, mutta niiden kasvu jatkuu viime vuosia hitaampana. Tästä huolimatta yksityiset investoinnit suhteessa BKT:hen nousevat ennustejakson lopulla noin 20 prosenttiin ja ylittävät jo selvästi vuoden 2008 toisen neljänneksen suhdannehuipun.

Helsingin seudun tuotannon kasvu jatkui vuoden kolmannella neljänneksellä, jolloin tuotanto nousi ennakoarvion mukaan 3 prosenttia edellisvuodesta. Seudun kasvu on jatkunut melko vakaasti noin kolmen prosentin tasolla jo kahden vuoden ajan. Koko maan tuotanto kasvoi vuoden kolmannella neljänneksellä lähes samaa tahtia kuin Helsingin seudulla. Kasvu kohdistui kaikille toimialoille. Palvelualoilla kasvu oli

voimakkainta kuljetuksessa ja varastoinnissa, majoitus- ja ravitsemustoiminnassa, liike-elämän palveluissa sekä kaupan alalla.

Talouskasvu ja työllisyystilanteen paraneminen vahvistavat julkista taloutta lähivuosina. Myös menojen kasvua hillitsevät ja julkista palvelutuotantoa tehostavat toimet kohentavat julkisen talouden tilaa. Julkinen talous tasapainottuu ja kääntyy hieman ylijäämäiseksi yli kymmenen vuotta jatkuneen epätasapainon jälkeen vuosikymmenen vaihteessa. Valtiontalouden menot ovat kuluvana vuonna vielä selvästi tuloja suuremmat, mutta myös valtiontalouden epätasapaino pienenee vähitellen. Bruttokansantuotteen kasvu ja sopeutustoimet alentavat julkisyhteisöjen velkaa suhteessa bruttokansantuotteeseen. Julkisen talouden velkaantuminen jatkuu silti edelleen 2020-luvun alkuvuosina.

Julkinen talouden pitkän aikavälin haasteet eivät ole olennaisesti muuttuneet. Suidanteen tasaannuttua talouskasvu hidastuu selvästi, eikä riitä kattamaan väestön ikärakenteen muutoksen vuoksi nopeasti kasvavia julkisia menoja. Väestön ikääntyminen kasvattaa hoito- ja hoivamenoja ja heikentää julkista taloutta 2030-luvulle saakka, jos menojen kasvua ei kyetä hillitsemään rakenteellisin uudistuksin. Myös puolustusvoimien hävittäjähankintojen rahoitus kasvattaa valtiontalouden alijäämää 2020-luvulla.

Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan maailmantalouden ennusteen riskit painottuvat yhä jonkin verran alasuuntaan. Kauppapoliittisten kiistojen kärjistymisen voi hidastaa maailmankaupan kasvua. Positiivisena riskinä nähdään erityisesti euroalueen odotuksia suotuisampi talouskehitys. Tämä parantaisi Suomen vientinäkymiä. Myös kehittyvissä talouksissa kasvu voi osoittautua ennustettua suotuisammaksi. Viennin maantieteellisen jakauman monipuolistuminen onkin yksi positiivinen riski. Lisäksi palveluviennin suotuisan kehityksen jatkuessa viennistä saatava arvonlisäys voi kasvaa.

Julkisen talouden suunnitelma ja kuntatalousohjelma

Julkisen talouden suunnitelma kokoa julkista taloutta koskevan päätöksenteon. Suunnitelmassaan hallitus tarkastelee julkista taloutta kokonaisvaltaisesti ja tekee linjauksia ja valintoja, jotka muodostavat perustan myöhemmälle lainsäädännön ja budjetin valmistelulle. Julkisen talouden suunnitelma sisältää valtiontaloutta, kuntataloutta, lakisääteisiä työeläkelaitoksia ja muita sosiaaliturvarahastoja koskevat osat.

Julkisen talouden suunnitelmaan sisältyy kuntatalouden ohjausjärjestelmä, jolla pyritään turvaamaan kuntatalouden pitkän aikavälin tasapainoinen kehitys. Yksi osa ohjausjärjestelmää on kuntatalousohjelma. Kuntatalousohjelma valmistellaan julkisen talouden suunnitelman yhteydessä, ja se kattaa koko kuntatalouden.

Kuntatalousohjelman 2019 – 2020 mukaan kuntatalouden tilanne on kohentunut huomattavasti muutaman viime vuoden aikana. Suotuisaan kehitykseen ovat myötävaikuttaneet useat eri tekijät. Hyvän taloustilanteen ansiosta verotulot ovat kasvaneet odotettua paremmin, ja toimintamenot ovat puolestaan kehittyneet varsin maltillisesti mm. kilpailukyky sopimuksen sekä kuntatalouteen kohdistuneiden kuntien ja osin valtion sopeutustoimien ansiosta. Vuonna 2017 kuntien lainakanta laski ensimmäisen kerran vuoden 2000 jälkeen, yhteensä noin 100 milj. eurolla.

Helsingin kaupungin taloudellinen tilanne vuoden 2018 keväällä

Vuosi 2017 oli Helsingin kaupungin taloudessa talousarviossa odotettua myönteisempi. Kaupungin toimintakate toteutui talousarviota parempana, ja verotulot kasvoivat talousarviossa ennakoitua enemmän. Myös korkomenot toteutuivat talousarviota pienempinä. Vuosikate toteutui noin 360 miljoonaa euroa talousarviota parempana ja hieman edellisvuoden tasoa paremmin.

Kaupungin tulorahoitus riitti talousarviossa ennakoitua paremman verotulokehityksen ansiosta kattamaan investoinnit. Vuonna 2017 toiminnan ja investointien rahavirta muodostui 245 miljoonaa euroa positiiviseksi. Helsingin investointitaso suhteessa poistoihin on merkittävästi muita suuria kaupungeja korkeampi.

Kaupungin käyttömenot alittivat talousarvion johtuen pääasiassa Länsimetron liikennöinnin aloittamisen viivästymisen vaikutuksesta HKL:n menoihin ja HSL:n maksusuuteen. Kaupungin menot toteutuivat myös edellisvuotta pienempinä johtuen perustoimeentulotuen maksatuksen siirtymisestä KELA:lle. Vertailukelpoisesti tarkastellen menokasvu jäi matalaksi, vain noin 0,6 prosenttiin. Myös muilla suurilla kaupungeilla kehitys on ollut vastaava.

Verotulot toteutuivat 247 miljoonaa euroa talousarviota korkeampina ja vuoteen 2016 verrattuna verotuloja kertyi 5,5 prosenttia enemmän. Kunnallisveroja kertyi 0,3 prosenttia vuotta 2016 enemmän. Yhteisöveroja kertyi 33 prosenttia enemmän kuin vuonna 2016. Marraskuussa 2017 kaupunginvaltuusto teki päätöksen kunnallisveroprosentin alentamisesta 18,5 prosentista 18 prosenttiin vuodelle 2018.

Helsingin kaupungin tämänhetkinen investointitaso on aikaisempaan nähden korkea, mikä kertoo kaupungin vahvasta kasvusta. Kaupungin toteutunut investointitaso HKL-liikelaitoksen joukkoliikenneinvestoinnit huomioiden on vuosina 2016 ja 2017 ollut yli 650 milj. euron tasolla, mikä on ollut noin 100 miljoonaa euroa enemmän kuin edeltävinä vuosina. Kuluvan vuoden talousarvion mukainen investointitaso on edelleen selvästi vuosien 2016 ja 2017 toteutunutta tasoa suurempi.

Kaupungin investoinnit vuonna 2017 ilman liikelaitosten investointeja olivat 545,7 miljoonaa euroa (486 miljoonaa euroa vuonna 2016 ja 388 miljoonaa euroa vuonna 2015). Investointeihin käytettävissä olleista määrärahoista käytettiin 81 prosenttia (78 prosenttia vuonna 2016 ja 68 prosenttia vuonna 2015). Määrärahan käyttöaste on lisääntynyt aikaisempiin vuosiin verrattuna, koska vuonna 2014 alkanut rakentamisen korkeasuhdanne on jatkunut edelleen.

Uusia pitkäaikaisia talousarviolainoja ei vuonna 2017 nostettu. Kaupungin lainakanta aleni 1 206 miljoonaan euroon (sisältäen HKL:n lainat). Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin yhteensä 165 miljoonaa euroa, mikä rahoitettiin ylijäämäisestä toiminnan ja investointien rahavirrasta.

Maakunta- ja sote-uudistus vaikuttaa kaupungin talouteen

Suunnitteilla oleva maakunta- ja sote-uudistus aiheuttaa kaupungin tulevien vuosien talouteen poikkeuksellista epävarmuutta. Maakuntauudistuksen toteutuessa maakunnalle siirtyvien verotulojen ja menojen jälkeen kaupungin verorahoitus suhteessa kasvavan kaupungin investointitarpeeseen alenee merkittävästi. Kunnallisverokertymästä poistuisi noin kaksi kolmannesta, minkä seurauksena kaupungin euromääräinen verotulokasvu olisi olennaisesti nykyistä pienempi. Kaupungin nykyinen lainakanta jää uudistuksessa kaupungin vastuulle, mikä tarkoittaa kaupungin suhteellisen velkaantuneisuuden olennaista kasvua. Uudistuksen jälkeen valtionrahoituksen suhteellinen merkitys kaupungin tulorahoituksessa tulisi olemaan nykyistä suurempi, mikä lisää osaltaan rahoituksellista epävarmuutta.

Kasvavan kaupungin investointitaso säilyy muutostilanteessa lähes ennallaan ja pidemmällä aikavälillä investointitarpeiden kasvu kiihtyy. Verotulojen kasvu on viime vuosina ollut yksi tärkeimmistä talouden tasapainoa ylläpitäneistä tekijöistä, vaikka kaupungin investointitaso on kasvanut.

Maakunnille määriteltyjen tehtävien rahoitus perustuu kunnista siirtyvien tehtävien tilastoituneisiin kustannuksiin. Vuosina 2018–2019 koottavat tilastoituneet kustannukset ovat epävarmoja ja eivät siten kuvaa todellisuudessa kunnilta poistuvia kustannuksia. Selkeää käsitystä siitä, mitkä tehtävistä ja kustannuksista tulevat todellisuudessa siirtymään pois kunnan palvelutuotannosta ei toistaiseksi ole olemassa. Kunnilta poistuvien tulojen siirto päätetään asiallisesti osana lainsäädäntöä, mutta todellisuudessa siirtyvät kustannukset hahmottuvat vasta myöhemmin vuosina 2019–2020.

Uudistus ei huomioi kattavasti kunnalle kohdistuvia kustannuksia. Kuntien katettavaksi jää siirtymävaiheessa päällekkäisiä kustannuksia liittyen tukitoimintoihin sekä korvaavista järjestelmistä aiheutuvia kustan-

nuksia, kuten osa pelastuslaitoksen tehtäviin liittyvistä rajapinnoista. Kustannusten rahoitus poistuu kuitenkin kunnilta muutoksessa.

Kasvavan kaupungin on huolehdittava investointikyvystään kaikissa oloissa. Varautuminen mahdollisen maakunta- ja sote-uudistuksen tuomiin heikennyksiin ja epävarmuuksiin kaupungin rahoituksellisessa asemassa edellyttää erityistä vastuullisuutta kaupungin taloudenpidossa kaupunkistrategian taloustavoitteiden mukaisesti.

RAAMI 2019

Kaupungin vuoden 2019 talousarvioraamin ja taloussuunnitelman 2019 - 2021 lähtökohtana on kaupunkistrategian taloustavoitteet.

Kuntien ja myös Helsingin kaupungin rahoituspohja muuttuu perusteellisesti maakunta- ja sote-uudistuksen myötä. Muutoksen lopullisiin vaikutuksiin kaupungin talouteen liittyy huomattavaa epävarmuutta, joten kaupungin lainakannan kasvattamista on perusteltua tässä tilanteessa välttää. Näin varaudutaan myös kaupungin kasvun edellyttämien investointien rahoittamiseen 2020-luvulla.

Raamissa 2019 kaupungin toimintamenojen kasvu on mitoitettu strategian mukaisesti asukasmäärän kasvuun ja kustannustason nousuun vähennettynä vuotuisella -0,5 % tuottavuuden parantamisen tavoitteella.

Tuoreimmilla kustannustason nousun ja väestönkasvun ennusteilla strategiatavoitteen mahdollista toimintamenojen kasvu (TA-kohtien määrärahat sisäiset erät huomioiden ja ilman liikelaitoksia sekä rahastoja tarkastellen) on 3,28 % vuoden 2018 talousarvion vastaavia menoja suurempi.

Arvio toimintamenojen kasvutavoitteeseen vaikuttavasta kustannustason muutoksesta (peruspalvelujen hintaindeksi) vuonna 2019 on kasvanut vuoden 2018 talousarvion yhteydessä käytössä olleesta ennusteesta. Tuoreimman, huhtikuun ennusteen mukaan peruspalvelujen hintaindeksin muutoksen arvioidaan olevan 0,6 % vuonna 2018 (ei muutosta syyskuun 2018 ennusteeseen), 2,6 % vuonna 2019 (1,3 % syyskuun 2018 ennusteessa), 1,6 % vuonna 2020 ja 2,2 % vuonna 2021.

Huhtikuun 2018 arvion mukaan väestönkasvu vuosina 2018–2020 on hieman alle 1,2 % tasoa eli hidastuu hiukan vuoden 2017 toteutuneesta tasosta. Uusi väestöennuste valmistuu kesäkuussa.

Raamin 2019 mukaisten määrärahojen vertailua edellisen toteutuneen tilinpäätöksen eli vuoden 2017 toteumaan vaikeuttaa se, että uudet toi-

mialat aloittivat toimintansa 1.6.2017. Näin ollen useimmille uusille TA-kohdille ei ole 2017 koko kalenterivuodelle virallisia tilinpäätöksen mukaisia toteumatietoja, vaan tässä asiakirjassa jäljempänä esitetyissä raamitaulukoissa vuoden 2017 toteumatiedot perustuvat erikseen tehtyihin arviolaskelmiin.

Toimialojen tulee varautua toiminnassaan kulloinkin voimassa oleviin virka- ja työehtosopimukseen raamin puitteissa. KVTES:n järjestelyerää varten raamiin on tehty keskitetty määrärahavaraus, joka kohdennetaan toimialoille paikallisneuvottelujen jälkeen talousarviovaiheessa.

Lisäksi kaupunginhallituksen käyttövaroihin on varattu 30 milj. euroa kohdennettavaksi syksyllä varsinaisen talousarvion laatimisvaiheissa tärkeimmiksi nähtyihin, mm. kaupunkistrategiaan liittyviin kohdennustarpeisiin.

Verotuloarviot perustuvat valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton veroennusteisiin. Kokonaisverorahoituksen (verotulot ja valtionosuudet) ennakoidaan vuodelle 2019 kasvavan noin 2,5 % vuoden 2018 ennustetusta tasosta. Verrattuna vuoden 2017 verorahoituksen (verotulot ja valtionosuudet) toteumaan ennakoidaan vuodelle 2019 kasvuksi eli kahden vuoden yhteiskasvuksi 3,5 %.

Kunnallisverotulojen ennakoidaan vuonna 2019 kasvavan noin 2,7 % vuoden 2018 ennustetusta tasosta ja vastaavasti yhteisöveron 3,4 % vuoden 2018 ennustetusta tasosta. Kiinteistöveron osalta ennakoidaan 5,7 % kasvua perustuen verotusarvojen pohjana oleviin pinta-alatulkintamuutoksiin sekä verotusarvojen kasvuun.

Hallituksen huhtikuun kehysriihessä ei tehty vuoden 2019 verotukseen liittyviä linjauksia, vaan ne jätettiin tehtäväksi syksyn budjettiriihessä.

Valtionosuuksia ennakoidaan 2019 kertyvän hieman yli 180 milj. euroa eli 15 miljoonaa euroa vähemmän kuin 2018 ja noin 40 milj. euroa vähemmän vuonna 2017 tilitettiin. Merkittävimmät muutokset kuntien vuoden 2019 valtionosuusrahoituksessa johtuvat valtion tekemien kiky-sopimukseen liittyvien leikkausten sekä valtionosuuksissa perittävän verotulotasauksen kasvun seurauksista.

Raamissa kaupungin 10-vuotisen investointiohjelman vuotuinen kokonaisinvestointitaso on noin 700 milj. euroa sisältäen liikenneliikelaitoksen sekä muiden liikelaitosten investoinnit. Vuoden 2019 kokonaisinvestoinnit ovat 732 miljoonaa euroa.

Investointitasoissa on otettu huomioon kaupunkistrategian mukaisesti kaupungin kyky rahoittaa strategiakaudella investoinnit tulorahoituksel-

14.05.2018

la siten, ettei lainakanta asukasta kohden kasva. Investointien ohjelmoinnissa keskeisenä periaatteena on vaikuttavuus ja oikea-aikaisuus.

Vuoden 2019 raamin tulos- ja rahoituslaskelman ohessa on esitetty tulos- ja rahoituslaskelma-arviot myös vuosille 2020 ja 2021 (ilman mahdollisen sote- ja maakuntauudistuksen vaikutuksia menoihin ja tuloihin).

Vuoden 2019 talousarvion menojen kokonaistaso tarkistetaan talousarviovalmistelun edetessä vastaamaan tuoreimpia ennusteita kustannustason muutoksesta (peruspalvelujen hintaindeksi) ja väestönkasvusta. Lisäksi talousarviovalmistelun edetessä tullaan ottamaan huomioon valtion kuntatalousohjelman sekä valtion vuoden 2019 talousarvioehdotuksen vaikutukset määrärahojen mitoituksessa

Toimialojen tulee vuoden 2019 talousarvioehdotuksen laadinnan yhteydessä kehittää ja kokeilla malleja tunnistaa ja huomioida talousarvion vaikutukset lapsiin. (Khs 30.8.2017 §308).

Asiaa on käsitelty yhteistoiminnassa henkilöstön ja työnantajan kanssa

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Mari Paananen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 73043
mari.rajantie(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi
Ari Hietämäki, johtava suunnittelija, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Vuoden 2019 talousarvion ja vuosien 2019 - 2021 raami ja laatimisohteet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

14.05.2018

Asia/9

§ 335

Yhdenvertaisuustoimikunnan varajäsenen valinta

HEL 2018-004860 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus

- myönsi Maria Nyroosille eron yhdenvertaisuustoimikunnan varajäsenen luottamustoimesta ja
- valitsi Arja Katariina Ylängön varajäseneksi (Mikko Weckströmin henkilökohtainen varajäsen) yhdenvertaisuustoimikuntaan vuonna 2019 päättyväksi toimikaudeksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Liitteet

1 Eronpyyntö 24.4.2018

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus valitsi Maria Nyroosin (SDP) 23.10.2017 (§ 954) varajäseneksi yhdenvertaisuustoimikuntaan vuonna 2017 alkavaksi toimikaudeksi. Maria Nyroos pyytää 24.4.2018 eroa yhdenvertaisuustoimikunnan varajäsenen luottamustoimesta.

14.05.2018

Asia/9

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on kaupunginhallituksen pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jenni Björkstén, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Liitteet

1 Eronpyyntö 24.4.2018

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Yhdenvertaisuustoimikunta
Taloushallintopalveluliikelaitos

§ 336

Kunta-alan uusien virka- ja työehtosopimusten keskeiset muutokset

HEL 2018-004498 T 01 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi kunta-alan uusien virka- ja työehtosopimusten keskeiset muutokset.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marju Pohjaniemi, henkilöstöjohtaja, puhelin: 310 37965
marju.pohjaniemi(a)hel.fi
Asta Enroos, henkilöstöpolitiikan päällikkö, puhelin: 310 36420
asta.enroos(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Uudet kunta-alan virka- ja työehtosopimukset -ohje
- 2 Kunnallisen tuntipalkkaisen henkilöstön sopimusmuutokset ja palkantarkistukset 2018-2019 -ohje

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus vastaa kaupungin henkilöstöpolitiikasta. Henkilöstöjohtaja päättää virka- ja työehtosopimusten täytäntöönpanosta.

Kunta-alan uusista virka- ja työehtosopimuksista on päästy sopimukseen. Virka- ja työehtosopimusten sopimuskausi on 1.2.2018–31.3.2020.

Kunta-alan sopimus noudattaa kustannustasoltaan ns. yleistä linjaa. Vuonna 2018 sopimuskorotukset ovat keskimäärin 1,3 prosenttia ja vuonna 2019 keskimäärin 2,16 prosenttia. Yhteensä kustannusvaikutus 26 kuukauden sopimusjaksolla on 3,46 prosenttia. Palkankorotusten kokonaistaso on jokaisella sopimusajalla sopimuskauden aikana yhtä suuri.

14.05.2018

Sopimus sisältää 1.5.2018 ja 1.4.2019 lukien yleiskorotukset, jotka ovat erisuuruisia eri sopimusaloilla. Lisäksi 1.1.2019 lukien tulee paikallinen järjestelyerä, jonka tarkemmasta kohdentamisesta neuvotellaan pääsopijajärjestöjen edustajien kanssa.

Tammikuussa 2019 maksettavalla 9,2 prosentin suuruisella kertaerällä henkilöstöä kannustetaan tuloksellisuuteen. Erillinen kertaerä maksetaan jokaiselle, jonka osalta sopimuksen mukaiset edellytykset palvelussuhteessa täyttyvät.

Sopimukseen sisältyvät määräykset mahdollisuudesta vaihtaa lomanmääräytymisvuosien 2017-2018 ja 2018-2019 lomaraha vapaaksi sopimuksessa tarkemmin määritellyin ehdoin. Lomarahan vaihtamisesta vapaaksi on sovittu paikallisesti kaupunginkanslian ja henkilöstöjärjestöjen kesken.

Lisäksi on sovittu muutoksista mm. työaikoihin, isyysvapaan palkallisuuteen ja tilapäiseen hoitovapaaseen.

Kunta-alan sopimus ei muuta niin sanottua kilpailukyky sopimusta eikä myöskään kajoa lomarahojen leikkaukseen tai niiden kompensointiin.

Uudet virka- ja työehtosopimukset sekä yleiskirjeet löytyvät KT Kuntatyönantajien sivuilta

<https://www.kt.fi/sopimukset>.

Liitteinä oleviin kaupungin ohjeisiin on koottu tarkemmin uusien virka- ja työehtosopimusten muutokset sopimusaloittain.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marju Pohjaniemi, henkilöstöjohtaja, puhelin: 310 37965
marju.pohjaniemi(a)hel.fi
Asta Enroos, henkilöstöpolitiikan päällikkö, puhelin: 310 36420
asta.enroos(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Uudet kunta-alan virka- ja työehtosopimukset -ohje
- 2 Kunnallisen tuntipalkkaisen henkilöstön sopimusmuutokset ja palkantarkistukset 2018-2019 -ohje

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 337

Lausunto tarkastuslautakunnalle vuoden 2017 arviointikertomuksesta

HEL 2017-005026 T 00 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa tarkastuslautakunnalle vuoden 2017 arviointikertomuksen kohdista 1.1. - 4.14 seuraavan lausunnon:

1.1 Tarkastuslautakunnan vuonna 2015 antamien suositusten vaikuttavuuden arviointi

Arviointikertomuksen tämän kohdan johtopäätöksissä todetaan, että tarkastuslautakunnan suositusten mukaisiin toimenpiteisiin on lähes aina ryhdytty. Vuoden 2015 arviointikertomuksen suosituksista 92 prosenttia oli sellaisia, että toimialoilla oli ryhdytty joko osittain tai kokonaan suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin. Toimenpiteiden vaikutuksia on vaikeampi osoittaa, varsinkin lyhyellä aikavälillä.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että arviointikertomuksen suositusten mukaisiin toimenpiteisiin on pääsääntöisesti ryhdytty. Kaupunginhallitus toteaa, että tarkastuslautakunnan suositusten mukaiset toimenpiteet ja niiden vaikutusten todentaminen tulee ottaa tiiviisti osaksi toiminnan ja talouden johtamista ja suunnittelua. Suositusten mukaiset toimenpiteet tulee suorittaa siten, että toimenpiteen vaikuttavuus on todennettavissa parhaalla mahdollisella tavalla. Mikäli tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen mukaisiin suosituksiin ei voida ryhtyä, on se perusteltava.

2.1 Sitovien toiminnan tavoitteiden arviointi

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginkanslian tulee

- esittää konsernijaostolle tytäryhteisöjen sitovien tavoitteiden toteumatiedot samalla tarkkuustasolla kuin ne esitetään tilinpäätöksessä.
- jatkossa ottaa huomioon, että hankesuunnitelman mukainen toteutuminen edellyttää sekä budjetissa että aikataulussa pysymistä.

Kaupunginhallitus toteaa, että voimassa olevan konserniohjeen mukaan kaupunginvaltuusto asettaa talousarviossa markkinaehtoisesti toimiville tytäryhteisöille sekä muille kaupungin merkittävimmille tytäryhteisöille taloudellisia ja/tai toiminnallisia tavoitteita, joilla pyritään varmistamaan, että yhteisöjen toiminta on kaupunkikonsernin kokonaisedun mukaista. Asetettavilla tavoitteilla pyritään myös varmistamaan kaupungin omistaja-arvon kehittyminen ja suojaaminen.

Konserniohjeen mukaan tytäryhteisöihin kohdistuvan seurannan ja raportoinnin tarkoituksena on antaa konsernijohdolle ja kaupunginkanslialle edellytykset johtaa ja valvoa kaupunkikonsernin toimintaa, seurata tytäryhteisökohtaisesti asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja omistaja-arvon kehittymistä sekä arvioida tytäryhteisöjen asemaa osana kaupunkikonsernia. Seurannan ja raportoinnin avulla varmistetaan osaltaan myös kaupungin luottamushenkilöiden tiedonsaanti tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta.

Tytäryhteisöt raportoivat kaupungille toimintansa ja taloutensa kehitymisestä, niihin liittyvistä riskeistä sekä asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta kaupunginkanslian antamien ohjeiden ja aikataulujen mukaisesti. Tytäryhteisöjen on lisäksi raportoitava konsernijohdolle ja kaupunginkanslialle erikseen, mikäli niiden toiminta ei vastaa oletettua kehitystä.

Tytäryhteisöt raportoivat osana raportointiaan myös niille mahdollisesti asetettujen talousarviotavoitteiden toteutumisesta tai toteutumatta jäämisestä. Tilinpäätösraportoinnin yhteydessä tytäryhteisöt toimittavat tarvittavan dokumentaation tavoitteiden toteutumisen arvioimiseksi. Toteutumatta jääneistä sitovista toiminnallisista tavoitteista tytäryhteisöjen on annettava selvitys siten, että selvitykset voidaan käsitellä kaupunginvaltuustossa ennen tilinpäätöksen allekirjoittamista kaupunginhallituksessa.

Kaupunginhallitus toteaa, että jatkossa tytäryhteisöjen sitovien tavoitteiden toteumatiedot esitetään kaupunginhallituksen konsernijaostolle samalla tarkkuustasolla kuin ne esitetään tilinpäätöksessä.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että kaupungin talousarvioissa on viime vuosina asetettu yksittäisille tytäryhteisöille tavoitteita, joissa edellytetään tiettyjen hankkeiden toteuttamista suunnitelmien mukaan. Suunnitelmien mukainen toteutus tarkoittaa sekä aikataulua että kustannuksia. Talousarviossa ei kuitenkaan ole edellytetty nimenomaan hankesuunnitelmien mukaista toteutusta.

Suurissa, pitkäkestoisissa hankkeissa on tavanomaista, että hankesuunnitelman valmistumisen jälkeen tehdään vielä tarkempaa suunnittelua ja kustannuslaskentaa ennen hankkeen rakennustöiden käynnistämistä. Esimerkiksi hankesuunnittelun aikana määritetty toteutusaikataulu on arvio, johon vaikuttavat myös muun muassa markkinatilanne ja sen vaikutus työvoiman sekä rakennusmateriaalien saatavuuteen. Näissä tilanteissa hankkeen talousarviotavoitteeksi asetettua suunnitelman mukaista toteutusta on tarkoituksenmukaista arvioida hankesuunnitelmaa pidemmälle vietyjen ja tarkempien toteutussuunnitelmien perusteella.

3.1 Talousarvion ja strategian taloustavoitteiden toteutuminen ja 3.2 Talouden tunnuslukujen kehitys

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen 2017 johtopäätöksissä todetaan, että kaupungin talous on tilinpäätöksen 2017 mukaan vahvalla pohjalla. Pitkäaikaisen velan määrä on hyvän verotulokehityksen ansiosta saatu emokaupungissa hieman laskemaan korkeasta investointitasosta huolimatta. Myös menokasvu on pysynyt maltillisena, vaikkei strategiaohjelman mukaista tuottavuustavoitetta saavutettu.

Arviointikertomuksessa kiinnitetään huomiota kaupungin tulevaan rahoituspohjaan ja tehtäväkenttään liittyvään epävarmuuteen, koska meillä on olevaan sote- ja maakuntauudistukseen liittyviä eduskunnan päätöksiä ei ole vielä tehty. Toteutuessaan uudistuksen vaikutukset Helsingin kaupungin talouteen ovat merkittävät.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan arvioon kaupungin talouden tilanteesta sekä siihen, että suunnitteilla oleva sote- ja maakuntauudistus aiheuttaa kaupungin tulevien vuosien talouteen poikkeuksellista epävarmuutta. Kaupunginhallitus toteaa, että sote- ja maakuntauudistuksen toteutuessa kaupungin talouteen kohdistuu merkittävää painetta pitkällä aikavälillä ja tämän takia kaupungin taloutta on suunniteltava erityisen tarkasti ja varauduttava maltilliseen menokasvuun.

4.1 Henkilöstön työhyvinvointi ja sairauspoissaolojen hallinta

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginkanslian tulee yhteistyössä toimialojen kanssa

- kehittää työyhteisötasolle ulottuvia kannustimia osatyökykyisten palkkaamiseksi ja työssä jatkamisen tukemiseksi.

Kaupunginkanslian tulee yhteistyössä Työterveys Helsingin kanssa

- mahdollistaa sairauspoissaolojen diagnoositietojen saatavuus työterveyden käyttöön.

Kaupunginkanslian tulee

- kehittää työkykyjohtamisen tukena käytettäviä tietojärjestelmiä kaupunkitasoisesti.

Kaupunginhallitus toteaa, että nykyisen strategiakauden keskeinen työhyvinvoinnin tavoite on ennakoiva työkykyjohtaminen. Esimiehille kehitetään edelleen työkykyjohtamisen työvälineitä. Tavoitteena on puuttua tilanteisiin mahdollisimman varhain, jolloin vaihtoehtoja on huomattavasti enemmän tarjolla työkyvyn tukemiseksi. Olennaista on ottaa aktiivisesti käyttöön korvaavan työn malli, jossa työntekijän työkyvyn hei-

kentyessä tilapäisesti tai osittain henkilölle voidaan räätälöidä työkykyä vastaavaa työtä. Korvaavan työn mallin toteuttaminen edellyttää työyhteisöiltä ja esimiehiltä vaihtoehtoisten työnkuvien rakentamista. Kaupunginkanslia käynnistää yhdessä toimialojen kanssa jo tänä vuonna työpajoja, joissa luodaan vaihtoehtoisia työnkuvia tilanteisiin, joissa henkilö on tilapäisesti osatyökykyinen. Samalla pohditaan kannusteita, jotta korvaavan työn käytäntö saadaan osaksi työyhteisöjen arkea.

Työterveys Helsingillä on toiveena saada mahdollisimman kattavasti Helsingin kaupungin henkilöstön sairauspoissaoloihin liittyvää tietoa henkilöstön työkyvyn tukemiseksi. Tietoa tarvitaan henkilöstöriskien hallintaan ja työkykyjohtamisen tueksi. Työkyvyn tukeminen edellyttää lisäksi tiivistä työterveysyhteistyötä esimiesten kanssa, mitä on vahvistettu paljon viime vuosina.

Työterveyshuoltolain mukaan työnantajan on ilmoitettava työntekijän sairauspoissaolosta työterveyshuoltoon viimeistään silloin, kun työntekijän poissaolo on jatkunut 30 päivän ajan viimeisen 12 kk aikana. Tällöin työterveyshuolto saa aikaisintaan diagnoositiedon, ellei henkilö ole käyttänyt aiemmin työterveyshuollon palveluita. Tiedon luovuttaminen työterveyteen perustuu henkilön suostumukseen. Työterveyshuolto ei näin ollen saa tietoa henkilöstön poissaolodiagnooseista 8.–29. poissaolopäivän väliseltä ajanjaksolta, jos sairauspoissaolotodistus on annettu muualta kuin työterveyshuollosta. Alle kahdeksan päivää kestävästä sairauspoissaoloissa diagnoositietoa ei muodostu, koska poissaolosta ei edellytetä todistusta. Vuoden 2019 alussa pääosa kaupungin toimialoista ja liikelaitoksista on siirtynyt uuteen toimintamalliin, jossa henkilöstöltä edellytetään sairauspoissaolotodistus vasta kahdeksannesta päivästä alkaen.

Vuonna 2020 käyttöönotettavaan Hijat-tietojärjestelmän uuteen versioon on mahdollisesti tulossa sairauspoissaolojen diagnoositietojen siirtomahdollisuus, jonka toteutusta joudutaan arvioimaan tietosuojanäkökulmasta. Kaupunki tulee tässä yhteydessä uudistamaan toimintamalliaan. Ei ole tarkoituksenmukaista lähteä rakentamaan sairauspoissaolodiagnoositietojen siirtoon välivaiheen toimintatapaa tulevalle 1,5 vuoden ajanjaksolle.

Kaupunginhallitus toteaa vielä, että HR-tietojärjestelmien laajempi kehittäminen on edistymässä ja vuonna 2019 on suunnitelmien mukaan tulossa käyttöön uusi rekrytointijärjestelmä sekä tietojärjestelmä osaamisen hallintaan, tulos- ja kehityskeskustelujen ja varhaisten tuen keskustelujen rekisteröintiin sekä tehtävän vaatavuuden arviointiin. Kaupungin henkilöstötietojärjestelmän Hijatin uusi versio otetaan käyttöön vuonna 2020. Sen myötä saadaan välineitä myös työkykyjohtamisen tueksi. Sähköisten välineiden saamista henkilöstöjohtamiseen pidetään

erittäin tärkeänä. Nykyiset pääosin manuaaliset käytännöt vievät aikaa, tuottavat tietoa viiveellä ja ovat virheatliita.

4.2 Hankintojen ohjaus

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginkanslian tulee

- liittää eettisten periaatteiden käsittely osaksi hankintakoulutuksia.
- liittää sisäinen valvonta ja riskienhallinta osaksi esimieskoulutuksia.

Kaupunginkanslian ja toimialojen tulee

- vahvistaa ja yhtenäistää toimialojen hankintatoimintaa ja luoda toimialoille selkeät ohjeet.
- parantaa hankintoihin ja eettisiin periaatteisiin liittyvän ohjeistuksen löydettävyyttä.
- varmistaa, että työntekijöillä on mahdollisuus tuoda esiin väärinkäytösepäilyjä.

Kaupunginhallitus toteaa, että jatkossa esimies- ja hankintakoulutuksien suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan eettiset periaatteet sekä sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat kohdat paremmin.

Toimialojen hankintatoimintaa tullaan vahvistamaan ja yhtenäistämään hankintojen ohjausryhmän työn ja hankintaa koskevien ohjeiden kautta. Hankintojen ohjausryhmässä käsitellään kaupungin hankintojen näkökulmasta keskeisiä teemoja ja sovitaan yhteisistä toiminnan tavoista. Riittävä ja oikeanlainen resursointi ja sen kautta hankintaosaamisen varmistaminen on tässä tärkeää. Sekä toimialojen että keskushallinnon on osaltaan pidettävä resursoinnista huolta.

Kanslian, muun keskushallinnon ja toimialojen välistä työnjakoa hankinnoissa tarkennetaan edelleen. Hankintaa koskevien ohjeiden sisältöä ja käytettävyyttä tullaan kehittämään. Hankintoihin liittyvää ohjekokonaisuutta selkeytetään ja tiivistetään, ja sen löydettävyyttä parannetaan Helmi-intran hankintasisältöjä uudistamalla. Helsingin kaupungin eettiset periaatteet päivitetään. Päivityksen jälkeen eettisten periaatteiden löydettävyyys varmistetaan sekä Helmi-Intrassa että hel.fi-sivustolla.

Kaupunginhallitus toteaa vielä, että työntekijöiden mahdollisuus tuoda esiin väärinkäytöksiä varmistetaan toimivin ja avoimin johtamiskäytännöin keskushallinnossa ja toimialoilla. Asiasta on tehty valtuustoaloite, jonka yhteydessä asiaa selvitetään tarkemmin. Valtuustoaloitteen määräaika on 28.11.2018.

4.3 Toimitilojen käytön tehostaminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön toimialan tulee

- asettaa selkeät, velvoittavat tavoitteet toimitilojen käytön tehostamiseksi tulevassa kiinteistöstrategiassa.
- parantaa tilankäytön tilastointia ja seurantaa siten, että tilamäärästä ja tilatyypeistä on saatavilla vertailukelpoinen tieto, jotta myös toimitilojen tehokkuutta voidaan seurata.

Kaupunginhallitus toteaa, että kiinteistöstrategiassa on tarkoitus asettaa tavoitteita myös tilankäytön tehokkuudelle siten, että tilat mahdollisesti tuottaa palvelua kokonaiskustannuksiltaan mahdollisimman edullisesti ja riittävän laadukkaasti. Kiinteistöstrategian toteuttamista varten on tarkoituksenmukaista myös kehittää seurantaa ja tilastointia mm. parantamalla tietojärjestelmiä.

4.4 Helsingin kaupungin asunnot Oy:n omistajaohjaus

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- omistajaohjauksen selkeyden kannalta olisi parempi, että konserniin kuuluvat kaupunginhallituksen tai sen konsernijaoston jäsenet, pormestari ja viranhaltijat eivät toimisi tytäryhteisöjen johdossa.

Kaupunginkanslian tulee

- valmistella konserniohjeen päivitys ottamaan huomioon aiempaa tiukempi esteellisyysääntely.

Kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain (410/2015) 97 §:ssä säädetään valtuutetun, muun luottamushenkilön, tilintarkastajan sekä kunnan viranhaltijan ja työntekijän esteellisyydestä. Kuntalaissa viitataan osaltaan hallintolain (434/2006) 27–30 §:iin.

Kuntien tytäryhteisöjen hallituksen tai vastaavan toimielimen jäsenyyteen liittynyt esteellisyyttä rajoittanut poikkeussäännös poistettiin 1.6.2017 alkaen. Yhteisön tai säätiön hallituksen tai muun lain tarkoittaman toimielimen jäsenenä tai toimitusjohtajana toimiva luottamushenkilö, viranhaltija ja työntekijä ei voi enää osallistua kuntakonserniin kuuluvaa yhteisöä ja säätiötä sekä kuntayhtymää ja liikelaitosta koskevien asioiden käsittelyyn kunnassa. Sääntelyn muuttuminen ei kuitenkaan tarkoita sitä, etteikö luottamushenkilö tai johtava viranhaltija voisi toimia kuntayhtiön hallituksen jäsenenä.

Voimassa olevan konserniohjeen mukaisesti kaupungin tytäryhteisöjen osalta varmistetaan muun muassa hallituksen riippumattomuus. Riippumattomuuden arvioiminen pitää sisällään kulloinkin voimassa olevien

esteellisyssäännösten huomioon ottamisen. Kaupunki ottaa hallituksen jäseniä nimitessään huomioon sen, että kaupungin konsernijohto on pystyttävä suorittamaan tarkoituksenmukaisella tavalla sille kuuluvat seuranta- ja valvontatehtävät. Kuten arviointikertomuksessa todetaan, mikäli hallituksen jäsenyys aiheuttaa siinä määrin esteellisyystilanteita, että viran tai luottamustoimen hoitaminen kaupungilla vaikeutuu, harkitaan, onko henkilön tarkoituksenmukaista jatkaa kyseisessä asemassa yhtiössä. Kuntalain mukaista esteellisyyttä arvioidaan kuitenkin tapauskohtaisesti, eikä juridista tai periaatteellista estettä luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden jäsenyydelle tytäryhteisöjen hallituksessa ole, kunhan esteellisyssääntelyä noudatetaan.

Kaupungin vahvan ja aktiivisen omistajaohjauksen kannalta on tärkeää, että tytäryhtiöiden hallituksissa on henkilöitä, joilla on hyvä käsitys siitä, mitä kaupunki omistajana haluaa ja millaisia yleisiä intressejä kaupungilla on. Emokaupungin konsernijohto jäsen edistää tytäryhteisössä emokaupungin ja sitä kautta koko kaupunkikonsernin etua. Konserniintressin edistämiseen liittyvät perusteet puoltavat sitä, että konsernijohtoon kuuluvan henkilön osallistumista kaupungin tytäryhtiön hallitukseen ei ole pidettävä periaatteellisesti ja kategorisesti ongelmallisena.

Kaupunginhallitus toteaa, että hallituksen jäsenten nimittämisen yhteydessä on arvioitu myös riippumattomuuteen liittyviä näkökohtia ja päädytty harkinnan perusteella siihen, että nykyinen toimintamalli on konserniohjauksen ja kaupunkikonsernin kokonaisedun toteutumisen edistämisen kannalta tarkoituksenmukainen. Konserniohjeen muuttamiselle ei ole tältä osin tarvetta, mutta jos jatkossa käy esteellisyysskysymysten tai muiden syiden vuoksi ilmeiseksi, että nykyisiin konserniohjauksen menettelytapoihin on tarpeen tehdä muutoksia, valmistellaan kaupunginvaltuuston päätettäväksi tarvittavat konserniohjeen päivitykset.

4.5 Asunnottomuuden vähentäminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginkanslian, kaupunkiympäristön toimialan sekä sosiaali- ja terveystoimialan tulee yhteistyössä

- laatia yhteinen suunnitelma asunnottomuuden vähentämiseksi ja kiinnittää huomiota erityisesti nuorten ja maahanmuuttajien asunnottomuuteen. Suunnitelmassa tulee ottaa huomioon mahdollinen tuleva soteja maakuntauudistus.
- suunnitella keinoja tilapäisesti tuttavien tai sukulaisten luona asuvien asunnottomien tavoittamiseksi ja palveluiden piiriin saattamiseksi.

Kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön toimialan tulee

- varmistaa asuntopolitiikassa kohtuuhintainen vuokra-asuntotuotanto.

Sosiaali- ja terveystoimialan tulee

- varmistaa asumisneuvontatoiminnan riittävyys kasvavaan asiakasmäärään nähden.

Kaupunginhallitus toteaa, että asunnottomuuden hoito on ollut asuntopolitiikan painopisteenä Helsingissä pitkään. Paavo I ja II -ohjelmien aikaan muutettiin merkittävä määrä majoitustoimintaa harjoittavia asuntoiloita vuokraperusteisiksi asumisyksiköiksi. Tämän muutosprosessin aikana pystyttiin erityisesti huolehtimaan pitkäaikaisasunnottomien elinolojen parantamisesta. Tämän seurauksena erityisesti pitkäaikaisasunnottomuutta on pystytty merkittävästi vähentämään. Ohjelmien tavoitteena on ollut sekä puolittaa että pysyvästi poistaa pitkäaikaisasunnottomuus. Tavoite on erittäin kunnianhimoinen. Asunnottomuuteen liittyy tyypillisesti sekä puutteelliset asuinolot että usein terveydellisiä ja elämänhallintaa liittyviä haasteita. Tällöin asunnon järjestämisen lisäksi tulee huolehtia riittävästä sosiaali- ja terveyspalveluista.

Asunnottomuuden tilastoinnista on vastannut Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus, ARA. ARA:n asuntomarkkinaselvityksen mukaan asunnottomien lukumäärä on kasvanut vuodesta 2008, mutta samoin on koko Helsingin väestö kasvanut. Vuonna 2008 Helsingin väkiluku oli 568 531 ja yksinäisten asunnottomien (3150 hlö) osuus oli 0,55 % koko väestöstä. Vuonna 2017 Helsingin väkiluku oli 635 181 ja yksinäisten asunnottomien (3500 hlö) osuus oli 0,55 %. Yksinäisten asunnottomien määrä on siis pysynyt suhteellisesti samana.

On vaikea sanoa, mikä osuus asunnottomien lukumäärän kasvusta vuosina 2008–2016 on johtunut nuorten ja maahanmuuttajien osuuden kasvusta, sillä näiden ryhmien asunnottomuutta on tilastoitu erikseen vasta vuodesta 2013 (nuoret) ja 2015 (maahanmuuttajat). Yhteenlaskettu asunnottomien määrä on laskenut Helsingissä kolmen viime vuoden ajan, jolloin ARA:n selvityksissä on ollut saatavilla asunnottomien lukumäärä yhteensä (yksinäiset asunnottomat sekä asunnottomien perheiden henkilöt).

Aiemmin Helsingin asunnottomien tilastoinnin perusteena käytettiin toimeentulotuen saajia, jotka oli merkitty asiakastietojärjestelmään asunnottomiksi. Tätä on täydennetty kaupungin asunnonvälityksen hakijarekisterin tiedoilla. Toimeentulotuen siirtyessä Kelan hoidettavaksi ei samankaltaista vuosivertailua voida enää tehdä. Kelalla asunnottomuus ei ole ollut samalla tavalla kiinnostuksen kohteena kuin aikaisemmin kaupungilla. Kelan tilastoinnin perusteella ei ole mahdollista tehdä vertailua edellisvuoteen, joten asunnottomuuden kehitystä on vaikea ar-

vioida luotettavasti. ARA ja Kela ovat nyt käynnistäneet toimeentulotukilomakkeen kehittämisen siten, että se palvelisi paremmin myös asunnottomuuden tilastoinnissa.

Kaupunginkanslian, sosiaali- ja terveystoimen sekä kaupunkiympäristön toimialojen välillä on tehty yhteistyötä erityisryhmien asuntoasioiden selkiinnyttämiseksi. Yhteistyössä on selvitetty erityisryhmien asuntotilannetta, kriisimajoittamista sekä välivuokrausmenettelyä. Näiden erillisten työryhmien lisäksi yhteistyössä arvioidaan uudishankkeiden sekä tukiasuntojen tarvetta.

Sote- ja maakuntauudistuksen yhteydessä on arvioitu kaupunginkanslian ja toimialojen yhteistyönä sosiaali- ja terveystoimen käytössä olevien toimitilojen ja asuntojen tilannetta. Sote- ja maakuntauudistuksen päätösten jälkeen voidaan valmistautua uudistuksen jälkeiseen tilanteeseen ja sopia riittävät yhteistyökäytännöt, jotta voidaan varmistaa asumispalveluja tarvitsevien helsinkiläisten palvelut.

Kaupunginhallitus toteaa, että tilapäisesti sukulaisten ja tuttavien luona asuvien asunnottomien tavoittaminen on tärkeää mutta haasteellista. Kireän asuntomarkkinan alueella, jossa tyhjiä asuntoja ei käytännössä ole, on vaikeampi varmistaa asumisen jatkuvuus asunnon vaihtotilanteissa. Tällöin tilapäisasumisen määrä kasvaa. Lyhytaikainen tilapäinen asunnottomuus esimerkiksi nuorten osalta ei välttämättä ole kriittinen vaihe nuoren elämässä, mutta kroonistuessa asunnottomuudesta tulee hyvinvoinnin este. Asunnottomuuden hoitamisessa tulee jatkuvasti arvioida asunnottomuuden luonne ja huolehtia, että kaupungissa on erilaisia asumisen vaihtoehtoja eri elämäntilanteisiin. Parhaiten asunnottomuuden poistamiseen vaikutetaan huolehtimalla riittävästä asuntotuotannosta ja erityisesti kohtuuhintaisesta vuokratuotannosta.

Kaupunginhallitus toteaa, että kohtuuhintaisen vuokra-asuntotuotannon varmistaminen on yksi keskeisistä asuntopoliittisista tavoitteista Helsingissä. Kaupunginkanslia ja kaupunkiympäristön toimiala tekevät säännöllistä yhteistyötä asuntotuotantotilanteen seuraamiseksi sekä erityisesti asuntotonttien luovutusprosessin aikana. Asuntotonttien luovutusprosessissa käydään yhdessä läpi sekä rakenteilla olevien asuntojen että varattujen tonttien hallintamuotojakaumat. Suurten projektialueiden osalta tontinluovutusvaiheessa hallintamuotojen osalta arvioidaan alueen kokonaistilanne ja valmistellaan tontinluovutukset siten, että lopputilanteessa alueen asuntojen hallinta- ja rahoitusmuotojakama on AM-ohjelman linjausten mukainen. Asuinalueita täydennysrakennettaessa tehdään alueelle kokonaistarkastelu ja pyritään tarvittaessa monipuolistamaan alueen nykyistä hallinta- ja rahoitusmuotojakamaa. Vuonna 2017 aloitettiin 1 483 ARA-asunnon rakentaminen ja vastaavasti asuntoja valmistui 1 129. Aloitettujen asuntojen osalta

ARA-vuokra-asuntojen osuus koko tuotannosta oli 29,2 % ja valmistuneista 23,1 %.

Kohtuuhintaisen vuokra-asuntotuotannon haasteena on tällä hetkellä, että rakennuttajat saavat hyvin vähän tai eivät ollenkaan urakkatarjouksia hankkeisiinsa. Tällaisessa tilanteessa, kun asuntohankkeita on hyvin paljon rakenteilla, on haasteena myös hintojen nouseminen ja osa tarjouksista on ollut niin kalliita, että valtion Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ei ole hyväksynyt hankkeiden aloittamista.

Kaupunginhallitus toteaa lisäksi, että korkea asuntotuotantomäärä helpottaa asuntotilannetta Helsingissä parhaiten ja siten myös asunnottomien ja asunnottomuusuhan alla asuvien tilannetta. Helsingissä on muutaman vuoden aikana pystytty nostamaan kokonaistuotantomäärä liki 5 000 asunnon tasolle. Jotta päästäisiin uuden kaupunkistrategian asettamalle tasolle ensi vuonna, tulee rakennusalan kapasiteetin kasvaa merkittävästi nykyisestä Helsingissä.

4.6 Tavoitteena Suomen yritysmyönteisin kaupunki

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginkanslian tulee yhteistyössä toimialojen kanssa

- luoda toimintamalli elinkeinopoliittisesti merkittävimpien yritysasiakkuuksien hallintaan.
- lisätä yrityksiin kohdistuvaa viestintää.

Kaupunginkanslian elinkeino-osaston tulee

- varmistaa, että viranhaltijoiden ongelmallisista kaksoisrooleista luovutaan.
- varmistaa, että yrityspalvelujen yhteistyöstä Helsingin Uusyrityskeskus ry:n kanssa laaditaan kirjallinen sopimus.

Kaupunginhallitus toteaa, että elinkeino-osasto tekee jatkuvaa ja tiivistä yhteistyötä helsinkiläisten yritysten kanssa. Osana tätä on vuonna 2016 toteutettu merkittävimmille helsinkiläisille yrityksille suunnattu laaja kysely Helsingin kaupungin elinkeinoympäristöstä ja yritysmyönteisyydestä. Kysely tullaan toistamaan säännöllisesti. Lisäksi elinkeino-osasto toteuttaa vuosittain sekä teema- että toimialakohtaisia seminaareja ja yhteistyötilaisuuksia. Näihin on ollut kutsuttuna suuri joukko Helsingin merkittävimpiä yrityksiä.

Elinkeino-osasto ja kaupunkiympäristötoimiala ovat 2018 sopineet yhteisen toimintamallin keskeisimpien yritysasiakkaiden palvelemiseksi sijoittumis-, tontti- ja kaava-asioissa. Matkailualan ja merellisen Helsingin osalta on parhaillaan käynnissä uusien yhteistyö- ja vuorovaikutusmal-

lien rakentaminen näiden alojen yritysten ja muiden toimijoiden kanssa. Lisäksi kehitetään toimintamalleja ja käytäntöjä sille, miten yritykset pääsevät jatkossa entistä sujuvammin kaupungin tarjoamiin kehitys- ja kokeiluympäristöalustoihin. Elinkeino-osaston ja yritysten jatkuvaa yhteistyötä ja vuorovaikutusta tullaan 2018 alkaen tiivistämään myös rekrytoitavien uusien yritysluotsien avulla osana kaupunkitasoista osallisuusmallia.

Varsinainen yritysasiakkuuksien hallinta, tarkastuslautakunnan esittämässä laajuudessa, edellyttäisi kuitenkin kaupunki- tai kaupunkikonsernitason CRM-järjestelmän synnyttämistä ja kaikkien toimialojen asiakkuusprosessien kytkemistä sen osaksi. Tämän synnyttäminen on mahdollista uuden toimialamallin myötä, mutta edellyttää mittakaavaltaan erittäin merkittävää ja poikkihallinnollista ICT- ja prosessikehittämiprojektia.

Elinkeino-osastolla on kiinnitetty erityistä huomiota esteellisyystilanteiden ennaltaehkäisemiseen ja esteellisyden huomiointiin päätöksenteossa sekä huomioimalla viranhaltijan esteellisyys jo asian valmisteluvaiheessa.

Arviointikertomuksessa todettu mahdollinen esteellisyys ja kaksoisrooli, jossa kaupunginkanslian elinkeino-osaston yrityspalvelut-yksikön päällikkö on toiminut myös HUK ry:n toimitusjohtajana, on ratkaistu. Tässä tapauksessa on arvioinnin jälkeen päädytty siihen, että yrityspalvelut-yksikön päällikkö ei enää toimi HUK ry:n puheenjohtajana huhtikuusta 2018 alkaen.

Elinkeinojohtajan ja muiden konserniyhtiöissä toimivien viranhaltijoiden päätöksenteossa ja osallistumisessa päätöksentekoon huomioidaan konserni- ja tytäryhtiöitä koskevat, kuntalain muutokseen liittyvät esteellisyysäännökset. Lisäksi osaston viranhaltijoita ja valmistelijoita on ohjeistettu sijaistusjärjestelyjen käyttöön tarvittaessa. Valmisteluprosesseja on kehitetty esteellisyystilanteiden ehkäisemiseksi kaikessa valmistelussa ja päätöksenteossa, mukaan lukien toimielimen esitysluonnosten käsittelyssä.

Muuten mahdollisissa kaksoisrooleissa elinkeino-osastolla noudatetaan oikeuspalveluiden antamia yhteisöjäävitilanteita koskevia ohjeita. Tarvittaessa oikeuspalveluita pyydetään arvioimaan mahdollinen jääviys tapauskohtaisesti.

Kaupunginhallitus toteaa vielä, että elinkeino-osasto on yhdessä oikeuspalveluiden kanssa käynnistänyt Helsingin kaupungin ja Helsingin Uusyrittäjäkeskus ry:n välisen sopimuksen valmistelun.

4.7 Lasten ja nuorten mahdollisuus harrastaa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Tarkastuslautakunta toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tulee

- kehittää lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksista tiedottamista muun muassa kouluissa, nuorisotaloissa ja sähköisissä palveluissa.
- selvittää keinoja edistää käytettyjen harrastusvälineiden kierrätystä, jotta välineiden hinta ei muodostuisi harrastamisen esteeksi. Varmistaa lasten ja nuorten liikuntapalveluiden resursointi ja nykyisen laajuinen maksuttomuus.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee

- varmistaa koulutilojen saatavuus lasten ja nuorten harrastustoimintaan.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien tiedottamisessa on kehitettävää.

Kaupunginhallitus toteaa, että liikuntaseurojen avustusten myöntämisperusteet on uudistettu siten, että painopiste on ollut lasten ja nuorten liikunnan tukemisessa. Kaupungin tarjoamat liikuntapaikat ovat nykyisin joko täysin maksuttomia tai voimakkaasti subventoituja. Uusia vapaassa käytössä olevia monikäyttöisiä lähiliikuntapaikkoja rakennetaan koulujen ja päiväkotien pihuille, puistoihin ja liikuntapaikoille kaupungin muiden toimijoiden kanssa. Uimahallit, kuntosalit ja tekojärradat ovat pääsymaksuiltaan edullisia ja monille asiakasryhmille kuten opiskelijoille ja 7–17-vuotiaille lapsille ja nuorille myönnetään lisäksi alennuslippuja. Myös edullisia sarja- ja kausilippuja on käytössä.

Liikuntapalveluiden tuottamistapoihin toi muutoksia koulujen noin 170 sisäliikuntatilan iltat-, viikonloppu- ja loma-aikojen käytön varaustoiminnan ja hallinnon siirto kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelukokonaisuudelle 1.6.2017 alkaen. Tilojen siirron tavoitteena on saada tilat tehokkaampaan käyttöön ja tilojen käyttövuorojen jako mahdollisimman oikeudenmukaiseksi.

4.8 Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen ammatillisessa peruskoulutuksessa

Tarkastuslautakunta toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee

- lisätä ja helpottaa osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen käytäntöjä esimerkiksi seinätöntä työpajatoimintaa laajentamalla.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkistrategian mukaisesti Helsingissä toteutuu koulutustakuu: perusopetuksen jälkeen kaikki saavat opiskelupaikan lukiosta tai ammatillisesta koulutuksesta. Helsingin tavoit-

teena on, että toisen asteen läpäisyaste myös paranee selvästi. Kaupungissa huolehditaan siitä, että koulutus tavoittaa paremmin ilman toisen asteen tutkintoa olevat nuoret aikuiset. Pedagogiikka ja oppimisen tuki tasoittavat oppimisen eroja ottamalla huomioon tukea tarvitsevien ja hyvin edistyvien tarpeet.

Kaupunginhallitus toteaa vielä, että Stadin aikuisopistossa toimii maahanmuuttajien osaamiskeskus, jonka palveluissa keskitytään maahanmuuttajien osaamisen kartoittamiseen, sosiaaliseen kuntoutukseen, kielikoulutukseen, ammatillisiin työpajoihin sekä työelämävalmennukseen. Tavoitteena on maahanmuuttajien osaamisen lisääminen ja nopea työllistyminen.

4.9 Oppisopimuskoulutukselle asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee

- vahvistaa oppisopimuksen tukipalveluja oppisopimushankkeissa havaittujen hyvien käytäntöjen mukaisesti.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkistrategian mukaisesti Helsingissä toteutuu koulutustakuu: perusopetuksen jälkeen kaikki saavat opiskelupaikan lukiosta tai ammatillisesta koulutuksesta. Helsingin tavoitteena on, että toisen asteen läpäisyaste myös paranee selvästi. Kaupungissa huolehditaan siitä, että koulutus tavoittaa paremmin ilman toisen asteen tutkintoa olevat nuoret aikuiset. Pedagogiikka ja oppimisen tuki tasoittavat oppimisen eroja ottamalla huomioon tukea tarvitsevien ja hyvin edistyvien tarpeet.

Kaupunginhallitus toteaa, että oppisopimuskoulutusta kehitetään, erityisesti nuorten oppisopimuskoulutusta. Stadin aikuisopiston oppisopimuskoulu on tiivistänyt yhteistyötä yrittäjien ja yrittäjäjärjestöjen kanssa nuorille sopivien työpaikkojen etsimisessä sekä tehostanut oppisopimuskoulutuksen markkinointia. Nuorten oppisopimuskoulutuksessa kehitetään uudenlaisia toimintatapoja oppilaitosten ja työpaikkojen välille, jotta oppisopimuskoulutuksesta tulee joustava väylä työelämään. Oppisopimuskoulutuksessa painotetaan työssäoppimisen, ammattiosaamisen näyttöjen ja opiskelija-arvioinnin kehittämistä.

Kaupunginhallitus toteaa edelleen, että Stadin aikuisopistossa toimii maahanmuuttajien osaamiskeskus, jonka palveluissa keskitytään maahanmuuttajien osaamisen kartoittamiseen, sosiaaliseen kuntoutukseen, kielikoulutukseen, ammatillisiin pajoihin sekä työelämävalmennukseen. Tavoitteena on maahanmuuttajien osaamisen lisääminen ja nopea työllistyminen.

Kaupunginhallitus toteaa vielä, että oppimisen tuen suunnitelma uudistetaan vastaamaan ammatillisen koulutuksen reformilainsäädäntöä. Jokaiselle opiskelijalle tehdään henkilökohtainen osaamisen kehittämisen suunnitelma, johon kirjataan myös opiskelijan saama tuki oppimiseen.

4.10 Suurten investointien hallinta

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunkiympäristön toimialan ja liikenneliikelaitoksen tulee

- panostaa riittävästi hankkeidensa suunnitteluun, jotta hankesuunnitelmien enimmäishintojen korottamiset ja aikatauluylitykset hankkeiden toteuttamisen aikana vähenevät.

Kaupunginkanslian tulee yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan ja liikenneliikelaitoksen kanssa

- selvittää suurten investointihankkeiden kustannusarvioiden laadintaprosessin ongelmakohdat ja tarvittaessa muuttaa tilahankkeiden käsittelyohjetta.

Kaupunkiympäristön toimialan tulee yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa

- ryhtyä toimenpiteisiin kaupungin palkkakilpailukyvyyn parantamiseksi rakennuttamistehtävissä.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunginkanslia on yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan, liikenneliikelaitoksen, Helsingin Sataman ja Helsingin seudun liikenne (HSL) -kuntayhtymän kanssa valmistellut katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjetta, jonka aikana on mm. määritelty eri suunnitteluvaiheissa tehtävää kustannusohjausta ja hankkeiden taloudellisten vaikutusten arviointia. Lisäksi ohjeessa on kuvattu katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeisiin liittyvät vastuutahot sekä eri tahojen yhteistoimintaa hankkeiden valmistelussa, suunnittelussa ja ohjaamisessa.

Tilahankkeiden käsittelyohjeen päivitystarpeita arvioidaan vuoden 2018 aikana käynnissä olevan kiinteistöstrategian laadinnan yhteydessä.

Tilahankkeiden käsittelyohjeiden ajantasaisuuden varmistamisen lisäksi kaupunkiympäristön toimialan ja liikenneliikelaitoksen tulee kehittää investointihankkeisiin liittyvää toiminnan ohjausta ja suunnittelun laadunvarmistusta.

Kaupunginhallitus toteaa vielä, että kaupungin palkkapolitiikkaa kehitetään vastuullisesti ja kestävällä pohjalla. Palkan ja palkitsemisen elementit muodostavat monipuolisen kokonaisuuden kaupungilla. Palkko-

jen korottamisen tarpeet arvioidaan perusteellisesti yhteistyössä toimialojen ja liikelaitosten kanssa jo tänä vuonna, kun valmistellaan KVTES:n järjestelyerän toteuttamista. Järjestelyerän kohdentamisesta neuvotellaan henkilöstöjärjestöjen kanssa. Kaupungilla on monia aloja, joissa kilpaillaan työvoimasta yksityisten tai muiden julkisten toimijoiden kanssa. Palkankorotustarpeisiin vaikuttavat myös muut tekijät, kuten muutokset tehtävien vaativuudessa, henkilön työn tuloksellisuus ja suorituskyky. Näistä perusteista neuvotellaan ja muodostetaan yhteistä käsitystä korotusten priorisointitarpeista.

4.11 Asuntotonttien alennettujen vuokrien taloudelliset vaikutukset

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunkiympäristön toimialan tulee

- parantaa asuntotonttien maanvuokran määrittelyperiaatteiden läpinäkyvyyttä.
- parantaa tontinvuokrauspäätösten perusteluja siten, että poliittisessa päätöksenteossa on käytettävissä tieto tontin vuosivuokrasta ja subvention määrästä.

Kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian tulee

- parantaa taloudellisten vaikutusten esittämistä maa- ja asuntopolitiikan asiakirjoissa sekä tilinpäätöksessä.

Kaupunginhallitus toteaa, että arviointikertomuksessa on nostettu esille taloudellisten vaikutusten arvioinnin tarpeellisuus päätöksenteon valmistelussa. Syksyllä 2017 hyväksytyn kaupunkistrategian mukaisesti vuoden 2018 aikana tuodaan päätöksentekoon maapoliittiset linjaukset, jotka sisältävät sekä maapoliittisten linjausten kokonaisesityksen että tontinluovutusta koskevat linjaukset.

AM-ohjelman keskeisenä sisältönä ovat olleet maa- ja asuntopolitiittiset tavoitteet. Asuntopolitiikan taloudellisten vaikutusten kokonaisarviointia ei ole ohjelman valmisteluvaiheessa tehty, eikä se siten ole kuulunut myöskään raportoinnin piiriin. Taloudellisten ilmiöiden tarkastelu on koostunut lähinnä asuntojen hinnoissa ja vuokrissa tapahtuneiden muutosten seurannasta sekä asumistukena maksettavien tukien sekä tukijärjestelmässä tapahtuneiden muutosten seurannasta.

Kaupunginhallitus toteaa, että maapolitiikalla on merkittäviä taloudellisia vaikutuksia ja siten niiden näkyväksi tekeminen on oleellista. Yksittäisen tunnusluvun, kuten tontinvuokriin käytettävän subvention, seuraaminen ei kuitenkaan anna kokonaiskuvaa koko asunto- ja maapolitiikan taloudellisista vaikutuksista.

4.12 Liikuntatoimen strategisten tavoitteiden toteutuminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tulee

- asettaa kaupunkistrategian lisäksi valmistettavaan liikkumishjelmaan selkeät tavoitteet ja mittarit, joilla liikkumisen tavoitteiden toteutumista voidaan seurata.
- edistää liikunnan harrastusmahdollisuuksien ja liikuntapaikkojen nykyistä tasaisempaa jakautumista Helsingissä.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että valmisteilla olevaan liikkumishjelmaan tulee asettaa selkeät tavoitteet ja mittarit. Kaupunginhallitus toteaa, että ohjelman kärkihankkeena on arki- ja hyötyliikunnan lisääminen sekä palvelujen uudistaminen liikumista edistäviksi. Ohjelmaa toteutetaan muiden toimialojen kanssa sekä laajan kumppanijoukon kanssa. Kaikissa kaupungin palveluissa edistetään ja helpotetaan asukkaiden mahdollisuuksia liikkumiseen ja aktiiviseen ja sosiaaliseen elämään.

Kaupunginhallitus toteaa vielä, että liikuntatoimen investoinnit suunnitellaan alueellisesti tasapainoisesti kaupunginosien väestön tarpeiden perusteella. Liikuntapalveluiden palveluverkko suunnitellaan yhdessä muiden hallintokuntien, kaupunginkonsernin eri toimijoiden, yksityisten liikunta-alan palvelutarjoajien sekä vapaaehtoisten järjestöjen kanssa. Lisäksi on kehitetty vuorovaikutteista suunnittelua, poikkihallinnollista palveluketjua ja liikuntaneuvontaa.

4.13 Terveyden edistäminen Sutjakka stadi -toimenpideohjelman avulla

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginkanslian ja sosiaali- ja terveystoimialan tulee

- järjestää Sutjakka stadi -toimenpideohjelman seuranta osana strategiaohjelman mukaista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaointia.

Sosiaali- ja terveystoimialan tulee

- käynnistää aikuisille matalan kynnyksen painonhallintaryhmiä.

Kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuuri- ja vapaa-ajan ja sosiaali- ja terveystoimialan tulee

- käynnistää Liikkuva koulu -hankkeen tyypistä ja painonhallintaa tukevaa ryhmätoimintaa toisen asteen oppilaitoksissa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee

- edistää ravintolatoimikuntien perustamista peruskoulun yläasteella ja toisen asteen oppilaitoksissa.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkistrategian mukaisesti on terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen yhteistyörakenteista valmisteltu ehdotus. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoinnin ja johtamisen vahvistamiseksi ehdotetaan uutta toimintatapaa, joka nivoo tämän kunnan keskeisen perustehtävän kiinteästi kaupungin johtamisjärjestelmään ja osaksi talouden ja toiminnan suunnittelua. Esityksessä kaupungin hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävät verkostot, kuten esimerkiksi Sutjakka Stadi kootaan laajemmaksi HYTE-verkostoksi. Verkostojen keskeiset tavoitteet, toimenpiteet ja seuranta kootaan osaksi kaupunkiyhteistä hyvinvointisuunnitelmaa ja raportoidaan osana hyvinvointikertomusta. Ensimmäisen hyvinvointisuunnitelman ehdotetaan valmistuvan vuoden 2018 aikana.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimiala uudistaa ja kehittää palvelujaan vastaamaan paremmin asiakastarpeita. Toimintamallien kehittämisessä painotetaan asiakkaan kannalta toiminnallisia kokonaisuuksia. Tarpeen mukaisten painonhallintaryhmien tai muiden painonhallintaan liittyvien palvelujen kehittäminen on kannatettavaa ja toimialan kehittämistavoitteiden mukaista. Kaupunkistrategian mukaisesti liikkumisen lisääminen on nostettu terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen pilottihankkeeksi kaupunkiyhteisen liikkumisohjelman kautta. Liikkumisohjelmassa linjataan toimenpiteitä eri-ikäisten helsinkiläisten liikkumisen lisäämiseksi.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että ravintolatoimikuntien perustamista tulee edistää perusopetuksen vuosiluokilla 7–10 ja toisella asteella. Kaupunginhallitus painottaa, että tulisi luoda malli koulujen ja toisten asteen oppilaitosten ravintolatoimikuntatoiminnalle tavoitteena lisätä lasten ja nuorten osallisuutta koulu- ja opiskelija-ruokailun sekä ruokakulttuurin kehittämiseksi.

4.14 Saattohoidon riittävyys ja laatu

Tarkastuslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystoimen kuntoutus-, hoiva- ja sairaalapalveluissa tulee

- kehittää perustason lääkäreiden ja hoitohenkilökunnan saattohoitotietämystä ja asiantuntemusta sekä yhdenmukaistaa ohjeistusta siten, että hoitolinjausten tekeminen aikaistuu ja saattohoitopäätösten tekeminen ja kirjaaminen on mahdollista oikea-aikaisesti.
- varmistaa saattohoito-osaaminen ostopalveluasumisessa.
- järjestää mahdollisuus lisätä hoitohenkilökuntaa tilapäisesti saattohoitotilanteessa sairaaloihin, monipuolisiin palvelukeskuksiin ja palvelutaloihin. Paikalla tulee jatkuvasti olla hoitaja, jolla on lääkkeenantolupa.

14.05.2018

- parantaa psykososiaalisen tuen saatavuutta sekä perustason että erityistason saattohoidossa.
- vahvistaa kotisairaalan resursseja siten, että mahdollisuutta jalkautua kotiin ja eri laitoksiin voidaan lisätä, sillä kuolevan hoitaminen omassa asuinpaikassaan on sekä inhimillisesti että taloudellisesti järkevää.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkistrategian mukaisesti ikääntyneiden palveluja kehitetään kokonaisuutena varhaisesta tuesta aina elämän loppuvaiheeseen asti. Sosiaali- ja terveystoimialla kehitetään ikääntyneiden palveluita monipuolinen palvelukeskus -toimintamallin yhteensovitetuilla palveluilla sekä kehittämishankkeessa palvelujen yhdenvertaisuuden parantamiseksi. Kotisairaalan voimavaroja on vuonna 2018 lisätty hoitokokonaisuuksien parantamiseksi ja asiakastarpeisiin vastaamiseksi. Kaupunginhallitus pitää strategian mukaisena ja kannatettavana saattohoito-osaamisen ja asiantuntemuksen lisäämistä eri palveluissa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Juha Kesänen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36117
juha.kesanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Arviointikertomus 2017
- 2 Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö, kaupunginhallitus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tarkastuslautakunta pyytää 22.5.2018 mennessä kaupunginhallituksen lausuntoa arviointikertomuksen 2017 kohdista 1.1–4.14.

Tarkastuslautakunta hyväksyi 10.4.2018 (32 §) vuoden 2017 arviointikertomuksen.

Kuntalain (410/2015) 121 § mukaan tarkastuslautakunnan tulee laatia kaupunginvaltuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta arviointikertomus valtuustolle. Helsingin kaupungin hallin-

tosäännön 21 luvun 2 §:n mukaan tarkastuslautakunta hankkii arviointikertomuksesta kaupunginhallitukselta ja tarvittaessa muilta kaupungin toimielimiltä lausunnot, jotka toimitetaan valtuustolle yhdessä arviointikertomuksen kanssa.

Arviointikertomus 2017 on esityslistan liitteenä.

Esittelijä toteaa, että tarkastuslautakunnan antamassa arviointikertomuksessa esitetyistä eräistä vuoden 2017 toimintaa koskevista arvioista olisi annettava päätösehdotuksen mukainen lausunto.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Juha Kesänen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36117
juha.kesanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Arviointikertomus 2017
- 2 Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö, kaupunginhallitus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Tarkastuslautakunta

Päätöshistoria

Tarkastuslautakunta 10.04.2018 § 32

HEL 2017-005026 T 00 03 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä arviointikertomuksen vuodelta 2017 sekä hankkia siitä kaupunginhallitukselta ja muilta kaupungin toimielimiltä tarvittavat lausunnot 22.5.2018 mennessä toimitettaviksi kaupunginvaltuustolle yhdessä arviointikertomuksen kanssa.

03.04.2018 Ehdotuksen mukaan

14.11.2017 Ehdotuksen mukaan

19.06.2017 Ehdotuksen mukaan

14.05.2018

Asia/11

Esittelijä

va. tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Liisa Kähkönen, johtava tuloksellisuustarkastaja, puhelin: 310 36606
liisa.kahkonen(a)hel.fi

Tarkastuslautakunta 03.05.2017 § 48

HEL 2017-005026 T 00 03 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä arviointisuunnitelman vuodelle 2017.

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Pirjo Hakanpää

Lisätiedot

Timo Terävä, arviointipäällikkö, puhelin: 310 43126
timo.terava(a)hel.fi

§ 338

Tasehallinnan yleiset periaatteet

HEL 2017-013099 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä tasehallinnan yleiset periaatteet Helsingin kaupunkikonsernissa liitteen 1 mukaisesti. Samalla kaupunginhallitus päätti kumota kokouksessaan 19.12.2011, § 1148 kohdalla hyväksymänsä tasehallinnan periaatteet ja sijoitustoimintaa koskevat ohjeet Helsingin kaupunkikonsernissa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 310 36321
tuomo.makinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tasehallinnan periaatteet 05_2018
- 2 Tasehallinnan periaatteet 19.12.2011, esitetyt muutokset näkyvissä

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto on 17.5.2017 hyväksynyt kuntalain edellyttämät kaupungin varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteet. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi toivomusponnen selvittää mahdollisuutta vastuullisuusperiaatteiden määrittämiseksi kaupungin varallisuuden ja sijoitustoiminnan hoidolle.

Keskeisimmät muutokset tasehallinnan yleisissä periaatteissa liittyvät johtamisjärjestelmän uudistamiseen sekä hallintosääntöön em. perusteella tehtyihin päivityksiin. Hallintosääntö on uudistettu kaupunginvaltuuston päätöksellä 16.11.2016, osana johtamisjärjestelmän muutosta. Viimeisimmät tarkistukset hallintosääntöön on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 14.2.2018. Viittaukset hallintosäännön uusimisen yhtey-

dessä kumoutuneeseen taloussääntöön on esitetyissä periaatteissa päivitetty vastaamaan hallintosäännön määräyksiä.

Tytäryhteisöjä koskevaan osioon ei esitetä olennaisia muutoksia.

Keskeiset muutokset asiakohdittain

Luku 2, Taseriskien hallinnan yleiset periaatteet

Yleisiin toimintaperiaatteisiin (kohtaan 2.4) on lisätty sijoitustoimintaa sekä lyhytaikaisen velan käyttöä koskevat yleiset periaatteet.

Sijoituskohteiden luottoluokitusmäärittystä on sijoitusrahastojen kohdalla tarkennettu siten, että tämä rahastojen osalta tarkoittaa rahaston yleistä riskiprofiilia.

Luku 3, Toimintokohtaiset periaatteet ja sijoitustoimintaa koskevat ohjeet

Sijoitustoimintaa ja kassanhallintaa koskevista ohjeista (kohta 3.2) on poistettu viittaukset kumoutuneeseen taloussääntöön.

Kohdan 3.2 neljännessä kappaleessa mainittua määritelmää ”rahastot ja varaukset” on tarkennettu. Uudella määritelmällä – kirjanpidolliset rahastot – tarkoitetaan talousarviossa erikseen esitettäviä rahastoja (kuten vakuutusrahasto, urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto sekä asuntotuotantorahasto), joiden likvidejä varoja yleisesti säilytetään osana kaupungin kassavaroja.

Valuuttamääräisten sijoitusten osalta on tarkennettu määrittystä siten, että sellaiset valuuttamääräiset sijoitukset, joissa valuuttariski on katettu, soveltuvat kassavarojen sijoittamiseen.

Lyhytaikaisen velan (käytännössä: kuntatodistusohjelman) käytön edellytykset on käsitelty kohdassa 2.3, yleiset toimintaperiaatteet.

Pitkävaikutteisen rahoituksen osalta kohdan 3.3 toiseen kappaleeseen on lisätty huomio nk. vihreiden joukkovelkakirjalainojen käytön selvittämisestä tilanteissa, joissa kaupunki hakee omalla nimellään rahoitusta jvk-lainamarkkinoilta.

Kohtaan 3.4, antolainaus ja takaukset, on kolmanteen kappaleeseen lisätty huomio siitä, että kaupungin lainan tai takauksen myöntämisen edellytyksenä on, ettei ko. rahoitusratkaisu sisällä kiellettyä valtiontukea.

Johdannaisten käytön osalta kappaleeseen 3.5 on tehty hallintosäännön mukaiset muutokset. Myös erilliset viittaukset yhtiötettyyn Helsingin Energiaan (nykyiseen Helen Oy:öön) on poistettu.

Konsernipankkitoimintaa koskevaan kappaleeseen 3.6 on tehty hallintosääntöön liittyvät päivitykset.

Luku 4, Riskienhallinta

Kohtaan 4.5, luottoriski, on lisätty uuden kuntalain mukainen huomio siitä, että antolainoja ja takauksia myönnettäessä kaupungin edut tulee turvata riittävin vakuuksin.

Kohta 4.6, taseriskien tunnistaminen, on erillisenä kappaleena poistettu, ja siinä esitetyt huomiot on siirretty luvun alkuun.

Luku 5, Tasehallinnan organisointi

Lukuun 5 on tehty hallintosäännöstä johtuvat muutokset, sekä poistettu viittaukset yhtiötettyyn Helsingin Energiaan.

Luku 6, Tasehallinnan raportointi

Luvusta 6 on poistettu konserniohjeen kanssa päällekkäinen konserniyhteisöjen raportointia koskeva kappale.

Tytäryhteisöjä koskeva osio

Lukuun 3 on lisätty konsernitiliä koskien mahdollista alakonsernirakennetta koskevat huomiot.

Luvussa 4 on sijoitusvarallisuuden hoidon osalta säätiöiden kohdalla todettu näiden sääntöihin ja saamiin lahjoituksiin liittyvien erityisvarojen sijoitustarpeet poikkeamisperusteeksi yleisiin sijoitusperiaatteisiin. Johdannaisten käyttöä koskevat linjaukset on siirretty kokonaisuudessaan ottolainasta koskevaan osaan.

Luvussa 5 on täsmennetty johdannaisten käyttöä koskevaa kirjausta siten, että suojaukset tulee kohdentaa lainasalkun kassavirtojen mukaisesti.

Luvusta 6 on poistettu päällekkäisyydet konserniohjeen kanssa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 310 36321
tuomo.makinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tasehallinnan periaatteet 05_2018
- 2 Tasehallinnan periaatteet 19.12.2011, esitetyt muutokset näkyvissä

14.05.2018

Asia/12

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 339

Määrärahan myöntäminen kaupunkiympäristön toimialalle projektialueiden katurakentamista varten

HEL 2015-002494 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää kaupunkiympäristön toimialan käyttöön vuoden 2018 talousarvion alakohdasta 8 03 02 01 Kamppi-Töölönlahti

1 500 000 euroa Kamppi-Töölönlahti-alueen katujen rakentamiseen,

alakohdasta 8 03 02 02 Länsisatama

5 000 000 euroa Länsisataman katujen rakentamiseen,

alakohdasta 8 03 02 03 Kalasatama

15 200 000 euroa Kalasataman alueen katujen rakentamiseen ja rantarakentamiseen,

alakohdasta 8 03 02 04 Kruunuvuorenranta

6 870 000 euroa Kruunuvuorenrannan katujen toteuttamiseen sekä Itäväylän ja Suunnittelijankadun rakentamiseen,

alakohdasta 8 03 02 05 Pasila

33 000 000 euroa Pasilan alueen katujen rakentamiseen,

alakohdasta 8 03 02 06 Kuninkaankolmio

3 280 000 euroa Kuninkaantammen ja Honkasuon alueiden katujen rakentamiseen,

alakohdasta 8 03 02 07 Kruunusillat

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

14.05.2018

Asia/13

2 600 000 euroa Kruunusiltoihin liittyvään suunnitteluun ja

alakohdasta 8 03 02 08 Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen

975 000 euroa täydennysrakentamisen edellyttämien katujen toteuttamiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunkiympäristön toimialan esitys, 26.3.2018

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristö- toimiala jatkaa katurakentamista aluerakentamisen projektialueilla. Vuoden 2018 talousarviossa projektialuekohtaiset katumäärärahat yhteensä 81,405 milj. euroa on koottu alakohtaan 8 03 02 Projektialueiden kadut ja osoitettu kaupunginhallituksen käytettäväksi. Katuhankkeet ja niiden määräraharave kullakin projektialueella vuonna 2018 on seuraava:

Kamppi-Töölönlahti

Kamppi-Töölönlahden alueen katujen toteuttamiseen on vuoden 2018 talousarviossa varattu määräraha 1,5 milj. euroa. Lisäksi toimialalla on käytettävissä vuonna 2017 käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyä ylitysoikeutta 0,055 milj. euroa.

Kamppi-Töölönlahti alueen katujen rakentamiseen on vuoden 2017 loppuun mennessä käytetty 41,1 milj. euroa. Vuosina 2018–2020 katumäärärahaa arvioidaan tarvittavan noin 6 milj. euroa.

Kadunrakentamisen keskeisimmät kohteet ovat uuden keskustakirjasto Oodin viereisen Eero Erkon kadun, Töölönlahdenkadun ja Kansalaistorin toteuttaminen. Arvioitu katumääräraahatarve vuonna 2018 on 4,6 milj. euroa, josta voidaan kattaa em. ylitysoikeudella 0,055 milj. euroa ja nyt myönnettävällä 1,5 milj. euron talousarvion määrärahalla. Loppuosa eli 3,0 milj. euron rahoitus on mahdollista siirtää myöhemmin muilta projektialueilta, kun alueiden määrärahan käyttö tarkentuu.

Länsisatama

Länsisatama katuihin on talousarviossa varattu 10,4 milj. euroa. Länsisataman alueen katu- ja rantarakentamiseen on vuoden 2017 loppuun mennessä käytetty 93,5 milj. euroa. Vuosina 2018–2027 katumäärärahaa arvioidaan tarvittavan noin 92 milj. euroa.

Telakkarannan alueella käynnistetään Telakkakadun rakentaminen. Jätkäsaaren alueella rakennetaan Atlantinkatua, Saukonlaiturin asemakaava-alueen katuja, Välimerenkatua sekä kiveystöitä Jätkäsaaren laiturille. Jätkäsaaren ja Hietasaaren asemakaava-alueella tehdään kaduilla viimeistelyitä.

Salmisaassa rakennetaan Energiakatua ja Hiilikatua. Länsisataman katusuunnittelu- ja rakentamishankkeiden määräraahatarve on tässä vaiheessa 5,0 milj. euroa. Määrärahan kokonaistarve tarkentuu Telakkakadun urakan kilpailutuksen jälkeen.

Kalasadama

Kalasadaman katuihin on talousarviossa varattu 15,2 milj. euroa. Vuoden 2017 loppuun mennessä on Kalasadaman katuihin ja rantarakenteesiin käytetty 86,2 milj. euroa. Vuosina 2018–2027 arvioidaan Kalasadaman katuihin ja rantarakenteesiin tarvittavan noin 152 milj. euroa.

Kalasadaman keskuksen katurakentaminen etenee kaupungin ja alueen yksityisen toteuttajan sopimuksen mukaisesti. Suvilahden alueella katurakentaminen on käynnissä Koksikadulla ja Vilhonvuorenkadulla Sörnäisten rantatien päässä. Sompasaaren 2-vaiheen katu-urakka on käynnissä ja siinä rakennetaan alueen eteläosaa. Etelä-Verkkosaaresa Capellanrannan katu-urakka jatkuu ja Capellan kortteleiden katu-urakka on valmistunut aivan vuoden alussa.

Sörnäistenniemen katujen viimeistelyt jatkuvat vuonna 2018 ja rakennusurakka on parhaillaan kilpailutuksessa. Etelä-Verkkosaaresa valmistellaan Verkkosaarenkadun ja Verkkosaarenkanavan rakennusurakkaa aloitettavaksi vuoden 2018 aikana.

Kalasadaman määrärahatarpeet tarkentuvat loppuvuonna. Mahdolliset lisätarpeet on tarkoitus kattaa muilta projektialueilta käyttämättä jäävillä määrärahoilla.

Kalasadaman katujen arvioitu määrärahatarve vuonna 2018 on talousarvioon varattu määräraha 15,2 milj. euroa.

Kruunuvuorenranta

Kruunuvuorenrannan projektialueen katuihin on talousarviossa varattu 6,87 milj. euroa. Lisäksi toimialalla on käytettävissä vuonna 2017 käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyä ylitysoikeutta 0,075 milj. euroa.

Vuoden 2017 loppuun mennessä Kruunuvuorenrannan projektialueen katuihin on käytetty 45,0 milj. euroa. Vuosina 2018–2027 arvioidaan Kruunuvuorenrantaan tarvittavan noin 57 milj. euroa.

Vuoden 2018 keskeisimmät työt ovat vuonna 2016 käynnistetyn, projektialueeseen kuuluvan Itäväylän ja Suunnittelijankadun eritasoliittymän urakan jatkaminen ja Kruunuvuorenrannan alueella Haakoninlahden keskiosan katujen rakennusurakan jatkaminen. Katusuunnittelu on käynnissä Koirasaarentien länsipään ja Haakoninlahden länsirannan kaduilla. Lisäksi on käynnissä Stansvikin kartanon alueen yleissuunnitelma. Arvioitu määrärahatarve vuonna 2018 on 6,97 milj. euroa, johon käytetään ylitysoikeusmääräraha 0,075 milj. euroa sekä myönnettävä määräraha 6,87 milj. euroa.

Pasila

Pasilan projektialueen katuihin on talousarviossa varattu 39,0 milj. euroa. Pasilan alueen katujen rakentamiseen on vuoden 2017 loppuun mennessä käytetty 80,6 milj. euroa. Vuosina 2018–2027 katumäärärahaa arvioidaan tarvittavan noin 125 milj. euroa.

Ilmalan alueella on käynnissä rakennushanke, jonka toteuttaminen edellyttää Ilmalankujan, Televisiokadun välillä Ilmalankuja Televisioaukio sekä Televisioaukion ja Ilmalanpolun rakentamista. Käynnissä on myös rakennushankkeita, jotka edellyttävät Radiokujan rakentamista. Ilmalankujan ja Radiokujan rakentaminen alkoi vuonna 2017 ja jatkuu syksyyn 2018 saakka. Ilmalan alueen arvioitu katumäärärahatarve vuonna 2018 on 1,9 milj. euroa.

Pasilan keskuksen Triplan KVR-sopimuksen mukaisten katujen rakentaminen jatkuu vuonna 2018. Lisäksi yhteishankintana Liikenneviraston kanssa on käynnissä urakka, jossa rakennetaan Veturitiehen liittyviä rakenteita mm. Haarakallion risteyssilta ja Teollisuuskadun tunnelin 2.

vaihe. Teollisuuskadun tunnelin teknisten järjestelmien rakentaminen on käynnissä. Veturitien Pasilansillan eteläpuolisen osan urakka on käynnissä ja samoin Pasilan sillalle sijoittuvan joukkoliikenneterminaalien urakka. Keski-Pasilan arvioitu määrärahan tarve vuonna 2018 on 28,2 milj. euroa.

Pohjois-Pasilan alueella laaditaan katusuunnitelmia Postipuiston alueelle ja ensimmäinen katu-urakka on käynnistymässä 2018. Arvioitu määrärahan tarve on 2,0 milj. euroa. Pasilan konepajan alueella jatketaan katurakentamista. Arvioitu määrärahan tarve on 0,9 milj. euroa.

Pasilan määrärahatarpeet tarkentuvat loppuvuonna. Mahdolliset lisätarpeet on tarkoitus kattaa muilta projektialueilta käyttämättä jäävillä määrärahoilla.

Pasilan suunnittelu- ja rakennushankkeiden kokonaiskatumäärärahan tarve vuonna 2018 on yhteensä talousarvion mukaiset 33 milj. euroa.

Kuninkaankolmio

Kuninkaankolmion alueelle on talousarvioon varattu 3,28 milj. euroa. Lisäksi toimialalla on käytettävissä vuonna 2017 käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyä ylitysoikeutta 0,75 milj. euroa.

Kuninkaankolmion alueen katujen rakentamiseen on vuoden 2017 loppuun mennessä käytetty 14,6 milj. euroa. Vuosina 2018 - 2027 katumäärärahaa arvioidaan tarvittavan 20 milj. euroa.

Vuoden 2018 keskeisimmät työt Kuninkaantammen alueella ovat Kuninkaantammenkierron ja Taidemaalarinkadun katu-urakoiden jatkaminen sekä Kuninkaantammenkallion ja Etelärinteen kaava-alueiden katujen rakentamisen käynnistäminen. Arvioitu määrärahatarve vuonna 2018 on 3,11 milj. euroa.

Vuoden 2018 keskeisimmät työt Honkasuon alueella ovat Perhosenkierron ja Neitoperhosenkadun rakentaminen. Arvioitu määrärahan tarve on 0,92 milj. euroa.

Kuninkaankolmion katumäärärahatarve vuonna 2018 on yhteensä 4,03 milj. euroa, johon käytetään ylitysoikeusmäärärahaa 0,75 milj. euroa ja haettavaa talousarviomäärärahaa 3,28 milj. euroa.

Kruunusillat

Talousarvion alakohtaan 8 03 02 07 Kruunusillat on talousarviossa vuodelle 2018 varattu 4,18 milj. euroa kaupunginhallituksen käyttöön.

Kruunusiltoihin on kaupunginvaltuuston hankepäättöksen 31.8.2016 jälkeen käytetty 3,0 milj. euroa. Vuosina 2018–2027 Kruunusiltoihin arvioidaan käytettävän katurahaa 94,1 milj. euroa. Vuonna 2018 jatketaan käynnissä olevan rakennussuunnitelman laatimista välillä Nihti-Kruunuvuorenranta sekä yleissuunnitelman laatimista Hakaniemessä. Lisäksi käynnistetään Kaivokadun yleis- ja liikennesuunnitelma. Arvioitu määräraha- tarve vuonna 2018 on 2,60 milj. euroa.

Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen

Uusiin projektialueisiin ja muuhun täydennysrakentamiseen on varattu 0,975 milj. euroa. Keskeisimmät työt ovat vuonna 2016 käynnistyneen Laajasalon keskustan katujen muutostyöt ja Naulakallion asuinalueen katujen rakentamisen jatkaminen. Suunnitteluhankkeena varaudutaan käynnistämään Hakaniemi-Merihaka-hanke. Määräraha- tarve on talousarvioon varattu mukainen 0,975 milj. euroa.

Määrärahaesitys

Kaupunkiympäristön toimialan esityksen mukaisesti toimialan käyttöön tulisi myöntää yhteensä 68 425 000 euron määräraha eri alueiden katujen ja rantarakenteiden toteuttamiseen vuoden 2018 talousarvion kohdan 8 03 02 Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi eri alakohdista.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunkiympäristön toimialan esitys, 26.3.2018

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunginkanslia
Taloushallintopalveluliikelaitos

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 05.02.2018 § 71

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

14.05.2018

HEL 2015-002494 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää kaupunkiympäristön toimialan käyttöön vuoden 2017 talousarviokohtaan 8 03 02, Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi alakohdista seuraavasti:

TA-alkohta		Euroa
8 03 02 04	Kruunuvuorenranta	500 000
8 03 02 08	Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen	1 660 000

Edelleen kaupunginhallitus päätti siirtää kaupunkiympäristön toimialalle myöntämiään vuoden 2017 talousarviokohtaan 8 03 02, Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi määrärahoja alakohtien välillä seuraavasti:

TA-alkohta		Euroa
8 03 02 01	Kamppi-Töölönlahti	- 2 400 000
8 03 02 03	Kalasadama	- 895 000
8 03 02 04	Kruunuvuorenranta	- 700 000
8 03 02 05	Pasila	- 600 000
8 03 02 07	Kruunusillat	- 1 130 000
8 03 02 08	Uudet projektialueet muu täydennysrakentaminen	- 3 110 000
8 03 02 02	Länsisatama	+ 8 835 000

11.12.2017 Ehdotuksen mukaan

04.12.2017 Ehdotuksen mukaan

19.06.2017 Ehdotuksen mukaan

19.12.2016 Ehdotuksen mukaan

06.06.2016 Ehdotuksen mukaan

14.12.2015 Ehdotuksen mukaan

16.11.2015 Ehdotuksen mukaan

15.06.2015 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

14.05.2018

Asia/13

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 340

Lähiörahostosta vuonna 2018 rahoitettavat hankkeet

HEL 2018-003890 T 02 05 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anu Turunen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25712
anu.turunen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää myöntää yhteensä 5 000 000 euroa vuoden 2018 talousarvion kohdasta 8 29 03, muu pääomatalous, lähiörahostosta rahoitettavat hankkeet, Khn käytettäväksi seuraaville toimialoille sekä kaupunginkanslialle:

- kaupunkiympäristön toimialalle 3 850 000 euroa
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle 580 000 euroa
- kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle 90 000 euroa
- kaupunginkanslialle 480 000 euroa

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto päätti 20.6.2001 lähiörahoston perustamisesta ja hyväksyi rahastolle säännöt. Vuoden 2000 tilinpäätöksessä kaupunginvaltuusto siirsi rahaston peruspääomaksi 84 milj. euroa (500 milj. markkaa) ja edelleen vuoden 2001 tilinpäätöksen yhteydessä 50,4 milj. euroa (300 milj. markkaa).

Vuoden 2018 alussa rahaston pääoma oli 52,3 milj. euroa. Lähiörahoston tarkoituksena on lähiöiden arvostuksen nostaminen parantamalla

lähiöiden viihtyvyyttä ja toiminnallisuutta sekä ikääntyvien kaupunkilaisten palvelumahdollisuuksia.

Kaupunginhallitus päätti 13.11.2017 kehottaa kaupunginkansliaa valmistelemaan lähiörahaston muutoksen osallisuusrahastoksi. Lähiörahastosta päätettiin jakaa rahoitusta hankkeille vielä viimeisen kerran vuonna 2018. Haku oli auki käynnissä oleville hankkeille 23.2.2018 saakka. Vuoden 2018 talousarviossa lähiörahaston käyttöön on varattu 5,0 milj. euroa.

Määräpäivään mennessä jätettiin 12 hanke-ehdotusta kolmelta toimialalta sekä kaupunginkansliasta. Ehdotettujen hankkeiden kustannukset ovat yhteensä 5,73 milj. euroa. Hankkeet on esitelty liitteenä olevassa muistiossa.

Vuoden 2018 lähiörahastolle varattu määräraha ei mahdollista kaikkien hankkeiden täysimääräistä rahoitusta. Rahoitettavaksi esitetään 12 hanketta yhteensä 5,0 milj. eurolla alla olevan mukaisesti.

Toimiala ja hanke	Haettu	Myönnetään
Kaupunkiympäristö	4 500 000	3 850 000
Ala-Malmin puiston vesiaiheen kunnostuksen suunnittelu	50 000	50 000
Kostinkallion puiston kunnostaminen	220 000	190 000
Leikkipuisto Laurinniityn piha-alueiden kunnostaminen	900 000	770 000
Leikkipuisto Lohikäärmeen ja Punakivenpuiston kunnostaminen	1 630 000	1 360 000
Malminkartanon huipun suunnittelu ja osittainen kunnostaminen	200 000	180 000
Maunulanpuiston rakentaminen	100 000	100 000
Siltalanpuiston kunnostaminen	900 000	770 000
Sorsapuiston kunnostaminen	500 000	430 000
Kulttuuri- ja vapaa-aika	650 000	580 000
Stoan aukion kunnostaminen	550 000	480 000
Pitäjänmäen kirjaston kunnostaminen	100 000	100 000
Kasvatus ja koulutus	100 000	90 000
Mellunmäen ala-asteen pihan kunnostaminen(Koulupäivän toiminnallisuutta aktivoivat koulupihat)	100 000	90 000
Kaupunginkanslia	480 000	480 000

Osallistavan budjetoinnin käynnistäminen	480 000	480 000
Yhteensä	5 730 000	5 000 000

Toimialojen hankkeet ovat saaneet lähiörahaston rahoitusta aikaisempina vuosina.

Kaupunginkanslian hanke ”Osallistavan budjetoinnin käynnistäminen” on uusi hanke, joka sisältää osallisuus- ja vuorovaikutusmallin kaupunginhallituksen päätöksen 13.11.2017 §:n 1047 mukaisesti osallistuvan budjetoinnin kustannuksia, kuten toimeenpanon henkilöstön ja alueellisen osallisuuden käyttömenot.

Hankearviointi on tehty poikkihallinnollisessa työryhmässä, johon on kuulunut:

- Helena Ström, kaupunkiympäristön toimiala,
- Tero Santaoja, kaupunkiympäristön toimiala,
- Paju Tyrväinen, kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala,
- Saara Ihamäki, kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala,
- Leena Palve-Kaunisto, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala,
- Titta Reunanen, kaupunginkanslia,
- Juha Viljakainen, kaupunginkanslia ja
- Anu Turunen, kaupunginkanslia.

Tällä päätöksellä myönnettävän määrärahan lisäksi toimialoilla on käytössä viime vuonna säästynyt lähiörahaston rahoitusta, jonka perusteella hankkeille on myönnetty budjettiin ylitysoikeutta vuonna 2018. Tätä määrärahaa on käytössä yhteensä noin seitsemän miljoonaa euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anu Turunen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25712
anu.turunen(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankekuvaukset_lähiörahastohankkeet 2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

14.05.2018

Asia/14

Hankearviointityöryhmä
Toimialat

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 341

Katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjeet

HEL 2018-003126 T 00 01 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Saara Kanto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25531
saara.kanto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjeet.

Tiivistelmä

Ohjeessa kuvataan erilaisiin katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeisiin liittyvät suunnitteluvaiheet ja hallintosäännössä määritellyt suunnitelmien päätösvaltarajat sekä määritellään eri vaiheissa tehtävää kustannusohjausta ja hankkeen taloudellisten vaikutusten arviointia (hankkeiden arviointi). Lisäksi ohjeessa kuvataan katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeisiin liittyvät vastuutahot sekä eri tahojen yhteistoimintaa hankkeiden valmistelussa, suunnittelussa ja ohjaamisessa sekä kaupungin talousarvioon liittyvän investointiohjelman valmistelussa.

Käsittelyohjeet ovat liitteenä 1.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Helsingin kaupungilla ei ole aiemmin ollut erillistä ohjetta katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden suunnitelmien käsittelyyn. Suunni-

telmien hyväksynnässä on noudatettu kulloinkin voimassa olleita johtosääntöjä. Tämän lisäksi on sovellettu tilahankkeiden käsittelyohjetta (viimeisin Khs 14.12.2015 § 1208) mm. puistohankkeiden ja liikenneliikelaitoksen investointihankkeiden päätöksenteossa.

Edellisellä valtuustokaudella kaupunginhallitus edellytti, että kaupungin toimintamenojen kasvuun merkittävästi vaikuttavien liikenneinvestointien ohjaamista osana talousarvioprosessia kehitetään (Khs 16.9.2013 § 987, Khs 24.3.2014 § 333). Osana tätä kehitystyötä on vuodesta 2014 saakka toiminut liikennehankkeiden ohjausryhmä (LiikenneHOR), jonka tehtävät ja kokoonpano on kuvattu käsittelyohjeessa.

Erityisesti kaupungin toimintamenoihin kohdistuvaa liikenneinvestointien taloudellisten vaikutusten arviointia on kehitetty yhteistyössä Helsingin seudun liikenne kuntayhtymän (HSL) kanssa.

Ohjeessa on kuvattu periaatteellisesti ja taloudellisesti merkittäviin hankkeisiin liittyvää taloudellisten vaikutusten arviointia sekä joukkoliikenteen järjestämiseen liittyvät rahavirrat. Seudullisen liikennejärjestelmäsuunnitelman osalta tämä taloudellisten vaikutusten arviointiin liittyvä kehitystyö on edelleen käynnissä osana MAL 2019 -suunnittelua.

Ohjeet tukevat osaltaan kaupunkistrategian 2017–2021 tavoitteita mm. kaupunkikokonaisuuden ohjattavuuden paranemiseen, liikenneinvestointien ja maankäytön yhtäaikaiseen suunnitteluun sekä investointien vaikuttavuuteen ja oikea-aikaisuuteen liittyen.

Käsittelyohjeet on laadittu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan (ml. liikenneliikelaitos) sekä Helsingin Sataman ja HSL:n kanssa.

Helsingin kaupungin uuden johtamisjärjestelmän myötä kaupunkiympäristön toimialan katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeisiin liittyvää suunnitteluprosessia päätösmenttelyineen on ollut mahdollista selkeyttää. Käsittelyohjeeseen on koottu uuden hallintosäännön mukaiset toimivaltarajat.

Ohjeen tarkoitus ja rajaukset

Käsittelyohjeen tarkoituksena on tarkentaa eri suunnitteluvaiheissa laadittavia selvityksiä ja tarkasteluja siten, että hankkeiden investointi- ja käyttötalousvaikutukset tulevat huomioitua riittävän varhaisessa vaiheessa. Samalla tavoitteena on varmistaa katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden sekä muiden julkisen ulkotilan hankkeiden ohjaus yhteistyössä osana talousarvio- ja taloussuunnitelmapirosessia ja saattaa näitä koskevat investoinnit systemaattisen päätöksenteon kohteeksi. Näin saadaan entistä paremmin tietoa siitä, millaisiin investointi- ja

käyttötalouden määrärahatarpeisiin kaupunki on tulevana vuosina sitoutunut.

Ohje määrittelee katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden sekä julkisen ulkotilan hankkeiden suunnitteluvaiheet ja niiden pääsisällön, suunnitelmien käsittelytavan ja päätösvaltarajat. Lisäksi ohjeessa kuvataan hankkeen kustannusohjausta ja eri suunnitteluvaiheissa tehtävää taloudellisten vaikutusten arviointia.

Hankkeiden hyväksymisen yhteydessä otetaan huomioon taloudellisten vaikutusten lisäksi muita hankkeen vaikutuksia, mm. kaupunkikehitykselliset vaikutukset, vaikutukset kaupungin muiden tavoitteiden saavuttamiseen sekä ympäristö- ym. vaikutukset. Näiden vaikutusten arviointien kuvaaminen ei kuulunut katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjeen piiriin.

Ohje ei koske tilahankkeita eikä liikunta-alueita, joiden suunnitteluprosessi ja päätösvaltarajat määritellään tilahankkeiden käsittelyohjeessa. Tilahankkeiden käsittelyohjeen päivitystarvetta arvioidaan vuoden 2018 aikana käynnissä olevan kiinteistöstrategian laadinnan yhteydessä.

Kaupunkiympäristön toimialalla on käytössä tätä ohjetta täydentäviä ja tarkentavia suunnittelu- ja menettelytapaohjeita kuten katu- ja puisto-suunnitelmien laadinnassa noudatettava Yhteinen kunnallistekninen työmaa -yhteistoimintasopimus (2017).

Ohjeen sisällöstä

Ohjeessa kuvataan keskeiset katu-, puisto- ja muiden yleisten alueiden hankkeista laadittavat suunnitelmat ja suunnitelmien käsittelyprosessit. Pääosa hankkeista on ns. tavanomaisia hankkeita, jotka syntyvät asemakaavoituksen pohjalta. Erikseen on käsitelty periaatteellisesti ja taloudellisesti merkittäviä liikennettä, viheraluetta tai muuta yleistä aluetta koskevia hankkeita sekä yhteishankkeita valtion kanssa.

Ohjeen liitteinä 4–7 on esitetty erilaisiin hankkeisiin liittyvät päätösprosessikaaviot. Kaaviot ovat yleispiirteisiä ja niissä ei ole esitetty kaikkia hankkeisiin liittyviä sidosryhmiä ja tapauskohtaisia erityispiirteitä.

Kadut, puistot ja muut yleiset alueet rakennetaan asemakaavan pohjalta laadittavan katu- ja puistosuunnitelman sekä niihin perustuvan rakennussuunnitelman perusteella. Mikäli suunnittelualueeseen sisältyy muita rakenteita, kuten taitorakenteita (sillat, tukimuurit) tai raitiotie, laaditaan tarkempia suunnitelmia niiden toteuttamiseksi.

Ohjeessa on otettu huomioon kaupunkistrategiaan sisältyvä tavoite siitä, että tietyt hoidetaan tavalla, joka häiritsee kaupunkilaisten arkea

mahdollisimman vähän. Tavoite ja sen taloudelliset vaikutukset tulee ottaa huomioon hankkeiden alustavasta tarkastelusta lähtien.

Hankkeen alkuvaiheessa tehdään asiantuntija-arvio hankkeen merkittävyydestä. Tämä tarkoittaa, että kaupunkiympäristön toimiala (ml. liikenneliikelaitos), kaupunginkanslia, HSL ja Helsingin Satama yhteistyössä arvioivat, onko muodostumassa oleva hanke tavanomainen vai periaatteellisesti merkittävä. Periaatteellisesti ja taloudellisesti merkittävillä hankkeilla tarkoitetaan hankkeita, jotka ovat kaupungin kannalta strategisesti merkittäviä tai taloudellisen arvonsa, pitkän keston, kaupunkikuvallisen merkityksensä tai jonkin muun syyn takia kaupungin kannalta poikkeuksellisia.

Merkittävimmät muutokset aikaisempaan käytäntöön liittyvätkin periaatteellisesti ja taloudellisesti merkittäviin hankkeisiin. Niiden osalta käsittelyohjeessa esitetty suunnittelun vaiheistus mahdollistaa, että kaupunginvaltuusto, tai toimivaltarajojen mukaan mahdollinen alempi toimielin, päättää vain hankkeen yleissuunnitelmasta. Tapauskohtaisesti voi tulla kysymykseen, että yleissuunnitelman jälkeen laadittava hankesuunnitelma tuodaan vielä erikseen päätettäväksi kuten esimerkiksi tilanteissa, joissa valtion tai muiden rahoittajien osuus rahoitukseen täsmentyy myöhemmin. Kaupunginvaltuusto hyväksyi tämän käytännön mahdollistavan hallintosäännön muutoksen 11.4.2018 § 77.

Aiemmin merkittävässä liikennehankkeissa on ollut käytäntönä, että kaupunginvaltuustossa on erikseen käsitelty hankkeen yleissuunnitelma, hankesuunnitelma sekä asemakaava ja siihen liittyvä liikennesuunnitelma. Kukin suunnitelma on käsitelty ennen valtuuston päätöstä lautakunnissa ja kaupunginhallituksessa. Asemakaavan hyväksymisen jälkeen lautakunta on päättänyt katusuunnitelmasta.

Periaatteellisesti ja taloudellisesti merkittävistä hankkeista laaditaan ennen katu-, puisto- ja rakennussuunnittelua yleissuunnitelma, johon sisältyvän hankearvioinnin tarkoituksena on tuottaa tietoa hankkeiden vaikuttavuudesta, toteuttamiskelpoisuudesta ja kannattavuudesta niiden ohjelmoinnin ja päätöksenteon pohjaksi sekä maankäytön suunnittelua varten.

Katuverkon ja muiden yleisten alueiden rakentamisen taloudellisuutta arvioidaan yleensä osana kaavoituksen yhteydessä tehtävää aluekohtaista teknistaloudellista arviointia.

Liikennejärjestelmän ja seudun strategisen maankäytön kehittämisen tasolla hankkeiden taloudellisen näkökulman arviointia tehdään yhdessä HSL:n ja valtion kanssa mm. MAL-suunnitteluun liittyvässä yhteistyössä. Liikenneviraston yhteishankkeissa tehdään aina Liikenneviras-

ton ohjeiden mukainen yhteiskuntataloudellinen arviointi yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa.

Kaupungin periaatteellisesti ja taloudellisesti merkittävässä liikennehankkeissa Liikenneviraston ohjeiden mukainen yhteiskuntataloudellinen arviointi muodostaa osan hankearviointia. Kaupunkiseuduille sijoituvilla joukkoliikennehankkeilla on kuitenkin arvioitu olevan vaikutuksia, jotka eivät välttämättä näy perinteisessä hyöty-kustannuslaskennassa. Tämän vuoksi kaupungin periaatteellisesti ja taloudellisesti merkittävässä liikennehankkeissa on hyöty-kustannuslaskentaa täydennettävä ns. kaupunkitaloudellisilla arvioilla, joiden tarkoituksena on hankkeiden laajempi arviointi kaupungille koituvien tulojen ja menojen näkökulmasta. Hankearvioinnissa keskeistä on käytettävien menetelmien yhdenmukaisuus, läpinäkyvyys ja toistettavuus. Hankearviointia on kuvattu ohjeen luvussa 12 ja joukkoliikenteen järjestämisestä aiheutuvia taloudellisia vaikutuksia liikenneliikelaitoksen, HSL:n ja Helsingin kaupungin välillä ohjeen liitteissä 8–9.

Elinkeinoelämän kannalta merkittävistä hankkeista tulee tehdä elinkeino-osaston ohjeistuksen mukainen yritysvaikutusten arviointi (Yrva). Laajoissa hankkeissa tulee tarkastella myös liikennehankkeen laajempia taloudellisia vaikutuksia. Laajempia taloudellisia vaikutuksia voi ilmetä yritysten tuottavuudessa, työmarkkinoilla, hyödykemarkkinoilla sekä maa- ja asuntomarkkinoilla.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Saara Kanto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25531
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

1 Katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjeet 2018, 4.5.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kymp
HKL

§ 342

Luvan myöntäminen alueen vuokraamiseksi Vuosaaren Jalkapallohalli Oy:lle

HEL 2017-000936 T 10 01 01 03

Päätös

Kaupunginhallitus myönsi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle oikeuden vuokrata Vuosaaren Jalkapallohalli Oy:lle Helsingin kaupungin 54. kaupunginosassa (Vuosaari) Vuosaaren liikuntapuiston alueelta kartta-liitteeseen 1 merkityn noin 10 240 m² suuruisen maa-alueen (kiinteistö-tunnus 091-435-0001-0245). Vuokra-alueelle sijoitettavan ylipainehallin koko on 8 658 m². Vuokra peritään rakennettavan ylipainehallin koon mukaan.

Vuokra-alue vuokrataan liikuntatoimintaa varten lautakunnan myöhemmin päättämästä ajankohdasta lukien 31.12.2033 saakka seuraavin ehdoin:

1

Täysimääräinen vuosivuokra, joka vastaa elinkustannusindeksin vuoden 2017 keskiarvon pistelukua 1927 on 70 906,86 euroa (alv. 0 %). Täysimääräinen vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1950=100" pistelukua vastaavaa 3 679,65 euron suuruista perusvuosivuokraa.

2

Vuokrasta peritään 50 % niin kauan kuin vuokra-aluetta käytetään yksinomaan liikuntatoimintaan.

3

Muutoin noudatetaan kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan määräämiä lisäehtoja.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1

Kartta_Vuosaaren liikuntapuisto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

14.05.2018

- 2 Vuokrahakemus_Vuosaaren Jalkapallohalli Oy_Vuosaaren liikuntapuis-
to_hallihanke
3 Hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupungin-
hallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Liikuntalautakunta on 21.6.2011 § 150 hyväksynyt seurojen kanssa toteutettavien hankkeiden yhteistoimintaa sekä hakemusten käsittelyä koskevat periaatteet, joiden mukaan seurojen kanssa pyritään toteuttamaan vuositasolla vähintään kaksi yhteistoimintakenttää. Liikuntapalvelukokonaisuus on katsonut perustelluksi jatkaa näitä periaatteita. Vuonna 2017 yhteistoimintahankkeita oli kolme. Nyt esitetty on toinen hanke vuodelle 2018.

Liikuntapalvelukokonaisuus ja Suomen Palloliiton Helsingin piiri ovat järjestelmällisesti yhteistoimin kehittäneet niitä toimenpiteitä joilla seurojen ja liikuntapalvelukokonaisuuden yhteisiä jalkapallon olosuhdehankkeita toteutetaan ja luoneet kriteerit, joita seuran tulee noudattaa omassa olosuhdehankkeessaan.

Seurojen kanssa käydään hyväksytyjen toimintaperiaatteiden mukaan neuvottelut mahdollisista kenttähankkeista. Hankkeet valmistellaan yhdessä, niin että ne ovat toteuttamiskelpoisia. Tämän jälkeen seurat lähettävät kenttähankkeen toteuttamiseksi maa-alueen vuokrahakemuksen kulttuuri- ja vapaa-ajanlautakunnalle.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on tukenut liikuntapaikkarakentamista viime vuosina noin 15 milj. eurolla. Edellytyksenä valtionavun hakemiseen ja saamiseen on avustettavan kohteen joko maa-alueen omistaminen tai 15 vuoden vuokrasopimus. Kyseisen hankkeen toteuttamisen yhtenä merkittävänä edellytyksenä on valtionavun saaminen. Vastavantalaiset hankkeet ovat saaneet keskimäärin 15-20 % valtionavustusta hankkeiden kokonaiskustannuksista.

Hakemus

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

Vuosaaren Jalkapallohalli Oy on 28.12.2017 päivätyssä hakemuksessaan esittänyt halukkuutensa vuokrata Vuosaaren liikuntapuistosta kenttä 3:n maa-alueen (osoite Pallokuja 4, Helsinki) liikuntatoimintaa varten viidentoista vuoden vuokra-ajalle 1.5.2018 lukien. Alueelle on tarkoitus toteuttaa täysimittaisella tekonurmipintaisella kentällä varustettu ympärivuotinen jalkapallohalli (ylipainehalli) palvelemaan pääsääntöisesti FC Vikingit ry:n toimintaa. Halli olisi myös muiden lähialueella toimivien seurojen, päiväkotien ja koulujen käytettävissä. Lisäksi alueen asukkaille on tarkoitus varataan muutamia tunteja viikossa vapaaseen käyttöön veloituksetta. Hakemus on liitteenä 2 ja hankesuunnitelma liitteenä 3.

Liikuntapaikkapalvelu on käynyt neuvotteluja vuokrauksesta Vuosaaren Jalkapallohalli Oy:n kanssa. Yhtiön on FC Viikingit ry:n 100 % omistama yhtiö, jonka harjoitustarpeisiin hallihanke toteutuessaan vastaisi, sillä seuralla on tällä hetkellä pula hallivuoroista. Hanke tukisi seuran ympärivuotisen toiminnan kehittämistä. Seura tekee paljon sosiaalista työtä kuten maahanmuuttajataustaisten perheiden ja heidän lastensa integroimiseksi maahan. Halli loisi tarvittavia lisäresursseja harrastustoiminnan mahdollistamiseksi entistä paremmin. Hallissa on mahdollista pelata Palloliiton virallisia otteluita.

Asemakaava

Alueella on voimassa 26.11.1999 lainvoiman saanut asemakaava nro 10570, jossa alue on osoitettu urheilu- ja virkistyspalvelualueeksi (VU).

Sisäinen vuokraus

Liikuntalautakunta on vuokrannut alueen sisäisin vuokrausperustein kiinteistölautakunnalta vuoden 2043 loppuun asti. Alue on liikuntapaikkapalveluiden hallinnassa.

Vuokra-alue ja vuokranmäärittely

Vuokrattavan maa-alueen kokonaispinta-ala on 10 240 m². Vuokra määritellään rakennettavan ylipainehallin 8 658 k-m²:n mukaan, pitäen maan pääoma-arvona elinkustannusindeksin pistelukua 100 vastaavaa 8,50 euron kerrosneliömetrihintaa, joka vuoden 2017 keskiarvoindeksillä (ind. pisteluku 1927) on 163,80 euroa/kerrosneliometri. Vuosivuokra on 5 % alueen pääoma-arvosta. Vuokrasta peritään 50 % niin kauan kuin vuokra-alueita käytetään yksinomaan liikuntatoimintaan.

Täysimääräinen vuosivuokra:

$8\,658\text{ k-m}^2 \times 8,50\text{ €/k-m}^2 \times 19,27 \times 5\% = 70\,906,86\text{ €/vuosi.}$

$50\% \text{ subventio} = 70\,906,86\text{ €} \times 50\% = 35\,453,43\text{ €/vuosi.}$

Maa-alueen vuokrat peritään arvonlisäverottomina.

14.05.2018

Vuosaaren Jalkapallohalli Oy tulee kustannuksellaan vastaamaan kentän ja ylipainehallin rakentamisesta sekä ylläpidosta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on 27.3.2018 § 74 antanut kaupunginhallitukselle puoltavan lausunnon Vuosaaren Jalkapallohalli Oy:n jalkapallohallihanketta koskevasta urheilu- ja ulkoilulaitosrahastosta myönnettävästä lainahakemuksesta.

Maa-alueen vuokrauksesta laaditaan vuokrasopimus, johon tullaan kirjaamaan koululaisten maksuton käyttö arkipäivisin.

Esitetty alue on liikuntatoiminnan kannalta vuokrattavissa esitettyyn käyttöön. Kyseessä on jalkapallotoiminnan kehittämistä edistävä hanke, joka toteutuessaan hyödyntää liikuntatoimen toimintaa sekä mahdollistaa alueellisen harrastus- ja liikuntatoiminnan kehittämisen.

Valtiontukisäännös

Helsingin kaupungin antama tuki Vuosaaren Jalkapallohalli Oy:lle ei kuulu valtiontukisäännösten soveltamisalaan, koska kyse on urheilutilasta, joka palvelee ensisijaisesti paikallisia asukkaita ja joka ei todennäköisesti houkuttele asiakkaita tai investointeja muista jäsenvaltioista (Komission tiedonanto valtiontuen käsitteestä 2016/C 262/01 kohta 197). Tällaisen toiminnan ei katsota olevan omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kartta_Vuosaaren liikuntapuisto
- 2 Vuokrahakemus_Vuosaaren Jalkapallohalli Oy_Vuosaaren liikuntapuisto_hallihanke
- 3 Hankesuunnitelma

Oheismateriaali

- 1 Yleissuunnitelma_2017

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupungin-
hallitus

Tiedoksi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 13.03.2018 § 63

HEL 2017-000936 T 10 01 01 03

Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus myöntäisi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle oikeuden vuokrata Vuosaaren Jalkapallohalli Oy:lle Helsingin kaupungin 54. kaupunginosassa (Vuosaari) Vuosaaren liikuntapuiston alueelta karttaliitteeseen merkityn noin 10 240 m² suuruisen maa-alueen. Kiinteistö-tunnus 091-435-0001-0245. Vuokra-alueelle sijoitettavan ylipainehallin koko on 8 658 m². Vuokra peritään rakennettavan ylipainehallin koon mukaan.

Vuokra-alue vuokrataan liikuntatoimintaa varten lautakunnan myöhemmin päättämästä ajankohdasta lukien 31.12.2033 saakka seuraavin ehdoin:

1

Täysimääräinen vuosivuokra, joka vastaa elinkustannusindeksin vuoden 2017 keskiarvon pistelukua 1927 on 70 906,86 euroa (alv. 0 %). Täysimääräinen vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1950=100" pistelukua vastaavaa 3 679,65 euron suuruisista perusvuosivuokraa.

2

Vuokrasta peritään 50 % niin kauan kuin vuokra-aluetta käytetään yksinomaan liikuntatoimintaan.

3

Muutoin noudatetaan kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan määrittämiä lisäehtoja.

Esittelijä

14.05.2018

Asia/16

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen-Jormakka

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Arja Eloranta, hallintosihteeri, puhelin: 310 87902
arja.eloranta(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 343

Virkojen perustaminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle

HEL 2018-004534 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kirsti Tanttua, henkilöstösuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86281
kirsti.tanttu(a)hel.fi
Inkeri Rehtilä, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 70262
inkeri.rehtila(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus perustaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle seuraavat virat 1.8.2018 lukien:

- 5 rehtorin virkaa
- 2 apulaisrehtorin virkaa
- 30 koulutuspäällikön virkaa.

Esittelijän perustelut

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja on tehnyt 8.5.2018 päätöksen ammatillisen koulutuksen (Stadin ammattiopisto ja Stadin aikuisopisto) organisaation muuttamisesta 1.8.2018 lukien. Ammatillisen koulutuksen reformissa uudistettiin ammatillisen koulutuksen kokonaisuutta koskeva lainsäädäntö 1.1.2018 lukien. Lainsäädännön muutoksesta johtuen on tarkoituksenmukaista luopua nykyisestä toimialamallista, selkiyttää organisaatiota ja johtamisrakennetta.

Ammatillisessa koulutuksessa on noin 17 000 opiskelijaa vuosittain. Henkilöstöä on yhteensä noin 1 000. Nykyisessä organisaatiossa on

seitsemän yksikköä ja 34 alayksikköä. Uudistuksessa yksiköitä ja alayksiköitä johtavien viranhaltijoiden tehtäväalue muuttuu. Nykyinen rakenne on perustunut pääasiassa koulutusaloihin. Uudessa organisaatiossa esimiesten alaisuuteen tulee sijoittumaan eri koulutusaloja ja tutkintoja sekä monialaisia toimintoja. Samalla esimiesten kokonaismäärä vähenee kolmella ja esimiesrakenne muuttuu.

Uudessa organisaatiossa 1.8.2018 lukien:

- Ammatillista koulutusta johtaa ammatillisen koulutuksen päällikkö, joka toimii samalla Stadin ammattiopiston ja Stadin aikuisopiston johtavana rehtorina.
- Ammatillisen koulutuksen 17 toimipisteessä sijaitsevat toiminnot sijoitetaan viiteen kampukseen, joita johtamaan esitetään perustettavaksi viisi rehtorin virkaa.
- Kampukset jakautuvat 30 oppimisyksikköön siten, että jokaisessa kampuksessa on kuusi oppimisyksikköä. Oppimisyksikköjä johtamaan esitetään perustettavaksi 30 koulutuspäällikön virkaa.
- Kampusyksikössä 1 on lisäksi nuorten työpajayksikkö, jota johtaa työpajaesimies. Oppilaitoksiin esitetään lisäksi perustettavaksi kaksi apulaisrehtorin virkaa.

Organisaatiouudistuksen seurauksena ammatillisen koulutuksen nykyiset virat, viisi toimialarehtorin, seitsemän apulaisrehtorin ja 25 koulutuspäällikön sekä yksi oppisopimusjohtajan virka, tullaan esittämään lakkautettavaksi.

Kaupunginhallitus päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 13 kohdan mukaan. Kuntalain 11 luvun 87 §:n mukaan virka perustetaan sellaisia tehtäviä varten, joissa käytetään julkista valtaa.

Hallintosäännön 23 luvun 1 §:n mukaan muulta kuin hallintosäännössä erikseen määritellyltä henkilöstöltä vaadittavan kelpoisuuden määrää valinnan suorittaja ottaen huomioon, mitä erikseen on säädetty tai määrätty.

Rehtorilta ja apulaisrehtorilta edellytetään rehtorilta opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetussa asetuksessa (986/1998) vaadittava kelpoisuus. Lisäksi rehtorilta ja apulaisrehtorilta edellytetään soveltuva ylempi korkeakoulututkinto sekä johtamiskokemusta ja ammatillisen koulutuksen tuntemusta. Koulutuspäälliköltä edellytetään em. asetuksessa opettajalta vaadittava kelpoisuus, soveltuva korkeakoulu-

14.05.2018

tutkinto sekä johtamiskokemusta ja ammatillisen koulutuksen tunte-
musta.

Perustettavaksi esitettävien virkojen palkkaus määräytyy nykyisen vah-
vistetun tason mukaisesti noudattaen kunnallista opetushenkilöstön vir-
ka- ja työehtosopimusta (OVTES).

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioon sisältyy määräraha
viroille.

Organisaatiomuutos on käsitelty kasvatuksen ja koulutuksen toimialan
henkilöstötoimikunnassa sekä henkilöstön kanssa kaupungin yhteistoi-
mintamenettelyn mukaisesti. Asianomaisia viranhaltijoita on kuultu
asiassa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kirsti Tantt, henkilöstösuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86281
kirsti.tanttu(a)hel.fi
Inkeri Rehtilä, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 70262
inkeri.rehtila(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Taloushallintopalveluliikelaitos
Kaupunginkanslian henkilöstöosasto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 344

Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle hallituksen esitysluonnoksesta laiksi korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

HEL 2018-004604 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus antoi sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon hallituksen esitysluonnoksesta laiksi korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi:

Korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimuksen mukaan yliopisto- ja ammattikorkeakouluopiskelijoiden koetussa sairastavuudessa ja terveydentilassa ei ole nähtävissä eroa ja tästä syystä yhteneväisten terveyspalvelujen järjestäminen on perusteltua.

Vuosina 2011-2014 tehdyn kokeilun perusteella Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön YTHS-malli soveltui hyvin ammattikorkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon toteuttamistavaksi niin opiskelijoiden kuin palveluntuottajienkin näkökulmasta. Kokeilun suunnittelu- ja toimeenpanoryhmän mukaan opiskeluterveydenhuollon erityisluonteen vuoksi on perusteltua, että korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon palvelujen tuotanto olisi valtakunnallista ja opiskeluterveydenhuoltoon erikoistunutta.

Lisäksi YTHS-mallilla toteutettavaa opiskeluterveydenhuollon palvelujen laajentamista myös ammattikorkeakouluissa opiskeleviin puoltaa useiden kuntien haasteet opiskeluterveydenhuollon kokonaisuuden järjestämisessä. YTHS:llä on valtakunnallista opiskeluterveydenhuoltoa varten valmiina osaaminen, hyvin toimiva ketju, verkostot ja toimintamallit.

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon irrottaminen maakunnista poikkeaa maakunta- ja sote-uudistuksen tavoitteesta koota maakuntien järjestämisvastuulle laajasti sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Poikkeus maakunta- ja sote-uudistuksen yleisistä tavoitteista on perusteltu, sillä siten voidaan ottaa huomioon korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon erityispiirteet. Poikkeus mahdollistaa opiskeluterveydenhuollon YTHS-mallille ominaisen valtakunnallisesti yhtenevän palvelurakenteen. Mallin etuja ovat opiskeluterveydenhuollon palvelujen hyvä saatavuus ja tarpeenmukainen toteutuminen eri opiskelupaikkakunnilla sekä opiskelijoiden vaikuttamismahdollisuudet. Etuina ovat myös laadunvarmistusjärjestelmä ja opiskeluterveydenhuoltoon erikoistunut organisaatio. Keskitetty opiskeluterveydenhuollon

organisaatio mahdollistaa lisäksi koordinoitun toiminnan johtamisen ja yhtenäiset tukiprosessit.

Kansaneläkelaitoksen (Kela) järjestäjäroolia puoltaa mm. se, että Kelalla on kokemusta opiskeluterveydenhuollon valtakunnallisesta maksutuksesta, seurannasta ja valvonnasta. Kela on myös riittävän suuri järjestäjänä reagoimaan mahdollisiin erityistilanteisiin. Viranomaisena Kela pystyy hoitamaan veroluonteisen terveydenhoitomaksun keräämisen.

Esitetty YTHS:n toiminnan ja talouden volyymin kasvu on huomattavan suuri. YTHS:n piiriin kuuluvien korkeakouluopiskelijoiden lukumäärä kasvaa nykyisestä noin 130 500 opiskelijalla. Samalla toimintakulut nousevat 38 miljoonasta 84 miljoonaan euroon vuoden 2020 tasossa arvioituna.

YTHS:n vuosittaisista toimintakustannuksista esitetty korkeakouluopiskelijoiden terveydenhoitomaksu kattaa 23 prosenttia eli 19,3 miljoonaa euroa. Terveydenhoitomaksu on veroluonteinen ja siten riippumaton siitä, käyttääkö opiskelija lainkaan opiskeluterveydenhuollon palveluja. Opiskelijoiden kokonaisrahoitusosuus säilyy nykytilaan verrattuna ennallaan. Se koostuu terveydenhoitomaksun ja käyntimaksujen sijasta ainoastaan veroluonteisesta terveydenhoitomaksusta. Esityksen mukaan valtio kattaa korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon kustannuksista noin 64,7 miljoonaa euroa.

Koska kuntien järjestämä opiskeluterveydenhuolto ammattikorkeakouluopiskelijoille ei arvion mukaan ole tällä hetkellä samalla tasolla kuin yliopisto-opiskelijoiden saamat palvelut, toiminnan laajentaminen ja palvelutason määräytyminen nykyisen YTHS:n toiminnan mukaisesti aiheuttaa lisäkustannuksia.

Rekrytointi- ja investointitarve on merkittävä. Ammattikorkeakouluopiskelijoiden ottaminen palvelujen piiriin edellyttää YTHS:n mukaan 30 uuden toimipisteen ja 53 hammashoitoyksikön perustamista. Uusia työpisteitä tulee perustettavaksi 280 ja uusia työntekijöitä tarvitaan 350. Todennäköisesti YTHS pyrkii rekrytoimaan erityisesti kuntien ammattikorkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollossa työskentelevää opiskeluterveydenhuollon henkilöstöä.

Jos YTHS:n voidaan arvioida toimivan tehokkaammin ja vastaavan ammattikorkeakoulussa opiskelevien terveydenhuollon tarpeisiin aiempaa paremmin, lopullinen nettovaikutus julkisen talouden sosiaali- ja terveydenhuollon menokehyykseen voi pienentyä erityisesti muiden palvelujen käytön vähentymisen kautta. Tämä edellyttää, että tarpeetonta päällekkäistä terveystalvelujen käyttöä ei tule ja että opiskeluterveydenhuollon tehostumisella voidaan muutoinkin vähentää muuta terveystalvelujen

käyttöä. Tästä syystä YTHS:n ensisijaista roolia opiskelijoiden terveyden- ja sairaanhoidossa on korostettava ja tarvittaessa mahdollistettava käyttäjäryhmän kannalta myös tarkoituksenmukaiset somaattiset erikoislääkärit YTHS:ssä.

Kun lakiesitys rajaa kansainväliset vaihto-opiskelijat YTHS:n opiskeluterveydenhuollon ulkopuolelle, on maakuntien oltava valmiita tarjoamaan palvelut vuosittain Suomessa opiskeleville noin 10 000 vaihto-opiskelijalle. Tämä vaatii huomiota ja panostuksia maakuntien korkeakoulukaupunkien yksiköiden monikieliseen viestintään ja vastaanotto- palveluihin.

Lakiesitys on kannatettava. YTHS:n tuottaman opiskeluterveydenhuollon laajentaminen ammattikorkeakouluopiskelijoihin todennäköisesti vähentää terveyseroja yliopisto- ja ammattikorkeakouluopiskelijoiden välillä ja yhdenmukaistaa palvelujen saantia.

Käsittely

Vastaehdotus:
Sanna Vesikansa:

Lisätään uusi kappale lausunnon toiseksi viimeisen kappaleen jälkeen: "Kun lakiesitys rajaa kansainväliset vaihto-opiskelijat YTHS:n opiskeluterveydenhuollon ulkopuolelle, on maakuntien oltava valmiita tarjoamaan palvelut vuosittain Suomessa opiskeleville noin 10 000 vaihto-opiskelijalle. Tämä vaatii huomiota ja panostuksia maakuntien korkeakoulukaupunkien yksiköiden monikieliseen viestintään ja vastaanotto- palveluihin."

Lisätään lausunnon toiseksi viimeisen kappaleen viimeisen lauseen loppuun: "...ja tarvittaessa mahdollistettava käyttäjäryhmän kannalta myös tarkoituksenmukaiset somaattiset erikoislääkärit YTHS:ssä."

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Sanna Vesikansan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö, STM 19.4.2018
- 2 Lausuntopyyntöön liite, hallituksen esitysluonnos
- 3 Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto 27.4.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveysministeriö

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon hallituksen esitysluonnoksesta laiksi korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi:

Korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimuksen mukaan yliopisto- ja ammattikorkeakouluopiskelijoiden koetussa sairastavuudessa ja terveydentilassa ei ole nähtävissä eroa ja tästä syystä yhteneväisten terveyspalvelujen järjestäminen on perusteltua.

Vuosina 2011-2014 tehdyn kokeilun perusteella Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön YTHS-malli soveltui hyvin ammattikorkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon toteuttamistavaksi niin opiskelijoiden kuin palveluntuottajienkin näkökulmasta. Kokeilun suunnittelu- ja toimeenpanoryhmän mukaan opiskeluterveydenhuollon erityisluonteen vuoksi on perusteltua, että korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon palvelujen tuotanto olisi valtakunnallista ja opiskeluterveydenhuoltoon erikoistunutta.

Lisäksi YTHS-mallilla toteutettavaa opiskeluterveydenhuollon palvelujen laajentamista myös ammattikorkeakouluissa opiskeleviin puoltaa useiden kuntien haasteet opiskeluterveydenhuollon kokonaisuuden järjestämisessä. YTHS:llä on valtakunnallista opiskeluterveydenhuoltoa varten valmiina osaaminen, hyvin toimiva ketju, verkostot ja toimintamallit.

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon irrottaminen maakunnista poikkeaa maakunta- ja sote-uudistuksen tavoitteesta koota maakuntien järjestämisvastuulle laajasti sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Poikkeus maakunta- ja sote-uudistuksen yleisistä tavoitteista on perusteltu, sillä siten voidaan ottaa huomioon korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon erityispiirteet. Poikkeus mahdollistaa opiskeluterveydenhuollon YTHS-mallille ominaisen valtakunnallisesti yhtenevän palvelurakenteen. Mallin etuja ovat opiskeluterveydenhuollon palvelujen hyvä saatavuus ja tarpeenmukainen toteutuminen eri opiskelupaikkakunnilla sekä opiskelijoiden vaikuttamismahdollisuudet.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Etuina ovat myös laadunvarmistusjärjestelmä ja opiskeluterveydenhuoltoon erikoistunut organisaatio. Keskitetty opiskeluterveydenhuollon organisaatio mahdollistaa lisäksi koordinoitun toiminnan johtamisen ja yhtenäiset tukiprosessit.

Kansaneläkelaitoksen (Kela) järjestäjäroolia puoltaa mm. se, että Kelalla on kokemusta opiskeluterveydenhuollon valtakunnallisesta maksutuksesta, seurannasta ja valvonnasta. Kela on myös riittävän suuri järjestäjänä reagoimaan mahdollisiin erityistilanteisiin. Viranomaisena Kela pystyy hoitamaan veroluonteisen terveydenhoitomaksun keräämiseen.

Esitetty YTHS:n toiminnan ja talouden volyymin kasvu on huomattavan suuri. YTHS:n piiriin kuuluvien korkeakouluopiskelijoiden lukumäärä kasvaa nykyisestä noin 130 500 opiskelijalla. Samalla toimintakulut nousevat 38 miljoonasta 84 miljoonaan euroon vuoden 2020 tasossa arvioituna.

YTHS:n vuosittaisista toimintakustannuksista esitetty korkeakouluopiskelijoiden terveydenhoitomaksu kattaa 23 prosenttia eli 19,3 miljoonaa euroa. Terveydenhoitomaksu on veroluonteinen ja siten riippumaton siitä, käyttääkö opiskelija lainkaan opiskeluterveydenhuollon palveluja. Opiskelijoiden kokonaisrahoitusosuus säilyy nykytilaan verrattuna ennallaan. Se koostuu terveydenhoitomaksun ja käyntimaksujen sijasta ainoastaan veroluonteisesta terveydenhoitomaksusta. Esityksen mukaan valtio kattaa korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon kustannuksista noin 64,7 miljoonaa euroa.

Koska kuntien järjestämä opiskeluterveydenhuolto ammattikorkeakouluopiskelijoille ei arvion mukaan ole tällä hetkellä samalla tasolla kuin yliopisto-opiskelijoiden saamat palvelut, toiminnan laajentaminen ja palvelutason määräytyminen nykyisen YTHS:n toiminnan mukaisesti aiheuttaa lisäkustannuksia.

Rekrytointi- ja investointitarve on merkittävä. Ammattikorkeakouluopiskelijoiden ottaminen palvelujen piiriin edellyttää YTHS:n mukaan 30 uuden toimipisteen ja 53 hammashoitoyksikön perustamista. Uusia työpisteitä tulee perustettavaksi 280 ja uusia työntekijöitä tarvitaan 350. Todennäköisesti YTHS pyrkii rekrytoimaan erityisesti kuntien ammattikorkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollossa työskentelevää opiskeluterveydenhuollon henkilöstöä.

Jos YTHS:n voidaan arvioida toimivan tehokkaammin ja vastaavan ammattikorkeakoulussa opiskelevien terveydenhuollon tarpeisiin aiempaa paremmin, lopullinen nettovaikutus julkisen talouden sosiaali- ja terveydenhuollon menokehykseen voi pienentyä erityisesti muiden palvelujen käytön vähentymisen kautta. Tämä edellyttää, että tarpeetonta pääl-

lekkäistä terveyspalvelujen käyttöä ei tule ja että opiskeluterveydenhuollon tehostumisella voidaan muutoinkin vähentää muuta terveyspalvelujen käyttöä. Tästä syystä YTHS:n ensisijaista roolia opiskelijoiden terveyden- ja sairaanhoidossa on korostettava.

Lakiesitys on kannatettava. YTHS:n tuottaman opiskeluterveydenhuollon laajentaminen ammattikorkeakouluopiskelijoihin todennäköisesti vähentää terveyseroja yliopisto- ja ammattikorkeakouluopiskelijoiden välillä ja yhdenmukaistaa palvelujen saantia.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää 18.5.2018 mennessä mm. Helsingin kaupungin lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta laiksi korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Lausunnon antamiseen on saatu lisäaikaa 23.5.2018 saakka. Lausuntopyyntö ja hallituksen esitysluonnos ovat liitteinä 1 ja 2.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta. Esityksen mukaan kaikkien korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon palvelut järjestää Kansaneläkelaitos ja opiskeluterveydenhuollon valtakunnallisena tuottajana toimii Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (YTHS). YTHS:n palvelujen on tarkoitus laajentua koskemaan nykyisten yliopisto-opiskelijoiden lisäksi ammattikorkeakouluopiskelijoita. Lakiluonnokseen sisältyy opiskeluterveydenhuollon rahoitus ja osana kokonaisrahoitusta opiskelijoiden maksama terveydenhoitomaksu, joka olisi arviolta 75 euroa lukuvuodessa. Opiskeluterveydenhuollon palvelujen sisältö on tarkoitus määrittellä edelleenkin terveydenhuoltolaissa. Uusien lakien on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2020 samanaikaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen siirtyessä maakuntien vastuulle.

Uudistuksen tarkoitus on, että korkeakouluopiskelijat saavat yhdenvertaiset opiskeluterveydenhuollon palvelut koko maassa. Jokainen opiskelija voi edelleen käyttää terveyskeskuksen (sote-keskuksen) palveluja silloin, kun kysymys on muusta kuin opiskeluterveydenhuoltoon liittyvästä asiasta.

Päätösehdotus perustuu sosiaali- ja terveystoimialan antamaan lausuntoon, joka on liitteenä 3. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla ei ole huomautettavaa. Asia on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston kesken.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

14.05.2018

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö, STM 19.4.2018
- 2 Lausuntopyynnön liite, hallituksen esitysluonnos
- 3 Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto 27.4.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveysministeriö

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveystoimiala
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunginkanslia

§ 345

Valtuutettu Leo Straniuksen toivomusponsi mahdollisuuksien selvittämisestä vastuullisuusperiaatteiden laatimiseksi kaupungin varallisuudenhoidolle ja sijoitustoiminnalle

HEL 2017-006306 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 17.5.2017 hyväksymän toivomusponnen (Leo Stranius) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 310 36321
tuomo.makinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Euroopan komission kestävän kasvun rahoitusta koskeva toimintasuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto on 17.5.2017 hyväksynyt kuntalain edellyttämät kaupungin varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteet. Asiaa koskevan päätöksenteon yhteydessä kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla toivomusponnen selvittää mahdollisuutta vastuullisuusperiaatteiden määrittämiseksi kaupungin varallisuuden ja sijoitustoiminnan hoidolle.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi muille valtuutetuille.

Vastuullisuusperiaatteiden käyttöönoton eteneminen rahoitusmarkkinoilla

Vastuullisuusperiaatteilla viitataan yleisesti ympäristönäkökulmien, sosiaaliseen vastuuseen liittyvien tekijöiden sekä hallintotapa-asioiden eli ns. ESG-asioiden huomioimiseen toiminnassa. Haasteena organisaation rahoituskysymyksiä ohjaavien vastuullisuusperiaatteiden määrittämisessä on, että toistaiseksi ei ole olemassa yhtä tai ainoaa tapaa huomioida vastuullisuuskriteerejä, vaan jokainen toimija voi tarkastella vastuullisuustematiikkaa omista lähtökohdistaan.

Osakesijoittamisessa ohjaavana viitekehyksenä markkinoilla on käytetty YK:n vastuullisuusperiaatteita. YK:n kestävän kehityksen tavoitteissa on huomioitu mm. riittävään ravintoon, terveyteen, koulutukseen, ilmaston muutokseen, sukupuolten tasa-arvoon, puhtaaseen veteen, puhtaanapitoon, energiaan, urbanisaatioon, ympäristöön ja sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen liittyvät näkökannat.

Kestävän kehityksen tavoitteiden edistämiseksi finanssisektorilla on syntynyt YK:n aloitteesta verkosto (PRI – Principles for Responsible Investments), johon toimijoiksi YK:n rinnalle on liittynyt suurten instituutioiden sijoittajien edustajia. Suomessa asiaa koordinoi finanssialan toimijoiden tarkoitusta varten perustama Finsif ry. Aloitteen allekirjoittaneiden yhteisöjen kannalta kuvatut periaatteet ovat vapaaehtoisia ja eteenpäin katsovia, eikä niihin liity vähimmäisvaatimuksia lähtötasolle taikka absoluuttisia standardeja tuloksille. Allekirjoittaneilla on kuitenkin velvollisuus raportoida vuosittain (esim. osana tilinpäätösjulkaisuja), missä laajuudessa periaatteita on sovellettu.

YK:n aloitteen pohjalta on syntynyt ”ekosysteemi” osakerahastosijoittamiseen, jossa rahastojen osakevalinnat pohjautuvat kestävän kehityksen periaatteisiin. Kaupunginvaltuuston vahvistamien varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteiden mukaisesti kaupunki ei kuitenkaan sijoita kassavarojansa osakkeisiin. Kaupungin sijoitustoiminnan peruslähtökohtana on luotto-, maksuvalmius-, rahoitus-, korko- ja hintariskien välttäminen tai minimointi, eikä kaupunki ota hintariskiä sijoittamalla kassavaroja esim. volatiileille osakemarkkinoille.

EU:n strategia koskien ilmastokysymyksiä ja kestäväää kasvua tukevaa rahoitusjärjestelmää

EU:n komissio perusti vuonna 2016 kestäväää rahoitusta käsittelevän korkean tason asiantuntijaryhmän kehittääkseen konkreettisia rakentei-

ta tukemaan ESG-näkökulmien huomioimista raha- ja pääomamarkkinoilla. Ryhmä koostui kahdestakymmenestä korkean tason asiantuntijasta, jotka edustivat rahoitusala, kansalaisyhteiskuntaa, tiedeyhteisöä ja tarkkailijoita sekä eurooppalaisista että kansainvälisistä elimistä. Asiantuntijaryhmä julkisti loppuraporttinsa tammikuussa 2018. Asiantuntijatyön pohjalta Euroopan komissio julkaisi 8.3.2018 rahoitussektoria koskevan toimintasuunnitelman nykyistä vihreämpää ja puhtaampaa taloutta varten.

Komission toimintasuunnitelmassa esitetyt keskeiset toimet ovat:

- 1) EU:n luokitusjärjestelmän määrittelyminen sille, mikä on kestävä ja mikä ei, sekä niiden alojen määrittelymiseksi, joilla kestäville investoinneilla on eniten vaikutusta
- 2) EU-merkintöjen luominen ympäristömyönteisille rahoitustuotteille em. luokitusjärjestelmän perusteella
- 3) Vakuutus- ja sijoituspalveluyritysten velvoittaminen huomioimaan neuvonnassaan asiakkaidensa suhtautumisen ympäristönäkökulmiin
- 4) Kestävyyšnäkökulman sisällyttäminen pankkien ja vakuutuslaitosten vakavaraisuusvaatimuksiin
- 5) Läpinäkyvyyden lisääminen yritysraportoinnissa

Toimintasuunnitelmassa korostetaan erityisesti EU:n luokitusjärjestelmän keskeistä merkitystä ja kiireellisyyttä. Luokitusjärjestelmän luominen toisi yhtenäiset määritelmät ja mahdollistaisi kestäviä investointeja koskevien tietojen luotettavuuden ja vertailukelpoisuuden.

Luokitusjärjestelmän kehittäminen on edellytys muille toimille, kuten standardeille, merkinnöille ja vakavaraisuusvaatimusten kalibroinnille ja vähähiilisyiden vertailuarvojen käytölle. Lisäksi EU:n luokitusjärjestelmä täydentää muiden toimien, kuten yritysten julkistamisvelvollisuutta ja rahoitusneuvonnan tarjoamista koskevien uudistusten täytäntöönpanoa.

Komissio tiedostaa rahoitusalan keskeisen aseman perustavanlaatuisen yhteiskunnallisten ja ympäristötavoitteiden saavuttamisessa, sillä muutokseen tarvitaan paljon yksityistä pääomaa. Komissio pyrkii myös minimoimaan yhteiskunnallisista ja ympäristöasioista aiheutuvien uusien rahoitusvakauriskien vaikutukset rahoitusjärjestelmään ja kansalaisiin, joihin ilmastonmuutoksen negatiiviset vaikutukset kohdistuvat. Tämän on tarkoitus auttaa myös eurooppalaisia yrityksiä säilyttämään kilpailukykyensä muuttuvassa maailmantaloudessa.

Toimintasuunnitelmassa kiireellisimmäksi toimeksi todetun luokitusjärjestelmän valmisteleva asiantuntijatyö on käynnistetty, ja asiantuntijatyöryhmän loppuraportti on tarkoitus julkaista vuoden 2019 alkupuoliskolla. Komissio raportoi toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta vuonna 2019.

Vastuullisuusnäkökulman toteutuminen kaupungin toiminnassa rahoitusmarkkinoilla

Pääomamarkkinat

Kaupunki rahoittaa investointinsa osin kassavirralla ja osin pääomamarkkinoilta saatavalla rahoituksella. Kaupungin lainanotosta pääosassa rahoituslähteenä ovat niin kutsutut erityisluottolaitokset, kuten Euroopan Investointipankki, Euroopan Neuvoston kehityspankki, Kuntarahoitus ja Pohjoismainen investointipankki. Erityisluottolaitokset huomioivat kukin eri tavoin vastuullisen rahoituksen kysymyksiä. Esimerkiksi Euroopan Investointipankista (EIB:stä) saatavan rahoituksen osalta lainoitettavien hankkeiden tulee täyttää pankin asettamat vaatimukset mm. hankkeiden ympäristövaikutusten osalta (esim. rakennusten energiatehokkuus).

Vastaavasti EIB on ollut edelläkävijä vihreiden velkakirjojen liikkeenlaskijana ja on pitkään vaatinut rahoituskohteiltaan ympäristöarvojen ja luonnonsuojelun huomioimista. Lisäksi sopimuksissa on huomioitu nykyisten lakien ja EU:n linjausten lisäksi sosiaaliset- ja ihmisoikeuskysymykset. Kaupungin toisena keskeisenä rahoituslähteenä toimivan Kuntarahoituksen varainhankinnassa vihreän rahoituksen osuus on niinkin ollut huomattavassa kasvussa.

Edellä mainittujen vihreän rahoituksen kanavien lisäksi, markkinaolosuhteista ja markkinoiden hinnoittelusta riippuen kaupungin investointihankkeiden rahoittamiseen voi jossakin tilanteessa olla tarkoituksenmukaista käyttää myös kaupungin itse liikkeeseenlaskemia nk. vihreitä joukkovelkakirjalainoja (Green Bonds). Lainojen liikkeeseenlasku edellyttää rahoitettavien hankkeiden ympäristönäkökulmien dokumentoimista ja evaluointia vastaavalla tavalla kuin Euroopan Investointipankin rahoituksen haun yhteydessä.

Sijoitustoiminta

Kaupungin sijoitustoiminta raha- ja pääomamarkkinoille keskittyy olennaisilta osin maksuvalmiuspuskurina toimivien kassavarojen sijoittamiseen lyhytaikaisesti pankkitalletuksiin, rahamarkkinainstrumentteihin ymv. velkainstrumentteihin. Kaupunki ei ota kassavarojen sijoittamisessa osakeriskiä. Lyhytaikaisiin sijoituksiin ei tällä hetkellä ole tarjolla kaupungin tarpeisiin soveltuvia ESG-näkökulmat huomioivia sijoitusinstrumentteja.

Lopuksi

Kaupungin toiminta rahoitusmarkkinoilla on luonteeltaan sellaista, että vastuullisuuskysymykset tulevat olennaisin osin välillisesti huomioiduksi. Kaupungin hankkeissa, joille rahoitusta erityisluottolaitoksista haetaan, myös ESG-kysymykset ovat tarkastelun kohteena. Vastaavasti kaupunkia rahoittavat erityisluottolaitokset voivat hyödyntää rahoittamiinsa kaupungin hankesalkkuja oman vihreän varainhankintansa taustalla.

Vaihtoehtoisena tapana vihreän rahoituksen hankkimiselle pidemmällä aikavälillä on laskea liikkeeseen kaupungin omissa nimissä nk. vihreitä joukkovelkakirjalainoja. Markkinaolosuhteista johtuen vihreää rahoitusta on juuri tällä hetkellä kuitenkin edullisempaa hankkia välillisesti erityisluottolaitosten kautta.

Sijoitustoiminnan osalta kaupungin sijoitustarpeet rajoittuvat instrumenttityyppeihin, joihin ei toistaiseksi ole tarjolla 'ESG-sertifikoituja' tuotteita.

Edellä mainittujen konkreettisten ESG-toimintavaihtoehtojen rajallisuuden vuoksi nyt samaan aikaan erillisenä päätösasiana päivitettäväksi esitettäviin kaupungin tasehallinnan periaatteisiin on lisätty omana vaiheenaan vihreiden joukkovelkakirjojen käyttömahdollisuuksien selvittäminen tilanteissa, joissa kaupunki hakee omalla nimellään rahoitusta joukkovelkakirjamarkkinoilta.

Talous- ja suunnitteluosasto seuraa komission kestävän kasvun rahoitusta koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpanon etenemistä, ja ESG-markkinan kehittyessä kaupungin edellytyksiä hyödyntää markkinoille tulevia uusia instrumentteja.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 310 36321
tuomo.makinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Euroopan komission kestävän kasvun rahoitusta koskeva toimintasuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

14.05.2018

Asia/19

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

§ 346

Valtuutettujen Anna Vuorjoen, Laura Kolben, Silvia Modigin ja Maria Ohisalon toivomusponnet koskien nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruudin kehittämistä

HEL 2017-005411 T 00 00 03

HEL 2016-003280, 2018-005162, 2018 -005170

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 19.4.2017 hyväksymien toivomusponnien (Anna Vuorjoki, Laura Kolbe, Silvia Modig ja Maria Ohisalo) sekä kaupunginvaltuuston 25.4.2018 hyväksymien kahden toivomusponnen (Silvia Modig ja Maria Ohisalo) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajille sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 19.4.2017 nuorten aloitteita vuodelta 2016 kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavat toivomusponnet:

1.

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta tiedottaa aloitejärjestelmästä Ruuti ydinryhmän ehdotuksen mukaisesti kouluissa esimerkiksi yhteiskuntaopin ja opinto-ohjauksen tunneilla sekä tarjota

osana koulujen demokratiakasvatusta ohjausta nuorille aloitteiden tekemisestä. (Anna Vuorjoki)

2.

Kuultuaan nuorisoaloitteet kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta löytää keinoja, joiden avulla nuoret voivat paremmin seurata aloitteidensa kulkua ja olla vuorovaikutuksessa viranhaltijoiden kanssa. (Laura Kolbe)

3.

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuus kehittää nuorten aloitejärjestelmää siten, että nuorten aloitteet tuodaan valtuustoon päätettäviksi. (Silvia Modig)

4.

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään keinoja, joilla nuorten edustajat pääsevät lakisääteisten nuorisovaltuustojen (muissa kunnissa) tavoin olemaan läsnä kaupunginvaltuuston ja lautakuntien kokouksissa, ja kuinka heillä olisi myös mahdollisuus rajattuun määrään puheenvuoroja valtuuston kokouksissa ja lautakunnissa. (Maria Ohisalo)

Käsitellessään 25.4.2018 nuorten aloitteita loppuvuodelta 2017 kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat toivomusponnet:

5. ja 6. saman sisältöisinä kuten em. toivomusponnet 3. (Silvia Modig) ja 4. (Maria Ohisalo)

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi muille valtuutetuille. Nyt käsiteltävien toivomusponnien 1-4 vastausten osalta vuoden määräaika on ylittynyt tahattomasti valmistelijan vuoksi.

Taustaa

Kaupunginhallitus asetti nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruudin ensimmäisen kerran 13.6.2011. Vuonna 2016 Palvelumuotoilutoimisto Palmu teki järjestelmästä laajamittaisen arvioinnin, jonka tulosten käsittelyn yhteydessä todettiin tarve järjestelmän uudistamiselle. Helsingin johtamisjärjestelmän uudistus, uusi kaupunkistrategia sekä esitys uudesta osallisuusmallista toimivat osaltaan kehittämistyön pohjana. Kehittämistyötä on tehty yhdessä nuorten kanssa.

Kaupunginhallitus asetti päätöksellään 18.12.2017 uudistetun Ruudin vuosiksi 2018 – 2021 ja vahvisti sen toimintamuodot ja periaatteet. Uutta asettamispäätöstä valmisteltiin huolellisesti, ja nuoret olivat valmiste-

lussa aktiivisesti mukana. Kuten asettamispäätöksen esittelytekstissä todettiin, ehdotusta valmisteltaessa otettiin huomioon myös nyt esillä olevat toivomusponnet, jotka liittyvät nuorten vaikuttamismahdollisuuksien vahvistamiseen ja aloiteprosessin kehittämiseen. Kaupunginhallitus asetti samalla päätöksellä myös Helsingin nuorisoneuvoston, jonka tehtävänä on edistää ja tukea nuorten äänen kuulumista, nuorten osallisuutta ja nuorten toiminnan vaikuttavuutta kaupungissa ja kaupungin eri toimialojen toiminnan suunnittelussa, toteuttamisessa ja seurannassa. Nuorisoneuvosto asetettiin toimikaudeksi 1.1.2018 - 31.12.2018.

Nuorten aloitejärjestelmää ja nuorten osallistumista on vahvistettu myös kahdessa hallintosäätöön tehdyssä uudistuksessa. Valtuusto päätti 16.11.2016, että nuorten aloitteet tuodaan valtuustolle tiedoksi kaksi kertaa vuodessa, kun aiemmin ne tuotiin kerran vuodessa. Kuluvan vuoden huhtikuussa valtuusto täydensi hallintosäätöä määräyksellä, jonka mukaan nuorisoneuvoston kolmella edustajilla on läsnäolo- ja puheoikeus nuorten aloitteiden käsittelyssä.

Vastaus valtuutettu Vuorjoen toivomusponteen

Valtuutettu Vuorjoen toivomusponnessa kiinnitettiin huomiota koulujen rooliin aloitejärjestelmän tunnettuisuuden lisäämisessä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ovat omissa lausunnoissaan korostaneet koulujen merkitystä nuorten demokratiakasvatukselle. Peruskoulun uuteen opetussuunnitelmaan on kirjattu paljon osallisuuteen ja vaikuttamiseen liittyviä tavoitteita, joten on luontevaa, että kouluissa ja oppilaitoksissa käsitellään nuorten aloitejärjestelmää ja ohjataan nuoria aloitteiden tekemiseen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimialajohtajalta saadun täydentävän tiedon mukaan kouluissa ja oppilaitoksissa on panostettu Ruudin tunnetuksi tekemiseen aikaisempaa enemmän. Nuorisoneuvoston vaalien selvästi noussut äänestysaktiivisuus kertoo tästä panostuksesta. Myös keskusteluyhteys nuorten kanssa on tiivistynyt. Vaikuttamisjärjestelmän asettamispäätöksen mukaisesti jokaisella toimialalla on oma ryhmänsä osana vaikuttamisjärjestelmää, ja toimialajohtaja vastaa ryhmän koollekutsumisesta. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan johto on tavannut nuorisoneuvostoa säännöllisesti, ja vienyt nuorten esille ottamia asioita eteenpäin. Tiedottaminen nuorten ehdotuksista ja näkemyksistä, ja koko vaikuttamisjärjestelmästä, on myös tätä kautta vahvistunut.

Vastaus valtuutettu Kolben toivomusponteen

Valtuutettu Kolben toivomusponnessa kiinnitettiin huomiota aloitteiden seurantamahdollisuuksiin ja vuorovaikutukseen. Toivomusponnosta antamissaan lausunnoissa kasvatus- ja koulutuslautakunta ja kulttuuri- ja

14.05.2018

vapaa-aikalautakunta pitivät aloitemenettelyn kehittämistä kannatettavana. Tähän asiaan kiinnitettiin huomiota myös vaikuttamisjärjestelmän asettamispäätöksessä. Siinä todetaan, että aloiteprosessia kehitetään jatkossa nykyistä sujuvammaksi ja helpommin seurattavaksi. Aloitteisiin vastaamisen tapaa muutetaan nuorisolähtöisemmäksi ja vuorovaikutteisemmaksi. Vuorovaikutusta on pyritty parantamaan ottamalla nuorten aloitteet keskeiseen rooliin keväisin järjestettävässä nuorten vaikuttajatapahtumassa, Aloiteasemassa. Tapahtuman sisältöä on kehitetty yhdessä Helsingin nuorisoneuvoston kanssa. Nuorten aloitejärjestelmä on myös keskeisesti mukana Helsingin osallisuusmallin verkkosivuston, osallistu.hel.fi, kehittämistyössä. Osallistu.hel.fi –sivuston avulla parannetaan mahdollisuutta seurata aloitteiden etenemistä sekä kannattaa ja kommentoida niitä.

Nuorisoneuvoston lausunnossa, joka koski vuoden 2017 nuorten aloitteiden käsittelyä, todetaan, että aloitejärjestelmä on kehittynyt paljon parempaan suuntaan, vaikka pieniä ongelmia löytyy edelleen. Vastusten kieliasua ja ymmärrettävyyttä täytyy edelleen parantaa, samoin vastaamisen aikataulua. Nämä nuorisoneuvoston huomiot tullaan ottamaan huomioon aloitejärjestelmän kehittämistyössä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot ovat liitteinä 1-2.

Vastaus valtuutettu Modigin toivomusponteen

Valtuutettu Modigin toivomusponnossa esitetään selvitettäväksi mahdollisuutta kehittää nuorten aloitejärjestelmää siten, että nuorten aloitteet tuodaan valtuuston päätettäväksi. Kasvatus- ja koulutuslautakunta ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteavat aloitteesta antamissaan lausunnoissa, että nuorten aloitteet ovat käsitelleet monipuolisesti erilaisia asioita. Monet aloitteet koskevat alueiden turvallisuutta, kouluja ja nuorisotaloja tai yhdenvertaisuuteen liittyviä asioita. Mikäli asia on viety jonkun toimielimen päätettäväksi, ratkeaa oikea päätöksentekotaso kaupungin hallintosäännön nojalla.

Täydennyksenä lausunnoissa esitettyyn voidaan todeta, että hallintosäännön 26 luvun 3 §:n määräyksen mukaan kaupunginhallituksen tulee esittää kaupunginvaltuuston tietoon kahdesti vuodessa nuorten aloitteet, niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet sekä nuorisovaltuustoa vastaavan toimielimen lausunto. Vastaava säännös koskee kunnan jäsenen tekemiä aloitteita. Nuorten aloitteiden ja kunnan jäsenten aloitteiden käsittelyssä on kuitenkin merkittävä ero. Kaikki ne nuorten tekemät aloitteet, jotka koskevat kaupungin toimintaa, tuodaan tiedoksi valtuustolle. Kunnan jäsenten aloitteista tuodaan valtuustolle tiedoksi vain kaupunginvaltuuston toimivaltaan kuuluvat aloitteet, ja aloitteet, joissa

on allekirjoittajana laissa säädetty määrä allekirjoittajia. Kummankaan kaltaisen aloitteen tekeminen ei merkitse, että asia tuotaisiin sisällöllisesti valtuuston päätettäväksi. Ei ole perusteltua, että päätösvaltainen toimielin määräytyisi sen perusteella, miten asia on tullut vireille. Silloin menettelyllinen seikka pikemminkin kuin asian sisältö määrittäisi asian päätöstopon.

Valtuusto voi yksittäisiä nuorten aloitteita käsiteltäessä vaikuttaa toivomusponsojen kautta siihen, että aloitteessa mainittuja asioita selvitetään edelleen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot ovat liitteinä 3-4.

Valtuutettu Modig on uudistanut toivomusponnen saman sisältöisenä 25.4.2018.

Vastaus valtuutettu Ohisaloon toivomusponneen

Valtuutettu Ohisaloon toivomusponnessa esitetään selvitettäväksi mahdollisuutta, että nuoret oikeutetaan olemaan läsnä kaupunginvaltuuston ja lautakuntien kokouksissa, ja niin, että heillä olisi myös mahdollisuus rajattuun määrään puheenvuoroja toimielinten kokouksissa.

Nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruudin perustana ja tavoitteena on ollut luoda nuorille mahdollisuuksia edistää tärkeitä asioita heille itselleen ominaisella tavalla. Nuorten vaikuttamisen mahdollisuuksista on haluttu tehdä Helsingissä mahdollisimman helppoja ja monipuolisia. Tavoitteena on alusta alkaen ollut, että jokaisella helsinkiläisellä nuorella on vähintään yksi vaikuttamisen kokemus vuodessa.

Ruudin toimintamuotoja ovat helsinkiläinen malli nuorisovaltuustosta, koulujen oppilaskunnat, nuorten osallistuva budjetointi, erilaiset nuorten toimintaryhmät sekä tapahtumat, erityisesti päättäjien ja nuorten tapaa-

Helsingissä on nuorten vaikuttamisjärjestelmää kehitettäessä haluttu painottaa voimakkaasti nuorten toimijuutta niin, että nuoret itse ohjaavat sitä, mihin asioihin he vaikuttamistyössään keskittyvät. Jotta vaikuttaminen on todellista, on nuorten ja kaupungin eri toimijoiden kanssa synnyttävä hyvä ja luottamuksellinen vuorovaikutus, nuoria on kuultava heitä koskevista asioista, ja heidät on otettava mukaan kehittämistyöhön. Vuorovaikutuksen on oltava kaksisuuntaista, toisaalta nuoret tekevät aloitteita ja ottavat kantaa, toisaalta heitä kutsutaan aktiivisesti mukaan. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan maininta tiivistyneestä yhteistyöstä on hyvä esimerkki vuorovaikutuksen parantumisesta. Tämän rinnalla on ehdotettu, että nuorille annettaisiin mahdollisuus osallistua

14.05.2018

valtuuston ja lautakuntien kokouksiin. Hallintosäätöön lisättiinkin huhtikuussa 2018 aiemmin mainittu määräys, jonka mukaan nuorisoneuvostoa edustavilla nuorilla on läsnäolo- ja puheoikeus valtuustossa nuorten aloitteita käsiteltäessä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot ovat liitteinä 5-6.

Valtuutettu Ohisalo on 25.4.2018 tehnyt uuden toivomusponnen, joka vastaa sisällöltään nyt käsittelyssä olevaa. Kansliapäällikkö on tähän ponteen vastaamista varten käynnistänyt selvitystyön nuorten osallistumiskäytännöistä, niiden kytkennästä kaupungin uuteen osallisuusmalliin ja muiden kaupunkien käytännöistä. Selvitys valmistuu lokakuun 2018 loppuun mennessä. Selvityksen yhteydessä kuullaan nuorisoneuvostoa. Mahdolliset toimenpide-ehdotukset voidaan tuoda päätöksentekoon, kun vaikuttamisjärjestelmä Ruudin asettaminen on seuraavan kerran kaupunginhallituksessa käsiteltävänä vuonna 2021.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto (valtuutettu Kolbe)
- 2 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto (valtuutettu Kolbe)
- 3 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto (valtuutettu Modig)
- 4 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto (valtuutettu Modig)
- 5 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto (valtuutettu Ohisalo)
- 6 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto (valtuutettu Ohisalo)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 12.12.2017 § 92

HEL 2017-005411 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

14.05.2018

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää kannatettavana nuorten aloitejärjestelmän käsittelyä osana koulujen ja oppilaitosten demokratiakasvatusta. Nuorten aloiteoikeudesta tiedottamista voidaan edistää opettajien tietoisuutta lisäämällä ja laatimalla aiheesta eri oppitunneille soveltuvaa opetusmateriaalia. Nuorten aloitteiden, sekä muiden Ruuti-järjestelmään kuuluvien nuorten osallisuuden menetelmien ja käytäntöjen, ottamista osaksi koulujen ja oppilaitosten ilmiöoppimista on hyvä tarkemmin selvittää osana Ruudin kehittämistyötä.

Koulujen rooli nuorten demokratiakasvatuksen pohjan rakentajana on kaupungissa merkittävä. Kouluissa ja oppilaitoksissa tavoitetaan valtaosa alle 13–17-vuotiaista nuorista, jotka kuuluvat nuorten erityisen aloiteoikeuden piiriin Helsingissä. Nuorten aloiteoikeus on osa kaupungin nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruudin kokonaisuutta.

Perusopetuksen uuteen opetussuunnitelmaan on kirjattu paljon osallisuuteen ja vaikuttamiseen liittyviä tavoitteita. Uutena kokonaisuutena opetussuunnitelmassa on laaja-alaisen osaamisen tavoitteet, jossa on asetettu tavoitteita myös osallistumisen, vaikuttamisen ja kestävän tulevaisuuden rakentamisen taidoille.

Kaupungin koulut ja oppilaitokset osallistuvat aktiivisesti kaupungin nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruudin toimintaan. Näin ollen on luontevaa, että kouluissa ja oppilaitoksissa käsitellään oppitunneilla ja muissa tilanteissa nuorten aloitejärjestelmää ja ohjataan nuoria aloitteiden tekemisessä. Nuorten aloitejärjestelmästä voidaan tiedottaa myös oppilas- ja opiskelijakunnan hallituksen kokouksissa. Oppilas- ja opiskelijakunnan ohjaavilla opettajilla on tässä keskeinen rooli. Lukioissa ja ammatillisessa koulutuksessa aloitteiden laatiminen soveltuu hyvin esimerkiksi yhteiskuntaopin sekä äidinkielen ja kirjallisuuden opintoihin.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Katri Kairimo, aluepäällikkö, puhelin: 310 71579
katri.kairimo(a)hel.fi
Mikko Vatka, nuorisoasiainjohtaja, puhelin: 310 71252
mikko.vatka(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 21.11.2017 § 102

HEL 2017-005411 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

14.05.2018

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon valtuutettu Vuorjoen toivomusponnosta:

Perusopetuksen uuteen opetussuunnitelmaan on kirjattu paljon osallisuuteen ja vaikuttamiseen liittyviä tavoitteita. Uutena kokonaisuutena opetussuunnitelmassa on laaja-alaisen osaamisen tavoitteet, jossa on asetettu tavoitteita myös osallistumisen, vaikuttamisen ja kestävästä tulevaisuuden rakentamisen taidoille. Näitä laaja-alaisen osaamisen taitoja harjoitellaan kaikissa oppiaineissa koko kouluajan.

Kaupungin koulut ja oppilaitokset osallistuvat aktiivisesti kaupungin nuorten osallisuusjärjestelmä Ruudin toimintaan. Näin ollen on luontevaa, että kouluissa ja oppilaitoksissa käsitellään oppitunneilla ja muissa tilanteissa nuorten aloitejärjestelmää ja ohjataan nuoria aloitteiden tekemisessä.

Nuorten aloitejärjestelmästä voidaan tiedottaa myös oppilas- ja opiskelijakunnan hallituksen kokouksissa. Oppilas- ja opiskelijakunnan ohjauksella opettajilla on tässä keskeinen rooli. Lukioissa ja ammatillisessa koulutuksessa aloitteiden laatiminen soveltuu hyvin esimerkiksi yhteiskuntaopin sekä äidinkielen ja kirjallisuuden opintoihin.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla asiaa voidaan edistää opettajien täydennyskoulutuksissa, oppilas- ja opiskelijakuntapäivillä sekä kouluihin ja oppilaitoksiin jaettavalla materiaalilla.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Kirsi Verkka, opetuskonsultti, puhelin: 310 84026
kirsi.verkka(a)hel.fi

§ 347

Valtuutettu Katju Aron toivomusponsi sukupuolisensitiivisen varhaiskasvatuksen koulutuksen lisäämisestä

HEL 2017-013600 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 13.12.2017 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle (Katju Aro) sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 13.12.2017 selvitystä vuoden 2016 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä (§ 456), kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

Samalla kun valtuusto päättää arviointiraportista annetun selvityksen hyväksymisestä, se edellyttää kaupunkia selvittämään keinoja edistää varhaiskasvatuksen henkilökunnan mahdollisuuksia hankkia lisäkoulutusta sukupuolisensitiivisestä varhaiskasvatuksesta. (Katju Aro)

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hy-

väksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuuteuille.

Toivomusponnen johdosta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto.

Helsingissä annettu varhaiskasvatus perustuu varhaiskasvatustalakiin sekä sen nojalle annettuun valtakunnalliseen varhaiskasvatussuunnitelman perusteet -asiakirjaan, jonka pohjalta on laadittu Helsingin oma varhaiskasvatussuunnitelma. Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmaa laadittaessa on huomioitu Helsingin kaupungin strategiaohjelma sekä muut toimintaa ohjaavat asiakirjat, kuten Helsingin kaupungin tasa-arvosuunnitelma.

Helsingin uusi varhaiskasvatussuunnitelma on otettu käyttöön elokuussa 2017. Siinä sukupuolten välinen tasa-arvo on huomioitu pedagogisen toiminnan järjestämisessä, oppimisympäristöjen suunnittelussa, toimintakulttuuriin ja kasvattajien toimintaan liittyvissä asioissa. Helsingin varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti varhaiskasvatus on sukupuolisensitiivistä ja henkilöstön odotetaan rohkaisevan lapsia tekemään valintoja ilman sukupuoleen sidottuja stereotyyppisiä rooleja ja ennako-odotuksia.

Uuden varhaiskasvatussuunnitelman mukaisten toimintatapojen ja pedagogisen ajattelun käyttöönotto vaatii sekä lisää täydennyskoulutusta että asioiden yhteistä käsittelyä työyhteisöissä. Käyttöönottoon liittyen järjestettiin vuosina 2016 - 2017 henkilöstölle täydennyskoulutusta, jossa käsiteltiin yhtenä teemana sitä, että toiminnan tulee olla pedagogisesta perusteltua ja perustua lasten mielenkiinnon kohteisiin ilman, että sukupuoleen liittyvät odotukset ja stereotyyppiset määrittävät, minkälaisia toimintaa lapsille tarjotaan. Näihin koulutuksiin osallistui vuosina 2016 - 2017 n. 1 900 varhaiskasvatuksen työntekijää. Sukupuolisensitiivinen varhaiskasvatus on yhtenä teemana myös tulevissa koulutuksissa. Sijaisjärjestelyin varmistetaan henkilökunnalle käytännön mahdollisuus osallistua koulutuksiin.

Pedagogisessa toiminnassa lähdetään lasten yksilöllisistä tarpeista ja mielenkiinnon kohteista ilman sukupuoleen liittyviä ennako-odotuksia. Toimintakulttuurin kehittämisen kannalta on tärkeää, että yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa koskevista asenteista keskustellaan työyhteisössä. Lisäksi tulee pohtia, miten esimerkiksi kieleen, etnisyyteen, katsomukseen, vammaisuuteen, sukupuoleen ja sen moninaisuuteen liittyvät asenteet näkyvät puheissa, eleissä, teoissa ja toimintatavoissa. Vuorovaikutuksen ja kielenkäytön mallit sekä tavat toimia stereotyyppisten oletusten mukaisesti välittyvät lapsille. Henkilöstön on tärkeää tulla tie-

toiseksi omista toimintatavoistaan ja päästä eroon sukupuolittuneista käytännöistä.

Varhaiskasvatussuunnitelman uudistamisen lisäksi on stereotyyppioita pyritty haastamaan muun muassa toteuttamalla erilaisia koulutuksia ja kehittämishankkeita. Tällainen oli esimerkiksi Naisasialiitto Unionin sukupuolisensitiivisen varhaiskasvatuksen hanke, jossa tutkimuksen keinoin havaittiin, että sukupuolisidonnaisia käytänteitä on vielä paljon. Hankkeessa mukana olleissa päiväkodeissa käytäntöjä kehitettiin sukupuolisensitiivisemmiksi ja saatuja kokemuksia on pyritty hyödyntämään toiminnan kehittämisessä laajemminkin.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 27.03.2018 § 52

HEL 2017-013600 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon Katju Aron sukupuolisensitiivisen varhaiskasvatuksen koulutuksen lisäämistä koskevasta toivomusponnosta:

Helsingissä annettu varhaiskasvatus perustuu varhaiskasvatustalakiin sekä sen nojalle annettuun valtakunnalliseen varhaiskasvatussuunnitelman perusteet -asiakirjaan, jonka pohjalta on laadittu Helsingin oma varhaiskasvatussuunnitelma. Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmaa laadittaessa on huomioitu Helsingin kaupungin strategiaohjelma sekä muut toimintaa ohjaavat asiakirjat, kuten esimerkiksi Helsingin kaupungin tasa-arvosuunnitelma.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Helsingin uusi varhaiskasvatussuunnitelma on otettu käyttöön elokuussa 2017. Siinä sukupuolten välinen tasa-arvo on huomioitu kautta linjan niin pedagogisen toiminnan järjestämisessä, oppimisympäristöjen suunnittelussa kuin toimintakulttuuriin ja kasvattajien toimintaan liittyvissä asioissa. Helsingin varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti varhaiskasvatus on sukupuolisensitiivistä ja henkilöstön odotetaan rohkaisevan lapsia tekemään valintoja ilman sukupuoleen sidottuja stereotyyppisiä rooleja ja ennako-odotuksia.

Toimintakulttuurin kehittämisen kannalta on tärkeää, että yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa koskevista asenteista keskustellaan työyhteisössä. Lisäksi tulee pohtia miten esimerkiksi kieleen, etnisyyteen, katsomukseen, vammaisuuteen, sukupuoleen ja sen moninaisuuteen liittyvät asenteet näkyvät puheissa, eleissä, teoissa ja toimintatavoissa. Vuorovaikutuksen ja kielenkäytön mallit sekä tavat toimia stereotyyppisten oletusten mukaisesti välittyvät lapsille ja henkilöstön on tärkeää tulla tietoiseksi omista toimintatavoistaan ja päästä eroon sukupuolittuneista käytännöistä.

Jo ennen varhaiskasvatussuunnitelman uudistamista vuonna 2017 on stereotyyppioita pyritty haastamaan muun muassa toteuttamalla erilaisia koulutuksia ja kehittämishankkeita. Tällainen oli esimerkiksi Naisasialiitto Unionin sukupuolisensitiivisen varhaiskasvatuksen hanke, jossa tutkimuksen keinoin havaittiin, että sukupuolisidonnaisia käytänteitä on vielä paljon. Hankkeessa mukana olleissa päiväkodeissa käytäntöjä kehitettiin sukupuolisensitiivisemmiksi ja saatuja kokemuksia on pyritty hyödyntämään toiminnan kehittämässä laajemminkin.

Uuden varhaiskasvatussuunnitelman käyttöönottoon liittyen järjestettiin vuosina 2016-2017 henkilöstölle täydennyskoulutusta, jossa käsiteltiin yhtenä teemana sitä, että toiminnan tulee olla pedagogisesta perustelusta ja perustua lasten mielenkiinnon kohteisiin ilman, että sukupuoleen liittyvät odotukset ja stereotyyppit määrittävät, minkälaista toimintaa lapsille tarjotaan. Näihin koulutuksiin osallistui vuosina 2016 - 2017 n. 1 900 varhaiskasvatuksen työntekijää.

Uuden varhaiskasvatussuunnitelman mukaisten toimintatapojen ja pedagogisen ajattelun käyttöön otto vaatii sekä lisää täydennyskoulutusta että asioiden yhteistä käsittelyä työyhteisöissä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että sukupuolisensitiivinen varhaiskasvatus on yhtenä läpileikkaavana teemana tulevissa koulutuksissa ja että pedagogisessa toiminnassa lähdetään lasten yksilöllisistä tarpeista ja mielenkiinnon kohteista ilman sukupuoleen liittyviä ennako-odotuksia. Lautakunta pitää tärkeänä myös, että sijaisjärjestelyin varmistetaan henkilökunnalle käytännön mahdollisuus osallistua koulutuksiin.

Käsittely

27.03.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Petra Malin: Lisätään viimeisen kappaleen loppuun: Lautakunta pitää tärkeänä myös, että sijaisjärjestelyin varmistetaan henkilökunnalle käytännön mahdollisuus osallistua koulutuksiin.

Kannattaja: Pia Pakarinen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Petra Malinin tekemän ja Pia Pakarisen kannattaman vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Dani Niskanen: Korvataan 4. kappaleen viimeinen lause "Vuorovaikutuksen ja kielenkäytön mallit sekä tavat toimia stereotyyppisten oletusten mukaisesti välittyvät lapsille ja henkilöstön on tärkeää tulla tietoisiksi omista toimintatavoistaan ja päästä eroon sukupuolittuneista käytännöistä" seuraavalla muotoilulla:

"Vuorovaikutuksen mallit sekä tavat toimia stereotyyppisten oletusten mukaisesti välittyvät lapsille ja henkilöstön on tärkeää tulla tietoisiksi omista toimintatavoistaan. Ongelma ei ole tyttöjen kutsuminen tytöiksi tai poikien kutsuminen pojiksi, vaan se, jos sukupuoleen liittyvät stereotyyppiat määräävät automaattisesti sen, minkälaista toimintaa lapsille tarjotaan."

Kannattaja: Pia Pakarinen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Korvataan 4. kappaleen viimeinen lause "Vuorovaikutuksen ja kielenkäytön mallit sekä tavat toimia stereotyyppisten oletusten mukaisesti välittyvät lapsille ja henkilöstön on tärkeää tulla tietoisiksi omista toimintatavoistaan ja päästä eroon sukupuolittuneista käytännöistä" seuraavalla muotoilulla: "Vuorovaikutuksen mallit sekä tavat toimia stereotyyppisten

oletusten mukaisesti välittyvät lapsille ja henkilöstön on tärkeää tulla tietoisiksi omista toimintatavoistaan. Ongelma ei ole tyttöjen kutsuminen tytöiksi tai poikien kutsuminen pojiksi, vaan se, jos sukupuoleen liittyvät stereotyyppiat määräävät automaattisesti sen, minkälaista toimintaa lapsille tarjotaan."

Jaa-äännet: 7

Ted Apter, Fatim Diarra, Martina Harms-Aalto, Emma Kari, Otso Kivessä, Petra Malin, Kirsi Pihlaja

14.05.2018

Ei-äänet: 3

Pia Kopra, Dani Niskanen, Pia Pakarinen

Tyhjä: 3

Tarik Ahsanullah, Ville Jalovaara, Abdirahim Mohamed

Poissa: 0

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti Dani Niskasen vastaehdotuksen äänin 7–3. Tyhjää äänesti 3.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mikko Mäkelä, kehittämisen tuen päällikkö, puhelin: 310 24378
mikko.makela(a)hel.fi

§ 348

Turvapaikanhakijoiden ja paperittomien henkilöiden palvelutarpeita koordinoivan työryhmän selvitys

HEL 2017-004726 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen paperittomiin henkilöihin liittyvistä haasteista, palvelutarpeista ja toimenpiteistä.

Käsittely

Hylkäysehdotus:

Mika Raatikainen: Helsingin kaupungin ja asukkaiden etujen mukaista ei ole laittomasti maassa olevien ihmisten houkutteleminen Helsingin maksamien palvelujen piiriin. Termi "paperiton" on uuskieltä, jolla pyritään hämärtämään se tosiseikka, että kyse on laittomista maassa oleskelijoista.

Mika Raatikaisen hylkäysehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Paperittomiin henkilöihin liittyvät haasteet, palvelutarpeet ja toimenpiteet -selvitys
- 2 Paperittomiin henkilöihin liittyvät haasteet, palvelutarpeet ja toimenpiteet -selvitys

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Kaupungin ulkopuoliset paperittomat -työryhmän jäsenet
Paperittomat-työryhmän jäsenet

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupungin eri virastojen aloitteesta tehtiin keväällä 2017 esitys työryhmästä, joka koordinoisi turvapaikanhakijoiden ja paperittomien palvelutarpeita Helsingissä. Kaupunginjohtaja päätti työryhmän perustamisesta johtajistokäsittelyssä 3.5.2017, § 40. Työryhmän tehtävänantona oli kartoittaa turvapaikanhakijoiden ja paperittomien henkilöiden tuomia haasteita ja palvelutarpeita ja tehdä esitys kaupungin yhteisistä linjauksista niihin vastaamiseksi. Lisäksi työryhmän tehtävänä oli valmistella asiassa tarvittavia ohjeita tai esityksiä yhteistyötarpeista muiden kaupunkien, järjestöjen ja valtion kanssa.

Työryhmän helmikuussa 2018 valmistuneessa selvityksessä on kuvattu paperittomille henkilöille tarjottavat palvelut Helsingissä, palvelujen järjestämiseen liittyvää lainsäädäntöä, sosiaali- ja terveystoimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan linjauksia tai linjaustarpeita sekä valtion ohjeistuksia ja politiikkaohjelmia. Selvitys tarkastelee paperittomuutta myös eurooppalaisten kaupunkien käytänteiden, turvallisuuden, pääkaupunkiseudun yhteistyön sekä vapaaehtoisen paluumuuton näkökulmasta. Työryhmän selvityksessä on arvioitu kaupunginvaltuuston 29.11.2017, § 426 hyväksymät paperittomiin henkilöihin liittyvät toimitaesitykset ja otettu ne huomioon selvityksen toimenpiteissä sekä ohjeistus- ja linjaustarpeissa.

Helsingissä on laittomasti maassa olevia, toisin sanoen paperittomia henkilöitä arviolta noin 1 000. Tämän lisäksi Euroopan unionin alueelta, Romaniasta ja Bulgariasta tulevia niin sanottuja EU-liikkuvia henkilöitä arvioidaan olevan noin 500. Paperittomien henkilöiden määrä voi kaksin- tai kolminkertaistua Helsingissä vuoden 2018 aikana. Tämä johtuu siitä, että kuluvana vuonna noin 8 500 turvapaikanhakijan turvapaikkaprosessi ja valitukset eri oikeusasteissa saadaan päätökseen. Vaikka osa kielteisen päätöksen saaneista turvapaikanhakijoista tullaan palauttamaan, tulee paperittomien henkilöiden määrän kasvuun Helsingissä varautua.

Edunvalvonnan näkökulmasta on tärkeää seurata paperittomien henkilöiden palvelujen käyttöä ja kustannuksia. Haasteena on asiakaskäyntien tilastoinnin puute ja se, että kustannuslaskenta perustuu arvioihin. Kaupungin tulee kehittää asiakastietojärjestelmiään siten, että kustannusvaikutuksia pystytään seuraamaan oikea-aikaisesti ja kustannuksista saatavat korvaukset pystytään hakemaan systemaattisesti. Paperittoman asiakkaan tunnistekeino helpottaisi seurantaa. Paperittomille henkilöille tarjottavien palvelujen kokonaiskustannus on tällä hetkellä arviolta 1,2 miljoonaa euroa. Kustannukset voivat nousta 2–4 miljoo-

naan euroon riippuen siitä, kuinka moni henkilö asettautuu paperittomana Helsinkiin ja ohjautuu palvelujen käyttäjäksi. Tämän lisäksi on varauduttava tulkkauksustannusten kasvuun.

Kaupungin tulee myös kehittää tiedonkeruuta rakentamalla kokonaiskuva paperittomien henkilöiden tilanteesta, keräämällä ilmiöstä tietoa systemaattisesti ja seuraamalla kehitystä koordinoitusti myös asuinalueilla, esimerkiksi jalkautuvan työn keinoin yhteistyössä järjestöjen kanssa.

Kaupungille tulee määritellä taho, joka ottaa vastuulleen paperittomien henkilöiden tilanteen systemaattisen seurannan. Sosiaali- ja terveystoimiala on luontevin taho.

Löytääkseen kestäviä ratkaisuja tilanteeseensa tulee paperittomille henkilöille olla tarjolla riittävästi oikeudellista neuvontaa. Kun lisäresursitarve on selvitetty, tulee kaupungin varautua suuntaamaan järjestöavustuksia oikeudelliseen neuvontaan.

Yhteistyötä päiväkeskustoimintojen ja jalkautuvan työn kanssa tulee kehittää niin, että samalla pystytään arvioimaan muun muassa yksityismajoituksissa yöpymistä ja toisaalta neuvomaan majoitusvaihtoehtoja ja turvallisuusriskejä.

Valtiolta tarvitaan tarkennukset kiireellisen sosiaalipalvelun kestosta ja sisällöstä, toimeentulon myöntämisestä paperittomille henkilöille sekä välttämättömän hoidon määritelmästä ja kestosta. Vastaanottokeskukseen tarvitaan valtakunnallinen paperittomien henkilöiden palveluohjausohjeistus. Myös pääkaupunkiseudulla tarvitaan yhdenmukaiset ohjeistukset ja toimintaperiaatteet palveluihin ohjaamiseen, jotta palvelun käyttö ei keskittyisi yksinomaan Helsinkiin erityisesti tilanteessa, jossa asiakkuus ei määrity kotikunnan mukaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Paperittomiin henkilöihin liittyvät haasteet, palvelutarpeet ja toimenpiteet -selvitys
- 2 Paperittomiin henkilöihin liittyvät haasteet, palvelutarpeet ja toimenpiteet -selvitys

Muutoksenhaku

14.05.2018

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Kaupungin ulkopuoliset paperittomat -työryhmän jäsenet
Paperittomat-työryhmän jäsenet

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 2

Tiedoksi

Paperittomat-työryhmän jäsenet

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.05.2018 § 274

HEL 2017-004726 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

07.05.2018 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti käsitellä esityslistan asian 32 kokouksen toisena asiana.

Asian käsittelyn aikana kuultavana oli Ilkka Haahtela. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi

Kaupunginkanslia Kaupunginjohtaja/J 03.05.2017 § 40

HEL 2017-004726 T 00 00 02

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

14.05.2018

Kaupunginjohtaja päätti johtajistokäsittelyssä asettaa työryhmän turvapaikanhakijoiden ja paperittomien henkilöiden palvelutarpeiden koordinoimiseksi kaupungissa. Työryhmän tehtävänä on kartoittaa turvapaikanhakijoiden ja ns. paperittomien henkilöiden tuomia haasteita ja palveluntarpeita ja tehdä esityksensä kaupungin yhteisistä linjauksista niihin vastaamiseksi. Lisäksi työryhmän tehtävänä on valmistella asiassa mahdollisesti tarvittavia ohjeita tai esityksiä yhteistyötarpeista muiden kaupunkien, järjestöjen sekä valtion kanssa.

Työryhmän kokoonpano:

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, Kanslia, pj.

Matti Koskinen, yksikön päällikkö, Kanslia

Sari Karisto, etelän aikuissosiaalityön päällikkö, Sote

Taru Neiman, asumisen tuen päällikkö, Sote

Pia Mäkeläinen, sosiaali- ja kriisipäivystyksen päällikkö, Sote

Mikko Tamminen, psykiatria - ja päihdepalvelujenjohtaja vs., Sote

Crister Nyberg, ohjauspalveluiden päällikkö, Opev

Riikka Merimaa-Jovanovic, erityissuunnittelija, Opev

Kaupunginkanslian maahanmuutto- ja työllisyyspalvelut osoittaa työryhmään tarvittavan sihteerityövoiman.

Lisäksi kaupunginjohtaja päätti kutsua työryhmän jäseneksi edustajat Helsingin diakonissalaitokselta sekä Suomen Mielenterveysseurasta.

Vielä kaupunginjohtaja päätti pyytää Helsingin poliisilaitosta nimeämään työryhmään jäsenensä.

Työryhmä tulee työnsä aikana kuulla tarpeellisiksi katsomiaan asiantuntijoita.

Päätöksen perustelut

Kaupunginkanslia järjesti 15.3. kokouksen turvapaikkahakijoihin liittyvien huolenaiheiden kartoittamiseksi. Kokouksessa nousi esille tarve kaupunkitasoiselle työryhmälle.

Työryhmään nimettävät jäsenet on valittu asemansa ja asiantuntemuksensa perusteella.

Työryhmän on toiminnassaan noudatettava kaupunginhallituksen 10.5.2010 antamaa ohjetta tilapäisistä toimitelmista.

Lisätiedot

Kristina Westerholm, asiantuntija, puhelin: 310 25143
kristina.westerholm(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

14.05.2018

Asia/23

§ 349

Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma (SUMP, Sustainable Urban Mobility Plan)

HEL 2017-011585 T 08 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelmassa (SUMP) kuvatun jatkuvan suunnitteluprosessin ja ohjelman periaatteet ohjeellisina noudatettaviksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Saara Kanto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25531
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaupunkiympäristölautakunnan esitys 28.11.2017
- 2 Kestävä kaupunkiliikkuminen Helsingissä raportti, tarkistettu
- 3 Toimenpidetaulukko

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esittää 28.11.2017 kestävän kaupunkiliikkumisen strategisessa ohjelmassa (SUMP-ohjelma) kuvatun jatkuvan suunnitteluprosessin käyttöönottoa ja ohjelman periaatteiden hyväksymistä ohjeellisina noudatettaviksi.

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys on liitteenä 1, kestävä kaupunkiliikkuminen Helsingissä -tilannekatsaus raportti liitteenä 2 ja toimenpidetaulukko liitteenä 3.

SUMP

Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma eli SUMP (Sustainable Urban Mobility Plan) on kaikki eri liikkumismuodot kattava ohjelma, joka perustuu Euroopan komission vuonna 2013 laatimaan konseptiin ja ohjeistukseen. EU on edistänyt SUMP:n käyttöönottoa EU:n jäsenvaltioissa mm. edellyttämällä ohjelmaa rahoituksen saamiseksi EU:lta liikennehankkeita varten.

SUMP:n tarkoituksena on edistää tasapainoista kaikki liikkumismuodot huomioon ottavaa kehitystä sekä ohjata ja kannustaa siirtymään kohti kestävämpiä liikkumismuotoja. Tarkoituksena on myös auttaa jäsenvaltioita saavuttamaan EU:n asettamat ilmasto- ja energiatavoitteet liikenteen osalta.

Ohjelma toimii pitkäkestoisena välineenä kaupunkialueen kestävästä liikumisesta koskevalle suunnittelulle sekä liikenteen ja liikkuvuuden infrastruktuurin ja palvelujen kehittämiselle. Kyseessä on kokonaisvaltainen lähestymistapa liikkumisen suunnitteluun.

SUMP:sta vuonna 2014 laadittu ohjeistus (European Platform on Sustainable Urban Mobility Plans) kuvaa SUMP -konseptin ja -suunnitteluprosessin. Suunnitteluprosessiin kuuluu ohjelman valmistelu, tavoitteiden asettelu, suunnitelman laatiminen ja suunnitelman toteuttaminen. Prosessi on kuvattu ”Kestävä kaupunkiliikkuminen Helsingissä” -raportin kuvassa 1 (sivu 6).

Suunnitelman laatimiseen sisältyy nykytilan analyysi, pitkän aikavälin visio sekä lyhyen ja pitkän aikavälin toimenpidesuunnitelmat, joissa määritellään toimenpiteiden ajoitus ja kohdennetaan tarvittavat resurssit. Tärkeä osa prosessia on osallistava ja vuorovaikutteinen lähestymistapa. Kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelmaa on seurattava ja edistymistä arvioitava säännöllisesti valittujen mittareiden pohjalta.

Suunnitelman tulee kattaa seuraavat osa-alueet: kävely, pyöräliikenne, joukkoliikenne, autoliikenne, liikenneturvallisuus, kaupunkilogistiikka, liikkumisen ohjaus, matkaketjut ja älyliikenne.

Helsingin SUMP-ohjelmasta

Helsingin liikenteen ja maankäytön suunnittelu noudattelee jo nykyisin pitkälti niitä suuntaviivoja, joita EU:n SUMP-ohjelma ja siitä annettu ohjeistus asettavat, vaikka itse suunnitteluprosessia ja kestävästä kaupunkiliikkumisen kokonaisuutta ei tähän mennessä ole kuvattu SUMP-ohjeistuksen mukaisesti. SUMP antaa ohjeelliset puitteet ja suuntaviivat, ja varsinkin kestävästä kaupunkiliikkumisen suunnittelu ja toteutus sovitetaan kunkin kaupungin omiin tarpeisiin sopivaksi.

Helsingissä merkittävimmät kaupunkiliikkumista ohjaavat strategiat ja ohjelmat ovat kaupunginvaltuuston hyväksymä kaupunkistrategia 2017-2021, yleiskaava myöhemmin hyväksyttävine toteuttamisohjelmineen sekä Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma (HLJ 2015), joka on luonteeltaan seudullinen kestävä kaupunkiliikkumisen suunnitelma. Seuraava seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma laaditaan osana viireillä oleva MAL 2019 -suunnitelmaa. Keskeinen yleisemmän tason ohjelma on myös vuonna 2015 hyväksytty liikkumisen kehittämisohjelma (LIKE), jossa on tiivistetty liikenteelle asetetut tavoitteet strategian, yleiskaavan ja liikennesuunnittelun sekä kehittämisohjelmien osalta.

Edellä mainittujen lisäksi on toistakymmentä muuta yksittäisiin liikkumismuotoihin ja muihin osa-alueisiin keskittyneitä kehittämisohjelmia sekä vuosittaiset kaupunkiympäristön -toimialan toimintasuunnitelmat, jotka tehdään hyväksytyn talousarvion ja mm. siihen sisältyvän investiohjelman perusteella.

Näiden olemassa olevien aineistojen pohjalta kestävästä kaupunkiliikkumisesta on liitteenä olevassa ”Kestävä kaupunkiliikkuminen Helsingissä” -raportissa ensimmäisen kerran muodostettu SUMP-ohjeistuksen mukainen kokonaiskuva, suunnitteluprosessin kuvaus ja suunnitelma.

Raportissa on kuvattu SUMP-ohjeistuksen mukaisesti liikenteen nykytila ja liikkumiselle asetetut tavoitteet sekä kestävä kaupunkiliikkumisen suunnittelutasot Helsingissä. Raportissa on koottu jo olemassa olevista strategioista ja ohjelmista toimenpiteet ja tavoitteet sekä lopuksi kartoitettu kestävä kaupunkiliikkumisen kokonaisprosessin kehittämistarpeet.

Helsingin kestävä kaupunkiliikkumisen suunnittelun vaiheet on esitetty raportin kuvassa 9 (sivu 23). Tarkoituksena on kytkeä SUMP-suunnitelma osaksi normaalia suunnittelukäytäntöä kyseisen kaltaisen prosessin avulla. Kestävä kaupunkiliikkumisen edistäminen on jatkuvaa toimintaa, eikä edellytä erillistä ohjelmointia.

Esityksen liitteenä olevassa toimenpidetaulukossa on koottuna nykyisten eri ohjelmien toimenpiteet, niiden toteutumistaso sekä seuranta ja seurannan mittarit, mikäli niitä on. Toimenpidetaulukko toimii osaltaan myös kestävä kaupunkiliikkumisen seurantamittarina.

Raportti on laadittu kaupunkiympäristön toimialalla yhteistyössä keskeisten sidosryhmien HSL:n ja HSY:n kanssa.

Esittelijän kannanotot

Helsingissä ja Helsingin seudulla on jo pitkään panostettu liikenteen ja liikkumisen kehittämiseen strategiatasolla, eritasoisin ohjelmin ja osana tavanomaista toimintaa. Eri osa-alueita on tähän asti kuitenkin kehitetty jossain määrin epätasaisesti. Kokonaiskäsityksen muodostamista vaikeuttavat eri aikoina laaditut ohjelmat, joissa on päällekkäisyyksiä ja osin ristiriitaisuuksiakin. Ohjelmien tavoitteiden ja toimenpiteiden sisällön arviointi ja vertailu strategiaan ylemmän tason linjauksiin nähden sekä suhteessa toisiinsa on näin ollen hankalaa.

SUMP:n suunnitteluprosessin ja periaatteiden käyttöönotto johtaa nykyistä laajempaan ja kokonaisvaltaisempaan lähestymistapaan, jossa liikkumisen kehittäminen ja muu suunnittelu nivotaan entistä paremmin yhdeksi kokonaisuudeksi ja jolla tuetaan kaupungin strategisia tavoitteita. SUMP:n avulla kestävä liikuminen eri osa-alueita voidaan tarkastella ja kehittää jäsennellymmin ja muodostaa jatkuvan prosessin kautta yhtenäisempi tarkastelutapa, samalla kuitenkin jo tehtyjä suunnitelmia ja toimenpideohjelmaa hyödyntäen.

Kaupunkiympäristön toimiala jatkaa yhteistyössä asianomaisten yhteistyötahojen kanssa LIIKE -ohjelman tavoitteiden ja toimenpiteiden edistämistä ja toteuttamista. Mm. citylogistiikkaohjelma, älyliikenneohjelma ja pyöräilyn edistämishjelma päivitetään vuosina 2018-2019. Päivittämistyössä kiinnitetään huomiota siihen, että ohjelmat saadaan tukemaan mm. kaupunkistrategiassa asetettuja tavoitteita.

Seurantamittariston käyttöä edistetään mm. hyödyntämällä 19 eri indikaattoria sisältävää laskentamittaristoa ja laskentaohjelmaa, jotka on kehittänyt World Business Council for Sustainable Development. Mittariston avulla voidaan mitata liikennejärjestelmän kestävyttä kokonaisuutena ja tarkastella, mitä osa-alueita erityisesti on kehitettävä. Sen avulla on myös mahdollista vertailla kestävyttä muihin mittaristoa käytäviin kaupunkeihin. Mittaristo ottaa huomioon kestävyuden kolme ulottuvuutta (sosiaalinen, talous ja ympäristö). SUMP-ohjelman seuranta tulee tukemaan myös hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman seurantaa. Tuloksista on tarkoitus raportoida kaupunkiympäristölautakunnalle.

Liikennehankkeiden ohjausta ja priorisointia kehitetään osana kaupunginkanslian, kaupunkiympäristö -toimialan, liikenneliikelaitoksen, HSL:n ja Helsingin Satama Oy:n yhteisvalmistelua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

14.05.2018

Saara Kanto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25531
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaupunkiympäristölautakunnan esitys 28.11.2017
- 2 Kestävä kaupunkiliikkuminen Helsingissä raportti, tarkistettu
- 3 Toimenpidetaulukko

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
HKL

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.05.2018 § 301

HEL 2017-011585 T 08 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

07.05.2018 Pöydälle

Pöydällepanoehdotus:
Pia Pakarinen: Viikoksi pöydälle.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Pia Pakarisen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Saara Kanto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25531
saara.kanto(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 28.11.2017 § 247

14.05.2018

HEL 2017-011585 T 08 00 00

Hankenumero 0902_30

Eesitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle SUMP-ohjelmassa kuvatun jatkuvan suunnitteluprosessin käyttöönottoa Helsingissä ja ohjelman periaatteiden hyväksymistä ohjeellisina noudatettaviksi.

21.11.2017 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jari Rantsi, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37215
jari.rantsi(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 350

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtaminen ja koordinointi Helsingissä

HEL 2018-004236 T 06 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti ottaa käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamis- ja koordinoitirakenteen valmisteluryhmän esityksen mukaan. Kaupunginhallituksessa käsitellään esitys hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen organisoinnista uudelleen syksyllä, huomioiden miten sote-uudistus on ratkennut.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että ehkäisevän päihdetyön järjestämislain 5 §:ssä tarkoitettu ehkäisevän päihdetyön tehtävistä vastaava toimielin on kaupunginhallitus ja ehkäisevän päihdetyön tehtävistä huolehtii hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausryhmä.

Käsittely

Vastaehdotus:

Sanna Vesikansa: Lisätään päätösehdotuksen ensimmäisen kappaleen loppuun lause "Kaupunginhallituksessa käsitellään esitys hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen organisoinnista uudelleen syksyllä, huomioiden miten sote-uudistus on ratkennut."

Kannattaja: Maria Ohisalo

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Sanna Vesikansan vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 7

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 8

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Maria Ohisalo, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa

Kaupunginhallitus hyväksyi Sanna Vesikansan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 7 - 8.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

14.05.2018

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Stina Högnabba, Erikoistutkija, puhelin: 310 42525
stina.hognabba(a)hel.fi

Liitteet

1 HYTE_29_03-2018_A

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää ottaa käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamis- ja koordinoitirakenteen valmisteluryhmän esityksen mukaan.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että ehkäisevän päihdetyön järjestämislain 5 §:ssä tarkoitettu ehkäisevän päihdetyön tehtävistä vastaava toimielin on kaupunginhallitus ja ehkäisevän päihdetyön tehtävistä huolehtii hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausryhmä.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 27.9.2017 kaupunkistrategian vuosiksi 2017-2021. Kaupunkistrategiassa todetaan, että Helsinki luo kaupunkiin terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen yhteistyörakenteet ja nostaa liikkumisen lisäämisen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisensä pilottihankkeeksi. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamisen ja koordinoinnin kehittäminen on nostettu yhdeksi kaupunkistrategian kärkihankkeiksi.

Kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kuntalain mukaan kunnan keskeisiä tehtäviä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työllä kavennetaan hyvinvointi- ja terveyseroja sekä rakennetaan, ylläpidetään ja parannetaan kaupunkilaisten hyvinvointia, terveyttä, osallisuutta ja turvallisuutta. Lainsäädäntö ohjaa kuntia nimeämään hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutahot ja kunnan toimialojen on tehtävä yhteistyötä keskenään sekä muiden kunnassa toimivien julkisten tahojen, yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa kaupunkilaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen säilyy kunnan lakisääteisenä tehtävänä myös mahdollisen maakunta- sekä sosiaali- ja terveyden-

huollon uudistuksen jälkeen. Monissa muissakin kunnan toimintaa ohjaavissa laeissa mainitaan velvoite hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Ehkäisevän päihdetyön järjestämislaki taas edellyttää, että kunnan tulee organisoida tarpeen mukainen ehkäisevä päihdetyö alueellaan ja nimetä ehkäisevästä päihdetyöstä vastaava toimielin.

Helsingin kaupungin johtoryhmässä on käsitelty kaupunkistrategian toimenpiteitä ja päätetty hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoinnin ja johtamisrakenteen valmistelun aloittamisesta 12.12.2017. Työtä varten perustettiin valmisteluryhmä, joka sai tehtäväkseen luoda kattava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoinnin ja johtamisen rakenne sekä kuvata roolit, vastuut, tehtävät ja jäsenet 31.3.2018 mennessä sekä tukea johtamisrakenteen käyttöönottoa 31.5.2018 saakka.

Valmisteluryhmässä oli edustus kaikilta toimialoilta sekä kaupunginkansliasta. Ryhmä kokoontui 6 kertaa. Valmistelussa on huomioitu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lainsäädäntö sekä kunta- että maakuntatasolla ja kartoitettu Helsingissä toimivia monialaisia yhteistyöverkostoja. Lisäksi on huomioitu sosiaali- ja terveystieteiden sekä terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen suositukset kuntien hyvinvointijohtamisesta ja -rakenteista. Valmistelun aikana on tehty yhteistyötä Espoon ja Vantaan kaupunkien kanssa ja vahvistettu PKS-yhteisyyden näkökulmaa. Valmisteluryhmän esitys on käsitelty kaupungin johtoryhmässä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen uudenlainen johtaminen ja koordinointi

Helsingissä on vahvat perinteet hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi niin toimialoilla kuin kaupunkiyhteisenä toimintana. Kokonaisuus on laaja ja työn ensimmäisessä vaiheessa on esitetty millä rakenteella Helsingin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä johdetaan joustavasti ja ketterästi. Uusi toimintatapa vahvistaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamista ja koordinointia osana kaupungin johtamisjärjestelmää ja sen seurantaa, sekä nivoo tämän keskeisen kaupungin perustehtävän kiinteästi sen johtamisjärjestelmään.

Kunnan ylin johto eli kaupunginvaltuusto on vastuussa strategisista päätöksistä, joilla kaupungissa edistetään hyvinvointia ja terveyttä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä johtaa kaupungin johtoryhmä. Valmisteluryhmä ehdottaa, että hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toteuttamista varten perustetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) ohjausryhmä ja valmisteleva asiantuntijaryhmä.

Ohjausryhmän tehtävinä on kaupunkistrategian pohjalta määritellä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen keskeisimmät painopisteet ja tavoitteet. Lisäksi ohjausryhmä ohjaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen

sen toimeenpanoa toimialoilla ja verkostoissa sekä varmistaa, että tavoitteet ja toimenpiteet näkyvät vuosittaisissa toimintasuunnitelmissa. Ryhmä ohjaa Helsingin hyvinvointisuunnitelman valmistelua ja osallistuu hyvinvointikertomusprosessiin. Ohjausryhmä edistää myös osallisuus- ja vuorovaikutuskäytäntöjen toteutumista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintamalleissa.

Asiantuntijaryhmä valmistelee ohjausryhmän asiat sekä koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden ja toimenpiteiden näkyvyyden toimialojen vuosittaisissa toimintasuunnitelmissa. Asiantuntijaryhmä huolehtii riittävästä yhteistyöstä toimialoilla asioita valmisteltaessa ja tarvittaessa pyytää kohdennetusti näkemyksiä toiminnan johdolta. Ryhmä valmistelee Helsingin hyvinvointisuunnitelmaa sekä huolehtii sen kytköksestä lasten ja nuorten sekä ikäihmisten toimeenpanosuunnitelmien tekemiseen. Ryhmä osallistuu vuosittaisen HYTE-raportin tuottamiseen sekä kerran valtuustokaudessa tehtävän laajan hyvinvointikertomuksen sisältöjen tuottamiseen.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaatio keskitetään kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastolle ja työtä varten nimetään päätoiminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaattori, jonka tehtävinä on työn kokonaiskoordinointi, maakuntayhteistyö, monialaisten verkostojen yhteistyön edistäminen sekä hyvinvointisuunnitelmien ja raportoinnin kehittäminen.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toteutetaan laajana yhteistyönä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä toteutetaan osana kaupungin talouden ja toiminnan vuosisuunnittelua sekä monialaisissa verkostoissa. Vaikuttavat toimintatavat ja raportointikokonaisuudet tuodaan jatkossa näkyviksi digitaalisessa muodossa ja näin mahdollistetaan asiantuntijoiden ja kaupunkilaisten osallistuminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työhön.

Uudessa toimintamallissa vahvistetaan liikunta-, kulttuuri ja kaupunkisuunnittelun näkyvyyttä osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Kaupunkistrategian kärkihankkeet liikkumisohjelma ja nuorten syrjäytymishaasteen ratkaiseminen toimivat osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuutta. Ehkäisevällä päihdetyöllä ehkäistään ja vähennetään eriarvoisuutta ja päihdeiden käytöstä aiheutuvia haittoja. Ehkäisevän päihdetyön suunnittelu ja toimeenpano tapahtuu jatkossa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausryhmän sekä lakisääteisten ja muiden verkostojen sekä keskushallinnon ja toimialojen yhteistyössä.

Työtä kokoavana ja ohjaavana uutena asiakirjana toimii valtuustokausittainen Helsingin hyvinvointisuunnitelma, joka valmistuu vuoden 2018

loppuun mennessä. Hyvinvointisuunnitelma suuntaa ja toimeenpanee strategiassa määritellyjä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteita kaupungissa. Se koostuu toimialojen ja verkostojen asettamista tavoitteista ja toimenpiteistä sekä lakisääteisistä lasten ja nuorten ja ikäihmisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimeenpanosuunnitelmista.

Kokonaisuuden onnistumista ja vaikuttavuutta arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti. Uudenlainen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosiraportti toimii yhtenä sisällön arviointivälineenä. Ohjausryhmä käsittelee vuosiraporttia tammi- helmikuussa ja tämän jälkeen se liitetään osaksi raamin lähetekeskustelua kaupunginvaltuustossa.

Johtamis- ja koordinaatorakenne toimeenpannaan kansliapäällikön päätöksellä, jolla asetetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausryhmä ja asiantuntijaryhmä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Esitetty hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintatapa kokoaa jo olemassa olevaa toimintaa aiempaa systemaattisemmaksi kokonaisuudeksi sekä integroi toimijoita ja toimintaa uudella tavalla. Uusi toimintatapa vahvistaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistä johtamista ja koordinoimista osana kaupungin johtamisen uudistumista. Lisäksi toimintatapa nivoo tämän yhden kunnan tärkeimmistä perustehtävistä kiinteästi kaupungin johtamiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Stina Högnabba, Erikoistutkija, puhelin: 310 42525
stina.hognabba(a)hel.fi

Liitteet

1 HYTE_29_03-2018_A

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.05.2018 § 305

HEL 2018-004236 T 06 01 02

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

14.05.2018

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

07.05.2018 Pöydälle

Pöydällepanoehdotus:

Paavo Arhinmäki: Viikoksi pöydälle.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Stina Högnabba, Erikoistutkija, puhelin: 310 42525
stina.hognabba(a)hel.fi

14.05.2018

§ 351

Valtuutettu Dan Koivulaakson toivomusponsi palvelujen kustannusvaikuttavuuden mittareiden kehittämistä

HEL 2017-010728 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 27.9.2017 kaupunkistrategian käsittelyn yhteydessä hyväksymän toivomusponnen (Dan Koivulaakso) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuuteuille.

Samalla kaupunginhallitus painotti, että kustannusvaikuttavuuden arvioimisessa on tärkeää, ettei nojata liikaa suoritemääriin tai yksikkökustannuksiin, vaan arvioinnin keskiössä on strategisten tavoitteiden toteuttaminen suhteessa käytettyihin resursseihin. Keskeistä onkin kehittää sellaisia mittareita ja indikaattoreita, joilla voidaan arvioida kustannusvaikuttavuutta esimerkiksi saavutettujen terveys- ja hyvinvointivaikutusten tai oppimistulosten näkökulmasta.

Käsittely

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Päätösehdotukseen lisätään uusi toinen kappale:

"Samalla kaupunginhallitus painottaa, että kustannusvaikuttavuuden arvioimisessa on tärkeää, ettei nojata liikaa suoritemääriin tai yksikkökustannuksiin, vaan arvioinnin keskiössä on strategisten tavoitteiden toteuttaminen suhteessa käytettyihin resursseihin. Keskeistä onkin kehittää sellaisia mittareita ja indikaattoreita, joilla voidaan arvioida kustannusvaikuttavuutta esimerkiksi saavutettujen terveys- ja hyvinvointivaikutusten tai oppimistulosten näkökulmasta."

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Liitteet

1 Koivulaakso Dan, toivomusponsi 2, Kvsto 27.9.2017 asia 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 27.9.2017 kaupunkistrategian käsittelyn yhteydessä hyväksymän toivomusponnen (Dan Koivulaakso) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään 27.9.2017 Helsingin kaupunkistrategian kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Hyväksyessään strategian tuottavuustavoitteen Helsinki selvittää samalla mittareiden kehittämistä, joilla se arvioi, miten johtaminen ja yhteistyö henkilöstön kanssa lisää palveluiden kustannusvaikuttavuutta. Mittarit tuodaan kaupunginhallituksen päätettäväksi." (Dan Koivulaakso)

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Toivomusponnen johdosta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan, kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan sekä kaupunkiympäristölautakunnan lausunnot.

Esittelijä viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että kaikilla toimialoilla on käynnissä palveluiden kustannusvaikuttavuuden parantamiseen liittyviä toimia. Kaupungin nykyaikaisiin johtamiskäytäntöihin kuuluu, että henkilöstö voi ottaa aktiivisesti osaa toiminnan kehittämiseen. Strategian mittareiden kehittäminen käynnistettiin kaupunginhallituksen 13.10.2017 asettamassa kaikki toimialat kattavassa valmisteluryhmässä. Kaupungin johtoryhmä I on ohjannut mittareiden valmistelua. Kau-

14.05.2018

pinginhallitus käsitteli kaupunkistrategian mittareiden kokonaisuuden 12.3.2018 ja kehotti keskushallintoa ja toimialoja ottamaan mittarit huomioon vuoden 2019 talousarvion tavoitteita, toimenpiteitä ja toiminnan mittausta valmisteltaessa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Koivulaakso Dan, toivomusponsi 2, Kvsto 27.9.2017 asia 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.05.2018 § 307

HEL 2017-010728 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

07.05.2018 Pöydälle

Pöydällepanoehdotus:
Paavo Arhinmäki: pöydälle viikoksi

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

14.05.2018

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 30.01.2018 § 42

HEL 2017-010728 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkistrategia: "Organisaatiouudistuksen mahdollistama toimintojen tehostuminen hyödynnetään siten, että kokonaistuottavuuden 0,5 % vuotuisella nousulla katetaan osa väestönlisäyksen aiheuttamasta toimintamenojen lisästarpeesta. Kokonaistuottavuuden parantamista tehdään johtamiseen panostaen ja hyvässä yhteistyössä henkilöstön kanssa palvelujen laadusta huolehtien."

Kaupunkiympäristön toimialan toiminnassa tuottavuuden parantaminen tarkoittaa toimintaprosessien ja -tapojen uudistamista. Keskeistä on myös johtamisen kehittäminen ja henkilöstön hyvinvointi. Toimiala toteutti vuoden 2017 aikana johtamisohjelmaa, jossa vietiin läpi yhteistä näkemystä johtamiskulttuurista. Teemoina olivat mm. jaettu johtajuus, tiimityöskentely ja asiakkuuden johtaminen.

Toimiala valmisteli vuoden 2017 aikana tuottavuuden mittausjärjestelmän. Toimialan tuottavuutta on tarkasteltu ns. tuottavuusmatriisin avulla, jossa ovat mukana tuloskortin näkökulmat: vaikuttavuus/asiakastyytyväisyys, henkilöstö, palvelujen keskeisimmät prosessit ja niiden prosessimittarit sekä talous. Tuottavuusmatriisissa henkilöstötuottavuutta tarkastellaan työkyvyn, työn hallinnan ja työn mielekkyyden sekä johtamisen ja työyhteisön toimivuuden näkökulmasta huomioiden myös työhyvinvoinnin kustannukset (sairauspoissaolot).

Tuottavuuden määrittelytyöllä on vahvistettu toimialan johdon, esimiesten ja henkilöstön yhteistä ymmärrystä siitä, mitkä tekijät vaikuttavat kaupunkiympäristötoimialan toiminnan tuottavuuteen.

Kaupunkiympäristön toimiala arvioi edellä esitetyllä tavalla palveluiden kustannusvaikuttavuutta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Leila Koivulehto, erityissuunnittelija, puhelin: 310 37343
leila.koivulehto(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 30.01.2018 § 17

HEL 2017-010728 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon valtuutettu Dan Koivulaakson toivomusponnosta koskien mittarien kehittämistä palvelujen kustannusvaikuttavuuden arvioimiseksi:

"Sosiaali- ja terveystoimialalla pidetään kustannusvaikuttavuuden lisäämistä ja sen mittareiden kehittämistä erittäin tärkeänä. Kustannusvaikuttavuuden arvioinnille on useampia toimivia lähtökohtia, vaikka tällä hetkellä ei ole käytössä yhtä yksittäistä mittaria, joka yksiselitteisesti osoittaisi, miten hyvä johtaminen ja yhteistyö henkilöstön kanssa lisäävät palveluiden kustannusvaikuttavuutta.

Sosiaali- ja terveystoimialalla lähestytään tuloksellisuutta ns. nelimaalin (Quadruple Aim) näkökulmasta. Tavoitteena on, että palvelujen saataavuuden ja asiakaskokemuksen, vaikuttavuuden, tuottavuuden ja henkilöstökokemuksen on kaikkien parannettava. Toimialan johtamismallia on uudistettu ja sen yhteydessä on tunnistettu yhteisen työn, sisäisen motivaation ja itseohjautuvuuden merkitys myönteisen henkilöstökokemuksen syntymiseksi. Henkilöstökokemus paranee, kun johtamisella tuetaan menestystekijöitä eli osallisuutta, työskentelyä monialaisissa tiimeissä, valmentavaa johtamista, selkeiden tavoitteiden asettamista, tavoitteita kuvaavien mittareiden luomista ja palautteen antamista, selkeisiin yhteisiin pelisääntöihin sitoutumista, jatkuvaa toiminnan ketterää kehittämistä sekä osaamisen kehittämistä ja johtamista.

Henkilöstökokemuksesta kerätään tietoa esimerkiksi vuorovuosittain toteutettavilla Kunta10-henkilöstötutkimuksella ja työterveyskyselyllä, säännöllisissä tulos- ja kehityskeskusteluissa ja työpaikkakokouksissa. Sairauspoissaolotietojen säännöllinen tarkastelu sekä esimerkiksi työvoimapula-aloilla tehtäviin hakeneiden määrä ja lähtövaihtuvuus antavat myös tietoa henkilöstökokemuksesta, kuten myös työyhteisöissä tapahtuva jokapäiväinen havainnointi ilmapiiristä ja töiden sujumisesta.

Kustannusvaikuttavuutta arvioidaan palvelujen käytön kustannuksilla, palvelutoimintaan sitoutuneella henkilöstöresurssilla ja suoritemäärillä eli mittauskohteena ovat palvelutoiminnan tuotannon panokset ja tuotokset. Mittaamisen yksikköjä edustavat usein suoritteet, eurot tai henkilötyövuodet. Esimerkiksi henkilötyövuosien suhteutus palvelutoiminnan tuotoksiin mittaa osaltaan työn tuottavuutta. Lisäksi kustannusvai-

14.05.2018

kuttavuuden mittaamisen tunnuslukuina toimivat palvelujen yksikkökustannukset ja palvelujen tulojen ja menojen seurannat sekä ennusteet.

Palvelujen vaikuttavuuden paraneminen saadaan aikaiseksi erilaisilla toimenpiteillä. On todennäköistä, että terveys- ja hyvinvointipalvelujen käyttäjä muuttaa tottumuksiaan sitä suotuisampaan suuntaan mitä useampi toimenpide tai olosuhde tukee tätä toivottua muutosta. Vaikuttavuuden paranemisen syiden palauttaminen yksittäiseen tekijään voi olla kuitenkin haasteellista.

Hyvä henkilöstökokemus parantaa asiakaskokemusta ja vaikuttaa positiivisesti tuottavuuteen ja vaikuttavuuteen. Monimuuttujaisen tuloksellisuusarvioinnin, kuten nelimaalin avulla voidaan arvioida henkilöstökokemuksen parantumisen vaikutuksia asiakaskokemukseen, tuottavuuteen ja vaikuttavuuteen."

Käsittely

30.01.2018 Ehdotuksen mukaan

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus:

Jäsen Saku Etholen: Vaihdetaan lausunnon ensimmäinen kappale muotoon: "Sosiaali- ja terveystoimialalla pidetään kustannusvaikuttavuuden mittareiden kehittämistä erittäin tärkeänä. Mittarien kehittämisessä ja kustannusvaikuttavuuden arvioimisessa on tärkeää, ettei nojata liikaa suoritemääriin tai yksikkökustannuksiin, vaan arvioinnin keskiössä on ihmisten terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin parantuminen suhteessa käytettyihin resursseihin. Keskeistä onkin kehittää sellaisia mittareita ja indikaattoreita, joilla voidaan arvioida kustannusvaikuttavuutta saavutettujen terveys- ja hyvinvointivaikutusten näkökulmasta."

Kannattaja: jäsen Ahto Apajalahti

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus (jäsen Saku Etholen): Vaihdetaan lausunnon ensimmäinen kappale muotoon: "Sosiaali- ja terveystoimialalla pidetään kustannusvaikuttavuuden mittareiden kehittämistä erittäin tärkeänä. Mittarien kehittämisessä ja kustannusvaikuttavuuden arvioimisessa on tärkeää, ettei nojata liikaa suoritemääriin tai yksikkökustannuksiin, vaan arvioinnin keskiössä on ihmisten terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin parantuminen suhteessa käytettyihin resursseihin. Keskeistä

14.05.2018

onkin kehittää sellaisia mittareita ja indikaattoreita, joilla voidaan arvioida kustannusvaikuttavuutta saavutettujen terveys- ja hyvinvointivaikutusten näkökulmasta."

Jaa-äännet: 11

Heidi Ahola, Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Sami Heistaro, Esa Olavi Lehtopuro, Seija Muurinen, Laura Nordström, Mari Rantanen, Daniel Sazonov, Hannu Tuominen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 2

Ahto Apajalahti, Saku Etholen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 11 - 2.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi
Annamari Rinne, palvelussuhdepäällikkö, puhelin: 310 24044
annamari.rinne(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 30.01.2018 § 14

HEL 2017-010728 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus päätti 13.10.2017 kaupunkistrategian täytäntöönpanopäätöksessään toimeksiannosta kaupunginkanslialle yhdessä toimialojen kanssa tuottaa mittarit, joilla seurataan kaupunkistrategian toteuttamista. Kaupunginhallitus kehotti, että ehdotusta tulee käsitellä kaupungin toimielimissä helmikuusta 2018 alkaen.

Strategiamittareita valmisteleva kaupunkitasoinen työryhmä aloitti työskentelynsä marraskuussa 2017. Ryhmän työskentelyn ensimmäisen vaiheen mittarit ja indikaattorit ovat valmiita tammikuun 2018 lopussa. Mittarit käsitellään ensin kaupungin johtoryhmässä ja sen jälkeen kaupunginhallituksessa. Mukana on myös tuottavuuden seurannan mitta-

reita. Henkilöstön hyvinvointiin ja johtamiseen liittyviä mittareita saadaan muun muassa Kunta10-tutkimuksesta.

Strategiamittarihankkeen toinen vaihe valmistuu toukokuussa 2018. Silloin päätetään koko strategiakauden keskeisistä mittareista. Niihin sisältyy tammikuun vaiheen mittaristoa täydentäviä tuottavuuteen ja henkilöstön hyvinvointiin liittyviä mittareita.

Lisäksi kaupunginkanslia selvittää mahdollisuuksia tuottaa akateemista tutkimusta toimialamuutoksen vaikutuksista henkilöstökokemukseen ja toiminnan tuottavuuteen.

Kaupungilla merkittävimmät henkilöstökokemusta kartoittavat kyselyt ovat joka toinen vuosi toteutettava työterveyskysely ja joka toinen vuosi tehtävä Kunta10-työhyvinvointitutkimus. Molemmat aineistot kartoittavat työntekijöiden kokemuksia kuulluksi tulemisesta ja esimiestoiminnasta. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää selvittämisen arvoisena, voidaanko löytää syy-seuraussuhteita henkilöstön osallisuuden ja toimialan tuottavuuden välillä.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla investoidaan paljon henkilöstöä osallistaviin menetelmiin. Hyvän henkilöstökokemuksen nähdään syntyvän osallisuuden kokemuksesta, yhdenvertaisuudesta sekä mahdollisuudesta tehdä vaikuttavia tekoja. Toimialalla pelattiin vuoden 2017 aikana lähes 150 osallisuuspeleä, joiden perusteella laaditaan toimialan osallisuussuunnitelma. Vuoden 2018 aikana organisoidaan uudella tavalla toimialan eri palvelujen alueellista yhteistyötä sekä käynnistetään toimialan oma kehittämisverkosto. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee, että henkilöstön osallistaminen tavoitteiden asettamiseen, toiminnan organisoinnin suunnitteluun ja toiminnan arviointiin parantaa sekä työhyvinvointia, vähentää virheitä, parantaa asiakaskokemusta sekä tehostaa toimintaa kestäväällä tavalla.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että kustannusvaikuttavuuden arvioimisessa ei nojata ainoastaan suoritemääriin tai yksikkökustannuksiin, vaan arvioinnin tukena on ihmisten terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin parantuminen suhteessa käytettyihin resursseihin. Keskeistä onkin kehittää sellaisia mittareita ja indikaattoreita, joilla voidaan arvioida kustannusvaikuttavuutta myös saavutettujen terveys- ja hyvinvointivaikutusten näkökulmasta."

Käsittely

30.01.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Sami Muttilainen: Lisätään lause ehdotuksen loppuun:

14.05.2018

"Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että kustannusvaikuttavuuden arvioimisessa ei nojata ainoastaan suoritemääriin tai yksikkökustannuksiin, vaan arvioinnin tukena on ihmisten terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin parantuminen suhteessa käytettyihin resursseihin. Keskeistä onkin kehittää sellaisia mittareita ja indikaattoreita, joilla voidaan arvioida kustannusvaikuttavuutta myös saavutettujen terveys- ja hyvinvointivaikutusten näkökulmasta."

Kannattaja: Arja Karhuvaara

Lautakunta hyväksyi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Marja-Liisa Komulainen, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 85506
marja-liisa.komulainen(a)hel.fi
Harri Taponen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 89036
harri.taponen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 23.01.2018 § 14

HEL 2017-010728 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon valtuutettu Koivulaakson toivomusponnosta:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunkistrategian 2017–2021 kokouksessaan 27.9.2017. Tämän jälkeen kaupunginhallitus antoi kokouksessaan 13.10.2017 täytäntöönpanopäätöksessä toimeksiannon kaupunginkanslialle yhdessä toimialojen kanssa muodostaa mittarit ja indikaattorit, joilla seurataan kaupunkistrategian toteuttamista. Kaupunginhallitus kehotti, että ehdotusta tulee voida käsitellä kaupungin toimielimissä helmikuusta 2018 alkaen. Mittareita valmisteleva työryhmä on aloittanut työskentelynsä marraskuussa 2017.

Käsittely

23.01.2018 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Vesa Korkkula: Lisätään kohdan (2) jälkeen

"Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että kustannusvaikuttavuuden arvioimisessa ei tarkastella vain suoritteiden määriä suhteeseen"

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

14.05.2018

sa kustannuksiin vaan hyödynnetään mittareita ja indikaattoreita, joilla voidaan arvioida oppimistuloksia, oppimiserojen kaventumista ja oppilaiden hyvinvointiin liittyvien tavoitteiden saavuttamista suhteessa käytettävissä oleviin resursseihin. Tässä työssä voidaan hyödyntää jo olemassaolevia mittareita ja indikaattoreita."

Kannattaja: Petra Malin

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään kohdan (2) jälkeen "Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että kustannusvaikuttavuuden arvioimisessa ei tarkastella vain suoritteiden määriä suhteessa kustannuksiin vaan hyödynnetään mittareita ja indikaattoreita, joilla voidaan arvioida oppimistuloksia, oppimiserojen kaventumista ja oppilaiden hyvinvointiin liittyvien tavoitteiden saavuttamista suhteessa käytettävissä oleviin resursseihin. Tässä työssä voidaan hyödyntää jo olemassaolevia mittareita ja indikaattoreita."

Jaa-äännet: 7

Martina Harms-Aalto, Ville Jalovaara, Pia Kopra, Tiina Larsson, Dani Niskanen, Pia Pakarinen, Mirita Saxberg

Ei-äännet: 6

Fatim Diarra, Emma Kari, Otso Kivekäs, Vesa Korkkula, Petra Malin, Abdirahim Mohamed

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti Vesa Korkkulan vastaehdotuksen äänin 7–6.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Jaana Lax, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 55728
jaana.lax(a)hel.fi

§ 352

Valtuutettu Yrjö Hakasen toivomusponsi edullisen vuokra-asunto- tuotannon osuuden lisäämisestä

HEL 2017-006398 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuus-
ton 17.5.2017 hyväksymän toivomusponnen (Yrjö Hakanen) johdosta
tehdystä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle se-
kä tiedoksi muille valtuutetuille.

Samalla kaupunginhallitus totesi, että vuokra-asuntotuotantoa ja erityi-
sesti ara-tuotantoa koskevat kysymykset ratkaistaan asumisen ja siihen
liittyvän maankäytön ohjelman yhteydessä.

Käsittely

Vastaehdotus:

Nasima Razmyar: Päätösehdotukseen lisätään seuraava kappale:

"Samalla kaupunginhallitus toteaa, että vuokra-asuntotuotantoa ja eri-
tyisesti ara-tuotantoa koskevat kysymykset ratkaistaan asumisen ja sii-
hen liittyvän maankäytön ohjelman yhteydessä."

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Nasima Razmyarin vastaeh-
dotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Liitteet

1 Hakanen Yrjö, toivomusponsi 2, Kvsto 17.5.2017 asia 8

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Ponnen ehdottaja

Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 17.5.2017 hyväksymän toivomusponnen (Yrjö Hakanen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Merkitessään Kotikaupunkina Helsinki 2016 -ohjelman seurantaraportin 2017 tiedoksi 17.5.2017 kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

”Merkitessään tiedoksi AM-ohjelman seurantaraportin valtuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet lisätä edullisen vuokra-asuntotuotannon, erityisesti ara-vuokra-asuntotuotannon osuutta. (Yrjö Hakanen)”

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä toteaa, että toivomuspontteen on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

Kaupunkiympäristölautakunta on lausunnossaan todennut, että nykyinen AM-ohjelman mukainen asuntojen hallintamuototavoite on riittävä varmistamaan koko kaupungin tasapainoisen kehityksen. ARA-asuntojen tuotantotavoite on tällä hetkellä 25 prosenttia. ARA-asuntojen osuus kaikista asunnoista on tällä hetkellä noin 20 prosenttia. ARA-vuokrakohteet vapautuvat rajoituksista pääsääntöisesti 40 vuoden jälkeen valmistumisesta. Helsingin kaupungin asunnot Oy on peruskorjausten yhteydessä ottanut ARA-peruskorjauslainan ja siten asuntokanta on uudelleen siirtynyt rajoitusten piiriin. Monet toimijat ovat kuitenkin oman asuntokantansa osalta toimineet toisin ja muuttaneet ARA-rahoitteisina rakennetut asunnot vapaarahoitteisiksi rajoitusten päätyttyä. Kaupungin ARA-tavoite turvaa ARA-asuntokannan osuuden pysymisen nykyisellä tasolla.

Vuonna 2018 aloitetuista asunnoista 29,2 prosenttia ja valmistuneista 23,1 prosenttia oli ARA-vuokra-asuntoja. Näiden lisäksi aloitettiin 555 kohtuuhintaisen ARA-asumisoikeusasunnon rakentaminen. ARA-asumisoikeusasuntoja valmistui 373. ARA-vuokra-asuntojen tuotantotason

tavoitteen mukaisena pitämisen lisäksi on tärkeää huolehtia tasapainoisen kaupunkirakenteen muodostumisesta. Helsingin kaupunki on pystynyt merkittävän maaomaisuuden turvin harjoittamaan aktiivista sosiaalisen sekoittamisen asuntopolitiikkaa. AM-ohjelman mukaisesti asuminen hallintamuotojen tasapainottamista edellytetään valtion maalta samoin periaattein kuin kaupungin maalla toimitaan. Yksityisellä maalla hallintamuotojakauman toteutumista ohjataan maankäyttösopimuksilla.

Helsingin kaupungin asunnot Oy (Heka) omistaa noin 48 000 ARA-vuokra-asuntoa, joissa asuu noin 90 000 helsinkiläistä. Keskivuokra Hekan asunnoissa on kuluvana vuonna 11,61 euroa kuukaudessa neliömetriltä. Kaupunkiympäristötoimialan asuntotuotanto (ATT) vastaa Hekan uusien asuntojen rakennuttamisesta. Vuonna 2017 kaupungin vuokra-asuntoja valmistui 564 ja alkoi 912 asunnon rakentaminen. Vuositavoite on 750 asuntoa.

Tällä hetkellä rakentaminen on sekä pääkaupunkiseudulla että Helsingin seudulla erittäin voimakasta. Helsingissä on parhaillaan rakenteilla noin 7 000 asuntoa. Asuntotuotannon tasoa ei ole pystytty nostamaan korkeammaksi erityisesti resurssihaasteiden takia. ARA-kohteiden rakentamisen suurena haasteena ovat vähäinen urakkatarjousten määrä sekä erittäin korkeat hinnat. Tällöin hankkeiden aloittaminen viivästyy ja pahimmillaan tarkoittaa kilpailuttamisen uusimista.

Asuntotilanteen kehittymistä seurataan Helsingissä aktiivisesti. Kaupunki on viime vuosina pystynyt nostamaan kaavoituksen määrää voimakkaasti eivätkä asuntotuotannon haasteet enää johdu kaavojen tai tonttien puutteesta vaan pikemmin koulutetun ja kokeneen työvoiman saatavuudesta, joidenkin rakennusmateriaalien pitkistä toimitusajoista.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Liitteet

1 Hakanen Yrjö, toivomusponsi 2, Kvsto 17.5.2017 asia 8

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Ponnen ehdottaja

Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.05.2018 § 310

HEL 2017-006398 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

07.05.2018 Pöydälle

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki:

Kappale (6) korvataan tällä:

"Nykyinen AM-ohjelman mukainen asuntotuotant jakauma(25% ara-vuokra-asuntoja, 30% välimuodon asuntoja, 45% sääntelemättömiä vuokra- ja omistusasuntoja) ei ole kyennyt varmistamaan edullisen vuokra-asumisen riittävyyttä. Seuraavan AM-ohjelman tarkastamisen yhteydessä tulee tarkastella ara-vuokra-asuntojen osalta määrän lisäämistä yhtenä keinona varmistaa edullisen vuokra-asuntotuotannon riittävyys. ARA-asuntojen osuus kaikista asunnoista on tällä hetkellä noin 20 prosenttia. ARAvuokrakohteet vapautuvat rajoituksista pääsääntöisesti 40 vuoden jälkeen valmistumisesta. Helsingin kaupungin asunnot Oy on peruskorjausten yhteydessä ottanut ARA-peruskorjauslainan ja siten asuntokanta on uudelleen siirtynyt rajoitusten piiriin. Monet toimijat ovat kuitenkin oman asuntokantansa osalta toimineet toisin ja muuttaneet ARA-rahoitteisina rakennetut asunnot vapaarahoitteisiksi rajoitusten päätyttyä."

Kappale (9) loppuun lisätään virke:

"Helsingin kaupungin on aktiivisesti selvitettävä uusia keinoja, joilla varmistetaan riittävien ja kohtuuhintaisten urakkatarjoustensaanti."

Kannattaja: Kaarin Taipale

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle puheenjohtajan ehdotuksesta.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

14.05.2018

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 14.11.2017 § 218

HEL 2017-006398 T 00 00 03

Hankenumero 5264_150

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että nykyinen AM-ohjelman mukainen asuntojakauma (25 % ara-vuokra-asuntoja, 30 % välimuodon asuntoja, 45 % sääntelemättömiä vuokra- ja omistusasuntoja) on riittävä varmistamaan koko kaupungin tasapainoisen kehityksen. Edullisen vuokra-asuntotuotannon osuutta koko kaupungin tasolla ei ole tarvetta nostaa. Sekä säännellyn vuokra-asumisen että kohtuuhintaisen omistusasumisen tuotantoa tulisi kuitenkin lisätä alueilla, joissa sääntelemättömän omistusasuntotuotannon osuus on suuri. Vastaavasti alueilla, joissa ARA-vuokratuotannon osuus on merkittävä, tulisi laadukasta omistusasuntotuotantoa lisätä. Erittäin tärkeää on alueellisen eriarvoisuuden ehkäiseminen, johon voidaan vaikuttaa täydennysrakentamisen hyvällä laadulla sekä palvelu-, virkistys- ja joukkoliikenneverkostojen suunnittelulla ja toteutuksella.

Asukasrakenteen monipuolisuuden ja kaupunginosien tasapainoisen kehityksen kannalta on olennaista, että AM-ohjelman jakaumaa sovelletaan mahdollisuuksien mukaan kaikkialla kaupungissa – ei ainoastaan ns. projektialueilla ja esikaupunkien täydennysrakentamisessa. Kantakaupungin sairaala-alueiden muuttaminen asumiseen avaa esimerkiksi erinomaisen mahdollisuuden vuokra-asuntotuotannon lisäämiseen kantakaupungissa. Kantakaupungissa ja sen lähialueilla tapahtuvalla täydennysrakentamisella on parhaimmillaan alentava vaikutus koko Helsingin asuntojen hintoihin, jota asuntojakauman ja -tuotannon monipuolistaminen lisää.

Kaupungin luovuttamien tonttien osalta AM-ohjelman mukainen hallinta- ja rahoitusmuotojakauma on toteutunut lähes tavoitteiden mukaisesti, vaikka määrällisistä tavoitteista onkin jääty jälkeen 2000-luvun alun laskusuuntaisista asuntotuotantomääristä johtuen. Sen sijaan yksityi-

selle ja valtion maalle ei ole toteutunut säänneltyä tuotantoa kuin marginaalisesti, mikä on vaikeuttanut asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja johtaa siihen, että valtion tukemaa vuokra-asuntotuotantoa ei vuosittain toteudu asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Kokonaistavoitteen pääseminen edellyttäisi kaupungin maalle toteutettavalta asuntotuotannolta ainakin jossain määrin kokonaistavoitteesta poikkeavaa jakaumaa. Tämä voisi kuitenkin puolestaan johtaa kaupungin omistamien alueiden osalta yksipuolistavaan asuntokantaan.

Olennaista kokonaistarkastelun kannalta olisi myös valtion sitoutuminen omalla ja luovuttamallaan maalla noudattamaan ohjelman mukaista hallinta- ja rahoitusmuotojakaumaa.

Seuraavan AM-ohjelman tarkistuksen yhteydessä on etsittävä keinoja miten ohjelman toteutuminen erityisesti ara-tuotannon määrän osalta turvataan.

Käsittely

14.11.2017 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Silvia Modig: lisätään uusi lause: Seuraavan AM-ohjelman tarkistuksen yhteydessä on etsittävä keinoja miten ohjelman toteutuminen erityisesti ara-tuotannon määrän osalta turvataan.

Kannattaja: Mai Kivelä

Lautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Silvia Modigin vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Silvia Modig: Korvataan toisen kappaleen kaksi ensimmäistä lausetta kuulumaan: Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että nykyinen AM-ohjelman mukainen asuntotuotantojakauma(25% ara-vuokra-asuntoja, 30% välimuodon asuntoja, 45% sääntelemättömiä vuokra- ja omistusasuntoja) ei ole kyennyt varmistamaan edullisen vuokra-asumisen riittävyyttä. Seuraavan AM-ohjelman tarkastamisen yhteydessä tulee tarkastella ara-vuokra-asuntojen osalta määrän lisäämistä yhtenä keinona varmistaa edullisen vuokra-asuntotuotannon riittävyys. Loppu kappaleesta esityksen mukaan.

Kannattaja: Mai Kivelä

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Korvataan toisen kappaleen kaksi ensimmäistä lausetta

14.05.2018

kuulumaan: Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että nykyinen AM-ohjelman mukainen asuntotuotantokausi (25% ara-vuokra-asuntoja, 30% välimuodon asuntoja, 45% sääntelemättömiä vuokra- ja omistusasuntoja) ei ole kyennyt varmistamaan edullisen vuokra-asumisen riittävyyttä. Seuraavan AM-ohjelman tarkastamisen yhteydessä tulee tarkastella ara-vuokra-asuntojen osalta määrän lisäämistä yhtenä keinona varmistaa edullisen vuokra-asuntotuotannon riittävyys. Loppu kappaleesta esityksen mukaan

Jaa-äännet: 8

Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Mikko Särelä

Ei-äännet: 4

Eveliina Heinäluoma, Mai Kivelä, Jape Lovén, Silvia Modig

Poissa: 1

Sirpa Asko-Seljavaara

Esittelijän ehdotus jäi tältä osin voimaan äänin 8-4 (1 poissa).

07.11.2017 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Ulla Kuitunen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37293
ulla.kuitunen(a)hel.fi
Miia Pasuri, tiimipäällikkö, puhelin: 310 34439
miia.pasuri(a)hel.fi

§ 353

Valtuutettu Atte Harjanteen toivomusponsi Helsingin kaupungin saamisesta edelläkävijäksi ilmastonmuutokseen sopeutumisessa

HEL 2017-010765 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 27.9.2017 kaupunkistrategian käsittelyn yhteydessä hyväksymän toivomusponnen (Atte Harjanne) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuuteuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Harjanne Atte, toivomusponsi 9, Kvsto 27.9.2017 asia 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään 27.9.2017 Helsingin kaupunkistrategian kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Hyväksyessään strategian valtuusto edellyttää, että selvitetään kaupungin mahdollisuudet olla edelläkävijä ilmastonmuutokseen sopeutumisessa, joka kattaa kaikki toimialat." (Atte Harjanne)

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen joh-

14.05.2018

dosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Toivomusponnen johdosta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan, kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnot.

Esittelijä viittaa toimialalautakuntien antamiin lausuntoihin ja katsoo niiden pohjalta, että kaupungin toiminnassa on varauduttu ilmastonmuutoksen tuomiin vaikutuksiin yli toimialojen ja palveluiden rajojen. Monet sopeutumistoimista perustuvat uusiin teknologisiin ratkaisuihin ja niiden tehokkaaseen hyödyntämiseen. Edelläkävijän asemaan pääsyä tukee ympäristökasvatuksen ja luotettavan viranomaistiedon jakamisen kautta kehittyvä helsinkiläisten valmius muuttaa käyttäytymistään ympäristön muutosten kannalta myönteisellä tavalla.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Harjanne Atte, toivomusponsi 9, Kvsto 27.9.2017 asia 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.05.2018 § 314

HEL 2017-010765 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

14.05.2018

07.05.2018 Pöydälle

Pöydällepanoehdotus:
Maria Ohisalo: Viikoksi pöydälle.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Maria Ohisalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 30.01.2018 § 16

HEL 2017-010765 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Atte Harjanteen kaupunkistrategiaan liittyvässä toivomusponnessa edellytetään selvittämään mahdollisuuksia, että Helsingin kaupunki olisi edelläkävijä ilmastonmuutokseen sopeutumisessa.

Helsingin kaupunkistrategia 2017–2021 linjaa Helsingin kaupungin ilmastovastuuta ja toimintaa. Kaupunkistrategiassa todetaan, että Helsingin kaupunki korostaa toiminnassaan ekologisia arvoja ja erottuu globaalin vastuun paikallisen toteuttamisen kansainvälisesti verkottuneena edelläkävijänä. Helsinki ottaa vastuunsa ilmastonmuutoksen torjunnassa vakavasti ja torjuu ilmastonmuutosta kunnianhimoisesti. Kaupunkistrategia linjaa ilmaston muutoksen torjunnan eri osa-alueita ja niiden tavoitteita muun muassa päästövähennys- ja hiilineutraalisuustavoitteita, rakennusten energiatehokkuuden parantamista, uusiutuvan energian lisäämistä, liikenteen päästövähennyksiä sekä Helsingin liikennejärjestelmän kehityssuuntia ja kiertotalouden hankkeiden toteuttamista.

Ilmastonmuutoksen torjunnan lisäksi kaupungin tulee myös varautua ilmastonmuutoksen mukanaan tuomiin seurauksiin ja vaikutuksiin. Tavoitteena on ihmisiin, yhteiskuntaan ja luontoon kohdistuvien ilmastonmuutoksen vaikutuksien ja uhkien vähentäminen. Helsingin kaupunki on jo useiden vuosien ajan tehnyt hallintokunta- ja toimialarajat ylittäviä suunnitelmia ja selvityksiä ilmastonmuutoksen aiheuttamiin uhkiin ja muutoksiin varautumiseksi sekä toteuttanut toimenpiteitä muutoksien

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

14.05.2018

vaikutusten ehkäisemiseksi. Suunnitelmia, selvityksiä ja toimenpiteitä on tehty muun muassa luonnon ja luonnonympäristöjen, terveyden ja turvallisuuden, kaupunkisuunnittelun ja -rakentamisen, talonrakentamisen ja infrastruktuurin alueiden osalta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala vaikuttaa ilmastonmuutoksen torjuntaan ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen sekä Helsingin kaupungin mahdollisuuksiin olla edelläkävijä ilmastonmuutokseen sopeutumisessa kahdella tavalla: tavoillaan järjestää palvelut sekä kasvattamalla tietoisuutta, toimintatahtoa ja tulevaisuususkkoa ilmastonmuutoksen torjumiseksi.

Palvelujen järjestämisessä merkittävin ilmastopoliittinen kysymys on kiinteistöjen energiankulutus. Suunniteltaessa, käytettäessä ja peruskorjattaessa toimialan käytössä olevia kiinteistöjä pyritään energiatehokkaihin ratkaisuihin. Lisäksi uudet toimitilat pyritään sijoittamaan paikoille, jotka suosivat joukkoliikenteen käyttöä.

Toimialan suurin rooli ilmastonmuutoksen vastaisessa työssä on sen sivistys- ja kasvatustehtävä. Ilmastonmuutoksen mittakaava synnyttää kansalaisissa paljon pelkoja ja ahdistusta, jota voidaan vähentää lisäämällä tietoa ja tarjoamalla mahdollisuuksia yhteistoiminnalle. Sivistys- ja kasvatustehtävä koskee erityisesti nuoriso- ja kirjastopalveluja. Nuorisopalvelujen sitoumuksesta asiaan kertoo, että yksi sen alueellisista nuorisotyöyksiköistä on myös vastuutettu huolehtimaan nuorten ympäristö-, ilmasto- ja luontokasvatuksesta. Kirjastot taas tarjoavat pääsyn luotettavan tiedon pariin sekä tapahtumatiloja kansalaisten ja yhteisöjen yhteistoiminnalle.

Toimialan näkökulmasta ekologisesti ja sosiaalisesti kestävä elämä ovat erinomaisesti sovitettavissa yhteen kaupungissa. Oikein järjestettynä resurssien jakaminen helpottaa kuntalaisten elämää, vapauttaa aikaa ja rahaa muuhun käyttöön sekä synnyttää luottamusta kanssaihmiisiin. Esimerkiksi terveyttä edistävä liikkuminen kävellen, pyörällä tai joukkoliikenteellä on myös ekologisesti kestävä ratkaisu.

Toimialalla on myös mahdollisuudet vaikuttaa suomalaisen ja helsinkiläisen kulttuuriperinnön ja kulttuuriympäristöjen vaalimiseen ja turvaamiseen ilmastonmuutokseen sopeutumistoimenpiteillä.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Hannu Airola, projektipäällikkö, puhelin: 310 87743
hannu.airola(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 30.01.2018 § 40

HEL 2017-010765 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ilmastomuutoksen vaikutukset tulevat olemaan myös Helsingissä niin merkittäviä, että niihin sopeutuminen on välttämätöntä. Koska ilmastomuutoksen vaikutukset kohdataan paikallisesti, ovat kaupungit keskeisessä asemassa ilmastomuutokseen sopeutumisessa. Ilmastomuutoksen vaikutukset on tunnistettu kaupunkitasolla ja Helsingin kaupunki on jo ottanut aktiivisen roolin ilmastomuutokseen sopeutumisessa. Helsingin kaupunki on tuottanut lukuisia ohjelmia ja suunnitelmia, jotka liittyvät osin tai kokonaan ilmastomuutoksen sopeutumiseen, kuten Hulevesistrategian (2007), Tulvastrategian (2008) sekä Viherkattolinjaukset (2016). Lisäksi Helsingille tarpeellisimpia sopeutumisen toimenpiteitä on määriteltävä ilmastokestävä kaupunki (ILKKA) -työkaluja suunnitteluun -hankkeen yhteydessä. Jotta ilmastomuutoksen tärkeys näkyisi paremmin päivittäisessä päätöksenteossa ja kaupungin toiminoissa, tulee sopeutumislinjaukset tuoda päätöksentekoon päästövähennysohjelman (Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelma) yhteydessä.

Ilmastotyön koordinointi ja resurssit

Helsingin kaupungin ilmastotyöryhmä laati vuoden 2017 alussa valtuuston strategian valmistelua varten esityksen Helsingin ilmastomuutokseen sopeutumisen linjauksiksi 2017-2025, jotka ympäristölautakunta hyväksyi osaltaan 16.5.2017. Linjaukset tulisi vielä valmistella lopulliseen muotoonsa päätöksentekoa ja toteuttamista varten. Siihen on täten mahdollista lisätä valtuustopöytäkirjan edellytys selvittää kaupungin mahdollisuudet olla edelläkävijä ilmastomuutokseen sopeutumisessa, joka kattaa kaikki toimialat <https://www.hel.fi/static/ymk/ilmasto/Helsingin-ilmastonmuutokseen-sopeutumisen-linjaukset.pdf>.

Ilmastotyöryhmä on vastannut ilmastomuutoksen hillinnän ja sopeutumisen koordinoinnista, seurannasta ja toimien toteutuksen edistämisestä. Ryhmä ei ole tosin vuoden 2017 kevään jälkeen kokoontunut, koska sille ei ole nimetty uutta puheenjohtajaa ja jäsenten osalta kokoonpano tulisi tarkistaa 1.6.2017 tulleen organisaation muutoksen takia. Ilmastotyöryhmä tulisi nimetä uudelleen. Se on laatinut raportin Helsingin ilmastoasioiden koordinoinnista vuoden 2017 keväällä. Ilmastotyöryhmän aineisto löytyy Internetistä <http://www.stadinilmasto.fi/helsingin-ilmastotyoryhma-2/>.

Mikäli Helsingin kaupunki haluaa päästä ilmastonmuutokseen sopeutumisessa kansainväliseen kärkeen, tulisi myös toimialojen varata ja kohdentaa henkilöresursseja työhön ja kehittää työntekijöiden osaamista. Tällä hetkellä kaupungilla ei ole yhtään kokopäiväistä sopeutumisasian-tuntijaa. Ympäristöpalvelut on esittänyt toimen perustamista. Sopeutuslinjausten ja uuden hulevesiohjelman toimenpiteiden toteuttaminen vaativat myös investointeihin rahoitusta. Ne voivat olla esimerkiksi yleisille alueille toteutettuja luonnonmukaisia hulevesien hallintajärjestelmiä.

Varautuminen ilmatoriskeihin

Helsingin kaupunkistrategian 2017-2021 mukaan: "Helsinki on toimiva, turvallinen ja viihtyisä kaupunki." Osa turvallisuutta on varautuminen muuttuvan ilmaston aiheuttamiin vaikutuksiin. Helsingin ilmatoriskien arviointia on tehty yhdessä Ilmatieteen laitoksen kanssa ja raportti valmistuu helmikuussa 2018. Luonnoksen mukaan keskeisimmiksi riskeiksi on nostettu rankkasateen aiheuttamat hulevesitulvat, vesistötulvat, liukkaus, äärimmäiset ja poikkeavat talviolosuhteet, pimeyden aiheuttamat kaamosoireet, helleaallot, kuivuus ja Itämeren rehevöityminen. Selvityksessä tunnistetut riskit tulee minimoida, jotta kaupunki on jatkossakin toimiva ja turvallinen.

Luonto suojaa ilmastonmuutokselta

Kaupunkistrategian mukaan: "Helsinki vaalii arvokasta luontoaan ja toimii kaupunkiluonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi. Viher- ja sinialueiden ekologinen laatu, saavutettavuus ja terveysvaikutukset turvataan". Vihreän infrastruktuurin rakentamisella ja maanpinnan sulkemisen välttämällä parannetaan kasvavan sadannan vaatimaa hulevesien hallintaa, ehkäistään lämpösaarekeilmiön voimistuminen sekä estetään ravinteiden ja epäpuhtauksien kulkeutumista vesistöihin. Olemassa olevan kaupunkiluonnon ja luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen on tärkeä keino näiden tavoitteiden saavuttamisessa.

Osana tonttien hulevesien luonnonmukaista hallintaa Helsinki on alkanut edellyttämään asemakaavoituksessa viherkertoimen käyttöä. Viherkertoimen avulla luodaan vihreitä, viihtyisiä ja ilmastonkestäviä tontteja tiivistyvään kaupunkirakenteeseen. Sillä varmistetaan riittävän viherpinta-alan säilyminen tonteilla. Lisäksi esimerkiksi katupuut ovat olennaisen tärkeä osa monimuotoista kaupunkiluontoa ja niiden vaikutus kaupungin sopeutumisessa ilmastonmuutokseen on merkittävä.

Hulevesien luonnonmukainen hallinta ja ekologisesti monimuotoinen viherympäristö auttavat sopeutumaan ilmastonmuutokseen. Kaupunkistrategian mukaan: "hulevesien kustannustehokkaan hallinnan edistämiseksi viherpinta-alaa lisätään kaupungissa." Kaupungin uusi huleve-

14.05.2018

siohjelma on valmistunut ja sen toteutuksen kautta on mahdollisuus edistää luonnonmukaista hulevesien hallintaa.

Yhdessä kaupunkirakenteen tiivistämistavoitteen kanssa viherpinta-alan lisääminen kaupungissa voi tarkoittaa käytännössä laadukkaiden viherkattojen määrän lisäämistä. Tällä hetkellä rakennusvalvonta voi velvoittaa viherkattojen rakentamiseen ainoastaan sitä vaativien asemakaavamääräysten perusteella. Niitä on kuitenkin asemakaavoissa toistaiseksi vähän ja vaatimukset kohdistuvat pääsääntöisesti pienialaisiin piharakennelmiin. Viherkattomääräysten puuttuessa rakennusvalvonta pyrkii ohjaamaan ja edistämään viherkattojen rakentamista kaupungin oman viherkattolinjauksen perusteella. Viherkattolinjaus ei kuitenkaan ole velvoittava, joten rakennusvalvonta voi ainoastaan ohjata. Rakennusvalvonnan osalta viherkattorakentamisen tehostaminen edellyttäisi viherkattomääräysten huomattavaa lisäämistä asemakaavoihin sekä viherkattolinjauksen toimenpiteiden asettamista velvoittaviksi esimerkiksi rakennusjärjestyksen määräysten kautta.

Sopeutumisesta liiketoimintamahdollisuuksia

Kaupunkistrategian mukaan koko kaupunkia kehitetään alustana kokeiluille ja uutta luovalle elinkeino toiminnalle. Sopeutuslinjausten ehdotuksessa todetaan, että ”Helsinki on sopeutumisen edelläkävijä näyttäen sopeutumisen esimerkkiä kaikissa omissa toiminnoissaan, kohteissaan ja hankinnoissaan. Kaupunkiorganisaatio tekee tiivistä yhteistyötä yritysten ja muiden organisaatioiden kanssa. Kaupunki toimii uusien Smart & Clean -ratkaisujen alustana. Tämä luo uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja vientiä sekä parantaa kaupunkilaisten elämänlaatua.”

Uusien innovaatioiden synnyttämisen kannalta Helsingin kaupungin kannattaa aktiivisesti osallistua yhdessä yliopistojen ja tutkimuslaitosten kanssa kansallisiin ja kansainvälisiin hankkeisiin, joissa edistetään kaupunkien sopeutumista ilmastonmuutokseen sekä toteuttaa pilotteja, joilla testataan uusia ratkaisuja.

Ilmastonkestävä rakentaminen

Kaavoituksen ohella kaupunki voi ohjata ilmastonkestävään rakentamiseen tontinluovutusehtojen kautta. Kaupunki omistaa suuren osan omasta maa-alastaan ja pystyy tontinluovutusehtoihin laittamaan tontti-kohtaisia ilmastonmuutokseen sopeutumisen vaatimuksia. Esim. kaupungin luovuttamien asuinkerrostalotonttien osalta ehdoissa on ollut mm. vaatimuksia säädöksiä paremmasta rakennusten energiatehokkuudesta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Viranomaistahona rakennusvalvonnan mahdollisuus toimia edelläkävijänä riippuu mm. maankäyttö- ja rakennuslain, rakennusjärjestyksen ja asemakaavan määräyksistä. Lain ja määräysten täytyy siksi tukea ilmastomuutokseen sopeutumiseen tähtäviä toimenpiteitä. Helpointa ja nopeinta on sisällyttää sopeutumiseen tähtäävät toimenpiteet asemakaavamääräyksiin ja/tai rakennusjärjestykseen, joiden noudattamista rakennusvalvonta valvoo. Rakennusten energiatehokkuutta rakennusvalvonta tulee edistämään vuonna 2018 esimerkiksi myöntämällä rakennuslupamaksuista 30 % alennuksen, jos asuinrakennus suunnitellaan matalaenergiatasoon. (Rakennusvalvontataksa 2018, 2 i §). Lupamaksujen helpotuksia pitäisi jatkossa kohdentaa myös ilmastomuutoksen sopeutumiseen tähtääviin rakentamistoimenpiteisiin.

Avoin data ja ilmastopalvelut

Kaupunki voisi olla edelläkävijä ilmasto- ja sääpalvelujen hyödyntämisessä suunnittelussa ja yhteiskunnan varautumisessa. Sitä voidaan kehittää esimerkiksi hyödyntämällä 3D –kaupunkimallia ja HSY:n kehittämää ilmastoatlasta. Näissä palveluissa voidaan konkreettisesti esittää tulvariskialueita, hulevesien luonnonmukaisen hallinnan kannalta tärkeitä suunnitteluparametrejä kuten läpäisemättömät pinnat ja viherpinnat, sosioekonomisen haavoittuvuuden arviointi.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jari Viinanen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31519
jari.viinanen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 23.01.2018 § 16

HEL 2017-010765 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Atte Harjanteen toivomusponnosta seuraavan lausunnon:

Kaupunkistrategian 2017-2021 mukaan Helsinki korostaa toiminnassaan ekologisia arvoja ja erottautuu globaalin vastuun paikallisen toteuttamisen kansainvälisesti verkottuneena edelläkävijänä.

Helsinki ottaa vastuunsa ilmastomuutoksen torjunnassa vakavasti ja torjuu ilmastomuutosta kunnianhimoisesti. Helsinki asettaa tavoitteeksi 60 prosentin päästövähennystavoitteen vuodelle 2030 ja aikaistaa hiilineutraalisuustavoitteen vuodesta 2050 vuoteen 2035 ja varautuu

valtion mahdolliseen päätökseen hiilen käytön kieltämisestä energia-
tuotannossa.

Rakennusten energiatehokkuutta parannetaan sekä uudisrakentami-
sessa että vanhan rakennus kannan korjaamisessa. Helsingin energia-
tehokkuus normit ovat kansallista vähimmäistasoa kunnianhimoisem-
mat. Uusiutuva energia ja energia-tehokkuus pyritään yhdistämään
Helsingissä optimaalisella tavalla paitsi yksittäisissä rakennuksissa
myös alueellisesti. Liikenteen päästövähennyksiä toteutetaan koko Hel-
singin liikennejärjestelmässä niin pyöräilyn ja kävelyn suosiota lisää-
mällä kuin sähköautojen, sähköbussien ja raidejoukkoliikenteen osuutta
nostamalla. Uusiutuvaa energiaa lisätään niin pienessä kuin suurem-
massa mittakaavassa.

Päästövähennyksiä ja kiertotalouden hankkeita toteutetaan Helsingissä
yhteistyössä yritysmaailman ja kaupunkilaisten kanssa. Päästövähenn-
ysten toteuttamisesta laaditaan vuoden 2018 helmikuun loppuun men-
nessä aikataulutettu toimenpideohjelma. Kaupungin ilmastotyöryhmän
raportti ja Helenin hyväksytty kehitysohjelma toimivat pohjana työlle.

Kaupungin perustehtävä on järjestää asukkailleen laadukkaita palveluja
ja luoda edellytyksiä virikkeelliselle ja hauskalle elämälle. Toimiva kau-
punki näkyy konkreettisina tekoina, valintoina ja arkea helpottavina
asioina ihmisten jokapäiväisessä elämässä. Toimiva kaupunki tarkoit-
taa sitä, että päiväkodit ja koulut löytyvät läheltä ja niihin on turvallista
kävellä ja pyöräillä.

Helsinki pyrkii hahmottamaan paremmin globaalia murrosta ja lisää
henkilöstönsä ymmärrystä tekoälystä ja muista maailmaa muuttavista
teknologioista sekä niistä mahdollisuuksista, mitä tämä kehitys avaa
kaupunkilaisille. Helsingin tavoitteena on olla maailman parhaiten digi-
talisaaatiota hyödyntävä kaupunki maailmassa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että kasvatuksen ja koulutuk-
sen toimialan mahdollisuudet vaikuttaa kaupungin mahdollisuuksiin olla
edelläkävijä ilmastonmuutokseen sopeutumisessa ovat merkittävät,
koska asiakkaitamme ovat tulevaisuuden helsinkiläiset ja päättäjät. Toi-
mialan ympäristöjohtamiseen ja opetussuunnitelmiin on sisällytetty ym-
päristökasvatus, jossa päiväkodit, koulut, oppilaitokset ja työväenopis-
tot opastetaan edistämään ilmastonmuutosta torjuvaa toimintaa ja elä-
mäntapaa. Eri oppiaineiden ympäristökasvatusosissa, ympäristö- tai
kestävän kehityksen ohjelmissa, ekotukihenkilötyössä sekä luonto- ja
leirikouluissa tutustutetaan lapset, oppilaat ja opiskelijat monipuolisesti
ja kullekin ikäluokalle sopivalla tavalla luonnon monipuolisuuden säilyt-
tämisen vaikutuksiin, ekologiseen tapaan toimia, energian säästöön,
jätteiden lajitteluun, erilaisiin uusiutuvan energian tuotantomenetelmiin

14.05.2018

ja arkipäivän valintojen vaikutukseen hiilijalanjälkeen. Helsingin lähikouluperiaate mahdollistaa koulumatkojen tekemisen jalan ja pyöräillen. Pidempien koulumatkojen matkatuki ohjaa oppilaat julkisten liikenevälineiden käyttöön.

Toimialan hankinnoissa painotetaan ekologisuutta ja elinkaariajattelua hankittujen tuotteiden ja palveluiden koko käyttöajan ja myös käytöstä poiston jälkeisiä vaikutuksia. Hankintojen palvelukuvausten kautta on päiväkotien, koulujen, oppilaitosten ja työväenopistojen jokapäiväisessä toiminnassa mahdollisuus vaikuttaa ruoka-, siivous-, kouluisäntä- ja kiinteistönhuoltopalveluiden mahdollisimman ekologiseen toimintaan niin käytettyjen työmenetelmien kuin raaka- ja puhdistusaineiden osalta. Myös irtokalusteiden, varusteiden, koneiden ja laitteiden hankinnassa huomioidaan valintojen ympäristövaikutus. Hankittavat kalusteet ovat kestäviä, korjattavia sekä materiaaleiltaan kierrätettäviä ja digiohjelman myötä hankittavat laitteet entisiä energiataloudellisempia.

Mahdollisuutena ja haasteena voidaan nähdä toimialan suuri kiinteistö-kanta, jonka teknisestä ylläpidosta iso osa on kaupunkiympäristön toimialan kiinteistöhuollon vastuulla. Haasteena energiatalouden näkökulmasta on kiinteistöihin tehtävät perusparannukset, joissa painovoimaisen ilmanvaihdon muuttaminen koneelliseksi lisää kiinteistön energiakulutusta energiaa säästävästä rakennusteknisistä ratkaisuista huolimatta. Lisäksi toiminnan kautta tehtävä energian säästön vertailu ja mittarointi erilaisissa rakennuksissa sekä käyttäjille tarjottavat kannustimien vaativat jatkossa kehittämistä yhteistyössä kaupungin muiden toimijoiden kanssa. Toimialan kiinteistöt tarjoavat hyvät edellytykset esimerkiksi aurinkoenergialaitosten rakentamiseen katoille ja julkisivuihin. Suuressa kiinteistökannassa hyvien käytänteiden monistaminen on mahdollista laajasti ja vaikuttavasti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.01.2018 § 6

HEL 2017-010765 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi valtuutettu Atte Harjanteen toivomusponnosta koskien mahdollisuuksia olla edelläkävijä ilmastonmuu-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

14.05.2018

tokseen sopeutumisessa kaupunginhallitukselle seuraavan esittelijän muutetun esityksen mukaisen lausunnon:

"Ilmastonmuutokseen sopeutuminen tarkoittaa varautumista ilmastonmuutoksen mahdollisiin vaikutuksiin. Samalla pyritään vähentämään ihmisten, yhteiskuntien ja luonnon haavoittuvuutta ilmastonmuutoksen vaikutuksille. Ilmastonmuutos asettaa sosiaali- ja terveystoimialalle uusia vaatimuksia: useammin esiintyvät sään ääri-ilmiöt voivat lisätä terveysongelmia ja elintarvikevälikkeiden ja esimerkiksi hyönteisten välityksellä tarttuvien (vektorivälitteisten) tautien leviäminen voi lisääntyä. Ihmisten haavoittuvuus ilmastonmuutoksen seurauksille vaihtelee ja riippuu monista tekijöistä, kuten fyysisistä ominaisuuksista, sosioekonomisista tekijöistä, kyvystä varautua ja selviytyä poikkeustilanteiden aikana sekä asuinympäristön ominaisuuksista.

Kunnan sosiaali- ja terveysviranomaisella on lakisääteinen velvollisuus varautua erilaisiin yllättäviin tilanteisiin. Sosiaali- ja terveystoimialan tulee kyetä suojaamaan toimintansa ja henkilökuntansa normaalioloissa ja varmistamaan toimintansa mahdollisimman häiriötön jatkuminen myös poikkeusoloissa. Valmius vastata poikkeusolojen haasteisiin perustuu normaaliolojen riskinhallinnalle ja varautumistyyliä. Sosiaali- ja terveystoimialan varautumisen tavoitteena on turvata väestölle kaikissa olosuhteissa terveyden ja toimintakyvyn kannalta keskeiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut, terveellinen elinympäristö sekä toimeentulo.

Ilmastonmuutoksen vaikutukset ovat osin ennalta hahmottamattomia. Olennaista onkin, että perusprosesseja voidaan muokata ja skaalata eri häiriötilanteiden vaatimuksiin. Toimitilat suunnitellaan muuntojoustaviksi, jotta ne vastaavat muuttuviin tarpeisiin myös tulevaisuudessa.

Häiriötilanteita sosiaali- ja terveydenhuoltoon saattavat aiheuttaa esimerkiksi pitkittynyt taloudellinen lama, laajat epidemiat ja vaaralliset tarttuvat taudit, ympäristöonnettomuudet, elintarvikkeiden, lääkkeiden ja terveydenhuollon laitteiden saatavuuden vaikeutuminen sekä laajamittainen maahantulo. Ilmastonmuutos voi osaltaan vaikuttaa häiriötilanteiden syntyyn ja esiintymistiheyteen. Muualla maailmassa tapahtuvat muutokset voivat heijastua myös Helsinkiin.

Keskeistä on turvata perustehtävien mahdollisimman häiriötön hoitaminen kaikissa olosuhteissa lisäämällä tarvittaessa psykososiaalista tukea, lisäämällä sairaansijakapasiteettia, vahvistamalla päivystyspalveluja sekä lisäämällä terveysasemien aukioloa tukemaan päivystystoimintoihin kohdistuvaa painetta. Valmiussuunnittelussa otetaan myös huomioon keskeiset tekniseen infrastruktuuriin liittyvät riskit, kuten sähkökatkot, sähköisen tietoliikenteen, tietojärjestelmien ja teleyhteyksien katkokset sekä vesi-, viemäri- ja lämpökatkot.

Sosiaali- ja terveystoimialalla äkillisiin tilanteisiin, kuten sään ääri-ilmiöihin, varautuminen ja reagoiminen ovat jo jokapäiväistä toimintaa. Esimerkiksi helteet koettelevat kaupungin herkimpiä asukkaita lähes joka kesä. Myös sosiaalisen haavoittuvuuden huomioiminen on sisäänrakennettu sosiaali- ja terveystoimialan työntekijöiden toimintaan. Haastaviin elämäntilanteisiin varautuminen ja tilanteiden ennakointi on osa perustyötä. Esimerkiksi kotihoidon ja sosiaalityön tavoitteena on tukea asiakkaiden ja perheiden toimintaedellytyksiä haastavissa elämäntilanteissa.

Pääkaupunkiseudun ilmastolähtöisen haavoittuvuuden kartoituksessa selvitettiin ihmisten sosiaalista haavoittuvuutta tulville ja helteille. Kartoituksen tuloksia voidaan käyttää tausta-aineistona myös sosiaali- ja terveystoimialan suunnittelussa ja päätöksenteossa. Henkilökunnan tietoisuutta ilmastomuutoksen myötä esiintyvistä sään ääri-ilmiöistä lisätään edellä mainitun haavoittuvuuskartoituksen avulla ja raportin tietoja hyödynnetään sopeutumistoimien suunnittelussa ja kohdentamisessa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Ilmastomuutoksella voi olla monenlaisia, osin ennalta hahmottamattomia vaikutuksia ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin esimerkiksi sään ääri-ilmiöiden, leviävien tautien ja epävarmuuden lisääntyessä. Terveyden ja toimintakyvyn kannalta keskeiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut, terveellinen elinympäristö sekä toimeentulo tulee turvata väestölle myös muuttuvissa olosuhteissa. Haavoittuvat ihmisryhmät tulee ottaa erityisesti huomioon ilmastomuutoksen vaikutuksiin varauduttaessa."

Käsittely

16.01.2018 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä Juha Jolkkonen muutti esitystään seuraavasti:

- lausunnon ensimmäisessä kappaleessa oleva ilmaisu "elintarvike- ja vektorivälitteisten tautien" muutetaan muotoon "elintarvikevälitteisten ja esimerkiksi hyönteisten välityksellä tarttuvien (vektorivälitteisten) tautien", ja

- lausunnon neljännen kappaleen ensimmäiseen virkkeeseen lisätään sana "elintarvikkeiden" niin, että virke kuuluu seuraavasti: "Häiriötilanteita sosiaali- ja terveydenhuoltoon saattavat aiheuttaa esimerkiksi pitkittynyt taloudellinen lama, laajat epidemiat ja vaaralliset tarttuvat taudit, ympäristöonnettomuudet, elintarvikkeiden, lääkkeiden ja terveydenhuollon laitteiden saatavuuden vaikeutuminen sekä laajamittainen maahantulo."

14.05.2018

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Annukka Kokkonen, ympäristöasiantuntija, puhelin: 310 43544
annukka.kokkonen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 354

Valtuutettu Pilvi Torstin toivomusponsi varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen laatuohjelman valmistelemisesta

HEL 2017-010752 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 27.9.2017 kaupunkistrategian käsittelyn yhteydessä hyväksymän toivomusponnen (Pilvi Torsti) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnelle ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Merkitessään selvityksen tiedoksi kaupunginhallitus edellytti, että ponnella esitetyn mukaisesti varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen laatuohjelma raportoidaan vuosittain kaupunginhallitukselle niin, että se voidaan ottaa huomioon seuraavan vuoden budjettivalmistelussa. Vuoden 2018 osalta edellytetään, että laatuohjelman valmistelutilanne ja sen mahdolliset budjettivaikutukset vuodelle 2019 tuodaan kaupunginhallituksen tiedoksi syyskuussa 2018.

Käsittely

Vastaehdotus:

Nasima Razmyar: Päätösesitykseen lisätään seuraava kappale:

"Merkitessään selvityksen tiedoksi kaupunginhallitus edellyttää, että ponnella esitetyn mukaisesti varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen laatuohjelma raportoidaan vuosittain kaupunginhallitukselle niin, että se voidaan ottaa huomioon seuraavan vuoden budjettivalmistelussa. Vuoden 2018 osalta edellytetään, että laatuohjelman valmistelutilanne ja sen mahdolliset budjettivaikutukset vuodelle 2019 tuodaan kaupunginhallituksen tiedoksi syyskuussa 2018."

Kannattaja: Thomas Wallgren

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Nasima Razmyarin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Liitteet

1 Torsti Pilvi, toivomusponsi 3, Kvsto 27.9.2017 asia 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 27.9.2017 kaupunkistrategian käsittelyn yhteydessä hyväksymän toivomusponnen (Pilvi Torsti) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuuteuille.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään 27.9.2017 Helsingin kaupunkistrategian kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Hyväksyessään strategiaohjelman valtuusto edellyttää, että kaupunki ryhtyy välittömästi selvittämään mahdollisuutta varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen laatuohjelman valmistelemiseksi tavoitteenaan varmistaa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen korkea taso, tasalaatuisuus ja yhdenvertaisuuden toteutuminen koko kaupungin tasolla. Huomiota kiinnitetään esimerkiksi alueiden ja yksikköjen erilaisuuteen sekä rahoitus- ja muiden rakenteiden tarkoituksenmukaisuuteen. Laatuohjelman osana harkitaan selvitettäväksi Helsinkiin mahdollisesti soveltuvia hyviä käytäntöjä ja testattuja malleja Ruotsista erityisesti huomioiden liki 20 prosentin vieraskielisten lasten osuus varhaiskasvatuksessa ja peruskoulussa. Laatuohjelman tulokset raportoidaan kaupunginhallitukselle 2018 alkaen vuosittain niin, että ne voidaan ottaa huomioon seuraavan vuoden budjettivalmistelussa ja maksuttoman varhaiskasvatuksen jatkovalmistelussa." (Pilvi Torsti)

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuuteuille.

14.05.2018

Toivomusponnen johdosta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto.

Kaupunginkanslian elinkeino-osaston maahanmuutto- ja työllisyysasiat-yksikkö pitää kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunnossa esitettyä perusteltuna liittyen Pilvi Torstin ponteen. Elinkeino-osasto toteaa lisäksi, että Helsingin kaupunki uusii parhaillaan kotouttamisohjelmaansa vuosille 2017-2021. Ohjelman osana tuodaan esiin myös kasvatuksen ja koulutuksen toimialan maahanmuuttoa koskevat tavoitteet, toimenpiteet sekä mittarit. Kaupunkistrategian mukaisesti kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle luodaan maahanmuuton kehittämissuunnitelma, joka sisältyy edellä mainittuun Helsingin kotouttamisohjelmaan.

Esittelijä toteaa, että toimialalta saadun tiedon mukaan varhaiskasvatuksen ja peruskoulutuksen laatuohjelman valmistelu on käynnistetty.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Torsti Pilvi, toivomusponsi 3, Kvsto 27.9.2017 asia 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.05.2018 § 320

HEL 2017-010752 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

07.05.2018 Pöydälle

14.05.2018

Pöydällepanoehdotus:
Tomi Sevander: viikoksi pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Tomi Sevanderin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 23.01.2018 § 17

HEL 2017-010752 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Pilvi Torstin toivomusponnesta:

Lainsäädäntö ja nykytila

Toivomusponnassa painotetaan kaikkien koulujen ja päiväkotien korkean ja yhtä hyvän laadun varmistamisen sekä yhdenvertaisuuden toteutumisen tärkeyttä koko kaupungin alueella.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen laatua sekä yhdenvertaisuuden toteutumista edistetään monella eri tavalla. Päiväkodissa tai perhepäivähoidossa olevalle lapselle on lain mukaan laadittava henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma, johon kirjataan tavoitteet lapsen varhaiskasvatuksen toteuttamiseksi lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia tukevalla tavalla sekä toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman toteutumista on arvioitava ja suunnitelma on tarkistettava vähintään kerran vuodessa ja tätä useammin, jos lapsen tarpeet sitä edellyttävät.

Opetushallituksen laatiman Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet -asiakirjan (2016) mukaan varhaiskasvatus on yhteiskunnallinen palvelu, jolla on tehtävänä edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus on lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävä ja syrjäytymistä ehkäisevä palvelu. Lisäksi varhaiskasvatuslaissa veloitetaan järjestäjä arvioimaan antamaansa varhaiskasvatusta sekä osallistumaan ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Laissa mainittu ulkopuolinen arvioijataho

on Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi). Karvi tukee varhaiskasvatuksen järjestäjien laadunhallintaa ja arviointikulttuurin vahvistamista laatimalla varhaiskasvatuksen arviointisuunnitelman ja kehittämällä sen edellyttämiä laadunhallinnan ja arvioinnin malleja ja käytänteitä sekä laadukkuuden mittareita.

Myös perusopetuslaki velvoittaa vastaavanlaiseen oman toimintansa arviointiin ja velvoittaa osallistumiseen ulkoiseen arviointiin (Karvi). Opetuksen järjestäjän itsearviointi sisältää sekä opetuksen järjestäjätason arvioinnin että koulukohtaisen arvioinnin. Arvioinnin keskeiset tulokset tulee julkistaa. Perusopetuksen opetussuunnitelman valtakunnallisissa perusteissa (2014) todetaan, että jokaisella oppilaalla on oikeus hyvään opetukseen ja onnistumiseen koulutyössä. Oppimisesta syrjäytyminen merkitsee sivistyksellisten oikeuksien toteutumatta jäämistä ja on uhka terveelle kasvulle ja kehitykselle. Perusopetus luo edellytyksiä elinikäiselle oppimiselle, joka on erottamaton osa hyvän elämän rakentamista. Pyrkimys korkeaan laatuun ja toiminnan tasalaatuisuuteen sisältyy siten jo perusopetuslakiin ja opetussuunnitelman laadinnan perusteisiin.

Helsingin kaupunki edellytti aiemmin, että silloiset virastot ja laitokset tekivät itsearvioinnin omasta toiminnastaan kerran valtuustokaudessa Euroopan laatupalkintokriteereillä (EFQM). Viime vuosina opetusviraston alaiset suomen- ja ruotsinkieliset peruskoulut ovat tehneet itsearvioinnin perusopetuksen laatukriteereistä johdetulla Hyvin toimiva koulu -mallilla ja ruotsinkieliset päiväkodit vastaavalla päiväkotija koskevalla mallilla. Opetus- ja kulttuuriministeriön perusopetuksen kansallisiin laatukriteereihin perustuva Hyvin toimiva koulu -malli tehtiin Helsingin peruskoulujen laatutyön tueksi. Hyvin toimiva koulu -mallissa tarkastellaan hyvän laadun edellytystekijöitä kuten johtamista, henkilöstövoimavaroja, opetuksen ja hyvinvoinnin suunnittelua sekä opetussuunnitelman toteutumista. Suomenkieliset päiväkodit ovat tehneet itsearviointinsa varhaiskasvatuslain pohjalta. Vuoden 2018 talousarvion noudattamisohjeissa kaupunkitasoista velvoitetta tehdä itsearviointi ei ole enää mainittu kuten viime vuosina. Kaupunki ei siis enää välttämättä edellytä itsearviointeja, ellei tällaista velvoitetta esitetä myöhemmin jossakin muussa yhteydessä.

Miten jatkossa voidaan toimia

Laatuohjelman tuloksista, jotka valtuutettu Torsti esittää raportoitavaksi vuodesta 2018 alkaen kerran vuodessa kaupunginhallitukselle, voidaan luotettavimmin raportoida esittämällä keskeisten laatua kuvaavien mittareiden tulokset kaupunginhallitukselle. Toimialalle siirtyneillä virastoilla on ollut omia laatua koskevia mittareitaan. Varhaiskasvatuksessa on ollut käytössä mm. päiväkotien asiakastyytyväisyyttä, päivähoitoon

14.05.2018

pääsyä lähialueelle, päivähoitoon osallistumista ja lasten hyvinvointia koskevia mittareita. Peruskouluissa on ollut oppimistuloksia, hyvinvointituloksia, oppilaiden osallisuutta, liikuntaa, harrastustoimintaa sekä lähikouluperiaatteiden toteutumista koskevia mittareita. Näitä tuloksia on esitetty toimintakertomusten yhteydessä. Nämä mittarit tulee yhtenäistää siten, että sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa on käytössä vastaavat mittarit silloin, kun se on mahdollista. Keskeisten oppimiseen, hyvinvointiin, palvelukykyyn sekä syrjäytymisen ehkäisyyn liittyvien ja käytössä olevien tunnuslukujen tulokset voidaan jatkossa julkistaa kootusti ajantasaisina internetissä. On kuitenkin tarpeen huomata, että kaikkia tuloksia ei kerätä vuosittain (tämä koskee esimerkiksi oppimistuloksia ja kouluterveyskyselyn tuloksia).

Sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa tehdään lisäksi lukuisia toimenpiteitä lasten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Tällaisia toimenpiteitä ovat esimerkiksi PD-raham (positiivisen diskriminaation rahan) jakaminen kouluille ja päiväkodeille tiettyjen määriteltyjen kriteerien mukaan ja maahanmuuttajien kotouttamistoimenpiteet. Kaikkien näiden lukuisten toimenpiteiden vaikutuksia ei ole yksiselitteisesti osoitettavissa. Nämä erilaiset toimenpiteet voidaan kaupunginhallitukselle raportoinnin yhteydessä todeta vuosittain.

Oman tietopohjansa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen laadun arvioinnille antavat myös oman toiminnan arvioinnit ja ulkoiset arvioinnit. Yhteenvedot näistä arvioinneista voidaan raportoida mahdollisuuksien mukaan myös kaupunginhallitukselle. Usein arviointeja ei kuitenkaan tehdä vuosittain vaan harvemmin.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa toivomusponnen ehdotusta selvittää mahdollisuutta varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen laatuohjelman valmistelemiseksi. Laatuohjelmassa on esitetty ne mittarit, joilla päiväkodit ja peruskoulut arvioivat omaa toimintaansa korkean ja tasalaatuisen palvelun varmistamiseksi, ja joilla ne raportoivat toiminnastaan kaupunginhallitukselle vuosittain. Toimiala tekee laatuohjelmaehdotuksessaan esityksen myös siitä, miten se raportoi kaupunginhallitukselle vuosittain muista tähän asiaan liittyvistä toimenpiteistään ja tietopohjastaan, esimerkiksi itsearviointien tuloksista.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Leena Oulasvirta, laatupäällikkö, puhelin: 310 80563
leena.oulasvirta(a)hel.fi

§ 355

Valtuutettu Jörn Donnerin toivomusponsi laaja-alaisen komitean asettamisesta visioimaan monimuotoista kulttuuri-ilmapiiriä

HEL 2017-010756 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 27.9.2017 kaupunkistrategian käsittelyn yhteydessä hyväksymän toivomusponnen (Jörn Donner) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Donner Jörn, toivomusponsi 5, Kvsto 27.9.2017 asia 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään 27.9.2017 Helsingin kaupunkistrategian kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupungin toimesta selvitetään mahdollisuutta pikaisesti perustetaan laaja-alainen komitea, joka luo visioita kulttuurin edistämiseen Helsingissä tähtäimenä tehdä kaupungista monimuotoiseen kulttuuriin tekemiseen ja tuottamiseen innostava ilmapiiri lähimmän kymmenvuotiskauden aikana." (Jörn Donner)

14.05.2018

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Toivomusponnen johdosta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto.

Esittelijä toteaa, että kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on lausunnonaan päättänyt esittämään toivomusponnosta poiketen visiotyöryhmän perustamista. Työryhmän tehtävänä olisi tarkastella kulttuurin ja taiteen edistämisen vaihtoehtoisia linjauksia yhtä valtuustokautta pitemmällä aikavälillä ja muodostaa kaupunkiyhteiset tavoitelinjaukset. Työryhmän tulisi edelleen katsoa Helsingin kulttuurielämää kokonaisuutena, johon kuuluvat kaupunkikonsernin omien toimijoiden lisäksi muut ammatilliset kulttuurin ja taiteen toimijat sekä laaja amatööri- ja harrastajakenttä. Lisäksi lautakunnan mielestä työryhmän tulisi verrata työssään Helsinkiä taide- ja kulttuurikaupunkina erikseen valittaviin kansainvälisiin kaupunkeihin ja rakentaa Helsingille ainutlaatuinen ja kansainvälisesti kiinnostava positio.

Esittelijä pitää tarkoituksenmukaisena, että kulttuuri- ja vapaa-aikatoimessa valmistellaan tarkemmin esitys laaja-alaisen työryhmän asettamisesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Donner Jörn, toivomusponsi 5, Kvsto 27.9.2017 asia 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnien ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätöshistoria

14.05.2018

Kaupunginhallitus 07.05.2018 § 321

HEL 2017-010756 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

07.05.2018 Pöydälle

Pöydällepanoehdotus:
Marcus Rantala: Viikoksi pöydälle.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 16.01.2018 § 4

HEL 2017-010756 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Jörn Donnerin kaupunkistrategiaan liittyvässä toivomusponnessa edellytetään, että kaupungin toimesta selvitetään mahdollisuutta perustaa pikaisesti laaja-alainen komitea joka luo visioita kulttuurin edistämiseen Helsingissä tähtäimenä luoda kaupunkiin monimuotoiseen kulttuurin tekemiseen ja tuottamiseen innostava ilmapiiri lähimmän kymmenvuotiskauden aikana.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää visiotyöryhmän perustamista tarpeellisenä. Lautakunnan mielestä on tärkeää tarkastella kulttuurin ja taiteen edistämisen vaihtoehtoisia linjauksia yhtä valtuustokautta pidemmällä aikavälillä ja muodostaa kaupunkiyhteiset tavoitelinjaukset. Lautakunta haluaa myös vahvasti edistää yhteistyössä eri toimijoiden kanssa ilmapiiriä, joka innostaa kulttuurin tekemiseen ja tuottamiseen.

Lautakunta toteaa, että 27.9.2017 hyväksytty kaupunkistrategia sisältää runsaasti kulttuuritavoitteita ja -näkökulmia. Ne liittyvät niin kaupun-

14.05.2018

kilaisten hyvinvointiin, kaupungin innovointikykyyn kuin Helsingin veto-voimaisuuteen ja kansainvälisyyteen. Kulttuuria ja taidetta tarkastellaan strategiassa ensi sijassa välineinä saavuttaa joitain muita tavoitteita. Vi-siotyöryhmä voi katsoa pidemmälle tulevaisuuteen ja arvioida kulttuurin merkitystä laajasti osana kaupunkikehitystä sekä taiteen itseisarvoista merkitystä osana Helsingin tulevaisuutta.

Helsingin lähiaikoina toteutuvia suuria kulttuurihankkeita ovat keskusta-kirjasto Oodi ja merellinen biennaali, Tanssin talo sekä yksityinen taide-museo Amos Rex. Töölönlahden ja Suvilahden alueita kehitetään mo-nipuolisina taide- ja kulttuurikeskittyminä. Keskustelua käydään usei-den valtion- ja erikoismuseoiden sijainneista.

Edellinen kaupunginvaltuusto linjasi kokouksessaan 14.12.2011 kult-ttuurin tavoitteita vuoteen 2017. Tuolloin hyväksytyn kulttuuristrategian vision mukaan Helsinki haluaa olla monimuotoinen ja omaleimainen tai-teen, luovuuden ja kulttuurin keskus sekä kansainvälisesti kiinnostava kulttuurin edelläkävijä Itämeren alueella.

Tuolloisessa linjauksessa helsinkiläisen kulttuuripolitiikan tavoitteet ym-märrettiin pitkälle yhteneviksi liikunta- ja nuorisopolitiikan tavoitteiden kanssa. Yhteisinä tavoitteina nähtiin helsinkiläisten elämänlaadun ja toimintakykyisyyden parantaminen, yhteisöllisyyden ja henkisen hyvin-voinnin edistäminen, syrjäytymiskehityksen ehkäisy ja kaupungin kehiti-tyminen monikulttuurisena.

Vuoden 2011 kulttuuristrategian mukaan kulttuuripalveluilla tavoitellaan yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Kulttuurilla on merkittävä rooli, kun luo-daan ihmisiä, yrityksiä ja investointeja houkuttelevaa kansainvälistä toi-mintaympäristöä. Monipuolinen ja elämyksellinen kulttuuritarjonta edis-tää alueen asukkaiden hyvinvointia. Kulttuuritarjonta ja -palvelut vaikut-tavat myös kaupungin profiiliin, kilpailukykyyn ja vetovoimaisuuteen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta arvioi, että kaupungin edellisen kult-ttuuristrategian tavoitteet ovat edelleen ajankohtaisia.

Lautakunnan näkemys on, että kulttuurin ja taiteen merkitys kaupungin ja kaupunkilaisten elämässä on kasvussa. Tähän vaikuttavat yhteiskun-nan yleiset muutokset kuten koulutustason nousu, kansainvälistyminen ja elinkeinorakenteen muutokset. Kansalaisten oma tekeminen painot-tuu, koko termi 'kaupunkikulttuuri' on siirtynyt tarkoittamaan nimeno-maan kaupunkilaisten itse tuottamaa kulttuuria. Digitaalisuus muokkaa taiteen ja kulttuurin toimintatapoja ja saavuttavuutta. Hallinnollisia muu-toksia puolestaan seuraa meneillään olevasta esittävän taiteen ja mu-seoiden valtionosuusuudistuksesta sekä sosiaali- ja terveystalouden todennäköisestä siirtymisestä maakuntatasolle. Nämä kaikki vaikutta-vat Helsingin ja helsinkiläisten kulttuurielämään.

14.05.2018

Kaupunkilaisen ja muun käyttäjän kannalta kulttuuri- ja taidepalvelun tuottajuus on yleensä toisarvoinen asia. Työryhmän tuleekin katsoa Helsingin kulttuurielämää kokonaisuutena, johon kuuluvat kaupunkikonsernin omien toimijoiden lisäksi muut ammatilliset kulttuurin ja taiteen toimijat sekä laaja amatööri- ja harrastajakenttä. Kaupunkistrategian maininta kaupungista alustana on relevantti kulttuurin tulevaisuudelle. Yhä enemmän keskustellaan mm. kaupungista taiteenteon edellytysten luojana kuten taiteilijoiden työskentely- ja elinolosuhteista Helsingissä. Myös osallisuutta voidaan tällä alueella soveltaa uusin tavoin. Taiteen ja kulttuurin vaikuttavuudesta on tuotettu uutta tutkimustietoa, mikä voidaan ottaa visiotyössä huomioon.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan mielestä työryhmän tulisi verrata työssään Helsinkiä taide- ja kulttuurikaupunkina valittaviin kansainvälisiin kaupunkeihin ja rakentaa Helsingille ainutlaatuinen ja kansainvälisesti kiinnostava positio. Asiakirjan avulla Helsinki asemoisi itsensä selkeästi myös kotimaisessa taide- ja kulttuuripolitiikassa ja voisi nojautua sen linjauksiin tehdessään yhteistyötä valtion ja muiden kotimaisten kumppanien kanssa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että kaupungin omien edustajien, luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden lisäksi työryhmään otetaan mukaan muita kaupungissa vaikuttavia kulttuurin toimijoita kolmannelta ja yksityiseltä sektorilta, ja että visiota luotaessa kaupunkilaisia kuullaan osallistavien menetelmien avulla.

Käsittely

16.01.2018 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Sami Muttilainen: Lisätään lause:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta otetaan mukaan kulttuurikomitean kokoonpanon suunnittelussa ja valmistelussa.

Sami Muttilaisen vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Tuula Haavisto, kulttuurijohtaja, puhelin: 310 85500
tuula.haavisto(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 356

Valtuutettu Maria Ohisalon toivomusponsi vaihtoehtoisten keinojen löytämiseksi leipäjonoille ruoan jakelussa

HEL 2017-010755 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle puheenjohtajan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 27.9.2017 kaupunkistrategian käsittelyn yhteydessä hyväksymän toivomusponnen (Maria Ohisalo) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään 27.9.2017 Helsingin kaupunkistrategian kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Hyväksyessään strategian valtuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta löytää yhteistyössä ruokaa jakavien tahojen kanssa Helsingille sopivia keinoja, joilla leipäjonoissa jonottamista voidaan vähentää. Samalla selvitetään vaihtoehtoisia keinoja ruoanjakelulle kadulla jonottamisen sijaan." (Maria Ohisalo)

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hy-

14.05.2018

väksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuute-
tuille.

Toivomusponnen johdosta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan
lausunto.

Esittelijä toteaa, että toivomusponnessa esitetty selvitystyö on käynnis-
sä. Sosiaali- ja terveystoimessa on luotu yhteyksiä ruoka-apua organi-
soiviin järjestöihin ja tutustuttu erilaisiin toimintamalleihin. Toimialalau-
takunta osoittaa voimavaroja ongelman ratkaisemiseksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Ohisalo Maria, toivomusponsi 6, Kvsto 27.9.2017 asia 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.05.2018 § 324

HEL 2017-010755 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

07.05.2018 Pöydälle

Vastaehdotus:

Maria Ohisalo: LISÄYS aivan loppuun, toiseksi viimeiseksi kappaleeksi:
"Ruoka-avun jakotapoja on monipuolistettava ja tarjottava ihmisille
myös muuta apua kuin ruokaa."

14.05.2018

PERUSTELU: Asia on herättänyt ruoanhakijoissa ja -jakajissa pelkoja, että ruokakasseja ei saisi enää jatkossa. Erilaisia tapoja mahtuu tähän kaupunkiin monia ja keskeistä on, että kenenkään ei tarvitsisi seistä pakkasessa ja kaupungin varoin ihmisiä tuettaisiin myös muuten kuin vain leipää jakamalla.

Kannattaja: Pia Pakarinen

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Maria Ohisalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.01.2018 § 3

HEL 2017-010755 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi valtuutettu Maria Ohisalon leipäjo-
noja koskevasta toivomusponnosta seuraavan lausunnon:

”Helsingissä toimii yhdistyksiä, säätiöitä, seurakuntia ja muita tahoja, jotka jakavat elintarvikkeita maksutta niitä tarvitseville ja tarjoavat mak-
suttomia tai hyvin halpoja mahdollisuuksia yhteisruokailuun. Toiminta
järjestetään useimmiten palkatun ja vapaaehtoisen henkilökunnan yh-
teistyönä ja elintarvikkeet saadaan lahjoituksina. Kulut katetaan eri ta-
voim hankituilla varoilla. Osa toimijoista hakee taloudellista tukea sosi-
aali- ja terveyslautakunnalta, joka on myöntänyt siihen viime vuosina
avustuksia.

Elintarvikejakeluihin turvautuvat hyvin erilaiset ihmiset vaihtelevissa
vaikeissa elämäntilanteissa. Näistä nk. leipäjonoista on mahdollista
saada apua silloin, kun välttämättömän ruuan hankkiminen ei muuten
esimerkiksi suurten taloudellisten vaikeuksien vuoksi ole mahdollista.
Osassa leipäjonoista käytäntönä on oman vuoron odottaminen ulkona.
Jonotusaika voi olla useita tunteja.

Ruuan hankkimista erillisestä jakelusta jonottamalla ei voida pitää opti-
maalisena hätäavun järjestämisen tapana. Sosiaali- ja terveystoimiala
on osoittanut sosiaalialan työntekijöitä jalkautumaan leipäjonoissa käy-
vien henkilöiden pariin, jotta heitä voitaisiin auttaa tarvittavan tuen pii-

14.05.2018

riin. Myös eräät yhdistykset tekevät tätä työtä. Tavoitteena on löytää jonottajille sellaista taloudellista ja sosiaalista tukea, jonka turvin välttämätön ravinto ja sosiaalisia kontakteja saadaan muualta kuin leipäjonosta.

Sosiaali- ja terveyslautakunta kiinnitti asiaan huomiota myöntäessään avustuksia elintarvikejakeluille vuodelle 2018 (12.12.2017, § 327). Avustuspäätöksessä todetaan, että elintarvikejakelujen toiminnassa on pyrittävä siihen, että ruokaa ei tarvitse jonottaa ulkona.

Lisäksi sosiaali- ja terveystoimiala on käynnistänyt joulukuussa 2017 keskustelun ruoka-avun jakamisen mahdollisista uusista järjestämistä vaihtoehtoista Helsingissä. Mukaan on kutsuttu Helsingissä elintarvikeapua jakavia ja siitä kiinnostuneita tahoja. Samalla on tutustuttu Vantaalla tätä toimintaa koordinoivaan Yhteinen pöytä -hankkeeseen. Toivomusponnessa mainittu selvitystyö on siis jo käynnissä ja eri toimijoiden kesken haetaan vaihtoehtoisia keinoja ruoan jakelulle kadulla jonottamiseen sijaan.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Riittävä, ravitseva ja monipuolinen ravinto on ihmisen terveyden ja hyvinvoinnin ylläpitämisen ja edistämisen kannalta välttämätöntä. Liian vähäinen, yksipuolinen tai epäterveellinen ravinto voi aiheuttaa erilaisia ongelmia ja lisätä sairauden tai hyvinvoinnin riskejä. Maksuttoman elintarvikkeiden jakelun avulla voidaan ihmiselle antaa hätäapua tilanteessa, jossa ruokaa ei muulla tavoin ole mahdollista saada. Tämä edellyttää kuitenkin voimavaroja ja kykyä mennä hakemaan ruoka-apua. Tämä ei ole kaikille mahdollista. Tästä syystä välttämätön päivittäinen ravinto tulisi taata ihmisille muilla tavoin."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, va. perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi
Hanna-Leena Nuutinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42662
hanna-leena.nuutinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

14.05.2018

Asia/31

§ 357

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 19.

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto

- elinkeinojaosto

7.5.2018

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

8.5.2018

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

8.5.2018

- suomenkielinen jaosto

- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölaikunta

8.5.2018

- ympäristö- ja lupajaosto

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

pelastuslautakunta

8.5.2018

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

8.5.2018

- kulttuurijaosto

- liikuntajaosto

- nuorisajaosto

sosiaali- ja terveyslautakunta

8.5.2018

- sosiaali- ja terveysjaosto

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

- työterveysliikelaitos

- rakentamispalveluliikelaitos

- liikenneliikelaitos

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

apulaispormestarit

14.05.2018

Asia/31

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

- kansliapäällikkö
- elinkeinojohtaja
- hallintojohtaja
- hankintajohtaja
- henkilöstöjohtaja
- kaupunginlakimies
- kaupunkitietopäällikkö
- rahoitusjohtaja
- tietotekniikka- ja viestintäjohtaja
- tietotekniikkapäällikkö
- viestintäpäällikkö

keskushallinnon viranhaltijat

- palvelukeskusliikelaitos
- taloushallintopalveluliikelaitos
- työterveysliikelaitos
- rakentamispalveluliikelaitos

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

14.05.2018

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

14.05.2018

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 336, 337, 340, 341, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 351, 352, 353, 354, 355, 356 ja 357 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 335, 338, 339, 342 ja 350 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

14.05.2018

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

14.05.2018

Kaupunginhallitus

Jan Vapaavuori
puheenjohtaja

Jenni Björksten
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Maria Ohisalo

Daniel Sazonov

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 22.05.2018.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566